COLECȚIA RÂSUL LUMII

TIBOR FISCHER

Călătorie până la capătul camerei

HUMANITAS

CALATORIE PANA LA CAPATUL CAMEREI
TIBOR FISCHER

Aşa am devenit bogată: am fost acasă într-o vineri după-masă, pe la patru şi jumătate.

Bogată? Multi asta ar spune. Pentru alţii doar înstărită, şi aş spune că destul de înstărită. Am un apartament care e mai mult decât suficient pentru o singură persoană şi care în multe oraşe din lume (fie ele simple sau fiţoase) ar fi considerat un exces. Am o bibliotecă cle-a dreptul maiestuoasă. Am două dormitoare, deşi pe-al doilea l-ar putea considera dormitor numai agenţii imobiliari, pentru că, dacă ai pune un pat acolo, n-ar mai fî loc pentru nimic altceva. Am o cameră de zi rezonabilă, o bucătărie decentă, o baie şi – adevărată extravaganţă – o a doua cămăruţă de baie, cu o toaletă şi cu o chiuvetă mică. Apartamentul e pe două niveluri şi are o scară generoasă, care sporeşte senzaţia de spaţiu. întotdeauna mă liniştesc când mă plimb în sus şi în jos pe treptele acoperite cu mochetă moale. Pentru că sunt la ultimul etaj, am întotdeauna lumină foarte bună şi pereţii bătrâni sunt destul de solizi ca să mă pună la adăpost de invaziile fonice ale vecinilor. Pentru că stau la al doilea etaj şi sunt camuflată de copaci (plantaţi cu grijă probabil acum o sută de ani şi păstraţi destul de bine, în ciuda gazelor de eşapament ale motocicletelor), nu mă afectează nici zgomotele de-afară. În cele două săptămâni cu soare – considerate vară în ţara asta – mă bucur şi de luxul de-a avea o terasă pe acoperiş şi de a-mi creşte plantele.

M-am întrebat adeseori de ce sont atât de ataşată de plante; la început am crezut că o fac din consideraţie pentru natură, din sentimentul reconfortant pe care ţi-l dă verdele. Apoi am început să suspectez că plantele ar putea fi un fel de animale de casă pentru cei care se cred incapabili să aibă grijă de patrupede. Când o plantă se ofileşte, te încearcă un sentiment de vină, dar o lăcră-mioară-asiatică nu-ţi va arunca niciodată priviri pline de reproş pentru că nu ai scos-o afară, şi nici nu ai cum să jeleşti după un cactus. în plus,

cum altfel să ai o rezervă de oxigen în ziua de azi?
Aşadar, am foarte mult spaţiu. Sunt numeroase familii care trebuie să se descurce cu mai puţin. Am şi prea mult spaţiu de depozitare, aşa că toate hainele mele pot fi reperate dintr-o privire. Modul în care îmi păstrez discurile este exemplar, dar – acum urmează partea cu adevărat ruşinoasă – dormitorul cel mic s-a transformat în depozit pentru pantofi, găzduind o sută nouăsprezece perechi. Mărturisesc, ăsta e adevăratul răsfăţ, mai ales că nu mă dau în vânt după ieşirile în oraş şi prin casă mă învârt, de obicei, desculţă. în apărarea mea, aş vrea totuşi să subliniez că i-am adunat într-o perioadă de aproximativ zece ani şi că pantofii sunt modalitatea mea de a mă recompensa pentru o performanţă cu adevărat remarcabilă. Ca mai toate viciile, şi al meu e destul de inofensiv.
Deşi lucrurile mele şi cu mine ne bucurăm de o viaţă lipsită de griji, amplasarea noastră nu e chiar într-una din zonele rezidenţiale ale Londrei: grădina comună din faţa blocului nostru – o harababură de verde într-o tundră de construcţii – atrage câteva păsări (se pare că poluarea a exterminat toată fauna zburătoare, cu excepţia celor mai dezgustători porumbei), dar cele mai multe sunt doar în trecere. Scandaluri, focuri de armă, furturi de maşini, jafuri, bătăi, saltele aruncate şi urme de urină – o gamă cuprinzătoare de activităţi neplăcute pe care le observ din confortul fotoliului meu de trestie.
I ,a început obişnuiam să sun la poliţie şi mi-a luat destul de mult să înţeleg că nu aveau nici un chef să mai audă despre aşa ceva. Fie nu veneau deloc, fie abia se târau la patruzeci de minute după telefon, dându-i şi celui mai împiedicat infractor destul timp să se evapore. Soluţia pentru o astfel de problemă e simplă, şi e interesant că multele ministere şi toţi politicienii, funcţionarii publici şi alţi diverşi birocraţi care iau bani tocmai ca să rezolve problemele astea nu o fac. Dar să vedeţi acum şmecheria.
Tot al meu e şi apartamentul de dedesubt, de la primul etaj. Deşi nu e tocmai un palat, e mai mult decât încăpător pentru una sau două persoane, asta dacă m-aş hotărî vreodată să-l închiriez. L-au scos la vânzare în primele mele momente de

îmbogăţire, şi, la urma urmei, investiţiile în proprietăţi sunt printre cele mai profitabile. Nu există nici un dubiu în privinţa asta, pentru că de la taximetriştii etiopieni până la acordeoniştii albanezi, informaticienii suedezi şi baronii ruşi ai aluminiului, toţi bat drumul până la Londra. Şi, dacă tot am şi apartamentul de dedesubt, măcar nu-mi mai bat capul că deranjez pe cineva cu muzica din miez de noapte.
Mai e ceva. Surprinzător, am şi bani în bancă. Conturi cu dobândă ridicată. Nu multe, dar îndeajuns pentru ca o familie să trăiască fără griji un an sau doi. Bineînţeles, încă mai câştig. Există, desigur, şi modalităţi mai bune de a-i investi, dar – şi ştiu că sună îngrozitor – nu mă interesează banii. Ador să-i cheltui, dar nu suport să-mi storc creierii încercând să fac nişte scheme de investiţii deştepte. În adâncul sufletului, pur şi simplu nu-mi pasă. Nu-mi place să adun bani în bancă, pentru că putrezesc acolo şi, ca toată lumea, de altfel, îi urăsc pe bancheri (şi iubesc gluma aia veche: Cum se numesc o mie de bancheri arşi de vii? Un început promiţător).
Zilele astea nici nu prea cheltuiesc pe altceva decât pe călătorii. În privinţa hainelor, sunt pusă la punct pentru orice ocazie. Nunţi, înmormântări, petreceri, interviuri, întâlniri romantice: am haine de firmă nou-nouţe, puse bine în celofan. Lenjerie enervant de scumpă, neatinsă, în pachete nedesfăcute. Garderoba mea nu se prea uzează, pentru că lucrez acasă, aşa că pijamalele şi treningurile vechi fac cam toată treaba.
Cât despre muzică, am deja mai mult decât pot duce. Deşi apartamentul meu nu e enorm, am sute de sclavi care să mă încânte: pianişti lituanieni, violonişti coreeni, tenori islandezi, dive olandeze, harpişti americani, violon-celişti senegalezi şi toboşari balinezi, sclavi vii şi morţi, de aproape toate naţionalităţile, care cântă numai pentru mine. Ii pot face să cânte iar şi iar, mai tare sau mai încet.
Alegerea e aproape obositoare, şi asta de fiecare dată când vreau să ascult muzică. Prima etapă a alegerii e relativ uşoară: sus, jos sau undeva pe la mijloc. Apoi, mai e o întrebare: dacă vrei sus sau jos, cât de departe eşti dispus să mergi? Dacă eşti deprimat, e genul de depresie pe care să

vrei să o ornamentezi cu încă un strat? Sau e o stare mizerabilă de care vrei să scapi urgent? Dimpotrivă, dacă eşti binedispus, vrei să mergi mai departe, spre o stare de frenezie? Să ghiceşti ce fel de muzică să asculţi e uneori epuizant, dar, câteodată, şi greşelile ocazionale sunt surprinzător de plăcute.
Şi, în cele din urmă, câtă muzică poţi să asculţi? Faptul că lucrez acasă înseamnă că ascult mult mai multă muzică decât un obişnuit al birourilor, dar am peste cinci sute de discuri, care reprezintă cincisprezece ani de colecţionat, de cadouri primite cu ocazia zilei de naştere sau la Crăciun, şi cadouri de genul „aş-vrea-să-ţi-smulg- hainele-de-pe-tine”. Douăsprezece ore de audiţii zilnic ar însemna şase săptămâni fără să repet discul. Şi multă muzică, de obicei cea bună, cere mai mult de şase audiţii ca să-i prinzi gustul. Iar piesele cu adevărat extraordinare le poţi asculta de zeci de ori, cu naturaleţe, bucurându-te altfel de fiecare dată. Am ajuns la concluzia că ar fi destrăbălare să mai cumpăr şi altele, pentru că am acoperit toate genurile, ba chiar două sau trei discuri pentru orice schimbare emoţională, dar sunt aproape sigură că voi cădea victimă vreunei noi apariţii mai promiţătoare.
Apoi, creaţia spectaculoasă a unui mare compozitor e o plăcere aproape nesecată. Am douăzeci şi cinci de discuri t u concerte pentru două piane, dar abia a douăzeci şi cincea achiziţie mi-a ridicat ceva întrebări legate de sănătatea mea psihică.
Există şi ceva aproape jenant atunci când îţi place un mare compozitor. Bineînţeles că-ţi place. E atât de evident şi, până la urmă, de leneş şi de plictisitor. Există întotdeauna această tensiune. Nimeni nu vrea să fie ca restul lumii, să se comporte la fel cu turma. Această dorinţă e puternic concurată de aceea de a fi profetul unei noi descoperiri; vrem ca şi ceilalţi să ne împărtăşească plăcerea, dar numai până la un punct. Nu-mi pot imagina să existe cineva, nici măcar printre cei care se dau în vânt după muzica cea mai obscură şi îngrozitoare, care să nu vrea s-o împărtăşească cu cineva. Poate că nu vrem să împărţim mâncarea sau banii, dar vrem în mod sigur să ne facem cunoscute părerile.

Vrem să lăsăm impresia că ştim de toate, că avem gusturi bune. Vrem ca restul lumii să creadă că noi ne distrăm mai bine. Dar avem nevoie de locuri de întâlnire ale minţii. Un Kilimanjaro al spiritului, unde să facem pelerinaje ca apoi să spunem despre celelalte lucruri că sunt mai mari, mai mici sau la fel cu Kilimanjaro.
Pe lângă muzică, am şi o imensă colecţie de filme şi, din aceeaşi serie, sute de canale de televiziune. Şi, oricât se străduiesc să lase pe dinafară orice urmă rle inteligenţă, periodic eşuează. Astfel, chiar dacă averea mea nu e cine ştie ce, sfidez orice dictator, orice potentat, orice om mai bogat decât mine, pentru că nimeni nu are parte de mai mult divertisment în propria casă. Chiar şi cei cu averi imposibil de cheltuit au o singură minte, o gură, două urechi, doi ochi şi o sursă de distracţie. Exact atâta cât pot duce. Acum o sută de ani, numai cineva care stăpânea singur o ţară întreagă sau avea o avere şocantă s-ar fi putut descurca la fel de bine, chiar şi acum cincizeci de ani era privilegiul exclusiv al magnaţilor, iar azi tot soiul de ţicniţi au atâtea surse de divertisment, încât nu mai ştiu ce să facă în final cu ele.
Bogăţia nu se naşte din şansa de a alege dintre mai multe iahturi proprietate personală, ci din abundenţă şi din libertate. Pe care să ştii cum să le păstrezi. Aş putea chiar acum să mă duc să-mi cumpăr mobilă nouă, haine noi sau să zbor în orice colţ de lume şi să mă lălăi o lună într-un apartament cu un minibar mamut şi cu o baie de mărimea unui hambar.
Distanţa financiară între traiul de azi pe mâine şi belşug e, din păcate, destul de mică atunci când eşti singur. Dacă vrei să creşti opt copii, asta da, e altă poveste, dar de îndată ce scapi de problema chiriei şi a plăţii cărţilor de credit, lucrurile merg aşa cum vrei. Există puţine plăceri mai mari decât aceea de a-ţi închide uşa, de a ignora lumea şi de a-ţi crea propria realitate.
În plus, îmbogăţirea mea nu a fost rezultatul vreunei viclenii sau al muncii asidue din parte-mi. A fost unul din rezultatele colaterale ale dorinţei mele de a lua lecţii de flamenco. Dansul se aseamănă foarte mult cu un cult, te absoarbe tot

mai mult şi mai mult, şi plăteşti din ce în ce mai mult, dar rareori scoţi ceva bani din asta.
Pe la şaişpe ani, l-am torturat pe tata încercând să mai nlon ceva bani pentru cursul de flamenco, pe lângă nenumăratele lecţii de dans pe care le luam deja. Ştiind şi el (ă va ceda, a pus o condiţie:
— Oooh, trebuie să mai faci şi ceva util pe lângă.
Ne înţelegeam destul de bine ca să pricep că se gândise la ceva care chiar să-mi asigure existenţa pe viitor. Mi- am respectat promisiunea, numai că am făcut-o ceva mai târziu. (land am intrat la colegiu, până să mă înscriu la cursurile care să merite, cum era cel de grafică computerizată, care chiar mă interesa, toate locurile erau deja ocupate. Rămăsese un singur curs care prezenta interes şi pentru care mai erau locuri: matematică superioară. Am căutat cu disperare ceva mai puţin avansat, dar nu era nimic. S-ar fi zis atunci că viitoarea mea carieră de grafician fusese compromisă încă din stadiul de intenţie, aşa că am strâns din dinţi hotărâtă să aflu ce era aşa de greu la matematica aia superioară.
N-am apucat, pentru că profesorul de matematică superioară şi-a vândut maşina, şi-a cumpărat un picamer pneumatic şi a început să-şi găurească beciul încercând să ajungă la centrul Pământului ca să demonstreze o oarecare teorie. Aşa că i-a preluat cursul profesorul de grafică computerizată, şi astfel matematica superioară s-a întâlnit cu grafica şi s-a aşezat cuminte la colţ, cu toate că la vremea aceea cursul de grafică computerizată nu presupunea mult mai mult decât să deschizi calculatorul. Dar tata avusese dreptate.
Când, în cele din urmă, mi-am văzut de viaţă în paşi de dans, am devenit designer, în mare parte pentru că puteam deschide calculatorul şi desena. Dacă aş încerca azi să intru în branşă cu calificările astea, probabil că n-aş obţine un interviu nici pentru postul de recepţioneră.
Presupun, aşadar, că toată contribuţia mea la propria avere a fost că n-am eşuat ca designer. Aveam deja o reputaţie şi un telefon, şi aşa m-am îmbogăţit. Era vineri du-pă-masă şi tocmai încuiam uşa, voiam să ies să cumpăr ceai de mentă,

când a sunat telefonul. Aş fi putut să-mi văd de drum şi să las robotul să răspundă, dar am ridicat receptorul şi mi s-a făcut oferta.
N-am vrut s-o accept. Era genul de ofertă pe care li-ber-profesioniştii o primesc destul de des, cu sarcini care trebuie terminate ieri. Le lipsea un personaj pentru un joc pe calculator. În weekendurile mele nedormite s-ar fi dezlănţuit iadul, şi n-aveam nici un chef. Nici potenţialul meu angajator, un japonez blazat, coordonator de proiect, nu voia să- mi ofere slujba. Se plângea plin de obidă că fusese lăsat baltă în ultima clipă de un designer care se hotărâse să facă pe fetiţa în Bangkok; că sutele de designeri cu experienţă şi foarte bine pregătiţi pe care-i ştia el în Japonia erau fie ocupaţi, fie în vacanţă, fie treceau printr-o criză spirituală, fie avuseseră accidente la schi, năşteau sau participau la concursuri televizate. Abia dacă mai avea timp să respire în timp ce-mi înşira ţările pe unde căutase ajutoare: America, Germania, Franţa, Spania, Bulgaria, Polonia, India.
Pe măsură ce-mi enumera nenorocirile care împiedicaseră sute de designeri talentaţi să-i accepte oferta, aproape că-i simţeam transpiraţia acră, mirosul rânced de tutun intrat în haine (mi-a luat o vreme să-mi dau seama ce zi lungă trebuie să fi avut, din moment ce la Tokio sunt cu nouă ore înainte); era înfuriat pe bune, mă ura cu toată sinceritatea, şi aveam impresia că aşteaptă scuze pentru toate chinurile prin care trecuse. În ciuda nevoii lui disperate, a stat să-mi rumege CV-ul şi m-a angajat, cu o lipsă totală de graţie.
N-am vrut să accept. Dar ca liber-profesionist nu-ţi prea pe i miţi să spui nu. Trăieşti în permanenţă cu teama că Iîimeni n-o să-ţi mai vorbească vreodată, darămite să te mai şi angajeze. Cuvântul „nu” nu are voie să-ţi apară pe buze. Simpla lui rostire ţi-ar pune cariera pe butuci şi ar atrage dezastrul facturilor neplătite. Dar, oricum, voiam ca oferta asta să dispară.
Aşa că i-am spus:
— Trebuie să vorbiţi cu avocatul meu.
Şi am plecat să-mi cumpăr ceai, convinsă că n-o să mai am nici o veste de la el, din moment ce nu aveam avocat. Pe

deasupra, avocatul inexistent ar fi fost cu siguranţă plecat în weekend sau, presupunând că nu, am certitudinea că nu şi-ar fi amintit de mine.
Eu, în schimb, mi-l aminteam perfect. Eram la o petrecere şi tocmai îmi pusesem haina pe mine, când m-a oprit un tip care mi-a spus:
— Sunt specializat în proprietatea intelectuală şi aş vrea să storc bani din creierul tău.
O replică groaznică, dar bine ţintită, şi servită fără să fie acompaniată de zâmbetul alunecos al unui, să zicem, manager de resurse umane. Nu era una dintre propunerile care te ofensează şi în care toată plăcerea stă tocmai în ofensă. El era beat şi eu aveam chef. îmi dăduse cartea lui de vizită după, dar nu acceptasem niciodată propunerea lui de a mă reprezenta, pentru că nu avusesem niciodată nevoie şi, cum bine ştie orice femeie, rareori ţi se fac favoruri după consumarea evenimentului.
Ciudat, dar tocmai rupsesem cartea lui de vizită şi o aruncasem la gunoi de dimineaţă. Urăsc dezordinea şi lucrurile care nu sunt necesare (pantofii sunt esenţiali pentru liniştea mea sufletească), şi-mi place ca totul să fie pus în ordine, deci n-aveam absolut deloc nevoie de cartea de vizită a unui avocat însurat, specializat în proprietatea intelectuală. Era însă o metodă bună de a scăpa de slujbă: am recuperat cartea de vizită şi i-am citit numărul. Eram sigură că fusese sfârşitul.
Ceva mai târziu, am aflat că avocatul îşi încuia biroul când i-a sunat telefonul şi că se întorsese numai pentru că aştepta un telefon de la un jucător sirian de lacrosse[1]. Nu numai că-şi amintise de mine, dar până să mă întorc de la magazin aranjase lucrurile în aşa fel încât eu primeam un munte de bani şi, mai mult, un procent semnificativ pentru drepturile de autor.
— Ador să-i aud sufocându-se la capătul celălalt al firului.
Eram de-a dreptul furioasă, dar nu mai puteam spune nu. Am dormit patru ore în weekendul cu pricina, mi- am terminat treaba luni după-masă şi, de atunci, restul a fost un flux de operaţiuni bancare. E ciudat că m-au plătit, pentru

că le-ar fi fost foarte simplu să n-o facă. E greu să-ţi iei banii şi de la firme care au sediul două străzi mai încolo.
N-am cunoscut pe nimeni care să fi jucat jocul. Nici nu l-am văzut de vânzare pe undeva (ce-i drept, nici n-am căutat cu mare atenţie), dar, judecând după banii pe care i-am primit, a fost un succes în Japonia. Intr-o situaţie obişnuită, onorariul mi-ar fi ajuns pentru două sau trei perechi de pantofi buni, dar m-am trezit cu jumătate de casă şi cu factura la încălzire asigurată pe termen lung.
Aşa că singurul meu sfat pentru cei care vor să se îmbogăţească este să nu se străduiască.
Cobor până în hol. Tot timpul mă gândesc la el ca la o plajă pe care valurile aruncă resturi şi epave.
Sunt mai multe scrisori, cu faţa în jos, semn că nici unul dintre locatari nu şi-a făcut încă apariţia, sau cel puţin nu de când a trecut poştaşul pe-aici. Pentru mine nu e nimic. Intr-un colţ, zac patru plicuri pe care le-am tolerat săptămâni la rând, aşa că le culeg de pe jos ca să le arunc. Sunt oarecum dezamăgită că nu e nimic pentru mine, fiindcă, deşi grosul corespondenţei mele e, ca în majoritatea cazurilor, de altfel, bună de aruncat, undeva, în adâncul sufletului păstrez speranţa că într-o bună zi se va strecura şi o veste îmbucurătoare.
Urc cele şase şiruri de trepte spre bucătărie. Am vrut un apartament la ultimul etaj tocmai pentru că te obligă, vrând-nevrând, să faci un pic de mişcare. Chiar şi un simplu drum până la chioşcul de ziare devine un mic antrenament. îmi pregătesc micul dejun şi-mi fac de lucru cu plicurile nerevendicate. Le-am lăsat jos o vreme, deşi ştiam că destinatarii nu vor veni să le ia. N-au mai fost aici de ani de zile, deci de ce-ar începe tocmai acum? Simt totuşi că trebuie să tratez corespondenţa cu un anume respect, chiar dacă e clar inutil, asta până când mormanul începe să mă enerveze sau ajunge la dimensiuni alarmante, acoperin-du-mi scrisorile şi astfel posibilele veşti bune.
Dacă aş avea adresele foştilor locatari, pe care de altfel îi şi cunosc (în mare), probabil că sentimentul de vinovăţie m-ar chinui destul de mult ca să mă facă să le trimit mai departe, dar nu le am. Scrisori pe care nimeni nu le vrea,

acumulându-se pe plajă.
Desfac plicurile în timp ce-mi beau cafeaua. Oare de ce continui să fac asta? Există o doză de încântare când deschizi scrisorile altora, dar dispare rapid atunci când descoperi că şi vieţile lor sunt monumente de plictiseală, ca şi propria-ţi viaţă. Când dau peste câte o scrisoare de la companiile care se ocupă cu cărţi de credit, ştiu că nu se anunţă nimic distractiv. Totuşi, deschid scrisorile înainte de-a le da la gunoi, ca să mă asigur că nu conţin mesaje disperate de la persoane răpite care aşteaptă răscumpărarea şi pentru că pe lângă speranţa de a primi veşti bune o mai am şi pe aceea că mă voi amuza.
Primul plic e mare şi maro. Mă călca pe nervi din cauza mărimii, pentru că putea foarte uşor să acopere scrisori importante pentru mine, care să conţină veşti bune. Destinatarul e un anume E. Lambert. Nici un E. Lambert nu a locuit aici în cei zece ani de când m-am mutat eu, şi e prima dată când primeşte o scrisoare pe adresa asta. Plicul ascunde un catalog enorm cu jucării sexuale. S-ar părea că an de an se vând milioane de astfel de obiecte, şi mă întreb dacă mai există vreun fund în ţara asta, fie el de bărbat, de femeie sau de copil, care să nu-şi găsească aici consolarea. Adresa de pe plic e cât se poate de corectă, inclusiv codul poştal, aşa că nu pot bănui că poştaşul a avut vreo scăpare. Oare compania trimite cataloage în fiecare clădire din ţară, în speranţa că, mai devreme sau mai târziu, cineva le va deschide?
Următorul plic e un comunicat de presă adresat unui ziarist care a plecat de aici acum patru ani, şi conţine o rectificare adusă unui alt comunicat pe care l-am rupt acum câteva luni, ceva despre o nouă marcă de bumbac. Ce e ciudat aici e că ziaristul, Mitch, nu scria decât cronici de film, şi nu văd cum poţi inventa o nouă marcă de bumbac. Ce poţi să schimbi, şi de ce i-ar păsa cuiva? Comunicatul de presă se întinde pe două pagini şi nu spune nimic; un caz exemplar de vorbărie în zadar. Trebuie să spun că admir asta.
Pe scara enervării, Mitch nu era decât foarte iritant. A ţinut o masă de biliard sprijinită de perete în hol ani în şir. Nu dădea niciodată vreo mână de ajutor la curăţarea spaţiului

comun, dar mereu spunea „fac eu data viitoare” atunci când mă vedea luptându-mă singură cu mizeria. Mă întreb dacă m-ar fi iritat mai mult, mai puţin sau în mod egal dacă pur şi simplu tăcea. Mă gândesc că probabil mai puţin, pentru că nu mi se adresa, de fapt, niciodată, ci o spunea pentru sine. Parcă încerca să se hipnotizeze şi să ne convingă că nu e un om de rahat.
Pe deasupra, mai şi asculta salsa cu volumul dat la maximum. Odată, am fost aruncată din pat pe la trei dimineaţa de sunetele care păreau să vină de la o petrecere-surpriză organizată de vecinii de jos. M-am îmbrăcat, să mă duc să protestez, dar când am ieşit am constatat că muzica nu venea din apartamentul de la unu (asta se întâmpla înainte să-l cumpăr eu), ci de la parter, din apartamentul lui Mitch. Partea cea mai proastă, atunci când cineva se crede pe stadion şi ascultă muzică atât de tare, e că n-are cum auzi bătăile tale frenetice la uşă. Era pe altă lume, o luase razna de la atâtea droguri şi atâta salsa. E adevărat că şi-a cerut scuze şi că s-a oferit să-mi împrumute nişte casete video, avea atâtea că-i acopereau pereţii. N-am acceptat niciodată (»Ierta, şi abia mai târziu mi-am dat seama de ce-am făcut .ista: pentru că-mi plăcea prea mult să îl detest.
Dintr-un alt plic a ieşit un fluturaş mov, anunţând un eveniment petrecut într-un club acum două luni, şi era adresat unei fete care stătuse aici în urmă cu doi ani. Am mai găsit şi un formular pentru cărţi de credit pentru Sylvie. Sylvie a plecat acum trei ani, dar dacă ar fi rămas ar fi putut li acum fericita posesoare a treizeci de cărţi de credit. Poate că a existat o vreme când companiile astea au avut succes, dar acum parcă ajung tot mai des în categoria indezirabililor. Sylvie a locuit în dulapul din spate, care numai cu multă bunăvoinţă poate fi numit apartament. Am cunoscut-o la o petrecere din partea de nord a Londrei. Era atât de în nord, încât mă simţeam aproape epuizată când am ajuns acolo şi mi-am dat seama că am făcut o greşeală de îndată ce am intrat. Toată lumea renunţase deja la orice tentativă de a se simţi bine şi era numai ora zece. M-am trezit vorbind cu Sylvie în timp ce sorbeam o băutură, pregătindu- mă pentru lungul drum înapoi. Treptat, am

descoperit că amândouă locuim în sud, în aceeaşi zonă, pe aceeaşi stradă, ba chiar în aceeaşi casă. Eram vecine de nouă luni şi abia atunci ne vedeam prima dată. La început, Sylvie a părut incomodată de prezenţa mea, presupunând probabil că eram vreo psihopată care urmărea străini pretinzând că stă în aceeaşi casă cu ei, cu gânduri nu tocmai curate.
încep să cred că sunt perfectă: asta ar putea fi o problemă. Atunci când triburile de mult uitate în junglă sunt târâte în hăţişurile civilizaţiei, sunt sfârtecate de vii. Nu lucrurile simple duc la distrugerea lor. Problema nu e că nu sunt la fel de bine înarmaţi, sau că nu se pot adapta, sau că nu au nimic de vânzare. Sunt copleşiţi atunci când înţeleg că toate credinţele lor sunt spulberate: nu e îngrijorător să descoperi că există şi mijloace mai eficiente de vânătoare, că fibrele sintetice au şi ele utilitatea lor sau că trebuie să mai ştii şi o altă limbă pentru a face negoţ. Toţi suntem foarte capabili să ne adaptăm atunci când e în interesul nostru să o facem. Până şi o singură credinţă zguduită îţi creează disconfort, ce să mai vorbim despre momentul în care toate convingerile tale ajung gunoaie pe străzile cuceritorilor... Să nu ghiceşti numerele la loterie sau să te uzi leoarcă pentru că nu ţi-ai luat umbrela, crezând că n-o să plouă, diferă radical de descoperirea că întreaga familie te urăşte sau că banca unde ţi-ai depus economiile de-o viaţă nu există.
Oare pierderea sentimentului că totul va fi bine indică doar că, în fine, te-ai maturizat sau, dimpotrivă, că-ţi lipseşte o doagă? Eu, una, nu mai visez. Sau visez, dar fără prea multă convingere. E ca atunci când te uiţi la un meci şi nu ţii cu nici una dintre echipe, nu cunoşti nici un jucător şi nici nu te interesează sportul: îţi omori timpul, dar nu-ţi pasă.
Când spun perfectă, nu mă refer chiar la perfecţiune. Depinde foarte mult de cum priveşti termenul. Am făcut două lucruri de care mi-e ruşine şi care, de fapt, nu erau chiar atât de ruşinoase, dar pe care, pe de altă parte, mi-a plăcut să le fac, ceea ce nu se întâmplă dacă eşti perfect. Unul dintre ele avea legătură cu un club de fotbal.
Mă enervez destul de des. De cele mai multe ori, din c auza unor nimicuri. E mai bine sau mai rău să te enerveze

lucrurile mici mai tare decât cele importante? E de înţeles dacă te enervează chestiile importante, şi e nevoie de autocontrol ca să nu te laşi impresionat. Atunci, oare mai e permis să te enerveze chestiile mărunte, dacă te-ai stăpânii când a fost ceva important? O mică vacanţă de la disci-I »lină. Şi totuşi, din moment ce pe mine mă enervează atâtea lucruri mărunte din viaţa mea, poate că e vorba doar de una dintre slăbiciunile mele.
În dimineaţa asta, m-am enervat pentru că n-am primit un cec. Cred că-l aştept cam de-o lună. Nu e cine ştie ce sumă. De fapt, e chiar mică. în mod ciudat, faptul că Hit and Run[2] nu mi-a plătit această mică sumă e mai enervant decât dacă m-ar fi înşelat cu o sumă mare. Chiar dacă e dezgustător şi lipsit de orice scuză, parcă aş înţelege totuşi să nu-ţi plătească o sumă mare: vor să păstreze banii cât mai mult. Şi totuşi, Hit and Run e o companie mare şi cu pretenţii. Cred că până şi pe porţia zilncă de mâncare a peştişorului auriu de la recepţie cheltuiesc mai mult decât îmi datorează mie.
Sunt norocoasă. N-am nevoie de banii ăştia. Ba mai mult, şi dacă aş avea nevoie, mare lucru nu aş putea face cu ei, tocmai pentru că sunt atât de puţini. Dar să vă explic de ce mă enervează asta.
Ei au venit la mine. Nu m-am dus eu la ei. M-au sunat pentru o treabă măruntă. Femeia cu care am vorbit era disperată. Pot spune că i-am făcut o favoare. Ca şi cum m-aş fi dus să fac curat, doar că eu am făcut design. I-am trimis, cu profesionalism, factura. Şi apoi am început să aştept.
La început, am avut o perioadă în care facturile dispăreau. A trebuit să-i trimit, în total, trei. Lucrurile se complicau şi mai tare pentru că dispăreau curierii cu care le trimiteam. Am început cu o Heather, am trecut la un Dawn care rapid s-a transformat într-o Gail, apoi cineva cu un nume pe care nu mi-l pot aminti, şi o Nicola. Nici unul nu ştia istoria plăţilor, şi nici unul n-a avut vreo tragere de inimă să ducă misiunea la bun sfârşit.
Eu sunam cam o dată la trei săptămâni, nu voiam să fiu agasantă, şi tot timpul discutam cu fetele, le întrebam ce

mai fac, dacă şi-au petrecut bine weekendurile, arătân-du-mi astfel preocuparea pentru soarta lor. Cu Gail am vorbit chiar îndelung despre încălţămintea sport: toate astea pentru că îmi place să fiu politicoasă. Am convingerea că bunele maniere nu te costă, şi cu toţii trebuie să convieţuim pe lumea asta şi, în adâncul sufletului, speram ca bunăvoinţa mea să grăbească plicul spre destinaţie.
Cea mai bună metodă, dacă nu vrei să plăteşti pe cineva, e să-i promiţi c-o să-i plăteşti. Dacă mi-ar li spus de la început „mai degrabă ne-am tăia picioarele decât să-ţi dăm vreun ban”, asta mi-ar fi oferit măcar posibilitatea unui atac pe cale legală, deşi, ţinând cont de sumă, nu cred că aş fi găsit vreun avocat care să se uite măcar la mine.
Ce mă scoate din sărite e că nu fac asta ca să mă enerveze. Pur şi simplu sunt neserioşi şi lucrează de mântuială. Acum, sunt în perioada în care îmi tot spun „joia asta”. Până acum, când sunam, mă tratau cu indignare şi chiar cu iritare, în timp ce eu încercam să le explic că n-am primit cecul, implicaţia fiind, la un nivel profund, că era vina mea: încurcam un proces foarte simplu, în sine. Interlocutorul meu trăgea aer în piept şi-mi spunea c-o să verifice. Aşteptam zece minute până ce o voce exaspe-rulă să îmi spună:
— Va fi emis joia asta.
Mă pregătesc sufleteşte şi mai dau un telefon. Treaba Nicolei e făcută acum de un anume Mabarak. Mă binedispune schimbarea de gen. Ii explic desfăşurarea evenimentelor şi povestea ceculuı inexistent. Mabarak nu oftează şi nici nu scoate vreun sunet. îmi răspunde:
— O să verific şi vă sun eu.
În mod normal, aş protesta să fiu expediată aşa rapid, dar atenţia lui Mabarak îmi sporeşte încrederea. Vreau să cred. Ceva mai târziu, mă sună.
— Aţi făcut o greşeală: n-aţi lucrat nimic pentru noi.
— Poftim?
— Am verificat şi nu aţi lucrat pentru noi.
— Vă spun eu că am lucrat.
— Am verificat şi nu e aşa. Probabil ne confundaţi cu altcineva. Mi-e teamă că nu vă pot ajuta mai mult.

Sunt pierdută. Asta chiar m-a lăsat fără cuvinte. Dacă au făcut-o deliberat, trebuie să recunosc că e o tehnică superbă. Angajezi pe cineva să-ţi redecoreze apartamentul şi, când vine vremea să-i plăteşti, negi vehement c-ar fi lucrat ceva. Cum ar putea demonstra că a pictat peretele galben? Mă gândesc serios să renunţ la luptă. Până acum, cred că am cheltuit toţi banii pe telefon. Mai stau o vreme şi rumeg gândul capitulării. Simt un ghem de nervi în stomac, care se tot umflă şi se întăreşte. Intestinele mele n-au cum să suporte presiunea. Eu aşa aş vrea, dar ştiu că n-au cum. Si nu te pui cu propriile intestine.
Mi-aduc aminte că, deşi nu m-au plătit şi deşi nu am lăcut altceva decât să mă joc cu nişte pixeli, îmi apare totuşi numele pe pagina lor web. Vorbesc iar cu Mabarak şi îi indic pagina propriei companii, unde apare numele meu, alături de multe altele care au fost probabil în aceeaşi situaţie. Mabarak nu mai are ce să spună. Această ultimă dovadă a onestităţii mele îl irită. Mai aştept vreo zece minute. în cele din urmă, revine:
— O să vă trimitem un cec joia viitoare.
Cobor pe plajă să iau corespondenţa. A trecut aproape o săptămână după joia viitoare, şi nici urmă de cec. Sunt două scrisori pentru mine şi două pentru Sylvie. Pe lângă avalanşa de oferte de cărţi de credit care o aşteaptă de obicei, primeşte regulat avize pentru plata datoriilor. în această dimineaţă, are o scrisoare de la o agenţie intitulată Agenţia Colectorilor de Datorii din Marea Britanie. Nici urmă de originalitate în denumirea asta şi o încercare nereuşită a unei companii din Kidderminster de a părea importantă. Curios, toate agenţiile astea par să aibă sediul în fundături din nord. Scrisorile mă amuză pentru că de trei ani încoace promit lună de lună acelaşi lucru: că intenţionează să facă ceva.
Nu apare vreun nume sau vreo semnătură pe aviz, probabil pentru ca agresaţii să nu se poată răzbuna pe nimeni, „în ciuda insistenţelor, aţi ignorat avertismentele noastre.. astfel începe. Oamenii ăştia par să fiarbă de fiecare dată când cer ceva, dar sunt sigură că nimeni nu le ia ameninţările în serios după vreo cinci scrisori de genul ăsta.

Cea mai distractivă e scrisoarea pe care o trimit anual, cu câteva cuvinte tipărite cu caractere enorme, îngroşate:
AVERTISMENT PENTRU 24 DE ORE
Sunt încăpăţânaţi, n-au decât să facă risipă de litere imense. îmi pot imagina cât îi costă toată colectarea asta de datorii. Scrisorile sunt trimise cu prioritate, fără excepţie. Hârtia e de bună calitate şi, chiar dacă textul e standard, trebuie să existe cineva, oricât de prost plătit, care să se ocupe de el.
A doua scrisoare e diferită. E de la agenţia Dun Waitin*. N-au mai scris până acum. Mesajul e agresiv. „Nu poţi fugi ţi nu te poţi ascunde. Plăteşte. Plăteşte cât mai poţi.”
Dedesubt, e o imagine destul de mare cu un bărbat în echipament de karate care sparge cu cotul trei cărămizi. Pe faţă lire întipărită o grimasă, fără îndoială de la efortul de a sparge cărămizile, dar rezultatul e că-i accentuează urâţenia şi aerul ameninţător, ca şi cum cele trei cărămizi nu iar fi de ajuns. Subtidul e următorul: „Reprezentantul nos-lm, Audley Bennett, adoră să dea telefoane.” Compania figurează cu sediul în Sunk Island, un loc despre care nu am mai auzit până acum, cu siguranţă vreo altă pustietate din nord. Există şi un P.S.-. „Ştim drumul până la Londra.”
Sună telefonul. E Garba.
— Sper că eşti bine, Oceane, îmi spune. Finlanda e servită.
Nu se poate să mai existe mulţi agenţi de voiaj ca Garba. Aş pune chiar pariu că e unic. Nu face asta pentru bani. De fapt, tocmai de asta o face, dar banii pe care-i ia de la mine nu reflectă efortul pe care-l depune. Banii nu sunt întotdeauna demni de reputaţia pe care-o au. Poate că în-tr-adevăr vorbesc, dar adesea e o bolboroseală sau o limbă imposibil de înţeles. încercaţi să comandaţi un tort de nuntă unui vânzător de peşte, chiar oferiţi-i de zece ori peste preţul pieţei. Majoritatea nici nu s-ar deranja să telefoneze la cea mai apropiată patiserie; ar fî prea ciudat pentru cei mai mulţi dintre ei. în loc să se bucure de ocazia de a se îmbogăţi, ar fî încurcaţi şi nu ar înţelege de ce nu m-am dus singură la patiserie. Sunt norocoasă să-l am pe Garba pentru nevoile mele speciale.
Garba mă ajută pentru că-i place să gândească neconvenţional. Oricum, banii sunt marea lui plăcere. Face

şi
* Transcriere colocvială a expresiei englezeşti Done Waiting (gata cu aşteptarea) (n. tr.).
lucruri ciudate, de exemplu înmoaie timbrele de pe scrisori ca să le poată desprinde şi refolosi, îşi verifică restul până la ultimul sfanţ în magazine şi investighează cu mare atenţie nota la restaurant („Nu cred că atâta costa cocktai-lul ăla. Nu costa atât. Uite cum facem, îţi dau o liră"). Are nenumărate rude şi e surprinzător cum reuşeşte să cheltuie atât de puţin pe cadourile de Crăciun şi cum plănuieşte să reducă suma şi mai mult. E adevărat că păstrează hârtia de împachetat de la cadourile pe care le primeşte şi o foloseşte pentru alte ocazii. Când stă la hotel, fură hârtia igienică şi becurile (pe care le înlocuieşte cu unele vechi, ca să nu fie pus la plată – la fel şi dacă în minibar e vreo sticlă de votcă sau de gin, pe care o goleşte şi o umple cu apă, şi apoi o aşază cu grijă la locul ei). Mănâncă în cea mai mare parte ce e în oferta supermarketurilor. E un fan înrăit al duşurilor şi băilor reci şi susţine că săpunul e dăunător pielii.
Dar Garba nu e zgârcitul de modă veche. Are şi el distracţiile lui; va şti sigur unde în Londra se găseşte cea mai ieftină sticlă de whisky scump sau unde se vând cele mai ieftine crose de golf. Din ce povesteşte el, cel mai satisfăcător moment al vieţii lui, cel puţin până acum, a fost să stea la coadă în faţa unui club gay, admirându-l pe cel din faţa lui ca să înţeleagă că nu e nevoie să mai aştepte, să plătească taxa de intrare, să ia de băut şi tot tacâmul. Pur şi simplu l-a invitat pe tipul din faţă la el acasă. De atunci, n-a mai mers în nici un club gay, ci numai la cozile din faţa lor. Pentru el, să găsească mijloacele prin care să lupte cu forţele emiţătoare de facturi e o aventură creativă şi o declaraţie de dragoste făcută adevărului matematic. Lui chiar îi pasă dacă e încărcat la plata electricităţii cu şapte penny, pentru că iubeşte precizia şi pentru că preferă să investească în propriile afaceri. Pe lângă agenţia de voiaj, Garba mai are şi o grămadă de alte tactici de câştig: un atelier de fabricat statui din muşchi, o companie care produce felicitări şi o fermă de scorpioni.
Mă pregătesc pentru seară. Când ies din cadă, sunt deja

prinsă în de-acum familiarul puzzle: câtă eleganţă să etalez? Mă pun la patru ace numai când plec în străinătate, aşa că bag viteză.
( ) iau pe scări în jos spre Finlanda.
Mă lupt cu încuietoarea când, deodată, uşa se izbeşte de perete şi sunt întâmpinată cu căldură de Mika. Are în jur de douăzeci de ani, dar am senzaţia că nu e chiar la vârsta care să-i He confortabilă. Are o bandană legată pe frunte, ca un fotomodel sau ca un star rock, ori, mai degrabă, ca un soldat adolescent într-un război ca vai de el, un detaliu care trece neobservat atunci când eşti fotomodel, star rock sau soldat adolescent. Cred că n-ar trebui să judec pripit, probabil că pentru Mika bandana e o afirmare a spiritului aventurier sau a dispreţului de luptător. Nu se asortează nicicum cu burta asupra căreia pare să fi pierdut de mult controlul şi nici cu faţa tăbăcită care ar putea la fel de bine să lie a unuia de şaizeci de ani.
într-o mână are o ţigară şi în cealaltă o sticlă de Lapin Kulta[3]. Căldura cu care m-a întâmpinat e lesne de pus pe seama celor patru sticle goale de Lapin Kulta care zac pe mobila rece, minimalistă. îmi place aranjamentul pe care l-a făcut Garba.
Ceilalţi musafiri sunt Silja şi Tuomas, un cuplu de avo-(aţi care lucrează pentru o bancă şi care sunt vizibil stânjeniţi de setea nedomolită a lui Mika pentru Lapin Kulta. Toţi trei vorbesc o engleză impecabilă, deşi mi-aş dori ca Mika să nu fie atât de strălucit încât să poată face paradă de asta. Domină conversaţia fără eforturi, ignorând cu graţie eforturile Siljei şi ale lui Tuomas de a schimba subiectul. Despre Helsinki nu apuc să întreb decât:
— Şi cum e în Helsinki?
— Helsinki. Helsinki nu e Finlanda. îţi spun eu ce e Finlanda. La prima vedere, numai păduri şi lacuri. Lacuri şi păduri. Păduri şi lacuri. Lacuri şi păduri. Păduri şi lacuri şi lacuri.
Mika trage un fum lung din ţigară. Simt că Silja şi Tuomas sunt pe punctul de a izbucni, dar nu vor să facă o scenă chiar atât de devreme.
— Aşadar, spun eu, păduri şi lacuri şi...

— Dar nu contează de câte ori priveşti Finlanda, pentru că e mereu la fel. Mai multe lacuri şi mai multe păduri decât ai putea cuprinde cu privirea. în plus, Finlanda e un nume înşelător. Nu prea găseşti finlandezi în Finlanda. Aproape că nu are locuitori. Acum aş vrea să te prefaci că eu spun în continuare, încă vreo cinci minute, lacuri şi păduri, până când ajung să te calc pe nervi, şi asta e Finlanda. Un observator atent va remarca însă şi saunele şi telefoanele mobile.
Mai trage un fum.
— Mai avem şi reni şi ţânţari. Miros de ren şi pişcături de ţânţar. Astea îţi rămân în cap, şi lacurile şi pădurile. Deasta m-am mutat în Madrid acum cinci ani.
Ghidul meu de călătorie mă avertizase: finlandezii sunt foarte sociabili, dar, în acelaşi timp, se bucură de linişte la fel cum alte naţii se bucură de o bere cu prietenii. în mod evident, Mika era plecat din ţară când a fost scrisă cartea. Cât despre viaţa lui la Madrid, e uşor de presupus că Mika are interdicţie în toate barurile, presupunere perfect plauzibilă într-o ţară mică, aşa cum e Finlanda.
Pe neaşteptate, Mika alunecă într-o muţenie prostească, lipică beţiei. Silja şi Tuomas îmi pun tot felul de întrebări despre ce-ar trebui să vadă în Londra. Sunt mult mai bine Informaţi decât mine la capitolul teatru, expoziţii, concede. Eu nu mă prea dau în vânt după ieşitul în oraş. Şi lista în mare parte pentru că nimic nu merge cum trebuie în I .ondra. Nimic. Acum mai bine de două mii de ani, Cezar a construit un pod peste Tamisa. Elizabetanii au construit şi ei un pod peste Tamisa, şi asta în ciuda piedicilor născute din convingerea că gunoiul descompus atrage raţele sau ci există ţări unde localnicii au un singur picior care, atunci când stau întinşi pe spate, le serveşte drept umbrelă. Peste toi în lume oamenii construiesc poduri lungi de câţiva kilometri peste apele învolburate. Ruşii şi americanii construiesc nave spaţiale, iar noi nu suntem în stare să ne ridicăm la câţiva metri deasupra apei cuminţi care se scurge între catedrala St. Paul şi Tate. întârzierea, bugetul depăşit, inutilitatea şi comicul – mărcile oricăror întreprinderi englezeşti.

Uneori mă întreb ce-or fi gândind navetiştii atunci când stau în ploaie o oră, aşteptând un tren care a fost anulat de trei ori la rând pentru că mecanicii au cam exagerat (ii marijuana sau pur şi simplu nu s-au deranjat să apară, atunci când întârzie la doctor după ce s-au chinuit zece În ni să obţină o programare sau când nu se pot consola (ii gândul la vacanţă, pentru că viaţa în capitală le stoarce şi ultimul bănuţ din buzunare, în timp ce analfabeţii care tocmai i-au uşurat de cărţile de credit pleacă să se distreze Iară vreo remuşcare. Nu meditez la asta foarte des, pentru ci mă deprimă şi pentru că nici nu e treaba mea. Londra c un oraş imposibil şi, în curând, n-o să mai rămână nimeni aici, în afară de bancheri, de cei care caută adăpost şi de turişti. Şi de mine.
Dar Silja şi Tuomas sunt încântaţi să fie aici. Mika se roagă de ospătar să nu-i mai aducă sticlele de Lapin Kulta una câte una. în cele din urmă, primeşte o ladă şi îşi face de lucru cu ea într-un mod despre care aţi vrea, cu siguranţă, să le povestiţi şi prietenilor.
Eu aruncasem o privire prin Helsinki după-amiază şi mă intrigase o zonă micuţă, cu multe bare de metal aliniate lângă apă. Se adunaseră câţiva oameni care îşi băteau covoarele acolo.
— Bătutul covoarelor e un fel de sport? am întrebat.
Se pare că totuşi nu e. Era doar o zonă special amenajată pentru bătutul covoarelor, astfel încât cetăţenii din Helsinki să-şi poată vedea de această îndeletnicire în timp ce pălăvrăgesc cu vecinii. Silja îmi explică apoi de ce în centrul oraşului, în Piaţa Senatului, e o statuie a ţarului Alexandru al II-lea.
— Turiştii sunt adesea surprinşi să găsească în mijlocul oraşului statuia unui rus. Dar nouă ne-a mers bine pe timpul ţarilor. Am negociat nişte afaceri profitabile. Negocierea e arma secretă a finlandezilor.
Istoria Finlandei e împărţită în două capitole mari: dominaţia poporului vecin din partea stângă, suedezii, şi dominaţia poporului vecin din partea dreaptă, ruşii. Suedezii s-au retras lăsând în urmă nişte castele şi limba suedeză. Ruşii s-au retras fără să lase ceva în urmă, cu excepţia

câtorva restaurante amărâte, dar şi-au trimis, periodic, lupii şi reziduurile nucleare.
Silja şi Tuomas au o discuţie aprinsă despre cine vorbeşte mai bine suedeză. Silja a fugit la Stockholm într-o vară, când avea şaisprezece ani, ca să-şi exerseze cunoştinţele şi ca să lucreze ca femeie de serviciu într-un spital.
— Ne-au explicat o tehnică specială de a face curat cum trebuie, pentru că şi o minusculă colonie de bacterii de sub chiuvetă se poate răspândi cu viteza luminii.
— Şi care e tehnica secretă din spitalele suedeze?
— Trebuie să cureţi tot timpul peste tot.
Silja îmi explică în detaliu cum muncea toată ziua şi îşi pierdea nopţile în cluburi, şi cum l-a sărutat pe bodyguardul regelui Suediei. îmi lasă impresia că e nostalgică după vechea ei viaţă, a fetei de şaisprezece ani, care nu avea nevoie de somn şi care se simţea în siguranţă pentru I a avea o casă la care să se întoarcă. Cred că e cam de vârsta mea, probabil înjur de treizeci de ani, şi că fetiţa de şaisprezece ani e îngropată undeva adânc, cu curajul ei cu tot. înţeleg perfect cum stau lucrurile. Şi eu am făcut, în trecut, lucruri pe care acum nu le-aş mai face. Lucruri atât de îndepărtate de abilităţile mele de acum, încât îmi vine să (red că memoria îmi joacă feste.
— Nu se poate, aşa a zis el, că e bodyguardul regelui, insistă Tuomas. Şi eu am fost bodyguardul regelui prin (luburi. Şi am mai fost şi pilot de avioane de luptă.
— Vorbeşti suedeză prea prost ca să treci drept bodyguardul regelui. Ai putea fi, cel mult, îngrijitorul câinelui primarului din Malmo. Şi eu chiar l-am sărutat pe bodyguardul regelui.
Soseşte şi primul nostru fel de mâncare: pate de urs, t are e destul de ok, deşi un pic cam piperat. Cel mai spec- laculos e că e din urs. Totuşi, mă simt destul de aiurea să-l mănânc: n-am avut niciodată vreo problemă cu urşii.
— Urşii sunt o specie rară, dar sunt prea mulţi, spune I iiomas.
— N-ai vrea să dai nas în nas cu unul prin pădure, completează Silja. Acum nu se mai tem de oameni, sunt urşi urbani. Corupţi. Nu sunt deloc drăguţi. N-ai vrea să

întâlneşti nici măcar un urs cu o durere de cap.
Nici Silja, nici Tuomas şi nici Mika n-au întâlnit vreodată un urs. Urmează o discuţie despre etichetă în cazul posibilelor întâlniri cu ursul. Faci pe mortul, te lipeşti de pământ sau începi să cânţi – astea sunt tehnicile indicate de Mika.
— Respectă natura şi fă-i vânt ursului cât mai repede.
Silja îmi recomandă muzeul satului de pe insula Seu-rasaari, unde pot vedea case tipic finlandeze din secolele XVIII şi XIX.
— Dar şi aici trebuie să fii atentă. Sunt foarte multe veveriţe. Veveriţe periculoase.
Mika bolboroseşte ceva, cu gura plină de bere.
— Veveriţele nu sunt periculoase. Sunt mici şi roşii. Le vezi când se apropie.
Silja nu se lasă.
— Veveriţele muşcă. Ţi se urcă în cap. Ştiu eu pe cineva care a fost muşcat.
— Pe insulă, veveriţele se uită spre tine şi cerşesc nuci. Dacă le dai, pleacă.
— Prietenul ăsta al meu le hrănea, dar a rămas fără nuci. Şi atunci l-au muşcat. Asta era, de fapt, problema. Nu mai avea nuci. Au şi veveriţele aşteptări.
Discuţia o ţine tot aşa, o vreme, până mai vin şi celelalte două feluri de mâncare, carne tocată de ren, care seamănă foarte mult la gust cu o carne tocată obişnuită, ceva mai condimentată, şi felul principal, pe care bucătarul îl aduce aproape scuzându-se: peşte alb şi cartofi. E bun, fără condimente sau sosuri care să strice gustul cartofilor sau al peştelui.
— Nu există mâncare mai finlandeză decât asta, spune bucătarul.
între timp, am învăţat expresia „a fi încăpăţânat ca un Ostrobothian”4 şi mi-am exersat cele cincizeci de cuvinte în finlandeză, printre care se numără lac, pădure şi urs.
Pentru o vreme, Mika pare să fi amuţit. Dintr-odată, explodează:
— Mă iubea toată lumea. Când aveam douăzeci de ani, eram cel mai cunoscut poet finlandez şi toţi mă iubeau. Ce sa ales de mine?

l’rind un schimb de priviri între Silja şi Tuomas. Cel mai cunoscut? Poet? Iubit? Forţa compasiunii le ţine buzele llgilate.
Pentru unele meserii eşti calificat din capul locului. Stai iu vârful patului într-o după-amiază, fără slujbă, fără vreun lalent, nespălat, în haine de casă învechite, fără prieteni, Iară bani şi fără perspective şi, deodată, un artificiu mental insesizabil te transformă dintr-un parazit, dintr-un ratat, în poet. La urma urmei, nici nu e nevoie să scrii. Sunt o grămadă de alte profesii la fel de uşor de adoptat: cântăreţ, producător de film, consultant imobiliar, dansator. Nimeni nu trebuie să te plătească.
Sunt sigură că nu mi s-a întâmplat numai mie. Cred « a majoritatea fetelor drăguţe – nu, dacă mă gândesc mai bine, nici nu trebuie să fii drăguţă – majoritatea fetelor au cunoscut, în vreo sâmbătă seara, un producător de film. Tiparul e asemănător: stai în pat într-o după-amiază, acoperit de aşternuturi ca de-o a doua piele, fără să mişti ceva pe frontul realizărilor, când singurele fiinţe dispuse sa le tolereze sunt cele care mişcă în chiuveta din bucătărie şi, printr-un alt artificiu mental, nu mai eşti un risipitor, < i un tip care poate ieşi sâmbăta seara în oraş şi le poate cere femeilor să se dezbrace, sau chiar mai mult. Majoritatea n-o vor face. Dar există şi excepţii.
Care e diferenţa între un producător de film pe bune şi unul trucat? Nici una.
E foarte simplu să te lansezi: pomeneşti câteva filme cu succes moderat, care să pară că sună cunoscut, fără să existe totuşi şansa să aibă cineva vreo copie, ca să nu poţi li verificat. Sau, dacă ai norocul să ai numele potrivit, sau bunăvoinţă să-l schimbi pe cel pe care-l ai deja, poţi să faci paradă cu cariera altcuiva, ceea ce e chiar mai simplu decât să-i furi bagajul. Dacă îţi pui o haină albă şi faci pe doctorul, e mult mai simplu să fii prins şi, oricum, trebuie să munceşti ceva mai mult ca să ai succes. O după-amiază e mai mult decât suficientă ca să devii producător de film, şi ăsta e unul dintre motivele pentru care multe actriţe şi dansatoare au oftat şi şi-au dat jos lenjeria atât de repede. Cel mai bine, ca să eviţi verificările, e să fii producător străin. Francez în

Marea Britanie sau american în Italia.
Mie aşa mi s-a întâmplat. Decorul era convingător: o cameră pluşată într-un hotel scump (uşor de închiriat cu cartea de credit a altcuiva). Producătorul francez m-a salutat, şi-a desfăcut şliţul şi apoi mi-a arătat ce aveam de făcut, asta în caz că-mi scăpase din vedere acest element crucial la interviu.
Decizia mea a fost în mare parte influenţată de faptul că nu-mi plăcea cum arăta tipu'. Totuşi, nu m-am putut abţine să-mi pun întrebări în timp ce îmi vedeam de drum spre ieşire. Eu eram aia nerezonabilă? Oare asta era o practică standard, un mijloc de a cerşi ospitalitatea orală? O taxă? Câteva înghiţituri neplăcute în schimbul unei vieţi tihnite? Situaţiile astea, ca nişte examene, apar tot timpul, dar, spre deosebire de examenele de la universitate, nu afli niciodată răspunsul corect. De data asta, am ştiut că eu avusesem dreptate, pentru că producătorul a fost arestat şi s-a dovedit că nu era decât un costum şi un card de credit furat. Nu se simţea vinovat, pretindea că „le-a făcut fericite pe femeile netalentate" cu promisiunile lui de angajare amânate săptămâni la rând. Mental, erau profesionişti. Era o simulare perfectă, cel puţin pentru o vreme. Aveau cu ce să se laude în faţa prietenilor, o ocupaţie pe timp de iarnă şi bucuria de a vorbi despre dietele pe care le ţineau şi despre pasiunea pentru cumpărături.
E posibil chiar să fi avut dreptate. Un derbedeu, în faţa unuia dintre cluburile pe unde obişnuiam să merg, modelase o sticlă de plastic astfel încât să semene cu un aparat li Ho, ba reuşea să imite şi sunetele declanşatorului. Când le apropiai de club, începea să te fugărească pretinzând I a le fotografiază, cu un aer de paparazzi, strigând extaziat: „Priviţi! Dumnezeule, uită-te la ea!" Era alarmant de plăcut.
< /insultant imobiliar. Altă profesie cu uşile larg deschise, licbuie să recunosc: am cunoscut unul când eram mai tânără şi am fost foarte impresionată. Am presupus că licbuie să fii foarte responsabil, tenace şi că învârti banii i ii lopata. Nicidecum. Ca să fii consultant imobiliar nu ai nevoie de bani. Numai de un pic de imaginaţie. E destul să le uiţi la o clădire şi să spui: asta poate fi îmbunătăţită.

Consultantul imobiliar pe care l-am cunoscut avea câteva atuuri: o maşină sport (foarte veche, ca vai de ea, nu vintage), dar nu mi-am dat seama că locuia în ea, după I e şi investise toţi banii într-o dărăpănătură pe sub pământ, pe locul unui fost magazin de dulciuri într-o zonă a Londrei unde nimeni nu şi-ar fi dorit să locuiască. Câţiva ani mai târziu, dărăpănătura era tot acolo, când am trecut întâmplător pe lângă ea.
I'redictibilitatea amestecului dintre bărbaţi şi alcool e îngrozitor de enervantă: bolboroseli, sentimentalisme şi apă la şoareci. Ochii lui Mika tremurau în lacrimi.
— Soţia mea! se văicări. Soţia mea, repetă şi mai tare, suspinând foarte convingător. A murit.
Işi masează încheietura cu gesturi rapide şi sacadate.
— Supradoză.
Trebuie să-mi stăpânesc dorinţa acută de a izbucni în i âs. E o dorinţă incontrolabilă. E posibil ca toate astea să lie adevărate, dar mă îndoiesc. Din câte mi-am dat seama iii Iimpui scurt de când îl cunosc pe Mika, e genul care cerşeşte atenţie şi nu are cine ştie ce profunzimi ascunse. I.a el, totul e la vedere, ca ingredientele într-o pizza. În Mika nu există lacuri sau păduri. Cu zece halbe mai devreme, durerea lui m-ar fi putut convinge. E aproape o lege nescrisă – cei care strigă în gura mare după atenţie sunt cei care o merită cel mai puţin. Sunt oameni care nu au sentimente – îşi închipuie doar că le au. Nu am cum să demonstrez asta. Mika ar putea fi un candidat foarte potrivit pentru categoria „am-nevoie-de-o-femeie-care-să-mă-salveze".
Garba face treabă foarte bună atunci când îmi trimite musafiri. Dar întotdeauna se nimereşte şi câte un cretin la petrecere. Nu-mi dau seama dacă asta se întâmplă pentni că lumea e plină de cretini sau pentru că cretinilor nu le place să stea acasă. Le place să-şi popularizeze cretinismul.
Soseşte desertul: fructe de pădure de culoarea ambrei şi frişcă bătută. Silja şi Tuomas încearcă să mă informeze, ignorând dramatismul lui Mika, că sunt fructe de mur pitic. Mika se prezintă cu volumul.
— Uite, de-asta beau. De-asta nu pot scrie. De-asta sunt nefericit.

Primele cuvinte care-mi vin în minte sunt: nu mai bea, nu mai face atâta caz de problemele tale, găseşte-ţi un job şi o să te simţi mult mai bine. Dar chiar nu-i pot spune asta, pentru că sfaturile, chiar şi cele mai bune, nu sunt niciodate urmate, şi nu e numai asta: soluţia e atât de evidentă, încât mă gândesc că i-o fi trecut şi lui prin cap. Una din lecţiile pe care ţi le oferă viaţa: e ciudat cum soluţiile pentru unele probleme sunt atât de simple şi de uşor de pus în practică, încât rareori sunt aplicate.
Dincolo de fereastra mea se desfăşoară o adevărată enciclopedie a crimei. Fără să dedic prea mult timp activităţii de urmărire din spatele ferestrei, şi fără să fac cine ştie ce efort, am fost martora jafurilor, asalturilor, traficului de droguri, încăierărilor şi violurilor. Crime n-am văzut încă, deşi au fost cu nemiluita în zonă, şi din cele domestice, şi din cele născute de interese profesionale. Să fii omorât e mai simplu aici decât în oricare altă parte a Londrei.
Soluţia e simplă: mai multă poliţie. E de la sine înţeles că nu poţi eradica criminalitatea, dar mai multă poliţie = mai puţine infracţiuni. Totuşi, e mai mult decât neliniştitor să nui ii la poliţie, cum am făcut eu după unele incidente urmă-I ile din spatele perdelei, şi să nu răspundă nimeni sau să apară trei sferturi de oră mai târziu. Sau deloc.
Silja şi Tuomas îl ignoră pe Mika şi vorbesc despre tinerii « are se întâlnesc seara şi devastează rondurile cu flori din spaţiul public. Mi-i şi imaginez, aproape că mă văd fîxân-du-i şi pe ei cu privirea.
Mă întreb despre care dintre punctele de maxim interes din cartierul meu ar trebui să le povestesc musafirilor -c un adevărat spectacol al gunoiului aruncat orbeşte, genţilor smulse, maşinilor arse, dozelor trecute din mână în mână, al jocului cu armele şi sexului oral (culmea e că, deşi loate astea sunt la ordinea zilei, nu e chiar unul dintre cartierele ieftine). Le enumăr găştile criminale internaţionale i are s-au aciuat aici şi au, acum, o puternică reprezentanţă locală: ruşii, jamaicanii, italienii, turcii, columbienii. E interesant cum se simte invidia. Asta e problema cu civilizaţia:
< e-ţi rămâne de făcut atunci când ai totul?

Silja şi Tuomas sunt fascinaţi de zonele rurale din Marea Britanie. S-ar părea că sunt liniştite. Mie nu mi-ar mai trebui zonele rurale nici pe post de preş pe care să-mi şterg pantofii. Mi-aduc şi acum aminte cum aproape am degerat intr-un cort, în plin august, făcând slalom printre bălegar <lc vacă, bălării şi mărăcini, ba uneori chiar printre vaci („cu adevărat surprinzătoare", conform ghidului nostru) şi < âiîiii lor de pază, mâncaţi de boală şi veşnic puşi pe scandal.
— Am citit cărţi despre zonele astea, mă informează Silja şi Tuomas.
Şi cu asta mă lămuresc. Citeşti ceva şi pe urmă imediat viei să şi vezi. Cred că aşa funcţionează şi interesul meu pentru reni şi urina lor de culoarea ciupercilor.
Mika e complet absorbit de propria persoană. Trecem la istorie. Nu ştiu absolut nimic despre istorie şi, cu atât mai mult, despre istoria Finlandei, dar cu cât aflu mai mult despre alte ţări şi despre culturile lor, cu atât mă conving că poţi inventa orice, pentru că în mod sigur s-a întâmplat. Cumva. Cândva.
Cineva s-a legat de şase vulturi şi a sărit de pe o stâncă încercând să zboare. Un păstor a devenit rege pentru că a fiert un ou într-un anumit fel. O naţiune a interzis râsul. De la Silja, care are elocinţa unui lector universitar, aflu despre marile răscoale, perioade zbuciumate în trecutul Finlandei. Aştept să aud ceva despre Marea Enervare Naţională sau despre Insurecţia înăbuşită, dar nici un semn. Sunt sigură totuşi că există. Războaiele sunt cele mai nasoale. De şase zile, de zece zile, de treizeci de ani, de o sută de ani, războiul fotbalului, războiul fals, războiul cel mare. Războiul urechii lui Jenkins. Alegeţi ce nume vreţi. O să apară în curând şi Războiul-iscat-pentru-că-nimeni- nu-dădea-atenţie. Sincer acum, istoria e un şir de crime celebre. Ca ţară mică, eşti în permanenţă invadată. Dacă eşti o ţară mare, atunci invadezi ţări mici sau, dacă nu e o perioadă bună pentru invazii, atunci se naşte un război civil sau o revoltă a vreunui grup mai mic.
Plătesc nota şi sunt îngrozită. Mă încrunt de mirare. E cea mai scumpă masă pe care am mâncat-o vreodată. Preţurile

din Londra sunt un bun prilej de mândrie perversă pentru londonezi. Chiar dacă e mereu umed şi pute, iar serviciile funcţionează de parcă am fi bombardaţi zilnic de forţele aeriene ale inamicului, e o mare mândrie să ne putem permite să locuim aici, deşi cei mai mulţi oameni nu pot. Ne ţinem bine. Rezistăm. Şi îndurăm pedeapsa.
E emoţionant să vezi preţuri atât de mari şi în afara Londrei. I i las bacşiş chelneriţei. A fost eficientă şi politicoasă, dat nimic mai mult. Unele popoare sunt predispuse să nască chelneri, nu şi finlandezii. Asta e oare un compliment?
Mika propune să mergem la saună, dar eu n-am de gând să-mi car toate lucrurile numai de dragul lui.
Evident, urmează istoria saunei şi Mika ne povesteşte despre muzeul saunei, unde există câteva poze din 1890 cu nişte bărbaţi tu bărbi mari care se tăvălesc prin zăpadă, chestie la fel de ridicolă atunci ca şi acum. Nu-mi fac probleme că refuz sauna, e oricum o îndeletnicire prea turistică. Silja şi Tuomas îmi spun noapte bună, vădit îngrijoraţi că mă lasă cu Mika. A fost plăcut să-i întâlnesc pe Silja şi Tuomas. E un sentiment reconfortant să afli că mai există oameni sensibili şi civilizaţi pe lumea asta.
— Sunt foarte deprimat şi pentru că sunt proprietarul unei mici păduri, cu copaci tineri, pe care nimeni nu vrea s-o cumpere. Preţurile la cherestea au scăzut foarte mult.
Mika se apleacă spre mine, făcând o ultimă încercare de apropiere. Nu-l învinovăţesc foarte tare. E şi asta o tehnică. Ştie care sunt datele: e conştient că nu-l plac, e prost îmbrăcat şi prea ameţit ca să mai fie în stare de ceva, şi lotuşi insistă. E atât de praf, încât am serioase îndoieli că şi-ar putea reveni. Manevra învăluirii: e o adevărată artă. bărbaţii se apropie de tine unduindu-se, cu limba pregă-lită. Aici e vina femeilor, pentru că de cele mai multe ori le permit bărbaţilor să-şi facă jocul. Pe de altă parte, dacă n-am fi atât de iertătoare, specia noastră ar li de mult dispărută.
Presupun că bărbaţii, prin natura lor, sunt perfect inconştienţi şi nu-şi dau seama cât sunt de neîndemânatici cu replici ca „ai prieten?” urmate de o dezechipare rapidă, cât timp tu eşti în bucătărie. E imposibil să impresioneze.

— Nu mai ştiu drumul spre casă, îmi spune Mika în limp ce-l împing afară.
— Nu e ceva neobişnuit, îi răspund în loc de la revedere.
Mă întorc sus şi mă uit la televizor ca să-mi exersez cele cincizeci de cuvinte în finlandeză, deşi nu am foarte mare succes, asta pentru că majoritatea programelor televiziunii finlandeze sunt în engleză. Sunt programe pe care deja le-am văzut, subtitrarea este elementară, deşi şirurile de cuvinte se scurg unele după altele.
Ştirile sunt în finlandeză şi frumuseţea lor e că le poţi ghici conţinutul chiar fără să recurgi la cele cincizeci de cuvinte uzuale. În ştiri, există întotdeauna cele câteva elemente uşor de recunoscut. întotdeauna, oriunde te-ai afla, poţi urmări Topul Balivernelor – mereu aceeaşi poveste... vom îmbunătăţi, am îmbunătăţit. într-un regim democratic, cantitatea de baliverne variază, la fel şi încercările de a te duce cu preşul. Dacă nu e democraţie, atunci ai parte din plin de dus cu preşul şi de câteva grupuri străine minoritare. Mai tot timpul, ştirile politice sunt cele mai multe – pentru că există mulţi jurnalişti pe domeniul politic şi pentru că, oriunde în lume, te poţi baza pe un politician: va avea mereu ceva de spus, şi parcă poţi să simţi cum limbile de foc ale scandalului îi lustruiesc tălpile. Urmează momentul dezastrelor. Ordinea apariţiei în emisiune e de obicei dictată de distanţa geografică. Prietenii ştiriştilor: foametea, incendiile, inundaţiile, minorii ucigaşi şi bocitoarele profesioniste, care aduc servicii enorme jurnaliştilor dornici să stoarcă lacrimi, dar care te fac să te umfli-n pene pentru simplul motiv că nu casa ta a luat foc. Mai sunt şi războaiele, o paradă cu încetinitorul a armelor care fac, în general, deliciul revistelor. Preţurile sunt şi ele o marfă bună, pentru că sunt fie prea mici, fie prea mari, în consecinţă cauzează disconfort. La fel cursul valutar: fie prea ridicat, fie prea scăzut. Nu-mi aduc aminte să fi anunţat cineva, vreodată, un preţ numai bun.
Bineînţeles, dacă ai habar despre subiectul discutat, îţi dai seama că e un mare gunoi. La ultimul scandal de proporţii din zona mea, echipa de reporteri ai televiziunii i-a Intervievat numai pe cei care puseseră la cale întregul

scenariu, şi care declaraseră că poliţia îi forţase să incendieze magazine şi săjefuiască raioanele de sport din centrele comerciale. Nimeni nu i-a intervievat şi pe patronii magazinelor incendiate şi ai centrelor comerciale jefuite. Absurditatea emisiunilor de ştiri, sau cel puţin a celor pe care le-am văzut eu, este că au durată fixă – zece, cincisprezece, treizeci de minute sau o oră, şi asta indiferent de ce se întâmplă. Ar fi atât de reconfortant dacă o dată ar recunoaşte că nu s-a întâmplat nimic îngrijorător, în afară de câteva verze nevândute, şi ne-ar oferi în schimb desene animate. Nici vorbă – se străduiesc să ne servească măcar nişte copii palide. Nimicul deghizat în ceva.
Marea întrebare este: de ce avem totuşi nevoie de ştiri? Chiar şi oamenii care nu ştiu cine conduce ţara vor ştiri. Oare pentru că ascultând ştirile avem impresia că ne putem loi ma opinii? Pentru că ne dau subiecte de discuţie, un fel de conversaţie despre vreme? Majoritatea cititorilor care au puterea să lase ziarul din mână se simt probabil destul de puternici să conducă lumea.
Cum se poate să fie ceva? Cum se poate să nu fie nimic? ( )are ceva-ul e doar un nimic ascuns sub o mască? Trebuie să existe o cale de a înţelege toate astea numai stând într-o (ameră. Nu mi-au plăcut niciodată cei care fac săpături, » are declară în gura mare că fac cercetări pentru a găsi cauza lucrurilor, pentru că, în general, nu fac nimic. În cea mai mare parte, nu cercetează şi nu descoperă nimic, şi sunt nişte rataţi demni de toată mila, copii nebuni, de bani gata, cu prea mult timp de pierdut. De unde să ştii, când ţi se întâmplă tocmai ţie?
E la fel ca unicul sunet pe care nu-l puţi sesiza niciodată – acela al propriului sforăit.
îmi dădeam seama că Silja şi Tuomas mă plăceau, dar erau un pic neliniştiţi. Apariţia lor la cină era un fel de nebunie pe care şi-au permis-o în vacanţă. O escapadă londoneză.
— Am fost invitaţi la cină pentru a-i oferi cuiva o seară tipic finlandeză. A fost plăcut, dar ciudat.
îmi place să călătoresc, deşi nu ies din casă niciodată, în ultimii doi ani, am fost în Japonia, Ecuador, Iordania, Italia, Nigeria, Indonezia, Brazilia şi China. îmi place să mă cufund

în câte un loc nou, să învăţ câteva cuvinte într-o limbă nouă, să citesc despre acel loc şi să-l observ. Antena de pe acoperiş face mare parte din treabă, de restul se ocupă internetul. Adun tot felul de chestii şi mă informez timp de câteva luni, apoi Garba organizează o cină sau două în apartamentul meu gol de la etajul de mai jos. Garba chiar munceşte mult ca să organizeze totul în cele mai mici detalii, şi bineînţeles că cere şi onorarii pe măsură, dar îşi face treaba foarte bine, deşi uneori mă gândesc că ar putea depune mai puţin efort.
Nu spui niciodată nu. Atunci când sunt invitată undeva, spun întotdeauna da. În primul rând, există întotdeauna posibilitatea ca persoana care a făcut invitaţia să-şi schimbe planurile în ultima clipă şi să anuleze totul. Apoi, când evenimentul se apropie, poţi să te sustragi invocând aglomerarea de la muncă sau boala, şi poţi oricând sugera că te vei revanşa gătind ceva la tine acasă. în general, majoritatea prietenilor mei sunt dispuşi să se deplaseze. Şi, oricum, toată lumea e ocupată, Cât de des ajungi să-ţi vezi prietenii apropiaţi, asta în afara cazului în care ai 18 ani sau amicii tăi îţi sunt vecini? Ne închidem fiecare în carapacea noastră, deşi e posibil ca eu să mă fi închis prea mult.
Dar nimeni n-a observat. Mai aud câteodată reproşuri patetice că n-am mai fost de mult în vizită, dar partea convenabilă, deşi întru câtva tristă, e că, dacă oamenii nu te văd, le uită. Ca să te ţină minte, trebuie să te vadă. Aşa că Invilaţiile sunt tot mai puţine. Dar nu sunt o ţipă singuraticii. De -asta călătoresc.
Unii văd în statul în casă o îndeletnicire nesănătoasă, şi – într-un fel – chiar e. Dar aproape totul e nesănătos. Până la urmă, ce înseamnă să ieşi din casă? Devii autist, le umpli de nonsensul vieţii ca un curcan pus la cuptor: sule de nimicuri îţi înceţoşează mintea până când aceasta im eleazăsă funcţioneze.
femeia cu tortul de nuntă mi-a pus capac. Mergeam înspre metrou când am văzut-o pe individa asta legănându-se în mijlocul străzii cu un tort de nuntă enorm, cu trei elaje. Eram uşor confuză, pentru că ştiam că nu e nici o cofetărie în zonă, iar maşini parcate prin apropiere nu se iillau, să

poţi presupune că l-a făcut pentru cineva şi acum il duce la destinaţie. Ştiu că sună puţin credibil, dar părea < u-şi scosese la plimbare tortul de nuntă. Şi asta cu eforturi (onsiderabile. Aproape de necrezut e că, atunci când m-am upiopiat de ea, m-a înghiontit în stomac. Şi a fost extrem de dureros. Apoi femeia şi tortul şi-au văzut liniştiţi de drum. Nu neapărat din cauza asta am renunţat să mai ies. Dar a fost ocazia cu care am pus punct unei propoziţii lungi şi neplăcute din existenţa mea. Observasem de ceva vreme că mă întorceam acasă mai prost dispusă decât plecam. În cel mai bun caz eram extenuată, dar, de obicei, eram furioasă din cine ştie ce motive. în Londra nimic nu merge cum trebuie şi din trei în trei metri cineva se găseşte să-ţi ceară bani sau o partidă de sex. Cartierul meu e campion în privinţa asta, dar povestea e cam aceeaşi prin toată Londra. Pe vremuri, din câte-mi amintesc că am citit pe undeva, oraşul era fieful bogătaşilor. Acum pare raiul vagabonzilor, al ţicniţilor, al beţivilor şi al hoţilor. Iar eu am devenit expertă în trucurile ieftine ale cerşetorilor.

Aveţi ceva mărunt? Asta e tehnica de bază. Dacă o foloseşti, trebuie să fii ori foarte insistent, ori de-a dreptul patetic. în cazul ăsta recuzita e totul: fie o pătură în care să te înfăşori din cap până-n picioare (deşi arăţi complet idiot aşa împachetat în plin august), fie o sfoară la capătul căreia să se gudure eternul câine, fie, într-o împrejurare ideală, amândouă.

Bineînţeles că majoritatea londonezilor rămân imuni la acest tertip. Dacă arăţi ca un individ de douăzeci de ani, perfect sănătos, îţi va lua ceva timp să strângi bani pentru o doză de coca, indiferent ce recuzită foloseşti. Maeştrii într-ale cerşitului ştiu că secretul stă în contactul vizual şi în mesajele subliminale.

Apoi mai e genul ştiţi-cumva-drumul-până-la-Twickenham? Atunci când cineva cere astfel de indicaţii, instinctul ne îndeamnă pe cei mai mulţi dintre noi să răspundem într-un fel. Fie da, fie nu. Şi atât le trebuie. Eşti prins în plasă. Pentru că ţi-e aproape imposibil să scapi de povestea cu drumul-până-la-Twickenham. Cu omul abia ieşit din închisoare azi-dimineaţă şi care nu şi-a văzut încă fiul nou-

năs-cut, care e în Twickenham, la distanţă de doar câteva parale. Soiul ăsta de abordare are şi alte, nenumărate, variaţiuni: E cumva un spital în apropiere? Aţi văzut cumva un poliţist pe aproape?
Nu sunt un hoţ. E replica pe care o folosesc aproape în exclusivitate bărbaţii solizi atunci când te întâlnesc singură în vreo zonă prost luminată, subtextul fiind că te-ar putea bate măr şi ţi-ar putea lua portofelul, iar dacă n-o face atunci trebuie răsplătit cu generozitate. Vă rog, ajutaţi-mă în lupta mea pentru onestitate.Sunt invalid şi trebuie să ajung la spital, să mă vadă un medie. Când povestea începe aşa, sunt şanse foarte mari sa continue până la niveluri apropiate de absurd: sunt invalid şi îmi îngrijesc tatăl invalid, iar acum trebuie să-i fac urgent o vizită surorii mele invalide care e în spital şi are doi copii invalizi pe care îi va opera chiar de ziua lor.
Tocmai am împrumutat pe cineva ca să-i dau o mână de ajutor, acum va trebui să mă împrumutaţi pe mine. Tactica asta e mai puţin folosită acum. A fost o vreme când a împrumuta atârna greu, mai greu decât a da. Şi totuşi mi s-a întâmplat im numai o dată, când întindeam o monedă, să fiu privită cu dispreţ. „Asta e tot?” Aparent, unii aristocraţi credeau pe vremuri că pe lume totul se întâmplă exclusiv spre a Ic li lor bine, dar acum clasele de jos, cei mai dezavantajaţi,
consideră că au dreptul la tot ce mişcă în jurul lor.
Şi,culmea, tocmai cei care ţipă cel mai tare după ajutor sunt ultimii care s-ar oferi să ajute.
Preferata mea dintotdeauna, formula cu care orice cerşetor mă păcăleşte de fiecare dată e: nu vreau bani. Să vedeţi mimai cât e de genială replica asta. Opreşti pe cineva pe stradă şi-i spui exact ultimul lucru la care se aşteaptă: Nu vreau ba,ni. Vreau doar să vorbesc cu cineva. Ultima dată, cu schema asta, am căzut în plasa unei prostituate de genul celor care se droghează. Era într-o stare jalnică şi mi-a explicat înlăcrimată că tocmai fusese jefuită, şi încă de ziua ei (ba mi-a arătat chiar şi nişte răni care, ce-i drept, semănau mai degrabă a pişcături de ţânţar suprainfectate), în timp ce mergea să-şi viziteze mama bolnavă într-un spital

din (arencester (o distanţă pe care o acoperi cu câteva parale bune). M-a întrebat dac-o pot ajuta. Era clar că se referă exclusiv la bani şi nu la varianta în care aş urca-o în maşină şi aş conduce o sută de kilometri până la spitalul cu pricina.
Problema cu femeia cu tortul ei de nuntă a fost că era altceva decât un skinhead însoţit de un pitbull. Şi dacă nici într-o femeie cu un tort nu mai poţi avea încredere, atunci în cine?
Când am luat-o iar spre metrou m-am simţit obosită. Mi se înmuiaseră genunchii şi pleoapele îmi erau tot mai grele. Stăteam pe scaun şi mă gândeam că nu mai am destulă energie să ajung până în centru, ce să mai vorbim de drumul înapoi spre casă. Aproape că am leşinat. Am coborât şi m-am târât până acasă, stoarsă de vlagă după ieşirea de o jumătate de oră. Nu mai aveam destulă forţă să ies iar. Atunci am descoperit că, de fapt, nici nu trebuie să ies. De lucrat, lucrez acasă. Cea mai mare parte a vieţii mele se desfăşoară pe net. Şi, chiar dacă are o mulţime de defecte, Londra are şi o parte bună: poate fi livrată la domiciliu. E adevărat că uneori şoferii pierd ore în şir căutându-mi adresa, asta pentru că foarte puţini se prind că numărul 55 e între 53 şi 57, dar aproape orice poate li comandat şi servit acasă, de-a gata, de la cumpărăturile cele mai banale până la ţările străine.
Mă înspăimântă însă gândul că, într-o zi, distracţia asta se va sfârşi. Deocamdată mă bucur de mâncarea bună, de haine, de pantofi şi de conversaţiile spumoase. Mi-e frică să mă gândesc că la un moment dat o să-mi piară cheful şi de ele, aşa cum mi s-a dus naibii dorinţa de a ieşi. Atunci chiar n-o să mai am nici o apărare în faţa terorii.
Afară, cerul de seară e un amestec revoltător de purpuriu şi maro. Norii sunt pătraţi. Când îi priveşti, nu par deloc reali. Cum poate un nor să fie pătrat? Dacă eu aş pune un cer din ăsta în vreun proiect de-al meu, aş păţi-o nasol. Dar natura poate face exact ce are chef, fără să-i pese ce credem noi. Oare de ce anihilarea dorinţelor e un lucru atât de important? Dacă subjugarea sinelui este însăşi esenţa sinelui, atunci ce sens mai are şinele? E ca şi cum cineva ţi-

ar da un fluturaş pe care scrie: aruncă acest fluturaş.
Bate cineva la uşă. Asta nu se întâmplă foarte des, ceea ce mă bucură nespus, pentru că nu are cine să fie în afară de vreun vecin. Nu cred că sunt din fire o persoană ostilă, dar îmi urăsc vecinii. Pe Gerald cel mai tare, pentru că (lerald nu mai locuieşte aici. îşi închiriază apartamentul unor zănatici ca Jack, care a plecat din Noua Zeelandă cu I u< sacul în spate, să descopere lumea, şi care acum stă în pragul uşii mele.
— Sunt Jack, de la parter, îmi spune.
Am făcut cunoştinţă de câteva ori, dar se prezintă încă o dată. Nu din politeţe, şi nici de teamă că n-o să-l recunosc. Nu, motivul pentru care facem cunoştinţă încă o dată c că Jack n-are destule celule conectate la realitate care să-l ajute să reconstituie imaginea mea.
— Ai cumva un tirbuşon pe care-l pot împrumuta? Ţi-l aduc înapoi imediat.
— Ce s-a întâmplat cu tirbuşonul pe care ţi l-am împrumutat data trecută şi pe care mi-ai promis că-l aduci înapoi imediat?
Face eforturi să-şi amintească. Se încruntă într-un efort de concentrare, de zici că l-am întrebat despre succesiunea regilor azteci.
— Nu l-ai adus, răspund eu în locul lui.
— A, da, aşa e, îmi răspunde, încântat că şi-a adus aminte. Nn ştiu dacă aşa sunt toţi prin Noua Zeelandă sau am fost eu complet lipsită de noroc şi m-am învecinat cu cinci dintre cei mai bătuţi în cap neozeelandezi.
— Aşa, şi?
— Stai liniştită. De data asta vin într-un minut.
A doua zi, mă duc până la parter să-mi recuperez tirbuşonul. Nu pentru că aş fi foarte ataşată de el sau pentru că ar fi un tirbuşon valoros. N-are nici un fel de valoare sentimentală şi nici n-a fost păstrat cu grijă în familia mea şi transmis de la o generaţie la alta. E un tirbuşon oarecare, uşor de găsit în orice magazin şi, pe deasupra, foarte ieftin. N-am nici o problemă atunci când obiectele mele rătăcesc prin alte apartamente. Nu, dar vreau tirbuşonul înapoi doar pentru că aş deschide o sticlă de vin.

Mirosul din apartamentul lui Jack te izbeşte în plin de la distanţă. Camera abia dacă e destul de încăpătoare pentru o persoană, nicidecum pentru hoardele de neozeelandezi care migrează aici. Mi-e destul de greu să fac fie şi un mic reproş legat de muzică, aşa că să le cer să reducă din duhoare mi-e imposibil, deşi tare mi-aş dori asta.
— Bună, îmi spune Jack deschizând uşa.
Mă priveşte încurcat. Habar n-are cine sunt. îi cer tirbuşonul.
— Ţi l-aş împrumuta cu plăcere, numai că noi nu avem tirbuşon, insistă el.
Nu face pe nebunul, vrea sincer să-mi fie de ajutor. îi împrospătez memoria în legătură cu activităţile lui din ziua precedentă. Nu ştiu dacă mă crede, dar el şi ceilalţi neozeelandezi se apucă să-şi mute de colo-colo sacii de dormit şi sticlele goale până când tirbuşonul e, în cele din urmă, exhumât. Oare cine-l îmbracă pe Jack dimineaţa? Nu poţi să te enervezi pe el, pe bune.
Cobor pe plajă. Maldărul de gunoi e impresionant. Pun deoparte hârtiile care trebuie aruncate de urgenţă şi deodată observ o siluetă în dreptul uşii de la intrarea în bloc. Vecinii mei aud interfonul, dar nimeni nu răspunde, aşa că mă duc şi deschid uşa încercând să fiu prietenoasă. E un bărbat înalt şi slab. Are un cap mare şi lunguieţ, parcă fără umeri. Arată ca un beţişor igienic sau ca un spermatozoid sprijinit pe coadă, şi când spun asta nu vreau sa lin considerată lipsită de deferenţă.
— Sylvie? îmi zâmbeşte.
— îmi pare rău. S-a mutat de aici de câţiva ani.
— Haide, Sylvie, că nu mă mai duci de nas.
Fără echipamentul de karate şi fără rânjet nu l-am recunoscut din prima. Era încasatorul de datorii.
— De ce nu spui cine eşti? Audley, nu-i aşa?
Audley intră în apartamentul meu pe care-l studiază i u un ochi profesionist, căutând indicii că aş fî Sylvie şi eslimându-mi valoarea în funcţie de bunurile din dotare. În mod sigur, recunoaşte draperiile scumpe atunci când le vede.
— Aş vrea să avem o discuţie despre o datorie, îi spun. Iţi

faci bine meseria, nu-i aşa?
Mi-am bazat judecata de moment pe faptul că Audley s-a deplasat până aici: e primul încasator care face asta, intrun deceniu de încercări eşuate de a recupera banii, l'c mine mă preocupă datoria pe care o au cei de la Hit and Run faţă de mine. Oare poate să mă ajute?
— Nici o problemă, îmi spune. Ce vrei tu, cât ai bate din palme.
— Dar cum... procedezi? Nu foloseşti forţa, nu? într-un fel, îmi surâde ideea că toată echipa ar putea
s-o ia pe coajă, dar în realitate m-aş simţi foarte prost dacă s-ar întâmpla ceva de genul ăsta. în plus, e greu de spus
(ine e de vină. Normal că m-au iritat toţi retardaţii care m-au pasat de la unul la altul, dar nu ei sunt
responsabili pentm felul cum e condusă compania, şi nici cei de la management. Vina e undeva la mijloc. Nu m-ar deranja să-i văd pe toţi un pic umiliţi, dar chiar bătuţi ar fi cam prea mult.
— Ai fost vreodată înăuntru?
— înăuntru unde?
— La închisoare. Dacă nu cumva eşti vreun ţicnit, ai nevoie de un motiv serios ca să mergi la închisoare. Dacă baţi pe cineva, intri sigur. Uneori e suficient să ameninţi cu bătaia, dar deranjul în cazul ăsta e prea mare. Eu n-am de gând să mă-ntorc acolo doar pentru că vreunul n-are chef să plătească douăşpe convorbiri cu gagică-sa când ea era în Australia.
Arată spre televizor şi spre sistemul audio.
— Am impresia că, de fapt, n-ai aşa mare nevoie de bani...
— Nu.
— Vezi tu, majoritatea clienţilor mei sunt ca tine. Nu banii sunt problema lor, ci faptul că cineva şi-a bătut joc de ei. Nu e vorba de recuperat banii, cât de răzbunare. Sau, pentru unii dintre clienţii mei, e vorba de avertizare. Şi să ştii că eu obţin rezultate, dar nu mă vând ieftin.
Audley îmi explică tacticos că onorariul lui ar fi cam de douăzeci sau de treizeci de ori mai mare decât suma pe careo vreau eu înapoi şi depinde de cât timp îi ia până face compania să cedeze.

— Am o întreagă echipă şi, în funcţie de situaţie, trimit omul potrivit. Cazul tău, împotriva unei companii mari şi fîţoase, e ideal pentru Wilf. Dacă eu mă duc şi spun că vreau să discut cu cineva, ajung să mă uit toată ziua la peştişorul auriu din acvariul de la recepţie. Şi, presupunând că reuşesc să vorbesc cu cineva, îmi fac vânt imediat şi mă ameninţă cu poliţia. Dacă, în schimb, apare Wilf, atunci e altă mâncare de peşte. E genul de pensionar adorabil.
Te uiţi la el şi-ţi vine să suni ambulanţa. E un moşuleţ de 80 de ani care tremură din toate încheieturile şi e zbârcit ca o prună uscată. îl trimiţi pe Wilf, îmbrăcat în haine ponosite şi împuţite, să şchiopăteze cu paşi mici şi dureroşi. li ia vreo jumătate de oră să traverseze holul de la recepţie, timp în care recepţionerele se uită la el cum se clatină şi-şi (lă ochii peste cap. Apoi le spune: „Bună dimineaţa. îmi pare foarte rău că vă răpesc din timp, ştiu cât de ocupate mi înteţi, dar compania dvs. îi datorează nişte bani nepoatei mele.” Şi atât îi trebuie. Orice ar mai face compania, sa dus dracului. N-au cum să câştige. Cel mai înţelept lucru c să emită pe loc un cec. Dacă-l lasă pe Wilf în recepţie, e un dezastru. întâi o să suspine uşor, apoi o dă în plâns de-a binelea. În caz de forţă majoră, face pe el. Dacă încearcă să-l dea afară, dezastrul ia proporţii. Până şi poliţia trece de partea lui Wilf. „îmi cer scuze. Ştiu cât de greu munciţi, dar nepoata mea...” Un singur şef n-a vrut să cedeze. După o săptămână în care Wilf şi-a dat toată silinţa, toţi angajaţii au demisionat.
Audley îmi lasă cartea lui de vizită. Cred că o să apelez la serviciile lui. îmi zâmbeşte:
— Nu-mi place să mă sustrag de la vreo colaborare, dar iţi vând un pont: ai putea emite facturi pentru munca pe care nu ai făcut-o.
— Ce vrei să spui?
— Prietenul meu Phil din asta trăieşte: emite facturi lalse. Le trimite pe la tot felul de companii, şi unele plătesc. I)upă spusele lui, dacă vrei ca afacerea să-ţi iasă ai nevoie de o companie mare şi de o factură destul de umflată, dar nu într-atât totuşi încât să le-atragă atenţia celor de la contabilitate. Trimiţi o factură pentru servicii, nimic prea specific, la departamentul contabilitate. Majoritatea companiilor le

ignoră, dar câteva tot îţi trimit cecul. Phil o duce foarte bine, dezavantajul e că stă toată ziua acasă şi emite facturi. M-ar tenta şi pe mine, dar mie-mi place să ies în lume.
Audley are probabil dreptate.Acum şapte ani am fost jefuită. N-a fost foarte grav: numai câteva obiecte mărunţele, dar uşa de la intrare mi-au distrus-o rău de tot şi asta m-a costat. Atunci când n-ai uşă la intrare, parcă nu-ţi dă mâna să te plimbi prin magazine după una nouă. Compania de asigurări a avut grijă să-mi golească buzunarele într-o perioadă când oricum nu stăteam foarte bine cu banii. Aşa că, acum doi ani, când am fost jefuită încă o dată, am inventat câteva chestii nu ca să obţin cine ştie ce profit, ci pentru că voiam o acoperire în cazul în care cei de la asigurări aveau de gând să-şi bată iar joc de mine. După mai multe luni de plimbat de colo-colo şi de vorbe goale, compania m-a despăgubit pentru chestiile inventate, dar n-am văzut nici un ban pentru bunurile care chiar îmi fuseseră furate.
Acum nu mai am asigurare. Obiectele pe care le-ar putea lua nişte presupuşi boţi sunt uşor de înlocuit. în privinţa asta, sunt norocoasă. Nu mulţi se pot lăuda cu asta. Dacă aş pierde totul într-un incendiu, banii m-ar consola prea puţin, pentru că aş rămâne fără pantofii mei preferaţi şi, să fim serioşi, de la compania de asigurări n-aş vedea nici un ban. Pur şi simplu pentru că ei nu fac asta. De fiecare dată când mă gândesc că nu le-am mai dat vreun ban, mă simt al naibii de bine.
— Mulţumesc pentru cafea, îmi spune Audley. îmi arată spre un pix din acelea primite gratuit, gândite
anume ca să te facă să te simţi vinovat, trimis de vreo fundaţie caritabilă persoanei care părăsise casa asta acum cinci ani, şi pe care eu îl aruncasem în coşul de hârtii.
— Arunci ăla, nu?
— Da.
— Ştiu că e gunoiul tău. Dar te-ai supăra foarte tare dacă l-aş fura?
— Te rog ia-1.
— Nu, trebuie să-l fur. Asta dacă eşti de acord.
— Dă-i drumu'.

Audley îşi strecoară pixul în buzunar.
— Când a murit tata... mă rog, tata murea regulat. De vreo douăzeci de ori cel puţin. Dar când în cele din urmă s-a dus, şi-a adunat toţi fiii în jurul lui. Suntem şapte fraţi. Şi ne-a spus aşa: „Băieţi. Lumea de afară e o junglă. Poate vă imaginaţi că ştiţi cât e de rău, dar habar n-aveţi. Mulţi dintre voi vor sfârşi furând din biserici, înşelând persoana iubită, acuzaţi de crimă, practicând canibalismul, înscenându-vă propria moarte, făcând lucruri inimaginabile, omorându-vă timpul alături de alţi bărbaţi prin puşcărie sau în alte situaţii care sunt imposibil de evitat. Dar vreau să ştiţi că sunt mândru de voi, şi aşa voi fi întotdeauna, oriunde m-aş afla. Sunteţi băieţi buni. Numai să ţineţi minte un lucru pe care nici unul din fiii mei nu trebuie să-l facă vreodată. Să nu vă apucaţi de asigurări. Să nu lucraţi pentru administraţia locală. Şi să mergeţi la Londra numai ca să bateţi pe cineva sau ca să furaţi ceva.” Aşa că întotdeauna iau ceva, în amintirea lui.
— Fără bătăi?
— Acum, da.
II conduc până jos pe plajă. îşi ridică dintr-odată călcâiul drept şi îşi dă una în partea dorsală.
— Nu-ţi face probleme, îmi spune. E un tic nervos, l-ar prinde bine nişte sfaturi despre încălţăminte, dar le păstrez pentru mai târziu.
Primesc un telefon în legătură cu cecul dispărut. De data asta, am de-a face cu o Val. între timp, le mai scrisesem o scrisoare de protest, dar sinceră să fiu mă surprinde că s-au deranjat să mă sune.
— Am mai analizat problema dumneavoastră cu banii, îmi spune.
La ce bun tot preambulul? De ce nu îmi poate spune doar că mi-au trimis cecul, scuze pentru întârziere, bla, bla, bla.
— Problema e că banii dumneavoastră au ajuns la Marcia East.
— Cine-i Marcia East?
— Nu ştiu.
— Nici eu nu ştiu. Nu cunosc nici o Marcia East. N-am auzit de ea. De ce i-aţi trimite banii mei unei necunoscute?

— Desigur pentru că a fost o încurcătură.
— Să înţeleg că-mi veţi trimite totuşi banii?
— Da. De îndată ce îi recuperăm de la Marcia East.
— Staţi puţin. Adică i-aţi trimis banii unei necunoscute şi acum trebuie să aştept până-i recuperaţi de la ea?
— Da. îi dăm de urmă imediat. N-ar trebui să dureze prea mult.
Răspunsul mă lasă năucă şi fără replică.
Mă bate gândul să iau în serios oferta lui Audley. Sunt hotărâtă să-l angajez. Fac asta pentru că pot. în egală măsură pentru distracţie şi pentru bani. Audley e ca Garba. Nu-l deranjează chestiile bizare. îi place să facă un efort suplimentar. Şi să fie plătit pentru asta. Mi se pare destul de corect. îl sun şi discutăm despre angajare. E plin de idei.
— Vrei să-i faci să se simtă penibil, să-i umileşti, sau vrei denigrare totală? mă întreabă. în acest ultim caz, trebuie să te pregăteşti pentru câteva luni, poate chiar ani, şi de multe ori e peste bugetul oricărui client. În plus, trebuie să te previn în legătură cu riscurile pentru sănătate. Şi chestii din astea fac numai dacă datoria e una dureroasă.
Mă întreb cine ar trebui să fie ţinta mea. Directorul de la I lit and Run? La urma urmei, e responsabilitatea lui. Sau şeful departamentului de contabilitate? Vina mai apă-Miîloare parcă-i aparţine. Pe de altă parte, şi pe el l-a angajat loi directorul. Chiar dacă e complet nevinovat în legătură i ii banii mei, tot a lui e vina.
E complicat să lucrezi pe cont propriu. Dacă ai urcat deja în vârful propriei piramide ierarhice, e bine. Altfel, e dc-a dreptul sumbru. Trebuie să te zbaţi să-ţi găseşti de lucru, să te străduieşti să faci o treabă bună în speranţa I .i ţi se va cere să munceşti şi mai mult şi, inevitabil, trebuie să depui serioase eforturi ca să-ţi iei şi banii.
— Cum e când îi faci să se simtă penibil?
— Să-ţi dau un exemplu. îl trimitem pe Wilf, în hainele lui cele mai ponosite, să se bălăngăne şi să se smiorcăie în timpul unei întâlniri de afaceri, la vremea prânzului. Spunându-i directorului pe numele mic, începe: „Pete, de ce nu vrei să vorbeşti cu propriul tată? De ce pretinzi în continuare că nu sunt tatăl tău?” şi bolboroseşte încă vrute

şi nevrute, ca şi cum l-ar cunoaşte foarte bine. Bineînţeles, I unul nostru poate susţine că Wilf e un ţicnit, şi poate fi credibil. Dar sunt şanse să nu-l creadă nimeni. Eu îl sun şi-l întreb: ai banii? Şi gata. Wilf n-a fost nevoit să se prezinte la vreun dejun de mai mult de două ori.
— Şi umilirea de ce e diferită?
— Să spunem că ţinta noastră e un bărbat însurat care iese dintr-un club sau un restaurant, singur. Lângă el se strecoară o nurlie tinerică, trimisă de noi, şi – fie că el vrea, lie că nu, fie că se întâmplă chiar în pragul uşii sau în apartamentul tinerei – îl convinge să-i ţină haina şi cât ai clipi îşi scoate bluza. Stacey, stripteuza pe care o angajez eu în cazuri de-astea, a ajuns la performanţa de a-şi scoate bluza atât de repede, că nici nu-ţi dai seama. îşi pune bluza peste jachetă, în aşa fel încât, atunci când celălalt complice face poza, să pară că omul nostru le ţine pe amândouă într-un moment de bâjbâială printre aburi de alcool. Dacă n-ar fi vorba de vreo datorie, am fi pe terenul mlăştinos al şantajului. Din nou, eu sun şi întreb: ai banii? Bineînţeles, poate susţine că e o înscenare, şi poate că va fi crezut, poate că nu. E mult mai uşor să plătească. îi spunem doar să trimită banii şi poza dispare. Altfel, spunem exact acele cuvinte care trebuie să fie auzite.
— Nu mi se pare foarte umilitor.
— De îndată ce plăteşte, nevastă-sa primeşte poza, oricum.
— OK. Şi denigrarea totală?
— Păi, în mod normal, despre asta nu spun nimic dacă nu avem contract.
— OK.
— Sunt chestii serioase.
— OK.
— N-aş vrea să las o impresie greşită.
— OK.
— Dar poate că tu ai înţelege. Asta cu denigrarea totală am făcut-o numai de două ori. îţi povestesc despre una. Am făcut-o pentru un prieten. Un şofer beat i-a călcat copilul şi pentru asta a primit numai şase luni amărâte în închisoare, de unde evident a ieşit după trei de jucat scrabble, îţi dai seama cum trebuie să se fi simţit prietenul meu. Şi i-am spus

că... mă ocup eu, dacă înţelegi ce vreau să spun. Mi-am spus că nu trebuie să mă pripesc. îi promisesem că o să mă ocup serios de asta. Că după ce mă ocup eu, n-o să mai fie nevoie, vreodată, să se mai ocupe şi altcineva, ştii ce spun, nu? Problema va dispărea. Dar prietenul meu mi-a spus: „Audley, nu-l omorî. Fă-l să plătească." Pentru asta am nevoie de un plan amănunţit. Trebuie să-mi iasă bine din prima. E ca atunci când lansezi o rachetă în cosmos. Dacă ratezi, înseamnă că te-ai jucat cu nişte artificii foarte «rumpe. Am petrecut săptămâni în şir încercând să aflăm irtspunsul.
— Şi care era?
— Gumă de mestecat. întreabă-mă cum e cu guma de mestecat.
— Spune-mi despre guma de mestecat.
— Omului nostru îi plăcea la nebunie să conducă. Maşini mari. Am început să-i lipim gumă de mestecat în încuieto-I ile uşilor. în funcţie de cât timp lăsa maşina parcată, încu-lelorile se stricau. Uşor sau rău de tot. Când se întâmplă prima dată, şi apoi de încă vreo câteva ori, te enervezi. Dar (And povestea continuă săptămână de săptămână, lună de lună, se transformă în altceva. La început a fost uşor, până (And tipul s-a prins că e urmărit, şi atunci a trebuit să apelăm la servicii de contraurmărire, ca să fim siguri că nu »untern filmaţi sau că nu a angajat pe cineva să-i supravegheze maşina. A încercat totul. Şi-a schimbat maşinile. Şi-a întărit uşa de la garaj. Dar noi aveam răbdare, uneori aşteptam şi luni în şir, ca să fim imprevizibili. Era o agasare măruntă, dar îl dădea peste cap cu totul. Ştii, n-ar fi fost aşa de rău dacă-i furam câinele sau dacă-i spărgeam geamurile. Problemele sunt la fel cu orice altceva, deci varietatea ajută. Omul ştia că trebuie să se aştepte la mai rău. Am folosit diverse tipuri de gumă, în caz că unul dintre noi era reperat să nu lase impresia că era mâna vreunui obsedat sau a unui nebun, ci chiar voinţa incontrolabilă a universului. Cineva care nu conducea cu mare plăcere M-ar fi dat bătut destul de repede, dar el iubea maşinile, de-asta s-a transformat într-o epavă.
Cobor pe plajă. Dau peste un maldăr şi mai mare de

gunoaie. Găsesc o broşură cu produse de papetărie trimisă unui anume Kirpal Singh, care n-a mai dat pe aici de cel puţin zece ani. O dată la trei luni, primeşte broşuri cu faţa zâmbitoare a directorului companiei, domnul Lockhart, înconjurat de fotografii cu dosarele suspendate – foarte ieftine – şi separatoarele pentru dosare. Domnul Lockhart e în vârstă, şi vrea să lase impresia de bunic senin, înţelept şi demn de încredere, dar arată exact cum este: un rechin care pozează în bunic senin, înţelept şi demn de încredere. Poza de pe broşură e mereu aceeaşi, de atâţia ani de când o tot expediază, şi o singură privire e suficientă ca să-ţi dai seama că nu vrei să fii unul dintre angajaţii lui.
în munca mea, nu reuşesc niciodată să îngrămădesc atâta informaţie într-un zâmbet. Diferenţa dintre un zâmbet de bunic şi un fals zâmbet de bunic e foarte mică. Probabil că e vina mea că n-o prea sesizez. Cam aceeaşi chestie şi cu prostituatele care fac trotuarul pe lângă grădină. Au un stil de-a aştepta greu de reprodus. Nu se aşteaptă la ceva, ci pur şi simplu aşteaptă. Unele dintre ele sunt împo-poţonate de-ţi dai seama imediat cu ce se ocupă, altele, cele mai multe, n-au avut probabil chef să facă nici cel mai mic efort. Dar aşteptarea asta le trădează. Recunosc că eu n-am fost niciodată în stare de atâta subtilitate.
Domnul Lockhart oferă o agendă gratuită (cam de valoarea unui sendviş ieftin) dacă faci comanda imediat. Catalogul ăsta are totuşi o funcţie importantă. îmi aduce aminte că există oameni care lucrează în birouri şi a căror singură ocupaţie e să răsfoiască broşuri ca asta şi să comande panouri de afişaj şi capsatoare transparente; există apoi şi oameni care se ocupă cu expedierea acestor produse, şi oameni care chiar trebuie să le folosească. Bineînţeles, mai sunt aceia care ar comanda imediat numai ca să primească agenda gratuit.
în cutia poştală a Sylviei şi-au mai făcut loc două agenţii de plăţi. Mai găsesc şi o broşură de la monetărie, în care mi se oferă o serie de monede de aur comemorând marile evenimente din istoria omenirii: îmblânzirea focului, inventarea roţii, prima emisiune televizată.
Ajung până la urmă la cutia mea. Am o scrisoare de la

Soulstealer[5] în care mi se cer bani pentru nişte cărţi pe c are le-am comandat. Ce mă enervează e că deja le-am plătit. Acum un an, apoi la şase luni după. Când spun că am plătit vreau să spun că, de fapt, am încercat să plătesc. Le-am trimis un cec completat foarte corect la adresa exactă. Am făcut asta după încă şase luni, şi, din nou, acum trei săptămâni. Dar se pare că cecurile mele nu pot străpunge fortăreaţa birocratică.
Mă enervează că sunt privită ca rău-platnicii ăştia, ca Sylvie şi alţii ca ea, cu care sunt băgată în aceeaşi oală.
A doua scrisoare, ştiu de-acum, va fi ceva interesant. Plicul pare să ascundă ceva destul de greu. Adresa mea e tipărită, ceea ce face scrisoarea să pară oficială. Lipseşte doar numele de familie. Scrie numai Oceane şi adresa. Iată de ce am păstrat scrisoarea asta la urmă.
O deschid, sunt uşor încurcată, apoi complet şocată. Scrisoarea conţine un singur cuvânt: Salut! Şi o semnătură: Walter.
Salut. Poate fi un cuvânt foarte puternic şi foarte eficient. Pe vremuri, un tip negru stătea la metrou, în staţie, cât era ziua de lungă, şi cum trecea câte o femeie, atractivă sau chiar urâţică, îi spunea „Salut”. Eu n-am văzut nici o Icmeie care să-i răspundă.
Nu prezenta cine ştie ce interes. Era tânăr şi bine făcut, dar părea prea bleg ca să fie traficant de droguri; igiena părea să-i ridice serioase probleme, era îmbrăcat de parcă tocmai se trezise din somn şi părea puţin probabil ca cineva care lenevea toată ziua pe sub pământ să aibă ceva de oferit pe termen lung. în schimb, tehnica lui era strălucită. Ca un păianjen stăpân pe propria pânză, spunea doar „Salut!”. Simplu. Direct. Fără fluierături, elogii sau avansuri şi, astfel, fără refuzuri. Putea să stea acolo toată ziua şi să spună numai „Salut”, de altfel asta şi făcea. Pentru că era suficient, şi el ştia prea bine. Dacă vreo femeie era interesată, nu trebuia decât să încetinească pasul şi să-şi întoarcă puţin capul. Atunci negocierile puteau începe. Şi, cum pe acolo treceau zilnic mii de femei, una sau două ar fi putut să se întrebe de ce nul Pentru că, dacă femeile sunt interesate, atunci o acostare politicoasă este exact ceea ce

le trebuie.
Salutul lui Walter e simplu, direct, extrem de puternic, poate cel mai eficient din câte am primit vreodată.
Walter e mort de zece ani.
îl sun pe Audley.
— Mai am o afacere pentru tine. Asta chiar îţi lărgeşte orizonturile, o să vezi. Trebuie să pleci în străinătate.
Se lasă o linişte densă.
— Alo? spun eu.
— Eu nu merg în străinătate.
— Spuneai că-ţi place să ieşi în lume.
— Aşa e. Dar nu în străinătate.
Nu mă aşteptam la asta. Audley are de obicei o energie debordantă şi multă iniţiativă, e ciudat să-l aud aşa neliniştit, aproape speriat.
— De ce nu? Nu-ţi place partea cu zborul?
— Nici aia. Nici altceva.
— Bine, lasă, îi spun.
Sunt încurcată. Audley mi se păruse soluţia ideală.
A doua zi, mă sună el.
— Sunt un laş, îmi spune.
— Cineva care face karate nu poate fi un laş.
— Ba da. Ştiu eu despre ce vorbesc. Box, karate, chiar şi să fii primul în rând la karaoke, astea sunt chestii care nu contează. Sunt un laş, dar nu vreau să fiu un papă-lapte. Dacă oferta ta e interesantă, mă duc. Dar ai face bine să începi să pompezi bani în contul meu, repede şi mulţi.
— Toţi ne temem de ceva.
— Nu chiar toţi. Eu am cunoscut nişte ţipi duri.
— Şi care a fost cel mai dur?
— Traversam strada într-o noapte cu patru dintre fraţii mei când o maşină a întors şi ne-a claxonat. Avea şi el dreptate, în felul lui. Noi eram pe mijlocul drumului, dar nu trebuia să ne claxoneze. I-am arătat degetul, la care maşina se deschide, tipul iese şi se îndreaptă spre noi, tră-gându-şi o pereche de mănuşi. E scund şi spune doar „Aşa, şi?”, atât de încet, încât aproape că nu-l auzim. Asta e tot: „Aşa, şi?” Noi ştim că suntem cinci, ştie şi el la fel de bine, iar el e singur, vede clar, unu, doi, trei, patru, cinci bărbaţi. Nu e nici beat,

nici nu e cu vreo femeie pe care să vrea s-o impresioneze. Aşa e Huli, îşi ia inima în dinţi şi iese pe stradă, şi niciodată nu se alege cu ochii vineţi, prezintă garanţii pe viaţă. Fie e cel mai dur tip pe care l-am cunoscut, lie e al naibii de norocos. Fraţii mei şi cu mine ne uităm unii la alţii, apoi el spune „Aşa mă gândeam şi eu", şi se întoarce la maşină. Mă tot gândesc la asta. Mă enervez uneori că n-am reacţionat, aş vrea să aflu dacă ne-ar fi putut ţine piept. Curiozitatea. Curiozitatea e partea cea mai grea.
II informez pe scurt despre Walter. Spre deosebire de majoritatea palavragiilor, Audley e şi un bun ascultător.
— Cum v-aţi cunoscut?
— Ne-am întâlnit în Barcelona, îi răspund.

BARCELONA

Poliţistă. Femeia-cavernei. Profesoară. Şcolăriţă. Menajeră franţuzoaică. Asistentă medicală. Mireasă îmbujorată. Dansatoare din buric. Soldat. Gheişă. Luptătoare pe o navă spaţială. Costumele erau o parte importantă a spectacolului, pentru că, odată ce renunţai la ele şi la coregrafia chinuită, nu mai rămâneai decât cu ceea ce Jorge spunea că reprezintă activităţile casnice. Eu am jucat rolul Menajerei franţuzoaice şi al Asistentei medicale, pentru că astea erau costumele care mi se potriveau cel mai bine. Celelalte fete erau mulţumite cu ce primeau, excepţie făcea doar Marina, care încerca mereu să introducă şi femei celebre din istorie sau din legende despre care nimeni nu auzise: filozoafe omorâte cu pietre, regine a căror contribuţie la dezvoltarea culturii cartofului fusese subestimată, politiciene abuzate şi chimiste fanatice.
— Nu, îi spunea Jorge. Publicul ştie ce vrea.
— Probabil că s-au săturat şi ei să vadă o poliţistă luată prin surprindere, pe la spate, argumenta Marina, poliţista luată prin surprindere.
— Nici un public nu se va plictisi vreodată de o poliţistă luată prin surprindere pe la spate. Zece ani. Şi nici un loc gol.
— Trebuie să existe progres, Jorge.
— De ce?

(orge avea dreptate. Inerţia era o adevărată binecuvântare. Publicul nostru era format în cea mai mare parte din turişti şi, dintre cei care nu erau turişti, nici unii nu dădeau semne de plictiseală revăzându-ne prestaţia. Existau bineînţeles şi excepţii. Cronicarul de la ziarul comercial (există un ziar pentru orice) îşi mai făcea apariţia din când în când. Mai erau şi producători de televiziune care făceau „cercetare”; de îndată ce-şi dezvăluiau identitatea, Jorge îi arunca afară. De două sau trei ori pe săptămână, venea dr Alfonso, un dermatolog decrepit pus la patru ace. Era un adevărat fan, iar pentru el tradiţia era legea supremă. Trimitea bileţele simpatice, caligrafiate frumos, în engleză: „Nu am mai văzut o asemenea Menajeră franţuzoaică de mai bine de treizeci de ani, la Amsterdam” sau „Păreaţi răvăşită în timpul superbei scene cu Asistenta medicală. Sper că totul e bine. Prezenţa dumneavoastră mi-a oferit o seară memorabilă. Al dumneavoastră devotat admirator.” La club era un du-te vino de actori, pentru că, deşi banii erau buni şi condiţiile satisfăcătoare, odată ce te obişnuiai că trebuie să ţi-o tragi pe scenă, slujba devenea una foarte anostă. Iar povara plictiselii era din ce în ce mai greu de dus. Bineînţeles, te puteai alege cu alte oferte, dar asta însemna să faci aceleaşi lucruri în alte locuri şi, oricum, acest gen de carieră e menit să fie scurt.
Cât am fost eu acolo, mai erau Christiana (luxembur-gheză, înaltă de 1,85, făcea faţă luptelor cu bodyguarzii), Nadia (rusoaică de douăzeci şi doi de ani, dar părea de doisprezece), Severine (franţuzoaică, cu bustul de parcă alăpta doi copii deodată), Erika (suedeză, cu bustul ca un card de credit), Lou şi Sue (lesbiene din Dallas), Marina (Elveţia) şi, în această legiune străină a fetelor fierbinţi, trei spanioloaice – Lourdes şi cele două Patricia (care erau identice, dar explodau dacă cineva îndrăznea să presupună că sunt surori sau dacă le confunda, şi totuşi nu puteau lucra amândouă în aceeaşi noapte, tocmai pentru că erau identice. Uneia i se spunea Plângăcioasa Patricia, celeilalte Superplângăcioasa Patricia. Plângăcioasa Patricia era în stare să se vaite jumătate de oră în legătură cu accesoriile pentru uscătorul de păr. Superplângăcioasa Patricia reuşea

o oră şi jumătate. Foarte puţine dintre noi erau în stare să meargă până la capăt cu procesul de identificare a lor). Apoi, mai era, bineînţeles, cireaşa de pe tort... Heidi (jumătate belgiancă, jumătate argentiniancă, blondă, perfectă, perversă). în prezenţa ei, chiar şi cei mai vorbăreţi bărbaţi se mulţumeau să îndruge ceva sau să dea din cap. Asta din cauza înfăţişării. Heidi nu trebuia să facă nimic, doar să fie ea însăşi; pe o scenă plină de femei goale, ea era singura care chiar arăta goală. Heidi îşi făcea apariţia la sfârşit, când publicul era deja obosit de atâta came încinsă, şi când dialogurile lâncezeau. în spatele scenei, se auzeau comentariile aprinse ale bărbaţilor care o mâncau din ochi. (ired că secretul ei erau sprâncenele, deşi odată am trecut pe lângă ea în cabina de probă şi am avut senzaţia că păsărică ei e un foc deschis. Până şi băieţii care lucrau cu noi, o adevărată colecţie etnică – americani, unguri, italieni, polonezi şi englezi –, despre care ai fi crezut că nu vor mai întoarce vreodată capul după blonde perfecte, se fâstâceau (ând era Heidi prin apropiere.

- bâţâiala
- transport
- bâţâiala
- nu
- zgârie-brânză
- isprăvi
- nu
- barcelona
- da
- barcelona
- micul dejun
- activităţi casnice
- sfaturi
- performanţa e o minciună
- vânătoarea de melci
- noaptea

o Cealaltă mare distracţie era să aflăm lucruri desp

- dans
- eu
- hotel

1
Sport de echipă, foarte popular în America de Nord şi Canada (n. tr.).
2
Loveşte şi fugi (n. tr.).
3
Iniţial berărie finlandeză (din 1873), devenită ulterior una dintre cele mai populare mărci de bere (n. tr.).
4
Membru al unei comunităţi medievale nordice (». tr.).
5
Hoţ de suflete (n. fr.).

bâţâiala

Prima mea reacţie când mi s-a oferit să lucrez într-un show cu conţinut sexual, în direct, a fost să râd şi să spun nu. Sau poate că am spus nu şi abia apoi am râs când prietena mea Amber (care făcuse asta cu un an înainte, cu prietenul ei) mi-a propus să ne petrecem vara lucrând intr-un club din Barcelona. în general, preferau să angajeze cupluri, dar Amber mi-a spus că cei de-acolo îmi pot face rost de un partener. Ideea de a fi expusă pe scenă pentru demonstraţie, ca un set de oale de bucătărie, mi se părea dizgraţioasă.

Apoi am început să mă gândesc la asta. Nu se putea spune că geografia mea nu fusese destul de explorată. Făcusem plajă goală de suficient de multe ori, spre deliciul unor perverşi cum rar întâlneşti. Ca dansatoare, într-unul din puţinele mele angajamente profesionale, făcusem parte din distribuţia unei producţii nemţeşti, şi rolul îmi ceruse să mă rostogolesc printr-un depozit din Darlington, complet epilată şi acoperită numai de un strat de făină în chip de costum. Iar dacă era să iau în calcul experienţele mele anterioare, nu mă puteam preface că ţin la intimitatea mea. Pe la petreceri practicasem şi eu „mini-peţitul”, un joc ce ducea, de fapt, direct în dormitor. N-am abuzat de jocul ăsta, dar nici nu pot spune că nu mi-a plăcut câteodată să mă bucur de fizică, fără să-mi fac griji pentru metafizică.

Mai mult chiar, mi-am dat seama că am oferit şi reprezentaţii cu public, şi nu doar o dată. Unul dintre foştii mei prieteni obişnuia să-mi ceară să ne jucăm de-a bâţâiala. Prima dată s-a întâmplat la o petrecere. M-aş putea scuza spunând că atunci am făcut-o din cauza amestecului de cola cu alcool şi a iresponsabilităţii mele, dar nu-i deloc aşa. Bâţâiala se desfăşura în picioare, Dave mă ridica în braţe şi apoi începea să alerge, ca şi cum m-ar fi cărat în cârcă, doar că acum poziţia era inversată şi oferea infinit mai multă plăcere. Striptease original plus o doză importantă din cea mai plăcută activitate. Distracţie pe fugă. Ne buluceam aşa până în mijlocul ringului de dans, ce-i drept, în mai puţine aplauze decât cred că şi-ar fi dorit Dave.

Dar lucrurile nu s-au terminat aici. David avea o dubă, iar eu am învăţat de-atunci să fiu foarte precaută în legătură cu dubele.

transport

E înţelept să refuzi de la bun început un tip care are o dubă. Fie sunt interesaţi de scule mai mult decât bărbaţii nbişnuiţi, fie pur şi simplu sunt criminali în serie. Dar în nici unul dintre aceste cazuri nu vor dori să meargă la spectacole de balet.

Să nu credeţi că sunt o snoabă. Dar vă recomand cu tărie să spuneţi nu dacă vă treziţi că la miezul nopţii un şofer îmbrăcat la patru ace vă sună la uşă şi vă anunţă că nu ştiu care celebritate vă aşteaptă jos, într-o limuzină, fotul se va derula după următorul scenariu: o să fiţi îndopate cu heroină şi funduleţul vostru va fi nevoit să presteze şi alte activităţi decât cele pentru care l-a hărăzit natura.

Limuzinele trebuie evitate, pentru că sunt puţine şanse ca un tip care e în stare să cumpere un club de noapte să lie cu adevărat interesat de tine, în loc să-şi caute parteneră chiar pe proprietatea lui, şi probabil că nu va vrea să meargă nici la balet.

Maşinile scumpe trebuie de obicei etichetate cu NU. ( ) maşină scumpă înseamnă cel mai adesea că proprietarul e bogat, dar nu vrea s-o arate (complet diferit de cel care se plimbă cu limuzina), şi nu se va însura cu tine pentru că bogăţii se căsătoresc între ei. Asta în afara cazului în care au 80 de ani şi atunci cedează în faţa unor tinere focoase. Dar nu e cazul meu. Se mai poate întâmpla ca maşina scumpă să aparţină cuiva care vrea neapărat să impresioneze, şi ăsta nu e niciodată un semn bun; sau, la fel de grav, maşina scumpă e semn că tipul e obsedat de maşini, nu de femei.

Maşinile de nivel mediu, sau cele second-hand, ar trebui să fie OK, dar pot sugera că respectivul nu e dispus să facă vreun efort. Şi, presupunând că ar fi dispus să meargă la balet, ar avea bani să plătească şi pentru tine? Motocicletele sunt de obicei pentru zgârciţi sau pentru donatorii de organe fanatici. Una peste alta, nu pot spune care formă de transport e cea mai dezirabilă.

bâţâiala

într-o seară, David a parcat undeva în spatele străzii Catford High şi ne-am făcut numărul chiar pe stradă, trecând pe lângă o coadă la cinema şi pe lângă un restaurant cu clienţi ameţiţi, înainte să ne cocoţăm la loc în dubă şi să ne vedem de drum. A fost o poantă care e mult mai simpatică povestită decât în realitate, la fel ca lucrurile alea pe care vrei să le faci când eşti tânăr, cu cătuşe şi cu frişcă, şi care până la urmă sunt o năclăială imposibil de curăţat. Ideea fusese a lui David, dar în orice relaţie trebuie să ştii să dai un pic şi să iei un pic, şi nu te-apuci de dansuri dacă nu-ţi place să fii privit.

Am terminat-o cu bâţâiala într-o noapte de toamnă, la clubul de aüetism al lui David (când a alergat 400 de metri). Oricine poate face chestia asta pe o distanţă de câţiva metri, dar ai nevoie de o forţă incredibilă ca să rezişti pe distanţe mari. Puterea e trăsătura cea mai atractivă a lui David, de fapt e aproape tot stocul lui de atractivitate.

A trebuit să sărim gardul ca să intrăm, aşa că eu eram deja destul de prost dispusă, hainele mi se udaseră şi se murdăriseră. Când am pornit pe pistă, nu am simţit cine ştie ce plăcere sau distracţie: energia lui David era remarcabilă, chiar demnă de admiraţie, dar era frig, ud şi întuneric şi clubul nu era cine ştie ce, într-o zonă nu tocmai dichisită a Londrei. Există motive pentru care unele zone sunt nedichisite. Nu neapărat pentru că nu sunt la modă, asta e uneori diferit de a fi dichisit. Dacă nu eşti la modă, înseamnă fie că stilul tău e expirat, fie că stai cuminte la rând aşteptându-ţi certificatul de deces, fie că nu te preocupă astfel de probleme. Lipsa de dichiseală nu e niciodată un accident. În timp ce ne vedeam de treabă, mă gândeam că mi-aş dori să fim în vreun cartier sclivisit, apoi brusc m-am gândit la Tina. Şi m-am întrebat de ce oare mă gândeam la Tina?

Aproape că ajunsesem la linia de sosire, când am auzit mişcare în spatele nostru şi pentru o clipă am îngheţat la gândul că forţele de ordine sau cele ce păzesc morala publică sunt pe urmele noastre. Dar imediat am fost depăşiţi

de un negru imens, care gonea la o viteză atât de mare, încât David ar fi putut la fel de bine să se oprească. Negrul imens bâţâia o roşcată enormă care mi-a aruncat un „bărbaţii, eh?” în timp ce zbura pe lângă noi.
— Nu iarăşi, comentă David.
Ar fi trebuit să ştiu că, dacă ceva are nume, atunci în mod sigur are şi o utilitate. David a mărturisit: antrenorul lui îi sugerase bâţâiala ca formă suplimentară de antrenament, pe care el, din motive de asigurare, n-o putea recomanda oficial.

nu

Ironia de moment, atunci când eşti invitată la Barcelona, ca să-i zgudui viaţa de noapte, se îndulceşte şi se transformă în curiozitate: oare cum e? Amber făcuse deja un lur vara trecută şi, cu cât auzeam mai multe, cu atât îmi suna mai bine. Totul e aranjat în cele mai mici detalii, de la rolul pe care-l joci şi până la cazare şi masă. Oferta era chiar atrăgătoare, în comparaţie cu celelalte posibilităţi de angajare pe care le aveam, nici astea foarte precise: să însoţesc danezi de zece ani la Stonehenge sau să supraveghez cumpărători de paisprezece ani care desfac maldăre de pulovere pe care le-ai aranjat în prealabil ore în şir -toate la preţul unui luciu de buze de calitate. Nu-mi pierdusem complet speranţa că voi mai dansa, dar din nu ştiu ce motiv cererea era acum foarte scăzută, plus că eram conştientă că dansatoare mai bune decât mine sau mai bine conectate ajung să tundă peluza în loc să obţină contracte. Amber vorbea cu căldură despre Barcelona, despre cât de prietenos era oraşul, la fel şi clubul.

Apoi, în situaţii din astea, stai să te gândeşti: cine poate şti? Aici nu există dovezi ca în alte ramuri ale comerţului cu sex. Când faci filme e altceva. Amber făcuse filme şi toată înţelepciunea pe care-o acumulase se concentrase într- o concluzie: „Gândeşte-te la cinci cunoştinţe, fie din familie, fie prieteni sau duşmani, care ţi-ai dori din suflet să nu te vadă «arsă» pe toate părţile. Ei bine, ei vor fi primii cinci care vor vedea filmul.” N-aveam chef să risc. Numi plăcea ideea de a fi la cheremul unor directori burtoşi şi bătrâni. Alte dansatoare pe care le ştiam încercaseră asta şi, chiar dacă lucraseră în hoteluri de lux, se arătau suspect de entuziasmate. Iar la pomul lăudat nu te duci cu sacul. Când faci sex pe bani, ajungi cu nervii praf. Nu mă întrebaţi de ce, dar e un fapt dovedit.

Asta e unul dintre inconvenientele dansului. E doar o parte din universul acela închis al actriţelor-fotomodele-dansatoare în care poate intra oricine poartă o măsură suficient de mică, atâta timp cât nu are probleme să închidă ochii şi să deschidă gura. Dacă ai cât de cât ceva experienţă

într-ale dansului, e enervant să vezi câte o împiedicată transformată în dansatoare numai pentru că proclamă „da, sunt dansatoare”, şi pe deasupra să observi cum pătează reputaţia profesiei prestând tot felul de activităţi care nu ţin de dans.
Amber mi-a lăsat răgaz o noapte, iar a doua zi dimineaţă am refuzat Barcelona.
Primisem un mesaj prin care mi se oferea o perioadă <le probă cu o companie de dansatori din Norwich. Două zile mai târziu, eram cinci oameni adunaţi într-o sală, încercând să învăţăm figurile. Când candidezi cu mai mulţi pentru un singur loc, trebuie să-ţi elaborezi o strategie. Şi nu e uşor: în primul rând, atunci când responsabil e un bărbat, sunt şanse foarte mari să fie gay sau, dacă nu e, atunci în mod sigur are o ofertă atât de bogată de puicuţe, încât ai şanse mai mari să-l mituieşti cu un lubrifiant decât cu o felaţie. Trebuie să-ţi cântăreşti adversarii: vor cădea în genunchi, cu gura deschisă? Eram pe atunci încă destul de tânără şi de bine intenţionată ca să-mi ţin gândurile astea pentru mine. într-o dimineaţă, ceilalţi patru aspiranţi la post s-au evaporat. Am presupus că bieţii de ei primiseră ordin să-şi vadă mai departe de drum şi că acum eram în ultima perioadă de probă înainte de a semna contractul.
Am mai petrecut două săptămâni lucrând pentru această companie şi mâncând bucăţele de fructe şi iaurturi, nu pentru că-mi făcea o plăcere deosebită, ci pentru că nu-mi puteam permite altceva. începusem să simt o răceală tot mai accentuată din partea lor, nici vorbă de perspectiva vreunui contract. în cele din urmă, când l-am prins pe director singur, l-am întrebat:
— Am primit postul?
— Nu e nici un post scos la concurs. Nu te-a anunţat nimeni?
Eram prinsă în capcană într-o pensiune, fără un ban în buzunar. Mă enerva cumplit situaţia asta. Stătusem în destul de multe pensiuni de unde mi-ar fi făcut plăcere să o şterg fără să las vreun ban, dar bătrâna proprietăreasă de aici era minunată. îşi dădea seama că mi-e foame, şi-mi spunea mereu „mi-am făcut un sendviş şi mă gândeam că ţi-ar plăcea şi ţie unul”. Ca şi cum nu mi-ar fi asigurat deja o

masă gratuită. Nu semăna deloc cu ceilalţi zgârie-brânză la care locuisem în trecut.

zgârie-brânză

De exemplu, pensiunea din Blackpool unde, chipurile, micul dejun e inclus în preţ. Când intrai în sala de mese, erai întâmpinat de un castronel cu o mână de fulgi de ponimb. Proprietarii te întrebau apoi dacă vrei cârnaţi sau şuncă lângă omletă, dar altceva în afară de întrebare nu vedeai de la ei. Eu am stat acolo o săptămână, timp în care n-am zărit urmă de cârnat, şi nici pe cineva să primească vreun fel de mâncare gătită. Logica pe care se bazau proprietarii era simplă: majoritatea oaspeţilor erau grăbiţi, şi aveau să renunţe după zece minute de aşteptare, mulţu-mindu-se cu o porţie imensă de pâine prăjită. într-o dimineaţă, am plecat să-i vânez pe proprietari. Am mers până în spatele bucătăriei şi de acolo în grădină: nici urmă de ei sau de cârnaţi, prăjiţi sau nu. Probabil că aveau vreun coridor secret pe unde se ascundeau.

A doua dimineaţă m-au luat la bani mărunţi:

— Unde-ai dispărut? Ţi-am păstrat micul dejun cald ore în şir.

Făceau asta pentru că le dădea mâna. întotdeauna aveau expus un borcan enorm de gem de căpşuni, care era tot timpul plin, pentru că nimeni nu reuşea să-l deschidă; sunt sigură că gemul era inaccesibil din cauza capacului fixat cu lipici. Era absolut evident că toate becurile şi toate bucăţelele de hârtie igienică fuseseră şterpelite. Problema cu pensiunile e că sunt conduse de oameni care n-ar trebui sub nici o formă să facă treaba asta. Oameni care-şi urăsc semenii. Pentru care o feliuţă de şuncă face gaură în cer. în mod sigur, pentru noi toţi, cele mai mici lucruri pot ascunde măreţii inimaginabile.

isprăvi

E ciudat, dar unul dintre lucrurile care mă încântă cel mai mult este un tricou pe care l-am primit într-un bar acum vreo zece ani. O fabrică de bere împărţea tricouri promoţionale şi eu am fost destul de norocoasă încât să primesc unul. Calitatea materialului e foarte proastă şi nici modelul nu e cine ştie ce, dar chiar şi acum am un sentiment de satisfacţie când mă gândesc ce bine stă împăturit în dulap. Am o grămadă de chestii de firmă acolo, dar pentru ele am muncit, le-am câştigat cu sudoare. Tricoul .ista e însă o sursă de entuziasm pentru că am ocolit regulile, pentru că din nimic m-am trezit cu ceva. Mai erau o grămadă de alţi oameni în bar, dar eu am pus mâna pe tricoul gratuit. E ridicol, dar ceva ce în mod obişnuit costă un pic mai mult decât un sendviş mă ambiţionează, pentru că l-am primit gratis, fără să fac ceva, numai pentru că am lost norocoasă.

nu

Am trişat şi am împrumutat nişte bani de la ai mei ca să plătesc pensiunea. Până în momentul acela, nu fusesem niciodată atât de disperată să mă angajez. De obicei, dacă faci un efort, descoperi că există ceva oribil, umilitor şi de cea mai joasă speţă pregătit special pentru tine. De data asta, nu găseam nimic. în cele din urmă, după zile în şir de vagabondaj, am văzut la standul de presă un anunţ de angajare într-un bar.

— Bună dimineaţa, vă sun în legătură cu anunţul de angajare.

— Ce angajare?

— Barman?

— De unde ştiţi de asta?

— Din anunţ.

— Ce anunţ?

— De la standul de presă.

— De unde aveţi numărul ăsta?

— Din anunţ. Nu sunteţi Marco?

— De unde îmi ştiţi numele?

— Din anunţ.

— Sunt ocupat acum. Sunaţi mai târziu.

Barul era în apropiere, şi, dacă n-aş fi fost pe culmile disperării, nu m-aş fi deranjat. După încă vreo câteva conversaţii dubioase, Marco a acceptat să fixăm o întâlnire. Mi-am făcut apariţia, am sunat, am aşteptat, am sunat şi iar am aşteptat, am sunat, am aşteptat şi am bătut cu pumnul în obloane. Nimic. Am plecat furioasă, dar o nouă zi de şomaj m-a calmat şi mi-a făcut bucăţi toată demnitatea. Am sunat din nou şi am fixat o altă întâlnire. Din nou, nici urmă de Marco. A treia oară, Marco mi-a deschis uşa iritat:

— Sunt prea ocupat ca să stăm de vorbă acum.

Era ora prânzului. Barul era închis, gol şi învăluit în linişte, aşa cum numai un bar pustiu poate fi. Cred că Marco era într-un fel de transă, indusă de imaginaţia lui bogată.

A doua zi, spre surprinderea mea, m-am întors, conform înţelegerii, numai ca să-mi spună:

— Sunt prea ocupat. Aştept doi specialişti care scriu cronici

de restaurante.
Era ciudat şi totodată enervant, din moment ce singura mâncare pe care o serveau era pâinea prăjită cu usturoi. Mi-a făcut vânt când au apărut doi norvegieni. Următoarele 24 de ore mi le-am petrecut blestemându-l pe Marco şi rumegând ideea de a mă întoarce, dar în următoarea după-amiază de şomeră băteam la uşa lui Marco afişând cel mai fermecător zâmbet. Unul dintre avantajele feminităţii c că te poţi răzbuna printr-un zâmbet; dacă eram bărbat, ar li trebuit să-l pocnesc pe Marco.
Am fost condusă în biroul lui Marco, unde el s-a cufundat în fotoliul lui de director şi şi-a scos organul, oftând:
— Repede. Sunt foarte ocupat.
Am fost atât de revoltată, încât parcă mi-e şi ruşine să recunosc că nu am avut o reacţie rapidă de spintecare. Dacă ar fi fost în discuţie o poziţie de conducere, trea-c ă-meargă, dar să pretindă un astfel de tratament doar pentru ca apoi să desfac sticle de bere şi să ung pâine cu usturoi, pe un salariu de nimic?
Există un anumit stil de a pretinde favoruri sexuale în schimbul angajării, dar lui Marco îi lipsea cu desăvâşire. Era, ca să folosesc un eufemism, genul de bărbat care nu apare în visele femeilor: se dovedea ciudat, dar nu avea inventivitatea criminalilor în serie.
Ştiam că nu sunt nevoită să stau îngropată în datorii în Ir-o cameră ca o peşteră, studiind un obiect asemănător cu o şopârlă moartă, cu nori de ploaie pe fundal. Puteam să fiu în Barcelona.
Am plecat hotărâtă să dau două telefoane. Unul lui Amber şi altul unei găşti de motociclişti care m-au sfătuit să-i sun dacă vreau vreodată să bată pe cineva. Numărul lor nu l-am găsit.

barcelona

Până la vârsta de 21 de ani nu fusesem niciodată în străinătate.
Nu era vorba de dorinţa de a sta în Anglia, şi nici de lipsa gustului călătoriilor.
Vacanţele din copilărie fuseseră întotdeauna distractive. Nerăbdători, săream toţi în maşină. Tata se instala pe locul şoferului, mama ne aşeza, pe mine şi pe soră-mea, pe bancheta din spate. Julia stătea întotdeauna în partea stângă, eu în dreapta. Eram încărcate cu toată recuzita de vacanţă (benzi desenate, muzică, ronţăieli, haine noi), cumpărate din vreme, dar puse în circulaţie chiar înainte de plecare. Ne făceam de lucru cu ele în timp ce părinţii noştri se ocupau de ultimele verificări (întreruperea abonamentului la ziar şi tot aşa). Centurile de siguranţă trebuiau fixate cu mare precizie.
— Gata? întreba tata, întors înspre locurile din spate, ca şi cum contribuţia noastră la deciziile familiei ar fi fost vitală.
— Gata, răspundea prima Julia, sora cea mare.
— Gata, confirmam şi eu.
Atunci maşina pornea uşor, cu spatele, pe alee. Julia şi cu mine jucam un rol esenţial, trebuia să-l avertizăm dacă se apropie ceva. Tata aştepta ca drumul să fie liber înainte să întoarcă maşina. Motorul se domolea când învârtea de volan şi urma o zdruncinătură atunci când apăsa hotărât acceleraţia, semn că am pornit pe drumul spre aventura vieţii noastre.
Astfel de plecări aveau ceva profund primitiv: familia, cu mic, cu mare, deplasându-se nomadic, pregătită pentru orice situaţie neprevăzută (foame, sete, accidente, plictiseală).
Cu toate astea, viteza a doua era limita maximă pe care o atingea tata, din moment ce avea numai două sute de metri de parcurs până la Hotelul Travellers' Rest[1], unde f amilia noastră îşi petrecea toate vacanţele. Când Julia şi cu mine eram foarte mici, nu plecam niciodată în vacanţe, pentru că nu aveam bani, dar după ce tata a devenit şef de departament am început să plecăm o dată pe an. Dar niciodată în altă parte, ci numai la Travellers' Rest.

Mama nu era foarte încântată (cel mai greu suporta faptul că hotelul era pe aceeaşi stradă cu casa noastră), dar pe Julia şi pe mine nu ne deranja şi, oricum, tata n-ar li luat în considerare o altă variantă nici în ruptul capului. Argumentele pe care le aducea în favoarea acestei destinaţii erau, privite retrospectiv, nu nerezonabile, ci chiar convingătoare: de ce să pierzi timp şi să risipeşti bani călătorind? Oare îi place cuiva să stea înţepenit într-o maşină trei sau patru ore, timp în care să fie stresat de necesităţile fiziologice? La Travellers' Rest puteai să citeşti meniul şi să conversezi cu angajaţii întâmpinând doar puţine dificultăţi lingvistice. Pe deasupra, avantajul era că, dacă uitai c eva sau voiai să verifici poşta, puteai face o plimbare până acasă, ceea ce era imposibil de pe coastă sau din străinătate. Puteam să fim în vacanţă şi totuşi să ne vedem prietenii.

Tata susţinea că vacanţele sunt făcute ca să uităm de responsabilităţi. Mama nu trebuia să gătească, el putea să doarmă până târziu. Julia şi cu mine nu eram obligate să ne facem paturile. Puteam toţi să ne bucurăm de libertate. Hotelul era o casă veche, de familie, cu arcade şi un ininiteren de golf, un teren de badminton (cu toate că se confunda cu spaţiul verde din pădure) şi un fel de piscină, mai mult pentru bălăceală. Dar când ai doişpe ani, lucrurile astea te încântă. La fel şi băieţii.

Mare lucru nu se întâmpla, pentru că era un hotel mic şi clienţii obişnuiţi erau oameni de afaceri neimportanţi şi soţi pândiţi de divorţuri-surpriză. Uneori se mai şi întâmpla totuşi ceva. Intr-o vară, de exemplu, am cunoscut un egiptean pe care îl chema Mohammed.

— Pe toţi îi cheamă Mohammed în Egipt, a mormăit el.

Mohammed era cu doi ani mai mare ca mine şi Julia îl interesa mult mai mult. Nici ea nu era dezinteresată, dar tocmai din cauza asta îl ignora şi făcea pe inabordabila, aşa că Mohammed şi cu mine petreceam foarte mult timp împreună, ceea ce o făcea pe Julia să turbeze de ciudă.

A fost ideea lui să jucăm şah pe dezbrăcatelea, şi presupun că a ales şahul ca să elimine elementul noroc care conduce jocul de poker cu aceeaşi miză. Mohammed era convins că o

să câştige, pentru că era mai mare şi eu eram doar o fetiţă. Eu nu prea mai jucasem şah, dar l-am bătut de cinci ori la rând; s-a enervat atât de tare, încât a smuls un pisoar de pe peretele din toaleta bărbaţilor şi n-a mai vorbit cu mine.
Mama nu renunţase la gândul de a călători în străinătate. Făcuse cursuri de spaniolă vreo doi ani, în speranţa că-l va putea şantaja pe tata cu nevoia ei de a exersa ce a învăţat. Tata a fost de acord să plecăm în Spania, atâta timp cât ea era în stare să poarte o conversaţie cu un chelner într-un restaurant spaniol. A picat testul. Mulţi ani mai târziu, tata s-a confesat.
— Nu trebuie să te surprindă că nu a înţeles o boabă din ce vorbea maică-ta în spaniolă. Era turc.
Tata nu înţelegea rostul călătoriilor. Fusese în străinătate numai o dată. Părinţii maică-mii le făcuseră cadou un drum cu vaporul până în Franţa. Debarcaseră în Boulogne şi mama a fost nevoită să se cazeze la hotelul cel mai apropiat de port, unde au petrecut weekendul, au mâncat la cel mai apropiat restaurant, au băut la cel mai apropiat bar şi cumpărăturile le-au făcut la cel mai apropiat magazin. Când trecuseră canalul, fusese ceaţă şi tata, privind de pe punte, nu văzuse decât valuri neliniştitoare, în toate direcţiile.
— Al naibii ocean, spusese.
— Asta nu e oceanul, îi replicase unul dintre marinarii francezi.
— Ştiu să recunosc un ocean atunci când văd unul, a insistat tata.
Nouă luni mai târziu, am fost botezată Oceane. Aşa că am fost în străinătate, în Franţa, la o vârstă foarte fragedă, dar nu am văzut nimic şi nici nu am amintiri pe care să le povestesc.
1
Odihna Călătorilor (n. tr.)

da

Am spus că înainte de Barcelona nu mai fusesem plecată, dar nu e chiar aşa.

Am avut o tentativă ratată. îngustimea de care dădea dovadă tata mi se părea comică, asta până la 18 ani când mi-am dat seama că nu am plecat niciodată din Anglia. Am fugit pe furiş şi am luat vaporaşul până la Boulogne, să vizitez nişte prieteni care campaseră lângă Dordogne. Dacă am ajuns sau nu în Franţa e discutabil. Vaporaşul a ancorat în Boulogne, dar eu n-am debarcat. Eram într-o barcă împreună cu un băiat fermecător care lucra într-un magazin duty- free, şi m-am întors la Folkestone unde am slal o săptămână cu el.

Altă dată, unul dintre prietenii mei, Ganesh, s-a oferit să mă ducă la Bombay. Dacă excursia asta poate fi considerată ieşire în străinătate şi asta e discutabil. Am aterizat noaptea şi n-am apucat să văd mare lucru din taxi, în drum spre hotel, pentru că era prea întuneric şi eram prea ocu-pală să îl dezlipesc pe Ganesh de pe mine (eram încă la începutul relaţiei).

Când am ajuns la hotel, ne-am dat seama că rutina se instalează rapid. Obiceiurile noastre proaspăt dobândite ne ţineau închişi în cameră. Dormeam până târziu, făceam sex (îndelung), comandam prânzul în cameră (în tihnă), lăţeam sex (îndelung), comandam cina în cameră (în lilmă), ne uitam la televizor (în tihnă), făceam sex (îndelung) şi dormeam (îndelung).

Ganesh era oarecum grăsuţ, de parc-ar fi fost ultimul destinatar cunoscut al miilor de samosas[1], dar avea o energie debordantă şi e oricum datant să ştii că eşti o sursă de inspiraţie. Orice-ar spune bărbaţii despre apetitul lor, cei mai mulţi vor să termine repede ca să poată să o şteargă la bere cu prietenii sau să dea o tură cu maşina. Nu şi Ganesh. Eu chiar voiam să ies – priveliştea din camera noastră era un zid de cărămidă –, dar Ganesh plătise pentru excursie şi cine eram eu să-i stric distracţia? A treia zi, am încercat să-l scot din starea de leneveală şi să-l dau jos din pat:

— Nu vrei să te duci să-ţi vezi rudele?

După ce a stat câteva secunde să-şi cântărească îndatoririle,

mi-a răspuns:
— Nu. Sunt toţi de rahat.
Am fi ieşi din cameră pe la sfârşitul săptămânii dacă nu ne-am fi stricat la stomac. Ganesh îşi mai putea cheltui energia numai într-o direcţie. Aşa că am condus, prin întuneric, spre aeroport.
1
Mâncare specifică din sudul Asiei; aluat picant umplut cu I .ii loti sau mazăre şi prăjit (n. Zr.).

barcelona

I-am spus lui Amber să mă treacă pe listă. Ea mai lucrase la club, deci cuvântul ei mi-a asigurat un loc fără să fiu văzută sau intervievată. Ar fi trebuit să călătorim împreună, dar până la urmă am plecat singură, pentru că partenerul lui Amber s-a umplut de bube. Eram un pic deprimată şi neliniştită la gândul că o iau din loc de una singură, că mă aşteaptă nişte necunoscuţi, dar mă consolam spunân-du-mi că majoritatea oamenilor fac asta în vacanţă.

în avion am stat lângă un cuplu vorbăreţ, Paul şi Priscilla, care păreau să aibă în jur de 60 de ani. Eram fericită să pălăvrăgesc, pentru că îmi mai luam gândul de la ce urma să se întâmple în Barcelona. Paul povestea extrem de mult, mi-a arătat poze cu nepoţii lor şi a fost încântat să audă că voi lucra în Barcelona, deşi nu i-am dezvăluit natura muncii pe care urma să o prestez.

— Noi avem o căsuţă nu departe de Barcelona, acum că ne-am pensionat. Eu am lucrat pentm Consiliul Lambeth[1]. Dar acum ne petrecem majoritatea timpului în Spania. Avem o casă minunată, cu cinci dormitoare, cu piscină. Bineînţeles, doar pentru că am lucrat pentru consiliu nu trebuie să-ţi imaginezi că învârt banii cu lopata...

— Bineînţeles că nu.

— Bine. Atunci când spui că ai lucrat pentru Consiliul I .ambeth se presupune automat că eşti un nenorocit mincinos şi hoţ. E adevărat că departamente întregi nu erau chiar în regulă şi că unul dintre colegii mei a pierdut 20 (le ani construind machete de nave de luptă, asta în timpul orelor de serviciu, a fost şi scandalul din presă săptămâna trecută, dar nu e povestea completă. Trebuie neapărat să vii să ne vizitezi. Nimeni din familia ta nu lucrează la finanţe, nu?

— Nu.

— Atunci poţi rămâne peste weekend şi, cine ştie, poate ţi-ar plăcea o partidă în trei, cu mine şi cu nevastă-mea?

— Oh, Paul, se trezi exclamând Priscilla.

I-am lăsat să-şi recupereze bagajele. Poate că sexul în grup e acum ultima modă, mai tare chiar decât sendvişurile (ii

castraveţi[2], şi se mai poate şi să-ţi păstrezi aspectul plăcut la 60 de ani, dar pentru asta trebuie să-l ai de la început, că altfel n-ai ce păstra. Iar Paul arăta ca o morsă moartă care plutise prea mult timp în derivă în apele Atlanticului.
— Ar trebui să-ţi trăieşti fiecare zi ca şi cum ar fi ultima! a strigat Paul după mine.
— Mersi de sfat.
În timp ce mă îndepărtam, am auzit-o pe Priscilla repro-şându-i lui Paul:
— Ţi-am mai spus, trebuie să le droghezi înainte.
Era prea întuneric ca să disting ceva în timp ce taxiul mă ducea spre clubul Babylon. Am târât ditamai valiza în sus pe scări, până la intrarea principală. Era duminică, în consecinţă închis şi pustiu. După un interval ridicol de lung în care am tot cărat valiza, am găsit intrarea laterală, pe care a deschis-o o femeie cu părul roz.
— Bună, eu sunt Oceane.
— Nu, nu eşti.
— Am o slujbă aici.
— Nu, nu ai.
Deja mă enervasem. Datoriile mele creşteau, dezvoltân-du-şi propriul univers paralel. îmi vândusem singurul obiect de valoare, calculatorul, ca să-mi iau biletul de avion. Mă scandalizaseră pensionarii dornici de experienţe sexuale noi. Mă aflam într-un întuneric străin, cu o valiză de la care mă dureau mâinile şi umerii. Am trecut pe lângă portăreasă şi am plecat să-l caut pe şef.
într-o sală, în spatele unui birou, am dat peste un tip îndesat, bărbierit impecabil.
— Tu eşti Jorge? l-am întrebat.
— Nu există nici un Jorge, mi-a răspuns din spate femeia cu păr roz.
Jorge s-a ridicat şi a privit lung înspre coridor.
— Ah.
Jorge nu arăta ca un proprietar de club de noapte. Era doar cu un an sau doi mai mare ca mine şi avea în el ceva neobişnuit. Mi-au trebuit câţiva ani să-mi dau seama ce era. Nu era calmul lui extraordinar – înainte să vorbească, fie în

engleză, fie în spaniolă, făcea o pauză lungă – din pricina căruia semăna mai degrabă cu o ţestoasă drogată cu (himicale grele. Nu era nici costumul albăstrui ca o peruzea – singurul lucru care se potrivea cu clubul de noapte. Era pur şi simplu fericit. Nu pentru că tocmai făcuse nişte bani, sau pentru că primise nişte veşti bune, sau pentru că prizase nişte prafuri. Era fericit şi atât. Numai gândul la el mă binedispune încă şi acum.
— Probabil că ţi-e foame, mi-a spus deschizând o uşă simplă, într-o parte a biroului, în spatele căreia se întindea o bucătărie imensă, ameţitoare, plină ochi de siluete în halate albe care se retrăgeau în grabă din calea lui Jorge în timp ce înaintam.
Lângă club era un restaurant enorm, spre care Jorge avea o intrare numai a lui, pentru momentele când i se făcea foame. Mi-a explicat că cele două afaceri se hrănesc una pe alta şi se dezvoltă una dintr-alta. Clienţii clubului pot li ademeniţi cu o masă copioasă după spectacol, cei ai restaurantului pot li ispitiţi cu un spectacol după masă. Restaurantul a fost cel mai bun din câte am încercat, şi Jorge n-a fost zgârcit nici cu vinurile. La numai jumătate de oră după ce am făcut cunoştinţă, eram convinsă că e cel mai bun şef din lume şi speram să mă mărit cu el. Era prea mult, prea dintr-odată: oare de ce zeii îţi pun sub nas farfuria cu caviar când încă mai ai gustul de rahat în gură?
Am cerut detalii despre munca mea, pentru că eram încă neliniştită în privinţa asta, dar Jorge a evitat întrebarea.
— E totul foarte simplu. Nu am decât o avertizare pentru începătoare: atenţie la sclavi.
La club veneau tot felul de bărbaţi, dornici să fie dominaţi, gata să se ploconească în faţa Marelui Lux, până când locul se umplea şi nici nu mai puteai trece de masculi legaţi, înlănţuiţi şi cu căluş pe gură, majoritatea fără vreun rost. Jorge a trebuit să ordone evacuarea după ce una dintre preferatele lui, o poloneză, şi-a rupt piciorul împiedicându-se de un sclav care lingea înflăcărat podelele (dar tot Jorge a recunoscut că numărul ei cu bandajul din ghips a fost de departe cel mai bun).
— Avem cam 20 de actori în spectacol şi ajunsesem la un

moment dat să avem vreo 30 de amatori de cătuşe împrăştiaţi prin club. Veneau din toată Europa – politicieni, manageri de resurse umane, funcţionari din administraţia locală. Chiar, ce e cu administraţia locală? Mai ales la tine în ţară. Tipii ăştia îşi fac rezervări cu un an înainte. Pe vremuri era golful. Acum preferă lanţurile. Fură atât de mult şi apoi vin aici să cheltuiască în cele mai dezgustătoare moduri. Nici un detaliu, oricât de secret, nu rămâne ascuns. A trebuit să înăsprim criteriile de selecţie pentru sclavi. Primim numai membri ai parlamentului şi editori de ziar, pentru că nu ştii niciodată când ai nevoie de prieteni. Eu le recomand cu căldură şi bordelul de mai jos, cu toate astea nu-ţi vine să crezi ce listă de aşteptare avem.
Sclavii erau o ameninţare. Rareori făceau ceva util, de cele mai multe ori stăteau în drum. Cât am fost eu la club, numai trei au avut voie înăuntru. Unul dintre ei avea o figură de bunic, purta un fel de scutec şi-şi făcea de lucru pe la toaletă; era întotdeauna acolo când aveai nevoie la baie. Poate exagerez, dar nu cred că un vas de toaletă lins până străluceşte e cu adevărat curat. Chiar dacă avem toţi păsărelele noastre şi distracţiile noastre bizare, nu sunt sigură că vreau ca unul ca el să fie responsabil de bunul mers al Europei.
Celălalt era obsedat de curăţenie. Dar câtă curăţenie poţi să faci atunci când eşti închis într-o minge imensă de cauciuc, din care îţi iese numai capul cu o perie de praf încleştată între dinţi? Cel puţin cu ăsta – Mingea – era mai simplu, dacă îţi stătea în drum, îl puteai rostogoli.
Cel mai puţin deranjant era un omuleţ slăbănog şi veşnic gol, care se întindea cu faţa în jos la intrare în chip de preş uman şi te implora „calcă-mă” sau „degradează-mă frumos”, dar nu era de mare ajutor la curăţatul pantofilor.
— Oh, adăugă Jorge, mai am un sfat. Dacă unul pe nume Rutger îţi spune că eu am spus să faci chestii perverse cu el, să ştii că nu i-am spus. Tot ce spune Rutger e o minciună.
Actorilor li se oferea posibilitatea să închirieze o cameră iii spaţiul de deasupra clubului, la un preţ mai mult decât rezonabil. Camera mea era micuţă, dar aerisită şi veselă. M-am apropiat de fereastră şi, cu oarecare greutate, am reuşit

să dau deoparte jaluzelele, sperând să văd luminile Barcelonei noaptea. La doi metri de fereastra mea era un zid de cărămidă care se înălţa până unde puteam ajunge (ii privirea.
M-am culcat mulţumită. Uneori, în viaţă, n-ai nevoie decât de o cameră bună şi de speranţă.
1
Consiliu ales o dată la patru ani, cu funcţie executivă («. tr.}.
2
În epoca victoriană, sendvişurile cu castraveţi erau în mod lurent asociate cu rangul înalt, cu pătura superioară a societăţii. Iii literatură şi în filme au devenit un simbol al oamenilor bogaţi, snobi şi înfumuraţi, descrişi adesea într-o manieră ironică (w. tr.}.

micul dejun

Adusesem oare destulă autoironie la petrecere?
Dimineaţa, restaurantul funcţiona şi pe post de cantină pentru angajaţi. Am coborât pentru o cafea şi un croasant şi am stat cu Hamish, regizorul de scenă.
— Voiam să mă fac astronaut, mi-a spus.
Era obsedat de spaţiul cosmic încă din copilărie. Pentru a fi candidatul perfect, Hamish se ocupase de atletism şi de activităţi ştiinţifice încă de când era mic. Primise o bursă la universitate şi terminase primul an de studii în ingine-I ie electrică. Apoi câştigase o competiţie de design şi primise ca premiu un weekend la Barcelona. O cunoscuse pe una dintre fetele de la club pe plajă, şi în seara când vizitase duhul regizorul de scenă se electrocutase. Hamish intervenise prompt, rezolvând problema cu curentul, şi-şi descoperise noua carieră.
— Asta se întâmpla acum şase ani, îmi spuse privind < roasantul de parcă ar fi fost ficatul maică-sii. Nu m-am mai dus acasă. Ce rost avea? Oraşul ăsta e cel mai frumos din lume, cu cei mai prietenoşi oameni din lume, cea mai bună mâncare, şi îţi dai seama că, având slujba asta, nu e deloc greu să cunosc fete frumoase. Responsabilităţi? Să apăs câteva întrerupătoare şi să le spun fetelor să-şi pregătească sfârcurile. Dintr-odată, Edinburgh n-a mai existat. Viitorul rasei umane? O adunătură de coaie fleşcăite. De ce să-mi fac probleme cu dezvoltarea civilizaţiei?
— îmi imaginez că eşti foarte fericit aici.
— Nu sunt. Sunt ca vai de mine.
Deşi mă adaptez uşor la situaţii inedite, mă întrebam dacă nu cumva aş face mai bine să mă mut în altă parte. Dar nu m-am mişcat destul de repede.
— Sunt îndrăgostit, a continuat.
— Asta e minunat.
— Nu e. Se spune că nu există dragoste. Din păcate, există.
Femeia despre care vorbea era cea pe care o cunoscuse pe plajă, cea care îi schimbase cursul carierei cu şase ani în urmă. Cu care se culcase o singură dată. Cu şase ani în urmă.

— E şomeră. E falită. Şi pe drumuri. N-are prieteni şi e bolnavă de cancer. Şi tot nu vrea să aibă de-a face cu mine. Ce s-a ales de bărbaţii folosiţi pentru bani? Foloseşte-mă. Dispreţuieşte-mă. Inşală-mă, dar de ce nu vrei să locuieşti cu mine?
— Ai încercat să ieşi cu altcineva?
— De atunci, m-am culcat cu peste 50 de femei. Femei minunate, generoase, nu doar femei al căror pelvis îţi poate rupe mâna, femei care îţi aleg cu grijă cadoul pentru ziua de naştere şi care vor să discute despre călătorii inter-galactice. Am fost şi însurat timp de doi ani. Crezi că eşti fericit, dar apoi îţi dai seama că nu e aşa. Există oameni care fac mereu greşeli şi le repetă la nesfârşit, până când prietenii lor ajung să se întrebe de ce nu învaţă nimic din greşelile alea. Dar poţi să înveţi, să înveţi şi să tot înveţi, I â nu te ajută cu nimic. Poţi să te specializezi în greşeli. Nn sunt un tip slab. Alerg la maraton în 3:52. Am rezistat doi ani fără s-o văd, chiar fără să mă gândesc la ea. Apoi Hin văzut-o iar şi a fost de parcă ar fi trecut două minute.
— Ai fi fost fericit dacă te însurai cu ea?
— Probabil că nu.
— De ce v-aţi despărţit?
— Habar n-am.
— Un pas greşit?
— Nu. Asta mă enervează. Dacă aş fi greşit cu ceva, sau dacă aş fi supărat-o în vreun fel, atunci aş construi un altar din regrete.
Mă gândeam că n-o să mă mai aşez niciodată lângă I lamisb, la nici una din viitoarele mese. Şi-au făcut apariţia 1 ,ou şi Sue.
— Noi suntem Lou şi Sue. Suntem în camera optişpe. ( )i icând, mi-au spus îndreptându-se spre müsli.
— Poate că nu sunt îndrăgostit, îmi spuse Hamish.
— Ce te-a făcut să te răzgândeşti?
— O cană de cafea tare e o chestie foarte periculoasă. Am crescut cu cafea instant. Eram fericit aşa, până când într-o zi am intrat într-o cafenea şi am băut un espresso. E suficient să bei unul ca să nu te mai poţi atinge de cafeaua instant. Aşa că dacă nu-ţi poţi permite espresso, sau dacă ţi-

e incomod să ajungi să-ţi cumperi, e mai bine să nu-l fi băut şi să rămâi cu instantul.
— M-ai pierdut.
— Plăcerea. Nu mă dau mare, dar am ceva experienţă, şi probabil că nu-mi pot scoate asta din cap. Atunci când ai avut ce e mai bun, nu te mai poţi mulţumi cu mai puţin. Nn te gândeşti decât că asta nu e la fel, asta nu e la fel. încerci totul, dar nimic nu mai e la fel de bun. Plăcerea e moneda de schimb, pentru ce altceva muncim? Nu există nici un alt Dumnezeu decât plăcerea. Nu ştiu ce-a fost între noi... dar m-a întors pe dos rău de tot. Mai vrei un croasant?
L-am crezut. Bărbaţii, chiar dacă nu te aşază la rând pentru viitorul foarte apropiat, te trec pe o listă de aşteptare, plătesc un mic avans făcând un compliment, ca să asigure viitoarele tranzacţii. Pentru Hamish, eu nu existam ca femeie, numai ca receptor pentru văicăreli.
— N-am mai spus nimănui toate astea, mi-a mărturisit. Apăru Jorge. Eram fericită. Există întotdeauna tentaţia de a arunca un sfat pe grămada de probleme a altcuiva, dar eu chiar nu ştiam ce să fac cu o confesiune ca asta. Hamish îmi amintea de cineva care bruschează un automat de cafea blocat pentru a-şi recupera restul.

activităţi casnice

— Să-ţi fac cunoştinţă cu partenerul tău, îmi spuse Jorge. M-au apucat iar emoţiile în legătură cu munca pe care o aveam de făcut, şi cred că se vedea. Pe bune, era de-a dreptul stupid. Există vreo posibilitate să greşeşti când ţi-o tragi? Eu eram convinsă c-o să fac vreo prostie.

— Treaba ta e foarte uşoară, Oceane. Fii extatică. Bărbaţii au partea cea mai grea... dar e genul de activitate pentru care inteligenţa şi imaginaţia sunt de bază. Hai să-l cunoşti pe Rhino. Cred că e sus.

Am început să urcăm scările. Peste tot era plin de cutii, într-una dintre ele, deschisă, am observat nişte obiecte ciudate, din sticlă.

— M-am gândit să construiesc un lift, mi-a spus Jorge, clar urcatul până pe acoperiş e un exerciţiu bun. Şi toată lumea vrea să urce pe acoperiş.

( ) doamnă bătrână stătea cocoţată pe un scăunel încercând fără prea mare succes să spele geamurile; părea culmea cruzimii s-o laşi să facă ceva atât de dificil şi de peri-(nlos. Jorge a schimbat câteva cuvinte cu ea, arătându- şi îngrijorarea, dar ea l-a expediat imediat. Ne-am văzut de urcat. Erau cele mai vesele scări din câte urcasem vreodată.

— Rhino a fost plecat. A trecut prin oraş o echipă de la I lollywood. Actriţa principală avea o problemă, îşi tot înfigea ace în venă, aşa că l-au luat pe Rhino să mai învioreze atmosfera în rulotă.

Am ajuns pe acoperişul transformat într-o terasă enormă, i n o piscină numai bună, pe a cărei margine erau mimoze splendid cultivate şi tufişuri de dafin, sfidând soarele dogo-I ilor. Un bărbat enorm, musculos, cu spatele lat, gol – cu cx(epţia unei măşti de cauciuc, închisă cu fermoar-, stătea ini ins pe un şezlong. M-am convins, fetişismul şi masochismul sunt intr-adevăr noile sendvişuri cu castraveţi. Există (»are vreun manager de bancă să nu aibă în dotare un căluş şi o pereche de cătuşe?

— Que pasa, Rhino? întrebă Jorge.

Daţi-mi voie să folosesc încă o dată cuvintele enorm şi musculos pentru a-l descrie pe acest Rhino. Era ca un zid de

muşchi şi — ei bine, nu m-am putut abţine să nu observ — mădularul lui ar fi putut câştiga detaşat în orice competiţie. Totul era perfect. Muşchi perfecţi, pilozitate perfectă, până şi pedichiura perfectă – mai bună ca a mea, cu unghiile rotunjite ca ferestrele de la biserică. Era perfect, încât părea ireal. Studiam cu atenţie mimozele, ca şi cum aş fi fost vreo autoritate în domeniu, dar asta numai ca să nu cad în genunchi de admiraţie.
— Are un vis măreţ, dar fals, îmi spuse Jorge. Iar partea dificilă cu orice vis măreţ şi totodată fals e să convingi lumea să-i dea curs.
Mi-am dat seama că, adesea, iei o decizie şi aştepţi în zadar să se întâmple ceva. Uneori, iei o decizie şi eşti dezamăgit de urmări. Alteori, iei o decizie şi constaţi că ai tras lozul cel mare. Iar de puţine ori descoperi că ai luat cea mai bună decizie a vieţii tale. Mă târâsem afară dintr-un tunel întunecat, ud, colcăind de paraziţi şi încărcat de probleme, şi ieşisem la lumină într-un paradis de aproximativ treizeci de metri pe patruzeci.
Eram importantă? Ideea asta mă obseda. Oare cucerisem, în sfârşit, lumea? întrebarea asta reuşea să mă buimăcească de fiecare dată când îmi venea în minte. Mâncasem până acum o grămadă de rahat. Iar în clipa asta nu ştiam ce să mai cred. Venise oare vremea să cred, pe bună dreptate, că sunt mai importantă şi mai bună decât oricine altcineva? Sau era doar o nouă glumă a sorţii? Cert e că nu te apuci de dans dacă nu crezi că eşti cel mai bun. Iar cu mine problema era că, în ultimul timp, primisem destule semnale că n-aş fi chiar un as în domeniu.
Rhino mi-a întins mâna. Am răsuflat uşurată când mi-am luat-o înapoi întreagă. Mă simţeam de parcă dădusem mâna cu un robot.
Două gânduri mi se învârteau în cap. Unul, că vreau să mă mărit cu Rhino. Oricât de incompatibili am fi fost, oricât de prost s-ar fi îmbrăcat, chiar dacă mariajul ar fi durat numai o jumătate de oră, chiar dacă pe sub masca aia ar avea o piele oribilă şi fleşcăită sau dinţi inegali, chiar dacă ar avea abilităţile conversaţionale ale unui dulap şi indiferent de numărul femeilor care ar fi comentat „a fost aşa de proastă”.

Ar fi meritat, pentru că m-aş fi putut lăuda tuturor spunând că e fostul meu soţ şi femeile de pretutindeni s-ar fi contorsionat de gelozie.
Al doilea, să-i fac o poză şi să le-o trimit tuturor cunoscuţilor mei, cu menţiunea: aşa aratăjobul meu. Mă simţeam ridicolă în recunoştinţa mea faţă de Rhino, care a avut bunăvoinţa să-mi strângă mâna. Nu-mi venea să cred că (ineva care arată atât de bine lucrează într-un club din Barcelona. De ce nu l-o fi luat echipa de la Hollywood în film? l i a coperta vie la care râvneşte orice revistă. Mărimea intimida totuşi un pic. Mă întrebam, în timp ce mângâiam o mimoză, dacă mi-ar încăpea cu totul în gură.
Jorge zâmbi.
— Şi se spune că banii nu aduc fericirea. Ce minciună inventată de săraci!
Terasa de pe acoperiş era deasupra tuturor celorlalte I lădiri, dar era înconjurată de un zid înalt, ca să prevină privirile iscoditoare, amatoare de studierea prin binoclu a unor petice de piele goală. Speram să arunc un ochi înspre oraş, dar eram cu câţiva centimetri prea scundă. ( )ricum, nu priveliştea mă preocupa în mod deosebit acum.
— Mă duc să mă schimb şi mă întorc, am spus.
Jorge a coborât cu mine şi l-am întrebat care era treaba cu masca. Bănuiam că Rhino era o poreclă cu referire la comoara din pantalonii lui, dar Jorge mi-a explicat că Rhino poartă masca foarte des din cauza unei operaţii estetice şi, mai ales, pentru că are o obsesie în privinţa nasului.
— Numai rinoplastia mă poate salva, Jorge, obişnuieşte să spună. Nu vreau să ajung să-mi fie ruşine de primele inele filme.
— O să apară în filme?
— Primeşte oferte săptămânal.
Dar Jorge se îndoia că va apărea în vreunul. Rhino era (el mai vechi angajat al clubului. Lucra la Babylon de cinci ani, după ce fugise dintr-un sătuc din Andaluzia, şi de alunei primea constant oferte de la producătorii de filme pentru adulţi. Nu apăruse în nici unul, pent™ că nu-şi definitivase încă înfăţişarea, şi nici nu făcuse vreun ban, sau mai bine zis nu păstrase nimic, îi dăduse pe toţi pe bisturie, nasul fiind

principalul obiectiv. Era scurtat, lungit, strâmtat sau lărgit cam la fiecare patru luni (se adăugau la operaţii pomeţii, buzele şi dinţii).
M-am grăbit să ajung jos, unde m-am confruntat cu dilema cum-şi-cât-să-port. Evident, pe acoperiş erau acceptabile costumele în care am venit pe lume, şi mă tenta ideea unui bronz fără dungi, dar nu poţi să-ţi joci toate cărţile deodată, aşa că am pariat pe partea inferioară. Apoi am stat o vreme să-mi aranjez părul astfel încât să nu pară aranjat şi, după ultimele ajustări, m-am întors pe terasă, o jumătate de oră mai târziu.
Rhino dispăruse. în locul lui, stătea un tip creţ, neîngrijit, într-un tricou ponosit, care părea îngrijorat.
— Mă urăşti, nu-i aşa? m-a întrebat cu accent englezesc.
— De ce spui asta?
— Nu ştiu.
Mă luase prin surprindere, dar pentru prima dată nu mi-a luat o zi întreagă să găsesc un răspuns adecvat. Poate că o dată în viaţă ai şansa să dai o replică în acelaşi timp spirituală şi perspicace.
— Dă-mi întâi şansa să te urăsc.
Mi se părea că am fost destul de prietenoasă şi de tolerantă faţă în faţă cu nebunia.
— Mă urăşti, nu-i aşa?
Mi-am întins prosopul, sperând ca pe viitor să întâlnesc numai spanioli.
— N-am nici cea mai vagă idee cine eşti.
— Bine, o să-ţi mărturisesc tot.
Aveam senzaţia că prin capul lui defilează un pumn de medicamente foarte tari. Speram să fie aşa, pentru binele lui. Voiam să stau la soare şi mă întrebam cât timp o să rezist fără să cer homari. Voiam soare, fără homari şi fără mărturisiri. îmi aducea aminte de un tip în faţa căruia stătusem odată, la cinematograf, şi care îmi spusese în mijlocul filmului să nu-mi mai mişc capul.
— Cum m-ai găsit, Sandrine?
— Nu sunt Sandrine.
— Sandrine, de ce faci asta?
— Numele meu e Oceane.

A căzut puţin pe gânduri.
— Nu eşti Oceane.
— Dacă zici tu.
— Te porţi ca Sandrine.
Mă bătea gândul să mă întorc în cameră.
— Numele meu e Oceane şi vreau să mă bronzez în linişte.
Când îmi spusese prima dată să nu-mi mai mişc capul, reacţionasem prompt şi politicos şi-mi imobilizasem capul, pentru că am presupus că cineva ar fi în stare să vorbească atât de tare şi să-i deranjeze pe toţi ceilalţi numai pentru o cauză nobilă. Apoi mi-am dat seama că, de fapt, capul meu nici nu făcea mare lucru, pur şi simplu se mişca firesc, în ritmul respiraţiei, şi în plus nici nu sunt atât de înaltă.
< u alte cuvinte, era ca şi cum mi-ar fi cerut să nu mai respir: imposibil şi revoltător. Am ignorat remarca, dacă nu din alte motive, măcar pentru că nu aveam cum să nu-mi mai mişc capul dacă nu îl mişcasem deloc de la bun început.
< fierea mi-a fost adresată din nou, şi mai tare. Era o situaţie dificilă, pentru că, dacă începeam să mă cert cu el, i-aş li deranjat pe ceilalţi şi mai tare. Pe de altă parte, dacă tăceam, dădeam de înţeles că sunt vinovată de cine ştie (e răsuciri acrobatice. Nici nu mă puteam ridica să plec. Kram la mijlocul rândului, deci ar fi trebuit să deranjez câţiva oameni, în orice direcţie m-aş fi îndreptat, ca să pot ieşi. Am ales tactica puţin fericită de a mă concentra încercând să-mi imobilizez complet capul, motiv pentru care mi m-am putut bucura de restul filmului. Ba mai mult, n-am priceput o iotă, am auzit doar remarcile din spatele meu în legătură cu oamenii nesimţiţi, care bineînţeles căi deranjau pe cinefilii bine intenţionaţi. Mă gândeam numai la cât de bine ar ft să se întâmple lucruri din astea atunci când eşti însoţită de un iubit de modă veche, bine făcut, cu înclinaţii spre violenţă la adresa cârcotaşilor.
Problema de care mi-am dat seama abia mai târziu e că multe fiinţe umane nu sunt de fapt fiinţe umane. Din punct de vedere fizic, e imposibil să faci distincţia, să spui cine e şi cine nu. Imitaţiile sunt fără cusur: constituţie identică, vârfurile firelor de păr despicate, dimensiunea potrivită a aluniţelor, gingiile şi dinţii, poţi să avansezi cu cercetarea

până la ultima moleculă şi sunt fără greşeală, dar nu sunt fiinţe umane. Asemănarea e atât de mare, încât ar trebui să fii specialist ca să-ţi dai seama de diferenţă. Vorbesc ca noi. E imposibil să-i distingi de noi, oricât de atent i-ai privi. Sunt viduri. Ce s-a întâmplat în sala de cinema nu avea nici o legătură cu mine. Era urmarea unei copilării trucate. După o anumită vârstă, nu mai poţi învăţa cum să fii o fiinţă umană; poţi încerca, dar fără să reuşeşti. Trebuie să fim educaţi să spunem mulţumesc. E una dintre cele mai importante lecţii pe care le învăţăm. Toţi putem spune mulţumesc, dar trebuie să ştii cum. Toţi creştem, dar contează să ştim cum o facem. Unii pot reuşi pe cont propriu, dar aceştia sunt foarte, foarte puţini.
Dar cum îi testezi? Greu de spus. Nu-mi vine în minte un test mai bun decât aşteptarea. Trece doar cel care, numai pentru că ai spus că vii, te aşteaptă la colţul străzii, în frig, în ploaie chiar în arşiţă, o jumătate de oră, sau chiar o oră.

sfaturi

Inutile. Informaţia e utilă. E o gaură mai încolo în gard, poţi evada pe-acolo, asta e folositor. După colţ găseşti portocale la jumătate de preţ, asta e util. Dar uite nişte sfaturi despre cum să evadezi şi cum să cumperi portocale, asta e complet inutil.

— Deci continui să susţii că eşti Oceane? mă întrebă creţul.

— Pentru că eu continui să fiu Oceane.

Eram atât de aproape de paradis. Simţeam cum mă inundă razele de soare, nu mai trebuia decât să scap de individul ăla. Se făcuse linişte.

— Vrei să-ţi spun care e cel mai bun lucru de pe lume? m-a întrebat.

Se aştepta să-i spun că da, vreau. N-am făcut-o.

— Mersul la cinema.

Era convins c-o să întreb de ce. N-am făcut-o.

— Dacă te poţi bucura de asta, e cel mai bun lucru de pe lume.

— Nu eşti foarte pretenţios.

Oare de ce nu-mi ţinusem gura?

— Ba da. Sunt. Dar dacă te poţi bucura de un film la cinema, atunci te poţi bucura de orice, şi dacă te poţi bucura de un film la cinema, atunci trăieşti în pace.

Mi-am închis ochii cu zgomot. Era şi mai multă linişte.

— Să-ţi spun ce e trist? Vrei să ştii ce e trist? m-a întrebat.

Am ales o abordare mai directă:

— Nu.

— În poveşti, e trist atunci când doi piloţi sunt într-un avion care se prăbuşeşte şi au o singură paraşută. Dar adevărata tristeţe e atunci când cei doi piloţi au la îndemână cinci paraşute, dar nu sare nici unul, pentru că sunt prea ocupaţi să se certe.

— De ce se ceartă?

— Au toate motivele la care te poţi gândi. „Tu ţi-ai luat paraşuta mai bună”, „Ţine avionul în echilibru până sar”, „le-am detestat dintotdeauna”, „Trebuia să mai iei combustibil”. Şi pot s-o ţină tot aşa. Asta e adevărata nenorocire. Şi când spun pace, nu mă refer la calmul de

după furtună.
Mi se părea că încep să mă bronzez. Mi-am adus aminte de lecturile mele mai vechi despre importanţa comunicării cu ceilalţi.
— Acum o să-ţi mărturisesc.
Se aştepta să-l întreb ce-o să-mi mărturisească. N-am făcut-o.
— Prietena mea lucra ca au pair. Eu lucram într-un depozit. Ai lucrat vreodată într-un depozit? Mergi trei metri, ridici ceva de pe jos. Mai mergi trei metri până la masa unde se împachetează. îl împachetezi, îi pui o etichetă şi-i dai drumul. Apoi mergi patru metri, ridici ceva de pe jos, te duci până la masă, îl împachetezi şi treci mai departe. Uneori mergi şi nouă metri. Unii dintre colegii mei lucrau acolo de şapte ani. Glumele proaste erau la ordinea zilei. La o jumătate de oră după ce începeam munca, aproape că leşinam de plictiseală. Abia dacă strângeam destui bani ca să trăiesc de pe-o zi pe alta. La fel şi cu prietena mea, care lucra pentru o ţipă foarte bogată. Făcea toată treaba prin casă şi mai funcţiona şi ca alarmă umană antifurt. Gasa era mai întărită decât orice fortăreaţă, cu grilaje, sisteme de alarmă şi ziduri antitanc. Şi câinii? Câinii de unde or fi venit? Am văzut lei mai mici şi mai potoliţi. Nu mi-aş încerca norocul cu unul din ei nici măcar dac-aş avea pistol. Te şi vezi împuşcându-l, şi el parcă n-ar da pe tine nici un lătrat.
— Al naibii câine, am comentat ca să mergem mai departe cu povestea.
— Nicidecum. Poate că n-ai avut prea multe de împărţit cu cei bogaţi, dar formula e simplă. Cu cât sunt mai bogaţi, cu atât sunt mai detestaţi. Există două modalităţi de a avea foarte mulţi bani: să te naşti cu ei sau să îi furi. Tu ştii câţi oameni nenorociţi sunt pe lumea asta?
— Depinde cum priveşti nenorocirea.
— Nu-i adevărat. îţi spun eu câţi oameni nenorociţi sunt pe lumea asta. Unul. Unul singur, ca un gândac, strivit dc toată lumea. Pentru că toţi ceilalţi au ocazia să se pişe pe altcineva. Nu contează cât eşti de jos, întotdeauna cineva va ti mai jos. Până şi tipul care spală wc-ul în cea mai de rahat ţară din lumea asta are un asistent care are un asistent şi

tot aşa, în lanţ, până când, la urmă de tot, există unul singur care nu mai are pe cine se pişa. Asta e nasol.
— Eşti cinic.
— Fireşte, ăsta e răspunsul atunci când nu-ţi place argumentaţia cuiva. Unde rămăsesem?
— La bogăţii detestaţi.
— Ah, da.
— Atunci ce zici de Jorge? El e drăguţ.
— Jorge e drăguţ. Asta pentru că nu e bogat. Jorge are hani destui, nu mă-nţelege greşit, dar nu-l dau afară din casă. Te prinzi de asta imediat pentru că e generos; dacă ar li bogat, n-ar mai fi generos, sau mai degrabă pentru că e generos nu va putea fi bogat. Nici un sărac nu ţine cu dinii i de o monedă, cum fac bogăţii ăia daţi dracului. Ne-am hotărât să-ijefuim pe angajatorii Artemisei nu pentru bani, ci pentru că erau dezgustători. Au angajat-o numai pentru că nu avea permis de muncă şi deci o plăteau cum aveau (lief şi o amenin̦au c-o să aranjeze să fie expulzată. Fusese ideea Artemisei. O lăsau singură de multe ori, aşa că într- o zi m-am prefăcut că am o livrare. Mi-a dat drumul înăuntru, pe cărarea îngrădită de sârmă ghimpată, pe lângă care se năpusteau câinii. Am înşfăcat colecţia de timbre şi apoi, ca nu cumva bănuielile să cadă pe Artemis, am legat-o şi i-am pus şi căluş, ca la carte. Proprietarii urmau să se întoarcă peste o oră. Planul nostru era să nu vorbim unul cu altul o săptămână. Poliţia e foarte promptă atunci când bogăţii au vreo problemă, verifică telefoane, încep urmăriri şi tot aşa. Trece o săptămână şi tot nu aveam vreo veste. Eu scă-pasem deja de chestiile furate înainte ca proprietarii să se întoarcă. Am aşteptat şi am aşteptat, apoi am început să mă îngrijorez. Oare Artemis era doar precaută? Sau căl-casem pe gheaţă prea subţire? Aşa că m-am întors şi m-am urcat într-un copac din faţa casei de unde, cu binoclul, vedeam chiar camera din faţă. Artemis era în continuare legată de scaun, pe podea.
Se întristase. Era firesc şi o dovadă de decenţă să se întristeze în urma unei astfel de descoperiri. Ar fi fost de bun- simţ să empatizez cu el. Dar era ca atunci când băbuţele alunecă şi cad pe stradă. Bineînţeles, le ajuţi să se

ridice, dar în sufletul tău îţi doreşti să fi aşteptat până erai prea departe ca să le mai vezi. Voiam să se ducă în altă parte să fie supărat, îmi strica cheful de plajă.
— Am sunat imediat la ambulanţă... dar deja ştiam. Bineînţeles, dintr-un motiv sau altul, proprietarii nu veniseră acasă. Am simţit că o iau razna şi am plecat din ţară. Am rătăcit o vreme, am lucrat ca instructor de scufundări, dar... sunt prea multe coji de banană în apă. E atât de nedrept. După câţiva ani m-am întors în Anglia şi am mărturisit. N-am mai spus asta nimănui.
Am mai stat în soare o vreme. Avea sprâncenele foarte scurte şi ascuţite; păreau două accente lipite pe frunte.
— Ai făcut închisoare?
— Nu.
Se aştepta să-l întreb de ce nu. N-am făcut-o. Era totuşi foarte amărât, aşa că am încercat, cu o oarecare ezitare, să-l consolez.
— Dar nu a fost vina ta.
— Nu. Presupun că nu. Adică, ideea a fost a ei. Dar încă mă surprind, din când în când, ciocănind pe la uşile azilelor la trei dimineaţa.
Bunătatea e o artă pe care puţini o deţin. îşi făcu apariţia un tip mic şi îndesat.
— Bună, Sandrine. Numele meu e Rutger.
Arăta destul de bine, era genul de frumuseţe pe care multe fete o apreciază la un tip. Nu era gras, nu era păros, nici destul de puternic ca să lovească prea tare, şi faţa părea să nu fi suferit de pe urma impactului cu o bâtă de baseball. Purta ochelari de soare mari şi favoriţi subţiri – puteţi să mă corectaţi, dar cred că pe planeta asta au ieşit din modă cam acum o sută de ani.
— Nu sunt Sandrine, Rutger, sunt Oceane.
— O caut pe fata nouă, Sandrine.
— îmi pare rău, n-o cunosc.
— Te ţii de glume, Sandrine? Aşa glumeaţă eşti de felul tău?
— Nu, nu glumesc şi nici nu sunt Sandrine.
— Dar eşti fata nouă, nu?
— Da.
— Eu sunt directorul de resurse umane şi mă văd nevoit să

iau nişte măsuri educative speciale în cazul tău. Salut, Richard.
— Mori, Rutger, îi răspunse creţul.
— Negativismul tău nu face doi bani, îi spuse Rutger.
— Iar dispariţia ta ar fi nepreţuită, îl anunţă un alt amator de piscină care tocmai apăruse în peisaj.
La început am crezut că e Rhino, care scăzuse brusc în înălţime. Dacă Rhino arăta ca fiul genialoid al unui homosexual ţicnit, individul cel nou părea ameninţător şi puternic, dar în realitate era un tip destul de obişnuit – asta dacă bărbaţii obişnuiţi sunt obsedaţi de mâncare şi amatori de sporturi violente, rugbi, hochei pe gheaţă şi box. Un corp şi un zâmbet care sfidau orice reguli şi care ar fi frânt pe loc orice inimă. Un băiat rău tare bun. Eram hotărâtă să nu mai plec de aici.
— îmi îngrădeşti libertatea, Janos, îi spuse Rutger nou-venitului.
— Vrei altceva, spuse Janos, plăteşti altceva.
— Osshan, spuse Rutger întorcându-se înspre mine, Jorge mi-a spus să mă ocup de educaţia ta.
— Nu-i adevărat, spuse Janos.
— Nu, spuse şi Richard.
— Comentaţi pentru că partidele mele de sex au şi o tentă politică, nu?
— Dispariţia... nepreţuită... repetă Janos, şi Rutger îşi văzu de drum.
— OK, Richard, n-ai treabă jos? întrebă Janos, şi Richard îşi văzu şi el de drum.
După ce s-a prezentat, Janos s-a dezbrăcat în timp ce eu mă uitam fix în altă direcţie. Apoi a scos o pipă dintr- un buzunar şi a aprins-o. Nu era o narghilea, ci o pipă de modă veche. Cu tutun de modă veche. Ca acela folosit de bătrâni, de unchii complet neinteresanţi din copilărie. Să fumezi pipă a fost îngrozitor de în afara modei în ultima sută de ani, şi chiar dacă figura foarte masculină a lui Janos şi caracterul lui puternic trăgeau destul de mult în balanţă, tot arăta ciudat. Oare contează să fii în pas cu moda? Ei bine, da, contează. Dacă scopul nostru pe pământ nu e să fim admiraţi, atunci care e? Viaţa îţi oferă ocazia să alegi între

rochia impecabilă şi rochia ponosită, între muzica produsă de un muzician inteligent şi pretenţios şi aceea produsă de un aiurit, cu note obosite şi furate. Aceia dintre noi care fac alegerea corectă trebuie aplaudaţi. în mod sigur, sensul vieţii constă în a face alegerile cele mai bune pentru a fi apoi aplaudat de oamenii cei mai buni. Ce altceva am avea de făcut? Mă întrebam dacăJanos are de gând să relanseze moda pipei, dar nu mă puteam convinge că aşa e. Dar, la urma urmei, cine e perfect?
Janos inhală adânc şi scoase afară un rotocol de fum.
— Numai bucăţi bune pe-aici, spuse.
Nu înţelegeam foarte bine ce spunea, dar ştiam exact la ce se referă. Mi-am ridicat privirea spre cerul de un albastru ireal. Undeva, afară, şase miliarde de oameni se (ălcau în picioare. Dar eu eram fericită. Cu toată nebunia dinaintea plecării, căutând un loc de muncă, nu prea avusesem timp să mai ies şi la agăţat. Acum aveam nevoie să-mi ţină cineva companie. Şi pentru asta eram la locul potrivit.
— Eu... mie îmi pare rău de oamenii buni, murmură Janos.
— De ce?
— Pentru că mai devreme sau mai târziu cineva le-o trage.
Ţinând cont de faptul că toţi foştii mei angajatori încercaseră asta, am fost surprinsă, ba chiar dezamăgită, căjorge iui mi-a cerut ciudatul favor. Dar el era o specie rară: fericit în căsnicie.
— Cea mai mare invenţie a istoriei nu este roata, nici scrisul, ci nevasta, remarcase el.
— Nu sunt foarte mulţi bărbaţi de aceeaşi părere.
— Sunt şi mai puţini cei care pot să iubească. Sper că Iu poţi, Oceane.
— Toată lumea poate.
— Nu-i adevărat. Toată lumea crede că poate.
— Şi dacă crezi că poţi, nu e de ajuns? Cum îţi dai seama când poţi să iubeşti şi când doar crezi că poţi să iubeşti?
— O să-ţi spun eu.
— Ce te-a atras la soţia ta?
— Faptul că nu pune întrebări.
Am coborât cu Jorge spre scenă, să îmi explice ce am de

făcut.
— Scenariul e aşa: Rhino e stăpânul casei, cu înclinaţii ciudate spre masochism; tu dai peste el în bibliotecă, acoperit de hamuri, aşa ca un parlamentar frustrat sau vreun funcţionar din administraţia locală.
Aici Jorge se opri şi se strâmbă dezgustat.
— În gură are o portocală şi hamsterul lui, Santos, e în pericol de a fi supus unui abuz de neconceput, trimis într- o călătorie întunecată şi singuratică, pe care ar prefera să nu o facă, şi atunci apari tu, Menajera franţuzoaică, cu cârpa de praf, şi te îngrozeşti când îţi vezi stăpânul pradă practicilor celor mai murdare. Inima ta de aur te îndeamnă să-ţi foloseşti farmecele feminine ca să-l salvezi de astfel de acte de adoraţie degradante, aşa că el îşi face numărul cu tine şi toată lumea e fericită.
în mod sigur, schimbul de fluide în faţa unui public care mai şi plăteşte pentru asta nu e chiar pentru toată lumea, dar eu aş recomanda această soluţie pentru ieşirea din sărăcie.
Prima dată e un pic ciudat, ca de altfel toate primele dăţi, fie că e vorba de condus sau de vorbit în public: i-ai văzut pe alţii cum fac, dar ca s-o poţi face şi tu trebuie să scapi de sentimentul de stranietate.
Aproape că mă aşteptam ca cineva din public să strige „Nu puteţi face asta aici” sau „N-arată destul de bine ca să şi- o tragă cu el!”, dar n-a fost aşa.
Mă uitam în gol. Muzica dată foarte tare completează o mulţime de activităţi. Rhino era de nădejde, la fel ca soarele, ridicându-se la timp. Două spectacole pe noapte cu mine, trei sâmbăta, şi tot el se ocupa şi de Marina. Dacă nici el nu era omul potrivit la locul potrivit, atunci nu ştiu cine.
Aplauzele erau măgulitoare, deşi hamsterul rămânea de departe cel mai popular. După primele câteva nopţi, a devenit o muncă oarecare; cei care par competenţi şi atotştiutori doar pentru că ţin minte numele tuturor şi locul unde se păstrează agrafele de hârtie nu sunt de fapt competenţi şi atotştiutori, pur şi simplu au un avans de trei săptămâni în care au avut timp să înveţe numele tuturor şi locul unde se ţin agrafele de hârtie. La început, te preocupă durerea din genunchi şi arsura din covor, dar când actul e

consumat rămâne timp pentru contemplarea publicului şi intuirea profesiilor: derbedeii (invariabil englezi), cuplurile (în general, pe feţele femeilor poţi citi lie „o să plăteşti pentru asta”, fie „oare cum putem lua toată e< hipa în camera noastră de hotel?”), oameni de afaceri plictisiţi care împăturesc fiecare chitanţă şi o aşază cu grijă iu buzunar, traficanţi de arme dintr-o fostă republică sovietică – aceştia îi lăsau lui Jorge o casetă plină cu bani şi-i cereau să-i anunţe când se termină – şi angajaţi din administraţia locală, veniţi în vacanţă pe banii altcuiva. Şi, inevitabil, adunătura de producători de televiziune care făceau „cercetare”. Jorge îi refuza sistematic.

— Dacă ai lăsat o echipă de televiziune înăuntru o dată, a doua oară să n-o mai faci. Mint, înşală, fură. Mult. Cel mai rău e că sunt plictisitori. Funcţionarii publici sunt nişte ticăloşi şi nişte hoţi, dar cel puţin sunt conştienţi de asta. Producătorii de televiziune, nu. Mă gândesc serios să pun ( ) avertizare afară: „Fără funcţionari din administraţia locală, Iară reporteri”, dar unde tragi linia? Fără adepţi ai cruzimii faţă de animale? Fără amatori de golf? Asta e o afacere. E aventura speculaţiilor. Altfel, rişti să te trezeşti în public numai cu vreo doi prieteni.

performanţa e o minciună

Munca la Babylon a devenit în scurt timp obişnuinţă, la fel şi micile porţii de fericire servite pe tavă. Tranziţia de la expunerea pe scenă, sub lumina reflectoarelor, spre spaţiul strâmt al cabinelor de probă era dramatică. Acolo, uneia dintre fete îi curgea veşnic nasul şi şi-l sufla într-o batistă în timp ce vorbea la telefon cu un constructor care trebuia să-i repare acoperişul, alta avea ceva de împărţit cu compania de asigurări unde trimisese nenumărate formulare după ce fusese jefuită (şi în acelaşi timp căuta o bonă pentru copilul de trei ani), o a treia încerca să mascheze un coş enorm care îi apăruse pe fund chiar înainte să intre pe scenă să şi-l expună în toată splendoarea, iar a patra se lamenta că, deşi e penetrată de două ori pe noapte (de trei sâmbăta), n-a mai avut un prieten de mai bine de un an. În tot acest timp, un comis-voiajor se plimba printre noi şi spunea oricui avea chef să-l asculte că o să ajungă fără dinţi, fără bani şi în general fără speranţă dacă nu-i donează lui toate încasările. În cele din urmă, Jorge i-a făcut vânt.

— E cumnatul meu. îi dau voie aici o dată pe an. Te descurci bine, Oceane. Eşti aproape la fel de populară ca hamsterul.

— Da, i-am replicat. Simt că aici mi-e locul.

Spusesem asta pentru că era adevărat. Mă simţeam ridicol de confortabil.

— Nu, nu simţi asta. Dacă spui că aici ţi-e locul, înseamnă că te-ai întrebat deja: mă simt ca şi cum aici mi-ar fî locul? Dacă te-ai întrebat asta, atunci nu aici ţi-e locul.

Gândindu-mă la tot felul de lucruri înainte să adorm, mi-am dat seama că eram fericită. Eram mulţumită. Una dintre ciudăţeniile fericirii e că, în adâncul sufletului, se lasă aşteptată, exact aşa cum mâncarea se lasă aşteptată de stomac.

O piesă despre aşteptarea unui autobuz care nu vine timp de o oră nu va fi niciodată la fel de mişcătoare ca aşteptarea reală a unui autobuz care nu vine timp de o oră. Realitatea nu are competitor; ceea ce face, face impecabil. Aici e aici, nu poţi nici s-o pui deoparte pentru mai târziu, nici s-o modifici în vreun fel.

În ciuda răcelii pe care mi-o arătase la început, Christiana era acum forţată de împrejurări să mă roage să-i cosmetizez coşul. Mă întrebam de ce trebuia să ne prefacem că acel coş nu există. Christiana oftă:
— De ce nu sunt atât de strălucitoare pe cât mi-aş dori?
Şi ea. Mă întrebam de ce vrem să fim strălucitoare. Mă întrebam de ce mă întrebam.
Să te zvârcoleşti extaziată e o treabă mai grea decât ar părea la o primă vedere. Leneveam în pat până târziu, apoi ui cam pe acoperiş să mai prind nişte soare. Jorge se trezea devreme în fiecare zi şi îşi găsea câte ceva de lucru. într- o dimineaţă l-am surprins cărând o cutie cu obiecte din acelea de sticlă cum văzusem pe scări.
— Ce sunt alea?
— Capcane pentru viespi.
M-am gândit că n-am înţeles bine.
— Şi la ce folosesc?
— Prind insectele alea mici şi galbene care bâzâie.
— Ce faci cu ele?
— Le duc jos. Se vând bine. Un polonez care a lucrat aici mai demult mi-a lăsat o cutie, şi eu voiam să le- arunc, dar le-am lăsat lângă chioşcul unde se vând programele. Şi un client m-a întrebat „Cât vrei pe una?”. I-am zis că nu sunt de vânzare. El a insistat: „Ba o să-mi vinzi una”, şi i-am răspuns: „Nu. Nu suntem magazin de obiecte de uz casnic.” I)ar numai ce-l văd că-şi scoate portofelul. „Doar n-ai de gând să dai atâţia bani”, îi spun. îmi răspunde că da, şi-l întreb dacă lucrează cumva în administraţia locală. M-am gândit, ei bine, n-o să mai vând încă una, când îl aud pe următorul cumpărător că vrea şi el. În seara aia am vândut toată cutia. Adaosul e de 4000%.
Ochii lui Jorge străluceau plini de respect.
— Acesta e marele joc. Ultima aventură posibilă, pentru că niciodată nu vei şti ce-i face pe clienţi să-şi deschidă portofelele. Nu ştii niciodată. Cea mai mare artă e să convingi un străin să-ţi dea bani. Comerţul e cea mai înaltă i ul me pe care poate urca umanitatea.
Mi-a arătat o cutie lăcuită, din lemn de nuc, în care ar li trebuit păstrate capcanele pentru viespi.

— Când eram pe punctul de a crede că nimeni nu poate inventa ceva mai inutil, iată că apar şi parfumuri pentru capcanele de viespi şi un ghid despre viespile din Europa, asta în caz că vrei să fii documentat şi să ştii ce omori.
Apăru şi Richard.
— Soarele e fantastic, am spus.
— Mda, merge.
— Nu-ţi place?
— Prefer să nu-mi placă. Pentru că nu ţine.
Nu mă oboseam să ajung la prânz, îmi luam sus nişte fructe care se încălzeau şi ele la soare. Aproape întotdeauna spuneam că ne vedem la amiază. Eu una, când spuneam asta, o şi făceam. Şi mereu ajungeam prima. Când eşti punctual, ai mult de aşteptat. Rând pe rând, apăreau şi ceilalţi, pentru porţia de bronz. Richard era printre primii. Apoi Vlan, care începea să-şi întindă catrafusele. Jorge apărea şi el uneori, să socializeze cu echipa, să împartă unele mustrări sau pur şi simplu să ardă gazul aiurea pe lângă noi. Lectura lui preferată era un album cu tăieturi din ziare vechi de zece ani care povesteau în detaliu cum cetăţenii nemulţumiţi i-au atacat pe reprezentanţii administraţiei locale cu pumnii, cu sticle, cuţite, arme automate sau bombe. Citea cu voce tare şi cu o enormă satisfacţie poveşti despre nebuni care distruseseră cantoane întregi în Elveţia.
Cei care locuiam la club ieşeam destul de rar, asta pentru că distracţia venea ea la noi. Şi orice altceva. După spectacol, dădeam boxele la maximum şi dansam frenetic până spre dimineaţă. Aduceam pe acoperiş prieteni, rude şi necunoscuţi, care se amestecau printre noi.
— Nucleul meu e sincer, spuse Janos în întâmpinarea lui Richard.
Janos era plin de maxime gnomice, dar tot ce trebuia să faci era să dai din cap şi să zâmbeşti. Richard citea şi ne traducea un pamflet pe care îl primise pe stradă.
— Adam şi Eva nu au fost creaţi, cum s-ar crede, în (Irădina Raiului. Studii recente au demonstrat că Adam şi Eva au fost, indiscutabil, creaţi în Barcelona.
— Pe bune?

— E minunat. Dacă ne luăm după ăştia, ştim exact locul unde au fost creaţi. Vila i Vila 35, etajul trei, se pare.
Deja eram convinsă că n-o să mai plec din Babylon. Apoi a apărut Rutger cu nişte englezi pe care-i agăţase pe plajă. Era ciudat că ajunseseră tocmai în Spania, pentru că, după ce-i ascultai cinci minute, aveai certitudinea că sunt incapabili de oricare din următoarele acţiuni, ca să nu mai vorbim de succesiunea acestora: să consulte o broşură, să facă rezervări, să ajungă la aeroport. După alte câteva minute în compania lor îţi doreai să nu mai vorbeşti engleză şi să faci o cerere pentru paşaport german.
Erau două cupluri din Huli -Jan şi Ron, Bazza şi Toni. Numai Dumnezeu ştie ce se întâmplă în nordul Angliei. Jan şi Ron aveau în jur de 50 de ani şi comportamentul lor ar fi fost nepotrivit şi pentru cineva la jumătate din vârsta lor. Erau un spectacol ambulant şi scandalos. Ron şi-a făcut intrarea sugându-mi energic degetul mare de la picior. Asta e o tactică de mare risc chiar şi când eşti un tip fermecător şi plin de bani. Dacă eşti un bărbat bătrân şi şomer, cu toate problemele de piele la vedere şi cu o respiraţie care duhneşte de la o poştă, nu e cazul să te mai deranjezi. A trebuit să-mi folosesc celălalt picior ca să-l dau deoparte pe Ron, care s-a întors spre cele două Patricii.
— Gemene!
Dintr-o singură mişcare, cele două şi-au strâns lucrurile şi au plecat. Mă bucur de micile plăceri ale vieţii ca oricine altcineva, dar era evident căjan şi Ron voiau sex cu oricine. Poate e demodat să ai standarde, dar chiar nu reuşeam să înţeleg de ce Rutger era prieten cu ei, pentru că, şi dacă ai pune la cale cele mai perverse şi bolnăvicioase activităţi de pe lume, ele tot ar fi de neconceput cujan şi Ron. Ideea că învăţăm câte ceva pe măsură ce înaintăm în vârstă e foarte seducătoare, dar complet neadevărată.
Toni era o femeie trecută de 40 de ani, obsedată de piercing-uri şi al cărei corp rămăsese întreg numai pe alocuri, care înţelesese foarte bine că orgasmele sunt numărate şi că nu trebuie să rateze vreo ocazie înainte de moarte; era clar că nu se putea abţine să ne arate inelele labiale, suficient de grele cât să ancoreze o barcă. Era uşor de presupus că

stătea cu Bazza numai pentru că era cu 20 de ani mai tânăr şi, în consecinţă, capabil să reacţioneze mult mai prompt decât un bărbat de vârsta ei. Nimic altceva nu-l recomanda. Erau foarte mândri că transportaseră ilegal băutură şi se furişau cu ea în baruri, fericiţi că se pot face praf fără să plătească. înţeleg cum e să nu ai bani, dar nu chiar în halul ăsta.
Bazza purta mustaţă, dar nu la modul o-mustaţă-mă-face-să-par-mai-elegant, ci mai degrabă la modul părul-ăsta-de- pe-faţă-demonstrează-că-sunt-bărbat. Ca mai toţi bărbaţii slăbănogi, mici şi neimpunători, habar n-avea cât e de hodorogii. Janos l-ar fi putut termina numai atingându-l cu un deget, şi, sinceră să fiu, îmi doream s-o fi făcut. Pentru că trecusem prin multe încăierări între bărbaţi pe care, în cele din urmă, a trebuit să-i despart, am fost şocată când Bazza a vărsat bere pe Janos, după ce Janos îi spusese să aibă grijă cu berea, când i-a lovit pipa care a aterizat în piscină, deşi Janos îl avertizase, şi când s-a aşezat pe ochelarii de soare ai lui Janos, strivindu-i, deşi Janos îl atenţionase. Asta în timp ce Janos era în piscină, recuperându-şi pipa.
— Oricum, erau nişte porcării de ochelari, îi spuse Bazza în loc de scuze.
De-acum părea destul de sigur că Janos o să-i facă cunoştinţă cu tăria unui pumn unguresc, dar, în schimb, Janos şi-a împăturit prosopul şi a plecat. Punctul culminant al show-ului oferit de Bazza a fost să se pişe pe frunzele de dafin, chestie pe care şi Toni ar fi cenzurat-o.
— Nu poţi face una ca asta.
— N-o să se prindă nimeni, i-a replicat Bazza.
Intre timp, apăruse Jorge.
— Administraţia locală?
— Nu, i-am răspuns.
Jan lucra ca recepţioneră la oficiul pentru forţe de muncă, Toni vedea de copii, iar Ron şi Bazza erau produ-< ălori de spermă cu normă întreagă.
— Ah, da, societatea post-creier.
S-a întors şi a plecat, eşuând lamentabil în exercitarea autorităţii de care dispunea şi care i-ar fi permis să-i zboare pe paraziţi.

Eram la un pas de bronzul care mi-ar fi permis să conduc lumea, dar a trebuit să plec. în timp ce-mi împătuream prosopul, Bazza s-a aruncat în piscină. Dacă n-aş fi văzut, probabil n-aş fi crezut. A sărit în piscină, dar a ratat-o, la distanţă foarte mică, şi s-a izbit cu capul de margine. S-a auzit o pocnitură înainte să alunece în apă, dar ceilalţi continuau liniştiţi să trăncănească. Am aşteptat să apară la suprafaţă. N-a apărut. Există un dezavantaj dacă nu eşti Iu cel care se îmbată, îşi crapă craniul şi aproape moare înecat în piscină. Trebuie să intri şi să-l scoţi pe cel care a făcut chestia asta.
Bazza părea extrem de liniştit în apă. Sângele umplea piscina cu o viteză fenomenală. Eram furioasă că mă aruncasem înăuntru. Dacă aş fi reuşit să mă prefac că nu văd, un minut sau două, ar fi fost suficient. în mod sigur, printr-o eroare de proporţii, Bazza şi cu mine am ajuns să locuim pe aceeaşi planetă. L-am târât afară, în timp ce restul se uitau şocaţi. Presupun că Bazza avea mereu în program mici cascadorii din astea.
Richard s-a apropiat şi a început să-i facă respiraţie gură la gură, şi asta a fost o uşurare, pentru că eu nu ştiam cum se face şi nu aveam nici un chef. în câteva clipe, Bazza scuipa, vomita şi sângera în toate direcţiile.
— Ar trebui dus la un spital, am spus.
— O să fie bine, comentă Toni.
— Trebuie să ajung la un spital, bolborosi Bazza.
— Du-te şi caută-ţi unul, îi răspunse Toni.
Aşa nu ajungeam nicăieri. Bazza era incapabil să găsească un spital chiar clacă ar 11 răsărit în faţa lui, şi asta în Anglia. Bazza nu era în stare să-şi găsească nici scula pe întuneric. Eram pe punctul de a-i compara cu animalele, dar apoi mi-am dat seama că animalele au anumite abilităţi, uneori şarm, şi că în turmă sunt preocupate unele de celelalte. Aş fi bănuit că hobby-ul lor comun, acela de a fi loaze, le-ar putea întări sentimentul de camaraderie. în timp ce unele maimuţe sunt deosebit de inventive, altele ţopăie de colo, colo şi se schimonosesc. Richard l-a lăsat pe ameţitul de Bazza deoparte, iar eu mă gândeam că singurul succes pe care şi l-ar fi putut dori Bazza, pe termen lung,

era să fertilizeze într-o manieră neconvenţională un strat de trandafiri. Mi-a fost ruşine de gândul ăsta. Cine eram eu săjudec oamenii?
— Aproape că ai mai aranjat unul, strigă Rutger în urma lui Richard.
Eram pe-atunci prea tânără să-nţeleg de ce Rutger îşi adusese companie. Pentru că-i dădea ocazia să facă pe importantul. Dar îi mergea numai cu începătorii. Popularitatea trebuie să înceapă de undeva, şi cel mai simplu e să fii uriaş printre pigmei. Fără îndoială, odată întorşi la Huli, aveau să povestească despre Rutger şi, chiar dacă aveau să-i spună „curva de Rutger", tot l-ar fi făcut vedetă, pentru moment: Rutger era strălucirea showbizului.
N-am văzut mai nimic prin Barcelona. Eu am vrut, dar, să spun drept, nu am văzut chiar nimic în afară de blocul de lângă club. Timpul liber mi-l petreceam cel mai adesea pe acoperiş sau în restaurant şi am ieşit la cumpărături o singură dată, la magazinul de alături, să-mi iau o pereche de pantofi. La club aveau vederi de vânzare. La un moment (lat, m-am hotărât să fac un tur al centrului oraşului. Staţia de autobuz era chiar lângă club, dar am ajuns o secundă prea târziu, aşa că după încă 15 minute de aşteptare, în (are autobuzul n-a apărut, am decis că centrul poate să mai aştepte.
Au mai existat două ocazii când am fost aproape de o escapadă:
Mă gândeam să merg la cursuri de dans, aşa că i-am (Ci ut lui Jorge o recomandare, am pierdut bucăţica de hârtie pe care era scrisă adresa şi apoi mi-am dat seama că nu ţineam morţiş să merg la cursuri de dans (există momente când nimeni nu mai are ce să-ţi facă). La club era o sală mică pentru repetiţii, cu oglinzi pe pereţi şi cu o bară la (are puteam exersa.
într-o altă seară, eram pe punctul de a ieşi cu Rhino. Rhino cunoştea Barcelona şi e foarte distractiv să mergi cu cineva care ştie ce să-ţi arate. În plus, îmi surâdea ideea ca populaţia feminină a Barcelonei să mă vadă la braţul lui Rhino (de unde să ştie ele că avea abilităţile conversaţionale ale unui felinar şi că relaţia noastră era pur fizică?). Rhino

renunţase la mască şi faţa îi arăta ciudat – pentru că mi eram obişnuită cu ea şi pentru că era atât de şocantă –, cumva, parcă nu-ţi venea să crezi. Fusese de acord să iasă cu mine nu din dorinţa de a fi cu mine, cred, ci pentru că voia să-şi exerseze engleza, să se pregătească pentru viitoarea lui carieră la Hollywood. Vorbea o engleză în cea mai mare parte corectă, dar neinteresantă şi cu pauze lungi. Era duminică, ziua noastră liberă. îi propusesem întâlnirea la prânz şi stabiliserăm să ieşim pe la şapte, să mâncăm şi să explorăm oraşul.
Nu sunt o începătoare într-ale balsamului de păr, şi m-am lăcut vinovată de ore prelungite petrecute în baie şi de îndelungi deliberări în privinţa vestimentaţiei. Poate că ţi se întâmplă o singură dată în viaţă, dar când m-am privit în oglindă m-am întrebat: cine-i cea mai frumoasă din ţară? Bineînţeles, când te uiţi în oglindă, descoperi mereu că ceva lipseşte, că ai trecut peste vreun detaliu sau că vrei o rochie mai nouă, mai scumpă sau mai roşie, un pic mai mult bronz, un pic mai puţine kilograme şi o curea nouă pentru ceas. Dar imaginea mea din oglindă îmi zâmbea şi îmi ura o seară plăcută. Nu numai că eram perfectă, pe deasupra mai eram şi fericită.
La 7:05 m-am aşezat pe pat şi am aşteptat să apară Rhino, dar mi-am pierdut răbdarea după zece minute de aşteptare şi m-am furişat până în camera lui, să-i spun să se grăbească. Rhino abia ieşea de sub duş, cu un prosop înfăşurat în jurul taliei, în dâre de aburi; îl auzisem intrând în baie cu patru ore în urmă.
— îmi fac griji din cauza muşchiului pronator, îmi spuse.
— Eu cred că arată bine.
— Spui asta doar aşa.
— Nu.
— Lite muşchiul ăsta de aici, îmi spuse apăsându-1. Mi se pare că e cam atrofiat.
Am intrat în cameră. Nu-i văzusem interiorul niciodată; mi-am aruncat un ochi şi am descoperit mai multe cosmetice şi loţiuni decât există în majoritatea magazinelor de specialitate. Era o întreagă istorie a produselor cosmetice, şi un pat lângă. Pe un perete atârna un afiş cu anatomia

corpului uman, pe care erau evidenţiate toate grupele de muşchi. Femeile se plâng de lipsa de atenţie a bărbaţilor faţă de propria imagine, dar mi-am dat seama acum că un bărbat care nu face altceva decât să se aranjeze e la fel de rău, dacă nu chiar mai rău. îmi dădeam seama că o să mai dureze ceva până să fie gata, pentru că, şi să fi avut cele mai bune intenţii din lume, tot i-ar fi fost dificil să aleagă dintre sutele de creme şi sticle de aftershave. M-am întors la mine în cameră.

Când Rhino s-a declarat în sfârşit satisfăcut de propria divinitate, vreo două ore mai târziu, mi-era foarte foame şi mă plictisisem îngrozitor de la atâta nefăcut nimic. Să nu Iaci nimic e uneori foarte plăcut, dar să nu faci nimic pentru că aştepţi pe cineva poate deveni enervant. Apariţia lui Rhino, în cele din urmă, mi-a risipit plictiseala ca prin farmec.

Purta un costum scump, nou-nouţ, care îi venea ca lui nat, o curea de piele naturală nou-nouţă, un tricou de un alb orbitor nou-nouţ şi o pereche de pantofi italieni, din piele, cusuţi de mână, al căror luciu l-ar fi făcut gelos şi pe cel mai exigent sergent-major. Aproape că voiam să lac sex cu hainele lui. Rhino însuşi prezenta un interes destul de ridicat; toate vrem un bărbat care se poartă ca şi (iun ar fi capabil în orice moment să izbucnească într-un acces de violenţă, dar nu unul care se şi dedă la astfel de activităţi, asta în afara cazului în care-ţi place în mod deosebit să stai pe la secţiile de poliţie cu orele sau să te răneşti iu bucăţi de sticle sparte. Afacerea era aranjată.

Am ieşit afară, trecând peste Preş. Problema cu Preşul, unul dintre reprezentanţii Italiei în Parlamentul European, era că încerca să răspândească în jurul lui înţelepciune şi maxime exemplare, în mai multe limbi, şi nu-i reuşea. Dacă sar fi limitat la a livra, cu bun-gust, citate standard ca „înve-seliţi-vă, s-ar putea să nu se întâmple” sau „e o noapte numai bună pentru asta”, ar fi avut un anumit farmec, dar el trebuia să încerce mai mult şi eşua: „Fiecare sărut e ca atingerea tandră a unui xilofon.” Preşul îi dădea dureri de cap şi lui Jorge, pentru că devenise sumbru şi începuse să- şi întrebe utilizatorii dacă în ultima vreme îşi făcuseră testele

pentru depistarea cancerului.
— Bună seara, tineri porumbei, ne spuse Preşul, în timp ce ieşeam. Plăcerea nu e garantată, durerea da.
Inima îmi urla că ăsta e unul dintre cele mai senzaţionale momente din viaţa mea, MOMENTUL.. Noaptea care mă aştepta nu avea să fie una nesemnificativă, care pur şi simplu să treacă. O noapte caldă, de vară, într-un oraş străin care mi se întindea la picioare, lumea din afara Ini fiind doar o suburbie a Barcelonei, şi toate astea în compania fratelui mai tânăr şi mai arătos al lui Dumnezeu. Trecusem pe dieta de triumf pur.
Voiam o masă bună, să mă ameţesc uşor şi să dansez toată noaptea, uimindu-i pe Rhino şi pe cetăţenii Barcelonei cu mişcările mele. În sfârşit, viaţa îmi prindea din urmă visele.
Rhino a dat din cap.
— N-are nici un sens. Nu pot merge.
M-a îngrijorat întunecarea de pe faţa lui. Datorii ucigătoare? Luase vreo boală îngrozitoare? îi murise familia în chinuri înfiorătoare?
— Trebuie să-mi lucrez muşchiul pronator.
Ne-am întors, cu Preşul comentând în urmă:
— Toată lumea e o tragedie.
Rhino îmi spusese că avea nevoie de numai douăzeci de minute pentru tonifiere şi de un duş rapid, dar nu ştiu cât de mult i-a luat, în realitate, şi nici dacă a bătut la uşa mea după aceea, pentru că mie îmi ajunsese. Am ieşit şi am stat pe trotuar cinci minute. Nu mă puteam hotărî unde să merg. Erau prea multe alegeri. Aşa că restaurantul nostru era soluţia cea mai simplă şi cea mai bună.

vânătoarea de melci

Ar putea părea o minciună ridicolă, dar nevoia de a ieşi nu era chiar atât de mare. în primele săptămâni am fost agitată în legătură cu rolul meu, pe care trebuia să-l fac cât mai bine. Rutina nu era neapărat dificilă, dar era nevoie de mult exerciţiu şi, chiar dacă toată viaţa îmi scosesem hainele de pe mine, a trebuit să învăţ câteva şmecherii despre cum să fac asta profesionist.

Tot ce-ţi puteai dori în timpul liber ni se oferea pe acoperiş. Dacă v-a trecut vreodată prin cap să vă cumpăraţi o narghilea gigantică şi s-o umpleţi ochi cu iarbă, sau chiar dacă nu v-a trecut aşa ceva prin cap, recomandarea mea este aceeaşi: n-o faceţi. Este o cale fără de întoarcere. Am descoperit că fumul de marijuana este înţepător dintr-un motiv întemeiat: să-ţi taie pofta de a trage prea mult în piept şi de a-l ţine îndelung în plămâni, caracteristică pe care narghilelele uriaşe nu o au.

Sesiunile de fumat, în urma cărora toţi am fi putut fî etichetaţi drept veritabile ameninţări pentru mediul înconjurător, se desfăşurau pe acoperiş. Narghileaua era cât un fotoliu, şi Vlan, şeful echipei de distruşi, făcea pe maestrul de ceremonii în jurul ei, cu filtre speciale, importate, şi cu iarbă specială, tratată. Ţinea discursuri impresionante despre cum narghileaua a fost inventată de unul a cărui familie lucrase la modele de narghilele mai bine de 300 de ani şi care locuia pe un vârf de munte în Liban, unde nu se putea ajunge decât călare pe măgar (da, sigur, vorba lui Richard). Era totuşi un lucru bun că piaţa de desfacere pentru narghilele era atât de mică, fiindcă, dacă aş li reuşit să-mi procur una şi s-o iau acasă, acesta ar fi fost sfârşitul. Narghileaua asta îţi tăia bucăţi din viaţă cu precizia unui chirurg. Zile întregi erau pur şi simplu şterse. Aveam şi bere, ca să spălăm şi ultima urmă de ambiţie din noi. Marea consolare a apatiei e, bineînţeles, că nu-ţi faci probleme din cauza ei.

Vlan era genul paranoic, dar el făcea toată munca grea şi semna facturile pentru combustibil de orice fel. Era ca spărgătorii de chefuri care apar neinvitaţi şi preiau comanda

sistemului audio; atâta timp cât o fac bine, nu se supără nimeni. Dă-ne ce vrem şi n-o să ne intereseze cine eşti.
Eu n-am fost niciodată o mare fumătoare de iarbă pentru că, atunci când dansezi, nu-ţi permiţi să renunţi la ceva, dar cu narghileaua singurul lucru la care nu voiai să renunţi era muştiucul.
— Nu drogurile sunt problema, ci viaţa, spunea Richard înainte să se prăbuşească într-un fotoliu.
— Nu contează ce fumezi, ci cu cine fumezi, îl contra Vlan.
— Sedus de droguri şi abandonat tot de ele, murmura Richard când Vlan era prea departe ca să audă.
Discuţiile pe acoperiş erau multe şi de tot felul. Uneori, se întâmpla să nu fie deloc. Timpul era în altă parte.
Mă întrebam dacă aş vrea vreodată să plec din locul ăsta. Nu se auzea decât sunetul bronzului. Şi Marina, care-şi făcea de lucru cu un tub de loţiune pentru plajă.
— Cine au fost lăcătuşii celebri ai secolului al XVII-lea? întrebă Vlan.
— Nu ştiu, îi răspunse Richard.
— Nici eu nu le ştiu numele, dar îţi pot spune cine au fost. În orice moment, în orice ţară, există un grup de succes. Brutarii celebri ai secolului al XIV-lea italian se cunoşteau între ei. Celebrii îmblânzitori de cai din secolul al XVIII- lea din Mongolia se cunoşteau între ei. Există întotdeauna un cerc închis. Şi o funie de catifea.
— Mai mult ca sigur că şi ei cunoşteau necunoscuţi.
— Poftim?
— Cunoşteau anonimi, pierde-vară. Probabil că marii întreprinzători se cunosc între ei, dar în acelaşi timp cunosc şi oameni făliţi şi hoţi. Biografii nu se mai deranjează cu astfel de detalii, asta e tot. Uită-te lajorge, ştie o grămadă de baştani prin Barcelona, dar pun pariu că ştie şi mulţi indivizi fără rost.
Vlan fusese pe vremuri geolog, dar nu făcuse progresele la care sperase. Punctul lui forte era să le cumpere băuturi geologilor de renume, pe la diverse conferinţe, dar nu reuşise să se facă invitat în vacanţă cu ei, şi ăsta era testul suprem de acceptabilitate.
— Ar fi trebuit să le cumpăr şi mai multe băuturi. Şi mai

mari, ăsta era verdictul.
Deşi, ţinea să adauge, un tip mai în vârstă, care lucrase în administraţia locală şi care avea o nevastă grasă, îi propusese la un moment dat o partidă în trei.
Mă uitam foarte mult la melc. În narghilea era un melc de apă uriaş, şi, chiar dacă nu fumai, era fascinant să-l priveşti patrulând, cu antenele întinse. Eram convinsă că încerca să-mi spună ceva. Dacă aşa era, ar fi trebuit să încerce mai mult. Pe marginea piscinei, zumzăia un aparat de forma unei cupole, pentru purificarea apei, şi era şi asta foarte relaxant, dar nu cred că încerca să-mi spună ceva.
Nu toţi eram împătimiţi ai narghilelei. Polonezii, Ewa şi Piotr, care erau căsătoriţi, stăteau în colţul serios al acoperişului. începuseră munca la scurt timp după mine şi îi deosebea de noi energia de care dădeau dovadă în afara programului. în timp ce majoritatea pierdeam timpul alergând după melc, ei făceau pachete în care îndesau adeziv pentru proteze dentare, încărcătoare de baterii pe bază de energie solară şi ţevi de cupru, pe care le trimiteau acasă. Sau stăteau cu nişte manuale enorme în faţă, studiind. Ewa îşi dădea doctoratul în creşterea animalelor şi Piotr în falsificarea dolarilor americani. Ştiam aceste lucruri pentru că ne informaseră în cele mai mici detalii.
— Problema nu e cu hârtia, ci cu cerneala, ne explicase Piotr.
Ewa aproape terminase cu al ei, dar dezvoltase o alergie violentă la animalele domestice. Tot ea era şi sursa principală a tensiunilor născute pe acoperiş, pentru că nu făcea un secret din dispreţul ei pentru risipitorii care se lăfăiau toată ziua în soare fumând iarbă şi dezbătând nimicuri. E posibil să fi avut dreptate. Ee avea şi ea pe ale ei – înghiţea întruna pastile. Nu că aş avea eu vreo calificare în medicină, dar mă îndoiesc că pastilele sunt mai eficiente dacă strigi în faţa colegilor tăi „îmi iau medicamentele”. Dacă era doar o încercare de a atrage atenţia, în aşteptarea unor întrebări despre starea ei de sănătate, a ratat.
— O poveste cu înecaţi, Richard, ceru insistent Janos.
— V-am zis-o pe aia cu japonezul?
Richard lucrase peste tot prin lume ca instructor de

scufundări şi avea în repertoriu nenumărate poveşti despre înecuri. Variau de la cele înfiorătoare până la cele foarte amuzante. înecurile nu se întâmplau niciodată din cauza lui Richard – nu m-am îndoit niciodată de sinceritatea poveştilor –, ci, mai degrabă, anume pentru a-i face în ciudă. Poveştile macabre erau despre îndrăgostiţi de 19 ani sau despre copii, cele distractive despre americani lacomi sau japonezi care făceau pe deştepţii. Toţi încălcaseră regulile.
— Nu încălca regulile, şi nu te vor călca nici ele în picioare, insista Richard.
Multe poveşti implicau scufundători care uitaseră să-şi pună centurile şi fuseseră traşi în jos, spre cufărul lui Davy Jones[1]. Odată, un japonez se încărcase foarte tare, şi Richard îl avertizase că şi-a pus prea multe pe el, dar cu clienţii nu te poţi contrazice la nesfârşit.
— A vrut să ajungă repede acolo jos. Şi a ajuns repede, foarte jos. Nu i-am mai găsit cadavrul.
Americanul înotase până la o epavă, în ciuda avertizărilor. Richard credea că pentru pradă. L-au găsit aşezat pe epavă.
— Nu ne-am dat niciodată seama ce s-a întâmplat.
— Am mai auzit toate astea, spuse Piotr.
— V-am zis şi despre atacurile rechinilor?
— Ştii şi din astea?
— Sunt foarte rare. Rechinii sunt laşi şi, dacă respecţi regulile, atunci le respectă şi ei.
În ciuda faptului că atacurile sunt foarte rare, Richard reuşise să asiste Ia jumătate dintre cele mortale.
— O tânără era la prima ei lecţie. Ne aflam la vreo trei metri adâncime, la vreo şase de mal, într-o zonă unde rechinii sunt aproape necunoscuţi. Nu sângeram sau ceva de genul ăsta, îi arătam principalele măsuri de siguranţă, când .1 apărut un rechin, un lemon shark[2], o specie neagresivă, şi a muşcat-o de piciorul drept.
— A supravieţuit tipa?
— S-a dus înapoi pe plajă. Abia după aceea am aflat (ă un idiot arunca de pe ski-jet, în fiecare dimineaţă, bucăţi sângerânde de peşte, să vadă dacă poate atrage rechini. Aşa că noi ne făceam exerciţiile în sala de mese a rechinului. Nu

poţi să-l învinovăţeşti. Imaginează-ţi că te duci intr-un restaurant şi ceri un hamburger, şi când să muşti din el începe să ţipe: „Vin cu gânduri de pace.”
— Richard, eşti mortal.
Rutger ni se alăturase, pentru a ne oferi o porţie de imbecilitate de înaltă calitate. Căra sub braţ o pisică tărcată, căreia îi dădu drumul în piscină. Pisica sări din apă şi, urlând, făcu un salt dincolo de marginea acoperişului.
— Ce naiba faci? îl întrebă Janos.
— învăţ mâţa să facă surf.
— Nu eşti un profesor foarte bun, nu-i aşa? îi spuse Richard.
— Ai dreptate. Pe următoarea o antrenez sub duş.
— De ce-ai vrea să înveţi pisica să facă surf? Participi cumva la campionatul mondial de surf pentru pisici?
— Nu, dar am convingerea că trebuie să-mi diversific activităţile manageriale, şi o mâţă care face surf ar fi un loz câştigător.
Stăteam cu Hamish într-un colţ, mai departe, şi urmăream schimbul de replici.
— Crezi că primim ceea ce meritäm? mă întrebă.
— N-am trăit destul de mult ca să pot răspunde la întrebarea asta.
Eram foarte încântată de această replică.
— Problema cu intersecţiile, continuă Hamish, e că nu arată ca nişte intersecţii.
Toţi ceilalţi îl fugăreau pe Rutger în jos pe scări, probabil ca să-l supună vreunei torturi sub apă.
— Dar cum arată?
— Arată de parcă nu sunt intersecţii.
Hamish fusese destul de vesel în ultima vreme, iar în lumina soarelui părea de-a dreptul atrăgător.
— Intersecţiile ar trebui să arate ca nişte intersecţii, ca să ştii sigur, când ajungi la una, că asta e.
— N-ai de gând să-mi mărturiseşti ceva, nu?
— Dacă tot ai deschis discuţia, am o apăsare pe suflet. Iarna.
Iarna fusese foarte aspră în anul ăla...
Oare de ce, atunci când oamenii încearcă să spună ceva, în general nu prea reuşesc? După ce Hamish mi-a explicat cât de grea fusese luna ianuarie, am intrat în pâine.

— Aveam o prietenă foarte plângăcioasă, care nici nu prea avea noroc. Chiar nu avea. Dacă ieşea să cumpere gogoşi, la gogoşerie era închis, începea să plouă şi, până să se întoarcă acasă, era jefuită şi se alegea cu un început de pneumonie. Şi ştii cum e, la un moment dat până şi suferinţa prietenilor devine foarte plictisitoare. Eşti drăguţ o dată. De două ori. De multe ori. îndeplineşti întreg ritualul drăgălăşeniei. Atunci când e vorba de cineva apropiat, poţi face chiar mai mult. Dar când e vorba de una cu care ţi-ai I ras-o de câteva ori, parcă nu-ţi mai vine să faci pe galantul. E şomeră, stă acasă, o ia razna şi se molipseşte de zeci de boli ciudate. Intr-o vineri, ajung acasă şi găsesc un mesaj pe robot, îmi spunea s-o sun înapoi. Eram obosit. Ce crezi, aveam chef să o aud debitând despre durerea ei de cap < are i-a dezarmat pe toţi doctorii naţiunii? Nu. Am auzit povestea, de mai multe ori chiar, şi sugestiile pe care i le-am lăcut, din seria „ieşi un pic la aer, fă ceva cu viaţa ta", au lost aruncate la coş. În dimineaţa următoare, mă trezesc - vreau să aud prostiile despre durerea de cap şi despre cine şl ie ce problemă cu genunchiul? Nu, mă duc la fotbal. Revin acasă după-amiază, un alt mesaj. Vreau să aud cum c < ii durerea de cap şi cu conspiraţia intergalactică pusă la cale ca să nu ajungă ea la biroul forţelor de muncă? Nu. I iescoperisem ce puteam face cu timpul meu: altceva. Noaptea am ieşit, când m-am întors, mesaj. Trebuie să vorbim. Trei zile după, primesc un telefon de la poliţie, şi aflu că...
— S-a sinucis?
— Pe mine mă sunase ultimul.
Am auzit de la distanţă nişte ţipete care păreau să fie ale lui Rutger. Ceilalţi s-au întors şi ne-au informat că Janos il atârnase pe Rutger de picioare peste una din ferestrele de la etajul trei. După distracţie, morala era şi ea bine-ve-nită. Mă simţeam foarte în largul meu. Cât aveau să ţină prie-leniile astea? Puteau intra în remisie?
Narghileaua era pe terminate. Vlan şi-a sunat dealer-u\, dar era ocupat. Vedeam toţi stele verzi, dar voiam să mai fumăm. Totuşi, nimeni nu avea chef să iasă afară, să producă ceva. Rutger a fost propus ca voluntar, să asigure

marfa pentru toţi cei de pe acoperiş. Am fost destul de surprinsă că s-a lăsat convins.
— Şi repede, îi spuse Janos, ţinând în jos nişte glezne imaginare.
Lui chiar îi plăcea să fumeze. Şi mie, dar eu îmi puteam stăpâni dorinţa. Oare exista vreo logică în tot ce făceam?
Rutger nu s-a mişcat repede. Vlan curăţa narghileaua pe bucăţele, cu un aer filozofic. Privea din când în când spre soare.
— Ce e mai înfricoşător? Să fim singuri, o eroare a cosmosului, sau să nu fim singuri, ci o civilizaţie printre alte milioane, prea insignifiantă ca să poată spera să ajungă măcar pe lista de aşteptare a celor neînsemnaţi?
Iubea chestiile astea.
Mi-am dat seama că, nu foarte departe de acoperişul nostru, la distanţă de o oră sau două cu avionul, bărbaţi cinstiţi erau torturaţi, femei erau drogate, la comanda cuiva, până mureau, ţări întregi erau bântuite de foamete. Era suficient de departe ca să nu mă obsedeze, dar destul de aproape încât să pot merge până acolo în câteva săptămâni sau câteva luni.
Piotr i-a răspuns:
— Depinde ce te sperie mai tare, să fii singur sau să fii în mulţime.
Janos spuse că ar face sex cu extratereştri, atâta timp cât ar arăta bine. Vlan voia să dezbată problema şi să afle ce înseamnă „a arăta bine”, dar l-am ignorat. Rutger nu s-a întors deloc, şi nemulţumirea s-a văzut în spectacolul din seara aceea.
1
Expresie idiomatică desemnând fundul mării, folosită ca eufemism pentru moartea pe mare. Davy Jones este porecla dată de marinari spiritului rău al mării (w. tr.).
2
Specie de rechini întâlnită în Marea Caraibilor; la maturitate pot ajunge la dimensiuni de 5 metri («. Zr.).

noaptea

Rutger chiar îşi purta ochelarii de soare tot timpul. îşi făcea numărul cu ei. Mânca tot cu ei şi la trei dimineaţa mi-a apărut în cameră, purtând numai ochelarii şi nimic altceva.
— Oceane, am o erecţie masivă.
— Rutger, aia nu e o erecţie masivă.
M-am alarmat un pic pentru că intrase atât de uşor în cameră, dar la urma urmei Rutger nu era periculos, şi |anos era în camera de lângă, foarte dornic să aibă o discuţie cu Rutger despre cum dispăruse mai devreme şi cum nu apăruseră ierburile de fumat.
— Bijuteria asta e pentru tine, îmi spuse.
Sincer, am o mare admiraţie pentru sistemul de învăţământ german.
— Pleacă Rutger.
— Nu vorbeşti serios.
— Cred că sunt mai îndreptăţită ca tine să-mi interpretez vorbele.
— Nu vreau să-ţi fac rău.
— Vino-ncoace, Rutger.
L-am pocnit atât de rău, că a-nceput să mă înţepe palma, fam fost foarte recunoscătoare lui Rutger, pentru că toată viaţa îmi dorisem să plesnesc un bărbat, înfuriată peste măsură, dar totuşi nu fără motiv. Rutger s-a prăbuşit pe podea.
— Banii ar schimba situaţia?
— Nu.
Rutger a început să plângă.
— Dacă-ţi dau bani, vrei măcar să spui că te-ai culcat cu mine?
— Nu.
A trebuit să-l târâsc de-o ureche afară din cameră. Dacă vrei să faci pe cocoşul, depune măcar un minimum de dort. M-am dus în birou la Jorge. Rutger era rahatul care plutea în piscina noastră. Trebuia să se poată face ceva.
— Ai un minut, Jorge?
— Ai întârziat, dar da, am.
— Am întârziat?

— Da. Asta e discuţia despre Rutger, nu? Fetele noi vin de obicei după prima săptămână.
I-am expus câteva mostre rutgeriene.
— Pe toţi ne calcă pe nervi. Ar trebui să-l dai afară.
— L-am dat. Acum şase luni.
— Şi ce mai caută aici?
— Nu vrea să plece.
— Lucrează fără bani?
— Nu chiar. Mă plăteşte el pe mine. E o afacere.
Intră Ewa.
— Jorge, putem vorbi între patru ochi?
Jorge închise ochii şi-şi duse mâinile la tâmple.
— Lasă-mă să ghicesc... Rutger.
— Jorge, nu pot lucra cu el. E un nesimţit.
— Stai să-nţeleg: lucrezi cu un nesimţit. Nu asta e definiţia standard a serviciului?
— Jorge, ne umple piscina de rahat.
Nu mi-era uşor să fiu de aceeaşi parte a baricadei cu Ewa. Jorge oftă.
— Poate e momentul să-i dăm lui Rutger ocazia să-şi folosească talentul în altă parte.
Am urcat cu Ewa pe acoperiş, urându-l în continuare pe Rutger. După vreo oră, mi-era teamă că avea să-mi fie cea mai bună prietenă. M-a pus pe jar apoi spunându-mi:
— Trebuie să-ţi mărturisesc ceva.
— Nu, i-am spus.
— Cred că mi-am distrus căsnicia.
— Ce-ai făcut?
— I-am făcut pe Piotr să spună mulţumesc. înainte să plecăm, mama ne-a făcut o prăjitură specială, s-o mâncăm pe drum, dar am fost atât de ocupată cu pregătirile că am uitat s-o aduc. Ştiam însă că mama se aşteaptă la nişte laude, aşa că l-am rugat pe Piotr să-i trimită o vedere în care să-i spună cât de mult i-a plăcut prăjitura. Mi-a spus că nu vrea să mintă şi să-i spun mamei că am uitat prăjitura. Dar mama pierduse două zile s-o facă, trebuia să-i scrie. Aşa că a scris.
— Şi care-i problema?
— A minţit atât de bine. A minţit cu atâta uşurinţă. A scris

vederea dintr-un foc, spunându-i mamei că bucăţelele crocante i-au plăcut cel mai mult. A fost atât de convingător, încât am sunat-o pe soră-mea să mă asigur că prăjitura e încă în apartament. El n-a minţit niciodată. Şi mă deranjează, pentru că acum nu mai pot avea încredere în el.
— Tu l-ai pus.
— Dar nu trebuia să se prefacă atât de bine.
Merv era unul dintre barmani. Nu genul de barman care aşteaptă să devină altceva; el ajunsese pe culmile gloriei. Avea să rămână barman pentru tot restul vieţii şi pentru tot restul vieţii avea să arate ca un butoi de bere cu perucă. Mergea la sală în mod regulat, dar, indiferent dacă petrecea o zi acolo sau lenevind în hamac, tot ca un butoi arăta. Era cu puţin mai înalt ca mine, dar patru ca mine ar fi încăput lejer în pantalonii lui. Specialitatea lui Merv era votca.
Ii ei sau patru tipuri nu erau suficiente. Avea peste 50 de mărci expuse şi vorbea despre ele mai mult decât ar fi vrut clienţii să audă.
— Nu sunt sigur că ar trebui să vă vând asta. N-o pot descrie decât ca pe o băutură dăunătoare, care arde de nerăbdare să vă ruineze. Nu păreţi în stare să-i faceţi faţă.
Jorge mi se confesase odată:
— Ai zice că e simplu să angajezi barmani, nu? Nu trebuie decât să deschidă sticle.
Piotr îi vânduse lui Merv un pont: un amic polonez venise în Barcelona cu o provizie de votcă, majoritatea tipurilor ilegale, foarte rare şi foarte periculoase. Cu aromă de măceşe, de gumă de mestecat, de whisky şi una poreclită „hoţ de suflete”, care-l entuziasmase pe Merv în cel mai înalt grad.
Merv era în Barcelona de zece ani şi a lost de acord să-mi arate împrejurimile într-o duminică dimineaţă, în drum spre marea întâlnire. Am stat în foaier, aşteptând autobuzul, şi am pălăvrăgit.
— îmi place în Wales, bineînţeles, mi-a spus. Dar la un moment dat oboseşti de atâtea incesturi şi atâta violenţă. Barcelona e oraşul meu şi nu vreau să fac altceva decât să fiu barman. O dată, am încercat şi altceva.
— Ce?

— Am fost corespondent de război. Dar n-a mers bine.
— Serios? Cum ai lăcut faţă?
— Am folosit o tehnică druidică de controlare a minţii, tehnică transmisă din tată în fiu de-a lungul secolelor, pe care neiniţiaţii o iau drept minciună. „Ai experienţă de corespondent de război?” „Da” „Vorbeşti arabă lluent?” „Da” „Ai contacte de încredere în Beirut?” „Da.” Nu a fost un serviciu nasol, dar nu era pentru mine. Obosisem să inventez lucruri. Asta se întâmpla pe vremea când Beirutul era ca o junglă. Am plecat după povestea cu câinele-medium.
— Ai spus cumva câine-medium?
— Un tip din armată avea un câine-medium, care le dădea sfaturi pentru bursă. Făceau o avere şi cumpărau tot felul de arme. Eu stăteam într-un taxi, într-o suburbie oribilă, îl aşteptam pe şofer, care se dusese să aranjeze un interviu cu câinele, şi numai ce se opresc nişte trecători şi încep să-mi vorbească în engleză. Eram îmbrăcat cu jerseul Cardiff. De obicei, când îl port, femeile îmi spun „Nu poţi ieşi îmbrăcat aşa”. îmi spun „Te rog, pentru numele lui Dumnezeu, poartă orice altceva, fac orice pentru tine, chiar şi chestiile greţoase”, iar eu le răspund „Port jerseul ăsta pentru că mi-a salvat viaţa”. Aflu până la urmă că tipul stătuse în Cardiff vreo cinci ani, studiase management hotelier într-o sărăcie lucie. Era destul de trist: industria hotelieră din Beirut fusese oarecum zdruncinată, aşa că acum locuia într-o gaură sub pământ, în sărăcie lucie, şi, din ce spunea, reieşea că la fel de bine ar fi putut să-şi petreacă acei cinci ani îndesându-şi cartofi în fund. Apoi mi-a spus: „Nu e treaba mea, dar să ştii că taximetristul te-a scos la licitaţie în armată.” Eram furios. îi dădeam şoferului bani grei. Nu mă deranjează să fiu furat pe faţă, toţi suntem în cursa asta. Mă furi, înseamnă că eşti mai tare ca mine, dar nu-mi place să fiu vândut ca un cuptor cu microunde furat unei adunături de mucoşi şi să fiu ţinut într-o cuşcă zece ani. A trebuit atunci să iau cea mai dificilă decizie din viaţa mea. Să-l aştept pe şofer să se întoarcă şi să-i sparg faţa? Nevoia de a-i face cunoştinţă cu pumnul meu era foarte intensă, dar s-ar fi putut întoarce cu boxerii după el. Aşa că a trebuit să mă

mulţumesc să-i conduc taxiul până la hotel, să-i dau foc şi, înainte să-mi fac bagajele, să răspândesc o grămadă de zvonuri despre şofer, în urma cărora probabil avea să fie linşat. Dar mă bântuie. Uneori, noaptea, îi văd faţa şi-mi dau seama că unul dintre puţinele mele regrete e că nu i-am sărit la gât. Nu ştii niciodată dacă ai luat decizia corectă, nu? Şi avem cu toţii poveştile noastre cu taximetrişti.
— Păcat că nu l-ai cunoscut pe câinele-medium.
— Nu, dar toată povestea se întâmplase din vina mea, pentru că făcusem pe ziaristul. Eram deja de câţiva ani în beirut, inventând poveşti sau furându-le, trăind în cel mai bun bar şi făcând ce puteam pentru libanezi – îi învăţam cum să prepare vodka martini. Singura dată când am prins şi eu un subiect tare, era să sfârşesc tragic. Dar cel puţin eu ştiam ce se întâmplă. Nici un alt jurnalist nu a scris vreodată despre câinele ăla. Şi nu era genul de câine care să latre o dată pentru da şi de două ori pentru nu. Fără porcării dintr-astea. Nu, dădea instrucţiuni detaliate, în scris, despre preţurile la vânzare şi cumpărare. Tot felul de experţi spun că războiul civil din Liban a fost nucleul răului levantin în jurul căruia gravitau atomii intrigilor internaţionale; eu cred că ar trebui să privim cu atenţie datele. Cincisprezece ani. Ciudat, exact atât trăieşte un câine bine îngrijit. Să spun mai mult? Ce crezi că făceau israelienii şi sirienii acolo? Toţi voiau câinele. înţelegi de ce l-au ţinut secret. Cine crezi că ar vrea să organizeze o conferinţă de presă şi să anunţe: invadăm o ţară pentru că urmărim un câine care într-un an ne-ar putea returna însutit investiţiile? O afacere îngrozitoare. N-ar fi trebuit să mă duc. Am multe chestii pe conştiinţă.
— N-ai de gând să-mi povesteşti ceva nasol, nu?
— Nu ştiu. Nu ştiu dacă e nasol. Chiar înainte de interviul ratat cu câinele, am fost invitat acolo de unul dintre militari. Ospitalitatea era admirabilă: cafea şi taj el malek[1]. Vezi tu, dacă i-aş spune unui străin „Salut, numele meu e Mervyn, nu vrei să-mi iei ceva de băut şi să-mi spui cum i-o tragi nevesti-tii?”, aş lua o bătaie să n-o pot duce. Dacă îi spun „Salut, numele meu e Mervyn, sunt jurnalist, nu vrei să-mi iei ceva de băut şi să-mi spui cum i-o tragi nevesti-tii?”,

atunci probabil se va gândi serios la asta. Majoritatea oamenilor, mai ales cei care nu au avut de-a face cu jurnalişti, sunt gata de orice pentru ei. Trăiesc cu senzaţia că cineva le-a remarcat în sfârşit importanţa. Aşa că mă bucur de ospitalitate şi se oferă mândri să-mi arate noua lor artilerie în acţiune. Mă gândesc că şi-aşa n-am văzut artilerie pe viu, atât de aproape, aşa că le spun: „De ce nu?” Trag de câteva ori, mă lasă şi pe mine să încerc. A naibii gălăgie, şi poţi chiar să vezi proiectilele cum se pierd în înaltul cerului.
Apoi încă nişte cafele, nişte dulciuri, ţigări bune: suntem prieteni la cataramă şi ne distrăm. Abia acum îmi trece prin cap că proiectilele alea au ajuns undeva la distanţă. „Unde au explodat proiectilele?” „într-un sat, mai încolo.”
— Cred că a fost cumplit.
— Nu. Nu cunoşteam pe nimeni în satul ăla. Şi nici nu ştiu să fi fost cineva rănit. E posibil să-mi fi spus chestia asta în glumă. Şi, dacă într-adevăr era unul dintre sate, atunci probabil că ştiau că sunt în raza de acţiune, deci îşi luaseră măsurile de protecţie necesare. Nu, eu mă simt prost pentru altceva. Tot povestind, am ajuns să vorbim despre muzica dance şi despre succesul moderat al unei trupe de negri care făcea un amestec excentric de ritmuri dance cu coarde puternice şi inflexiuni psihedelice, parcă aducând omagii modelelor SF. Albumele lor au devenit piese de colecţie mai târziu. Cred că ăsta e secretul: ca să faci carieră, nu trebuie să ai succes chiar de la început. Abia dacă auzise cineva de ei pe vremea când cântau, abia dacă ştie cineva de ei acum. Să nu audă lumea de tine când vrei să devii celebru e dezastruos, să nu te ştie foarte mulţi la douăzeci de ani după ce ţi-ai încheiat cariera e minunat pentru un cult şi pentru a-ţi fixa statutul. Gazda mea mi-a împrumutat albumele lui preferate, trei la număr şi toate bootleg-ur'i[2], ale artiştilor pomeniţi mai înainte.
„Eşti singurul jurnalist care a stat de vorbă cu noi”, mi-a spus, sărutându-mă. Nu mă lăsa inima să-i spun că nu eram jurnalist, că nici măcar nu ştiu să scriu (angajatorilor mei le spusesem că sunt dislexic) şi că nu aveam nici o intenţie să scriu despre el, nici măcar ficţiune. Dacă ajungi vreodată în

momentul singur-într-o-toaletă-publică-faţă- în-faţă-cu-lostul-intervievat-şi-cu-cei-trei-bodyguarzi-de-încredere, şi de cele mai multe ori ajungi în momentul ăsta, trebuie să insişti că ai scris un text superb, care îl cita cu exactitate, dar editorul l-a retras de la publicare în ultima clipă. Aş 11 fost chiar impresionant dacă eram jurnalist pe bune.
După faza cu câinele, când trebuia s-o şterg, n-am mai putut să returnez albumele. M-am simţit tot timpul foarte vinovat. Pentru că toţi iubim bootleg-urüe şi nimeni nu vrea să stea afară, în ploaie, cu plebea, ci toţi vrem să fim în spatele scenei, cu formaţia.
— Ai avut noroc cu jerseul, altfel erai tot în Beirut şi acum.
— Toţi avem nevoie de ajutor, dar trebuie să vină la momentul potrivit: n-are nici un sens să-i iei unui înecat ceva de băut, nu?
Jorge îi făcea morală Preşului când am ieşit:
— Nu te poţi comporta în halul ăsta. Eşti exagerat chiar şi fără să le spui clienţilor că o să moară curând loviţi fie tren.
— Probabil că n-a auzit bine.
— O să mori curând lovit de tren. Ţie a ce-ţi sună? O să zbori curând purtat de-un ren?
Autobuzul a oprit în faţă. De cum ne-am urcat, Merv şi-a tras o palmă peste frunte, gestul clasic pentru „am uitat ceva”, şi aşa era.
— Am uitat să-mi sun fiul. E ziua lui.
N-am mai pierdut vremea aşteptându-l pe Merv. Ştiam că n-o să ies nici acum. M-am dus pe acoperiş.
Observasem că în fiecare zi Vlan citea un ziar maroniu şi şifonat. Intr-un târziu, am căzut în cursă.
— Cred că ziarul ăla e fascinant. îl citeşti de câteva săptămâni.
— Citesc întotdeauna acelaşi ziar, ca să-mi amintesc că nu se întâmplă nimic, mi-a spus, explicându-mi că nu vedea rostul cumpărării aceloraşi ştiri în fiecare zi. Să iei ziarul în fiecare dimineaţă e un moft. Nu e vorba că vrei să ştii ceva, pentru că din ziar nu afli nimic. Declaraţia pe care o Iaci cumpărând un ziar este: sunt genul de persoană care cumpără ziare.
în acelaşi fel, mă gândeam, atunci când citeşti acelaşi ziar

doi ani la rând, declaraţia pe care o faci, dacă ai noroc să te asculte cineva, e că citeşti acelaşi ziar de doi ani.
— Dar eu descopăr mereu lucruri noi, adăugă Vlan.
(ihiar dacă ziarul e acelaşi, eu mă schimb. Sau poate eu rămân acelaşi şi ziarul se schimbă? Poate că am penetrat niveluri noi ale textului. Să nu mai spun că e periculos să cumperi ziare.
— Cum adică?
— Haide, Iii serioasă. Ştii câte poveşti tragice încep cu „ieşise să cumpere un ziar”?
— Am o zi proastă, ne anunţă Rutger, cărând după el ceva ce semăna cu un defibrilator.
— Excelent, spuse Richard.
— Trebuie să aud lucruri despre nefericirea altcuiva, insistă Rutger.
— Am aici un reportaj despre mineri blocaţi în subteran, la întuneric, fără aer, la o temperatură foarte scăzută, în apă îngheţată până la gât, care mai sperau să scape, dar au fost salvaţi prea târziu, se oferi Vlan.
— E un început.
— Fireşte, continuă Vlan, toţi suntem blocaţi în întuneric, stăm în apă până la gât, sperăm să scăpăm, dar suntem salvaţi prea târziu.
Am izbucnit toţi în râs.
Atunci apăru Heidi. Venea foarte rar pe acoperiş. Avea undeva în apropiere propria vilă de dimensiunile unui palat. Nu era clar de ce continua să lucreze la club. Primea în mod regulat cadouri de o valoare enormă, şi nu trebuia să facă nimic pentru ele. Admiratorii ei cheltuiau într-o manieră pur speculativă. Nu trimitea cadourile înapoi niciodată.
S-a dezbrăcat complet, şi acoperişul parcă s-a îndoit. O navă portavion plină de senzualitate se oprise într-un sat de pescari. Cele mai multe dintre fete erau pierdute fără machiaj. Marina, de exemplu, părea bolnavă în stadiu terminal, iar Ewa arăta ca un mamifer de noapte hăituit. Heidi făcea faţă oricăror situaţii fără să depună vreun efort. Sexul ei emana o asemenea atracţie, încât până şi eu, care nu fusesem vreo clipă interesată de asemenea chestii, mă gândisem să mă dau la ea.

Era cu Walter. Partenerul ei fusese concediat şi acum Walter, băiatul cel nou, lucra cu ea. Toată lumea îl plăcea pe Walter, şi eu cel mai tare. Nu era un pachet de muşchi, ba un observator foarte fin ar fi putut spune că era plinuţ, chiar durduliu, şi era mereu foarte prost îmbrăcat. Dar era neverosimil de puternic, după cum am descoperit mai târziu, când l-am rugat să mă tragă afară din piscină şi aproape că m-a propulsat pe orbită cu o singură mână, şi după cum a descoperit şi Rhino, pe care l-a bătut de cinci ori, fără să clipească, la skandenberg.
— De ce nu arată puternic? bombăni Rhino. Nu e corect.
Era mereu tăcut, şi nu mă băga în seamă, iar tehnica asta e devastatoare când e aplicată de aproape. N-are nici un sens să taci şi să mă ignori într-o baie la două blocuri distanţă. Avea darul rar întâlnit de a fi prietenos cu toată lumea şi de a rămâne totuşi închis în sine.
Se ştia că Walter fusese implicat în nişte chestii dubioase. Cu el nu-ţi permiteai reacţii de genul „La ce te holbezi?” sau „Vrei şi tu un pic?”. Te-ar fi pocnit fără avertizări prealabile şi ar fi uitat că exişti înainte să apuci să te prăbuşeşti. Dar nu vorbea despre asta. Era insuportabil de excitant. În ciuda faptului că era, poate cu excepţia lui Janos, durul în decorul nostru, că era incurabil masculin, că stătea noaptea să joace poker, că mânca din conserve, parcurgea distanţe enervante numai ca să vadă un meci şi fura maşini de lux, işi suna mama cu regularitate şi nu uita de ziua surorii lui.
— Uite-aici ciudăţenie de noroc. Spălător de geamuri toarte muncitor, din Nordul Angliei, lucrează douăşpe ore pe zi, şase zile pe săptămână, ca să economisească pentru maşina visurilor lui, un Rolls-Royce.
Tonul lui Vlan deveni sumbru.
— în prima dimineaţă cu Rolls-ul, a ieşit să-şi cumpere un ziar, l-a cumpărat şi la întoarcere a fost călcat de propria maşină, căreia nu-i trăsese frâna de mână cum trebuie.
— Ha, ha, izbucni Rutger.
— Asta ţi se pare ciudăţenie de noroc? interveni Richard. Stai că-ţi zic eu una.
într-adevăr, Richard avea câteva poante bune, dar prea le spunea mereu. Cu Walter ar fi trebuit să stai ani întregi

până să ai măcar o idee despre ce se întâmplă cu el.
— Dă-i drumu', îi spuse Vlan.
— Ce zici de unul omorât de o balenă?
— Ai rămas în pană de rechini?
— Balenele sunt atât de mari, că e firesc să omoare oameni. Ne-am săturat de poveştile tale cu scufundări ghinioniste.
— Asta nu e cu scufundări ghinioniste. Ce zici de unul omorât de o balenă într-un restaurant fiţos?
— Otrăvirea nu e foarte ciudată.
— Nu spun că a mâncat o balenă. A fost ucis cu violenţă de o balenă într-un restaurant fiţos, la 200 de metri de orice întindere semnificativă de apă. Imaginează-ţi o balenă venind după tine, alegându-te pe tine din mulţime, în timp ce tu agonizezi deasupra listei de vinuri.
— Balenele n-ar trebui să fie agresive.
— Ucis cu violenţă de cea mai paşnică balenă din lume. Asta se întâmpla în Thailanda. Amicul meu Suwat – al dracului bogătan – îşi construise un hotel luxos – numai costurile lenjeriei de pat erau înfricoşătoare – şi pe plaja fantastică de lângă, un restaurant-cu-şcoală-de-scufundări.
— Câţi dintre elevii tăi s-au înecat?
— Nici unul. Şcoala de scufundări a fost deschisă numai trei zile. Am avut o ceremonie de deschidere fastuoasă, cu tot felul de vedete locale. în dimineaţa următoare, când trebuiau să sosească primii oaspeţi, am văzut o balenă pe plaja aceea superbă. O balenă moartă. Balenele nu miros bine nici în momentele lor cele mai bune, dar asta îţi întorcea stomacul pe dos. Şi îi întorcea pe dos şi afacerea lui Suwat, rău de tot. Aşa că-şi cheamă băieţii s-o tragă înapoi în apă. N-o să meargă. Mai bine s-o îngropăm. Perfect, o îngropăm, şi Suwat sună firma de construcţii să-i trimită un buldozer. Cum se întâmplă de obicei, atunci când îţi trebuie un buldozer, n-ai cum să faci rost de el. Suwat a tunat şi a fulgerat, dar a făcut greşeala de a-l plăti pe constructor, aşa că nu prea i-a rămas loc de-ntors. Constructorul i-a spus că nu-i dă buldozerul, dar îi face un serviciu şi-i trimite nişte dinamită. Suwat nu e înnebunit după plan, dar vrea să scape de balenă.
Până la punctul ăsta, am avut nişte mici scăpări.

— Scăpări?
— Da. Una dintre clientele restaurantului murise. înghiţise o viespe şi probabil era hipersensibilă la înţepătură şi s-a înecat. Suwat stătea ca pe ace. Pe plaja lui aterizase o balenă albastră, chestie care a surprins pe toată lumea, tot felul de cercetători voiau să zboare până acolo să vadă ce s-a întâmplat şi una dintre clientele lui cele mai importante fusese omorâtă de o insectă altfel destul de inocentă. Aproape că făcea pe el la gândul de a dinamita împrejurimile. Sincer să fiu, nici eu n-aveam chef să fiu în zonă. Aşa că Suwat şi cu mine ne-am retras în restaurant, la 200 de metri de balenă, şi Suwat s-a asigurat că are cea mai bună colecţie de vinuri franţuzeşti pentru momentul exploziei.
Poate c-ar fi trebuit să ştiu mai multe despre explozibili, >i.m poate ar fi trebuit să ştie tipul care ne-a dat dinamita, ilar mie mi s-a părut o explozie nucleară. Toată plaja a fost proiectată pe cer. Vă daţi seama că e nasol, nasol de tot. Şi apoi am auzit nişte sunete înfundate, venind tot mai aproape. Alerizau bucăţi de untură în flăcări. Suwat a prins una din plin. I-a pus cruce o balenă, sfâşiindu-l între o sticlă de pinot noii şi una de cabernet. Toate camerele hotelului au fost văruite cu sare şi cu ulei, dar balena a rămas, în cea mai mare parte, intactă. Se mutase doar vreo trei metri mai încolo. Mi-am căutat de lucru în altă parte.
Eram un pic dezamăgită să-i văd pe Heidi şi pe Walter împreună. Nu eram chiar geloasă. Sau poate eram. încercasem să fiu drăguţă cu amândoi, dar nu intrasem în cine şl ie ce intimităţi, şi, oricât te-ai strădui, tot e o chestie delicată să încerci să construieşti o prietenie în ochii tuturor. (iei mai mulţi dintre noi, şi Vlan e exemplul cel mai bun, ar fi fost la fel de fericiţi să sporovăiască într-o cameră plină i u străini care vorbesc în altă limbă. Pentru mine, însă, contează cu cine vorbesc.
La Babylon nu duceai lipsă de companie, dar eu nu-mi găsisem o umbră. Nu avea cine să joace rolul celui mai bun prieten. Studiind grupul de pe acoperiş, am încercat să ghicesc cu cine voi păstra legătura după întoarcerea la Londra. Mă gândisem să-mi caut de lucru ca dansatoare în

Barcelona, dar nu cunoşteam pe nimeni. Ştiam deja că, fără o recomandare, nu avea nici un sens.
Heidi nu se prea amesteca de fapt cu noi. Despre ea se bârfea că fusese lăsată în grija bunicilor şi ani la rând fusese tratată ca un copil nedorit, sărac, o neplăcere costisitoare. Asta până când anatomia a venit s-o salveze.
Psihologii sunt imbecili, făiă discuţie. Ideea că poţi pescui din trecutul cuiva nişte particule disparate, în baza cărora să prezici totul, e cea mai mare inepţie, dar în cazul lui Heidi era evident că o fetiţă ţâfnoasă de şase ani preluase controlul şi lumea din jur avea să plătească cu vârf şi-ndesat. Walter era mai accesibil, deşi el nu avea niciodată iniţiativa vreunei conversaţii. Iar de la el primeai înapoi doar o fracţiune din ceea ce investeai.
Richard se străduia să înveselească atmosfera numindu-l pe Vlan încrezut franţuzit. A rectificat după ce-a mai stat puţin pe gânduri: un încrezut franţuzit arogant.
— Oare să vrei să înţelegi e o dovadă de aroganţă? replica Vlan. Ce rost are să fii dotat cu inteligenţă dacă nu eşti făcut să înţelegi? Şi ce-i aşa de arogant în a înţelege? Pot înţelege cum funcţionează un avion fără să fiu în stare să construiesc unul. Pot înţelege ce e un cutremur fără să pot face ceva mai mult decât o minge de ping-pong.
— În-cre-zut, continua Richard. Sunteţi toţi îmbrăcaţi ca dracu', purtaţi genţi, şi la ce naiba vă trebuie legiune străină? Pentru că nimeni în Franţa nu e destul de tare.
L-am auzit pe Walter povestindu-i lui Heidi cum de ani de zile caută un CD obscur cu muzică reggae, pe care îl auzise demult într-un taxi. Se oferise să-l cumpere pe loc, dar nu căzuse la învoială. Luase la rând magazinele de muzică, dar nu găsise un exemplar. Spunea că nu înţelege de ce îl obsedează atât de tare – pentru că era într-adevăr atât de bun pe cât îşi amintea sau pentru că nu-l mai găsea?
Am stat să mă gândesc la următoarea mişcare. Aveam CD-ul cu mine. Nu mi se părea nici obscur, nici rar, pentru că fusese în colecţia soră-mii ani la rând până să mă autoservesc eu. Şi da, era foarte bun. Era clar un semn că între noi se lega ceva. Nu mi s-ar fi ivit o asemenea ocazie ca o simplă coincidenţă. Bineînţeles, sexul era o nimica toată la

Babylon, dar prieteniile chiar erau ceva. Am fost tentată să aduc CD-ul chiar atunci şi să i-l dau. Apoi mi-am dat seama că ar fi mai bine să-l prind pe Walter singur, ca să-şi poată manifesta recunoştinţa. Apoi m-am gândit să nu i-l mai dau deloc. Walter fusese mereu foarte corect faţă de mine, dar nu făcuse nici un efort să mă cunoască. Dacă nu-l interesam, atunci ce rost avea să încerc să-i cumpăr prietenia?
Făceam ce ştiam noi cel mai bine când a apărut elicop-lerul poliţiei. Ne urmăreau regulat, deşi era un mister de re le stârneam curiozitatea. Dacă le plăcea să tragă cu ochiul, alunei plajele erau pline de carne goală să satisfacă toate poftele. Dacă erau în căutare de materiale pentru activităţi solitare, magazinele erau pline de produse de cea mai bună calitate, în formate diferite, la preţuri rezonabile, de care se puteau bucura oră de oră în intimitatea căminului. în plus, taxa de intrare la club nu era chiar aşa de mare, dacă ţineau morţiş să ne vadă în acţiune.
Dar elicopterul era atras de ceva de pe acoperiş. Lent şi asurzitor, ne dădea târcoale aproape zilnic. Poate că fac-lorul-cheie era înălţimea, faptul că puteai vedea acoperişul numai din aer. Vederea mea nu e strălucită, dar până şi eu puteam distinge, în carlingă, priveliştea aceea pe care femeile o ştiu atât de bine, a bărbatului care se satisface singur.
— Privirea, Heidi, privirea, îi spuse Richard, în spectacol, numărul lui Heidi era mereu la timp.
Uneori, alte cupluri mai aveau probleme, preţ de câteva minute, şi ca femeie, pe scenă sau în afara ei, e obositor să ai parte de o sculă care nu funcţionează, dar Heidi se mândrea că poate, la comandă, să facă orice bărbat să-şi dea drumul în mai puţin de treizeci de secunde. Şi avea dovezi pentru asta; îţi puteai fixa ceasul în funcţie de reprezentaţia ei, care se termina întotdeauna pe muzică şi dura zece minute şi 40 de secunde în fiecare seară. Nu conta cu cine lucra (şi, în general, băieţii ne arătau tot atâta interes ca ziarului de săptămâna trecută), numărătoarea inversă era fără greşeală.
— Nu trebuie decât să-i privesc, spunea.
Speculaţii existau nenumărate în legătură cu modul în care

făcea asta, dar nu m-am luminat nici după ce i-am luat la întrebări pe Rutger şi pe Rhino.
— Vrei să ştii secretul? m-a întrebat Rutger. OK, îţi fac o favoare, Oceane, şi îţi spun. Secretul e-n privire.
— Rutger, ştiu că e în privire. Dar cum funcţionează privirea?
— O să sune ciudat, dar e ca şi cum şase femei fac sex cu tine în acelaşi timp.
— De unde ştii tu cum vine asta?
— Tu ai întrebat, Oceane.
Când l-am întrebat pe Rhino, s-a uitat în gol atât de mult, încât am crezut că a uitat întrebarea sau că nu vrea să răspundă.
— Te face să te simţi cel mai important bărbat care a trăit vreodată, a fost concluzia lui.
Heidi îl privi pe pilotul elicopterului şi, dacă n-aş fi fost acolo să văd scena, în mod sigur n-aş fi crezut.
Elicopterul viră brusc şi dispăru din faţa noastră. Se auziră apoi nişte pocnituri scurte, înainte de o bubuitură ca un tunet, şi, la sfârşit, un nor de fum negru şi unsuros se întinse la orizont.
Nimeni nu spunea nimic. Ca şi cum, dacă nimeni nu spunea că Heidi a făcut elicoptenil să se prăbuşească, acesta nu s-ar fi prăbuşit. Nimeni nu se mişca. Nu eşti pregătit niciodată pentru o chestie din asta. Ştii cum să reacţionezi în caz de atac de cord, de muşcătură de şarpe, în caz că te atacă urşii, că are loc un cutremur, şi în tot felul de situaţii- limită, dar nu şi atunci când o blondă prăbuşeşte un avion. Asta nu scrie nicăieri.
Heidi îşi căută tubul de cremă protectoare cu factor 30 şi îşi mai întinse un strat pe mâini. Mă întrebam dacă nu cumva stă prost cu auzul. Aş fi vrut să spun ceva, dar m-am abţinut, pentru că, dacă spuneam presupun că elicopterul s-a prăbuşit, era clar că elicopterul chiar se prăbuşise. Iar aici nu era vorba de un accident minor într-o clădire apropiată sau de un motor supraîncălzit.
Ne aşteptam să urmeze nişte investigaţii, dar n-a fost aşa. Spre uşurarea noastră, zilele se scurgeau pe acoperiş fără să primim vreo vizită de la poliţie. Ce-am fi putut să le

spunem? „Prietena mea Heidi e atât de perversă că poate dărâma un elicopter dintr-o privire”? Ce-o fi spus pilotul în ultimele secunde: „SOS, am o erecţie mortală”? Şi la ce concluzie ar fi putut ajunge în urma investigaţiilor? „Ofiţerul Diaz a murit aşa cum şi-a dorit, cu bărbăţia în mână.” Era perfect logic să nu se pună astfel de întrebări.
Aşteptam momentul potrivit să-i dau lui Walter CD-ul obscur cu reggae, dar împrejurările conspirau împotriva mea. Stăteam ore în şir lângă piscină aşteptând să-l prind intre patru ochi, în timp ce Lou şi Sue turuiau neîntrerupt despre cum numai femeile pot satisface alte femei şi ce multe pierdeam. Era o campanie de racolare, şi înţelegeam de ce în unele case cântă găina, pentru că femeile, atunci « ând vor, pot face ceva la nesfârşit. Ajunsesem în punctul în care eram gata să le spun că le dau o jumătate de oră, numai să tacă odată. Principala mea obiecţie în legătură « ii lesbienele e că nu pot vorbi despre altceva. Uneori, trebuia să fac figuraţie într-una din reprezentaţiile Christianei, şi să fiu nevoită să-i ling sfârcurile câteva minute. Era la fel de excitant ca şi cum aş fi lins un fotoliu, şi daţi-mi voie să adaug că nu mă excit absolut deloc dacă ling un fotoliu.
— N-ai cum să fii lesbiană, interveni Vlan.
— Poftim? răspunse Lou.
— N-ai cum să fii lesbiană dacă eşti lesbiană, continuă Vlan, numai un hetero poate fî gay.
Vlan a fost salvat de accesul de furie safică de Christiana, « are a sărit în piscină. îl observase pe Hamish pe fundul piscinei, era acolo de atâta timp, încât sigur făcea ceva mai mult decât să inspecteze pardoseala. Plecase dintre noi. Vocea Christianei nu-i era de mare ajutor. Ţopăia de colo, colo şi ne arăta piscina, dar nu în felul în care te-ai aştepta să reacţioneze cineva în caz de urgenţă.
Am căzut de acord că Hamish exagerase cu ceva stimu-lenţi. Totuşi, nu s-au găsit urme de alcool sau de droguri în sângele lui. Mă rog, bineînţeles că s-au găsit, dar nu într-o cantitate care să fi putut avea vreo contribuţie semnificativă. Nu existau nici indicii că ar fi fost o glumă proastă, era ca şi cum s-ar fi hotărât să tragă un pui de somn pe fundul apei. Nimeni nu remarcase nimic, nimeni nu-şi amintea să-l fi

văzut pe Hamish intrând în piscină. Fusesem prea ocupată cu predicile ca să am ceva notabil de declarat.
Jorge m-a rugat să-i adun lucrurile lui Hamish. La început, te onorează o misiune atât de delicată, pentru care cineva te consideră suficient de matur şi responsabil, dar foarte repede devine iritant că ai fost împovărat cu asta.
Cutia cu şerveţele, încălţămintea, cafeaua pe jumătate băută, cuvântul „armăsar" gravat în lemn, mai erau o cutie cu şerveţele, o pereche de pantofi, o cafea pe jumătate băută, şi nu un cuvânt de lemn, ci Cutia, încălţămintea, Cafeaua, Cuvântul unui bărbat mort, dobândind astfel o aură sumbră, imposibil de îndepărtat.
De cafeaua plină de zaţ era cel mai simplu să scap. Am aruncat-o în chiuvetă. Să scap de celelalte era mai greu, şi mă nelinişteam pe măsură ce pregăteam îndepărtarea lui Hamish din peisaj. Majoritatea hainelor erau atât de purtate, că nu puteau ajunge în altă parte decât la coş. Nu-mi dau seama dacă bărbaţii păstrează tricourile timp de 20 de ani pentru că sunt foarte loiali sau pentru că le e frică de cumpărături.
Hamish nu avea decât o valiză, ceea ce m-a determinat s-o încarc cu lucrurile de valoare şi s-o trimit familiei. N- am găsit nici poze compromiţătoare, cu Hamish sodomizând travestiţi, nici casete cu marşuri naziste, nici organe ale foştilor iubiţi puse la murat. Erau nenumărate oferte de cărţi de credit şi fotografii cu Hamish în camere, în baruri şi pe plaje, înconjurat de cunoştinţe, zâmbind spre aparat, agitând ţigări şi pahare. Fotografii a căror valoare crescuse enorm. Unul din motivele pentru care acceptasem să fac ce făceam era că-mi doream să-l prind pe Hamish cu pantalonii spirituali pe vine. Cum ar fi dacă am putea vedea în ceilalţi ca prin sticlă: şocant, deprimant sau pur şi simplu plictisitor? Oare profunzimile ascunse sunt de povestit? Oare loată şmecheria e că ajungem să ne cunoaştem unii pe alţii foarte repede?
Camera îl aştepta pe Hamish, ca şi cum ar li ieşit numai pentru un minut. Am dat peste nişte pagini unsuroase, tipărite într-o limbă străină şi prinse cu o agrafă uriaşă. Erau însoţite de o scrisoare în engleză, scrisă probabil de o

femeie bătrână (se vedea din ordine şi din formalitate) care îi spunea lui Hamish că poate va găsi pe cineva în Anglia interesat de aceste scrisori ale străbătuşii ei. Scrisoarea fusese trimisă cu patru ani în urmă.
— Uşor de spus, greu de trăit, am murmurat.
Am ţinut paginile deasupra coşului de gunoi. Habar n-aveam ce să fac cu ele. Nici de unde să-ncep, nici dacă merită să mă ocup de ele. Nimeni nu vrea să dezamăgească o băbuţă care scrie frumos. Oare pe paginile astea era o listă de cumpărături indescifrabilă, sau cele mai bune cuvinte puse laolaltă vreodată?
Rutger intră cărând o buturugă. Am fost pe punctul de a-l întreba, dar faţa lui Rutger parcă prea cerşea o întrebare.
— Se întâmplă şi ceva bun? m-a chestionat, înclinând ostentativ buturuga, parcă spunându-mi de-ce-nu-mă-nUebi-despre-buturugă.
— Nu te poţi abţine, nu?
— Nimănui n-o să-i trebuiască ăsta, îmi spuse, ridicând tubul de spumă de ras al lui Hamish.
Se jucă o vreme cu forfecuţa de unghii, apoi culese o cutie de pastile împotriva răului de maşină.
— Le iau pe astea, îmi spuse.
— Pleci undeva?
— Nu, dar poate o să plec.
îşi ridică buturuga cu o afectare exagerată. Se uita la mine confuz, neînţelegând de ce nu l-am întrebat nimic.
— Am buturuga asta, îmi spuse.
Am zâmbit.
— Face istorie, continuă.
Am început să cotrobăi printr-unul din dulapurile lui Hamish.
— Cu asta a început muzica, a continuat Rutger. E sursa tuturor percuţiilor. Va fi primul meu album.
— Credeam că vrei să apari în filme.
— Da, dar vreau un imperiu de creaţie. Posibilităţile de expresie ale buturugii vor fi un pas crucial.
— Deci cânţi la ea?
— Nu.
Am examinat cuvântul armăsar. Parcă era rupt în trei

bucăţi: ar-mă-sar, cu un elastic la mijloc, care-l ţinea la un loc. Rutger era încă acolo. Scormonea printre nişte tricouri. Mă gândeam cât de enervat ar fi Hamish să vadă cum îi caută Rutger prin lucruri.
— Asta roşu e bun.
— Nu poţi să-i iei tricourile.
Eu nu mi-aş dori hainele cuiva mort, mai ales mort în felul ăsta. Abia apoi mi-am dat seama că, din moment ce în i- am cumpărat chestii la mâna a doua, probabil că am cumpărat şi hainele vreunei femei moarte. Dar cel puţin nu ştiam.
Rutger s-a dezbrăcat:
— Oricând ai poftă de dragoste, cheamă-mă.
îşi puse tricoul lui Hamish: mult prea mare pentru el.
— Ţi-e mare, i-am spus.
— Dar e roşu şi e gratis.
— Ar trebui donat.
— Nu există cauză mai nobilă decât mine.
Am încercat tehnica terorii:
— Nu ţi-e frică de ghinion?
— Nu. Oceane, de ce nu mă place nimeni?
— Toată lumea te place, Rutger. Acum dispari.
— Vrei să fii prietena mea, Oceane?
— Prietena ta îţi spune la revedere, Rutger.
— Trebuie să-ţi mărturisesc ceva.
— Nu-mi mărturisi nimic.
— Trebuie. Ştii de ce îmi place de tine?
— Nu.
— Pentru că tu ai înţeles că în adâncul sufletului sunt un ordinar.
— Hmm...
— Oare de ce nu sunt destul de popular?
Am căzut pe gânduri. Când cineva te întreabă „de ce nu mă place nimeni?”, ce întreabă de fapt? Speră să primească o asigurare că e plăcut, oricât de fals ar suna, sau e sincer interesat de motivele pentru care nu e popular? Oare îl dezamăgisem pe Rutger? Oare îi zdruncinasem şi mai tare neliniştile din suflet?
Mă uitam la lucrurile lui Hamish. Trecuseră deja două ore şi nu făcusem mare lucru, dacă nu punem la socoteală faptul

că turnasem cafeaua în chiuvetă. Am găsit şi un tub mare de pastă de dinţi, folosit pe jumătate. Nu mă puteam convinge să-l iau pentru mine. Nici nu-l puteam dona. În mod sigur, pasta de dinţi şi-ar fi găsit un cămin, dacă nu-i dezvăluiam istoria. Dar nu ştiam cum să-i găsesc unul. Am aruncat-o la gunoi.
Eram cu Constance, pe acoperiş. Constance era o profesionistă într-ale ţepelor, care deţinea două case în Londra, închiriate unor pictori francezi pe perioada şederii ei în Barcelona. O agăţase Janos pe plajă. Munca nu era pentru ea o necesitate, dar începuse să-i placă să lucreze la club.
Janos şi Sergio se învârteau şi ei prin apropiere. Deveniseră aproape inseparabili. Sergio nu vorbea nici o altă limbă în afară de italiană, iar Janos, care avea o idee vagă despre limba asta, devenise legătura lui cu lumea exterioară. Janos era mereu binedispus; făcea ce-şi dorea. Primea bani buni ca să le-o tragă unor femei frumoase. Rhino era şi el profesionist, dar mereu avea ceva de comentat. Janos nu voia decât o soţie frumoasă şi blondă, o casă mare şi o maşină mare. Destul ca să fie fericit. N-ar fi vrut o soţie şi mai blondă, o casă şi mai mare sau o maşină şi mai mare. Poate că şi-ar fi făcut de cap uneori, dar e genul care apare acasă la cină fără urme de ruj pe guler. Era energie pozitivă pură.
Sergio era deranjant. Nu, chiar foarte deranjant. Slăbănog, mai mic chiar şi decât Rutger, punctul lui forte era disponibilitatea. Ar fi făcut orice, oricui, oricând. Daţi-mi voie să repet. Orice, oricui, oricând. Văzusem poze.
Avea succes în branşă pentru că în vocabularul lui nu existau cuvintele „nu pot să fac asta”. într-un fel, era admirabil, dar nu puteam să nu fim de acord cu Vlan că tipul care şi-o trage cu toată lumea nu şi-o trage de fapt cu nimeni. Problemele de sănătate erau privite cu cea mai mare seriozitate la Babylon, dar eu mă hotărâsem că, indiferent de rezultatele analizelor, n-o să lucrez niciodată cu Sergio. Fusese crescut cu multă grijă şi apoi sedus de instructorul lui de înot, când avea doisprezece ani.
— E groaznic, am încercat să fiu empatică.

— Nu, mi-a explicat Sergio, a fost fantastic. Şi el mă iubea, şi îmi făcea multe cadouri.
Ce mă deranja la Sergio era că nu făcea diferenţa între întrebări ca „Nu mergem la o bere?” şi „N-ai vrea să răpim pe cineva şi să-l legăm, să se asfixieze încet, până când bem noi o bere?”. Când am avut discuţia despre cum să scăpăm de Rutger, abilităţile lingvistice ale lui Janos n-au fost la înălţime, aşa că Sergio, neînţelegând ce însemna „să scăpăm”, ne-a sugerat calm, mimând, să-l ţinem sub apă în piscină. Janos a râs, dar noi toţi ceilalţi am îngheţat de frică, pentru că Sergio nu glumise. Nici unul din noi nu-l putea privi. Asta se întâmpla cu puţin înainte de moartea lui I famish.
— Sunt atât de dezgustători şi de lacomi, spunea Constance. Nu-mi aduc aminte despre care politicieni vorbea. Politica nu prea avea căutare pe acoperiş, dar, dacă totuşi se ajungea la asta, şi mai era şi Constance de faţă, nu se mai termina. Nu exista politician, de la putere sau din opoziţie, din orice ţară de pe lume, care să nu fie rău, lacom şi dezgustător sau – calificativul ei preferat pentru conducători -demn de dispreţ. Bătea apa în piuă şi în legătură cu „sistemul” şi „autorităţile”. Pentru cineva cu un lanţ de proprietăţi, care avea o singură grijă dimineaţa – ce bikini să pună pe ea –, era foarte nervoasă. Sexul era celălalt subiect pe care-l îndrăgea. Cumva, nu am foarte mare încredere într-o ţipă care, la câteva minute după ce a fost prezentată, anunţă că s-a culcat cu 178 de bărbaţi. Ce rost are numărătoarea? Şi ce mă interesează? Poate că şi coapsele mele .iu fost mai deschise decât ar fi trebuit, dar, pentru o amatoare, la douăzeci şi ceva de ani, e o treabă.
Şi la urma urmei, dacă vrei recorduri numerice, echipe întregi de rugbi sunt la un telefon distanţă.
Sergio şi Janos dezbăteau iar problema Rutger. Sergio şi Janos apăreau în multe filme, şi Rutger încercase să se strecoare, dar pe el nu-l voiau nici măcar la departamentul de cherestea. Rutger îl însoţise pe Janos la o filmare şi-i ceruse insistent regizorului să-i pună la dispoziţie două sau trei femei, pentru că „una n-ar fi de ajuns”. Remarca lui Janos:

— Avea dreptate. O femeie nu era de-ajuns. Era prea mult. N-a primit nici un contract, pentru că, în faţa camerei, nu i s-a mai sculat. A zburat din Europa în America, din platou de filmare în platou de filmare, apărând mereu cu alte identităţi şi cu alte peruci, dar niciodată, atunci când ar fi trebuit, nu i s-a sculat. în mod surprinzător, deşi nu apăruse vreodată pe ecran, era cunoscut în branşă, şi detestat. Atât de tare, încât un regizor publicase pe un sfert de pagină într-un ziar comercial o poză cu Rutger şi o listă cu toate identităţile lui sub titlul „De ce nu trebuie să lucraţi vreodată cu acest om”. De cum am ajuns la club, Rutger m-a prostit să-i urmăresc filmul de prezentare.

Prima secţiune, de vreo trei minute, avea numai două cadre cu Rutger. Juca rolul prietenului scandalizat al unei cosmeticiene răvăşite de plăcere în braţele băiatului care livrează pizza. Această primă parte ilustra foarte clar de ce Rutger înclina spre o carieră în acest sector al cinematografiei. Era un antitalent. îi storcea şi pe ceilalţi de talent. Toată treaba lui era să privească, dar faţa îl ajuta să pară exact ceea ce era: un tip încercând săjoace rolul unui prieten scandalizat, dezamăgit de viaţă.

Janos ne-a explicat mai târziu că Rutger obţinuse acest rol numai după ce-l plătise pe regizor şi cumpărase pizza.

Următorul clip era şi el scurt, din fericire. O femeie septuagenară, purtând numai partea de sus a unei rase călugăreşti, se chinuia să îndese în Rutger un suport de prosoape, în timp ce Rutger se străduia să pară satisfăcut. Purta o mască de gaze şi asta contribuia mult la performanţa actoricească. Femeia-pejumătate-călugăriţă părea dezamăgită de viaţă.

Apoi Rutger apărea în chip de porcar, în timp ce o femeie destul de trecută, care în mod evident nu-şi pusese vreo clipă problema regimului, a sportului sau a operaţiilor estetice, călărea de zor porcul. Porcul părea dezamăgit de viaţă.

Ultima secvenţă era cu Rutger legat de o maşină de Formula 1, în timp ce o blondă plictisită, cu un scorpion tatuat prost pe fund, îşi făcea nevoile pe el.

Se pare că Rutger primise acest rol numai pentru că făcuse

rost de maşină. Janos ne explicase că tatăl lui Rutger era secretar de stat la nu ştiu ce minister în Germania şi că-i trimitea regulat bani, convins că fii-su ia droguri.
— Mă duc să înot, am spus în timp ce intram în piscină, asta în caz că uitau de mine şi din cauza asta mă duceam la fund. Piscina era mică şi deloc adâncă, aşa că părea imposibil să ţi se întâmple o nenorocire în ea, şi totuşi oamenii se îneacă şi în cadă. Speram să pot înota liniştită, dar n-a fost să fie. Numi trecea prin cap decât că eu mă bălăcesc fericită în soare, şi Hamish nu. E inutil să fii sumbru, dar uneori nu te poţi abţine.
O priveam pe Constance râzând cu Janos şi Sergio. Eram un pic invidioasă pe uşurinţa cu care se apropia de alţi oameni. Eram prea tânără ca să-nti dau seama că mulţi oameni preferă compania unora pe care nu-i cunosc foarte bine pentru că în general nici ceilalţi nu-i cunosc pe ei foarte bine. Asta e farmecul necunoscuţilor. Trebuie să fie mulţumiţi cu informaţia pe care le-o oferi şi nu te pot nega pe tine prin tine. Nu e mereu o mare înşelăciune. Nu e ca şi cum ai spune că eşti pilot pe-un avion de lupte sau a cincea femeie bogată din Spania. E vorba mai degrabă de omisiuni, de reevaluări ale trecutului, prezentat într-o lumină favorabilă. E ca şi cum ai spune „Iubesc New Yorkul” şi nimeni nu ar comenta „Dar urăşti New Yorkul şi cinci ani cât ai trăit acolo te-ai plâns fără oprire”. O viaţă nouă pentru urechi noi.
Mă gândeam la cei 178 de bărbaţi ai Constancei şi, prin opoziţie, mi-am amintit de Tina. Tina şi cu mine ne împrietenisem la şcoală, pur şi simplu pentru că stăteam în ultimele bănci la mate. Ea cu mine şi cu Azra. Altfel, Azra şi cu mine nu ne-am fi deranjat să-i vorbim. Tina s-a măritat la 19 ani cu primul bărbat cu care s-a culcat, Phil, un pilot de elicopter complet inocent. Era jenant. Voiam să-i spun „nu face asta”, dar ar fi fost groaznic, pentru că ea era atât de fericită. Azra a avut parte de mai multă acţiune decât ea şi asta într-o singură vineri seară („Stătea şi fratele lui cu el. Şi m-a rugat frumos”). Bănuiesc că Phil a fost şi primul bărbat cu care Tina s-a sărutat. Nu era neatrăgătoare, dar avea părinţi foarte severi şi era destul de introvertită. Ne-a plăcut

la nuntă, întotdeauna aşa e la nunţi, dar ne-a părut rău pentru ea. Era ca şi cum sub ochii noştri cineva ar fi murit de cancer. Terminată la 19 ani. Sau mutat în Malta.
Cu Azra n-am ţinut legătura. Sunt foarte puţine lucruri mai triste decât o prietenie care se sfârşeşte. Şi, chiar dacă eram prea tânără ca să înţeleg, tristeţea venea tocmai din faptul că nu mai era nimic de făcut. Nu că n-am fi vorbit destul la telefon sau că felicitările de Crăciun nu erau destul de scumpe. Am descoperit că poate, la urma urmei, am fost prietene doar pentru că stăteam împreună la mate. Azra nu avea nevoie de nimeni. Avea sâni. Votaţi ca fiind cei mai mişto din şcoală. Evident, ca orice persoană cu supremaţie mamară, nu se putea abţine să nu-i expună; mă gândesc că atunci când se uita în gol în timpul orelor încerca, de fapt, să inventeze un pretext plauzibil pentru a-i scoate la vedere în timpul teoriei numerelor .
Toată lumea pierduse legătura cu ea. La scară mai mică, fusese, întocmai ca şi Heidi, suprema conducătoare. Bărbaţi respectabili începeau să se foiască de îndată ce apărea ea. Şi ce-şi poate dori o femeie care are tot ce-şi doreşte? Proprietatea altor femei. Toate suntem avertizate în legătură (ii bărbaţii însuraţi, dar nu ţine. Toate suntem avertizate iu legătură cu aventurile la birou, dar nici asta nu ţine.
Apoi, desigur, Azra s-a înfuriat pe bărbatul ei însurat pentru că era însurat. N-a luat nici una dintre măsurile standard. N-a sunat-o pe soţie, nu i-a turnat acid pe maşină. N-a aranajat o livrare de animale moarte, greu de îndepărtat, în fundul grădinii lui. Şi nici nu s-a consultat cu criminali în serie. A plecat în vacanţă.
Aflase detaliile despre vacanţa lui în familie, şi atunci când Dl însurat, soţia şi copiii se pregăteau de îmbarcare, Azra era în spatele lor, cu o valiză elegantă. Dacă începi să zbieri cât te ţin plămânii şi să arunci lucruri lângă poarta de îmbarcare, se prea poate să obţii satisfacţii (şi neplăceri pentru ţinta abuzului tău), dar comportamentul tău e deranjant pentru cei de la compania aeriană. Dacă stai cuminte în spatele unui soţ vinovat de adulter, ca toată lumea de la rând, nu au de ce să apeleze la forţele de

ordine.
Dl însurat o vede pe Azra şi simte cum se sufocă într-un costum al terorii care-l închide ermetic. Ce-are de gând? F doar o coincidenţă bizară? Nu ştie ce să facă. Liniştea lui e pe cale să fie pulverizată. Ştie că nevestele inventează pedepse nenumărate. Statul la rând a devenit brusc cea mai grea tortură de pe lume. Faţa i se umple de broboane de sudoare şi se concentrează atât de tare să nu leşine, încât, atunci când soţia îl întreabă ce are, nu poate îndruga nici măcar un „nimic". Femeia din spatele tejghelei se gândeşte serios să nu-l lase să urce, atât e de transfigurat. Oare prezenţa Azrei e numai o avertizare? Privind înapoi, o vede prezentând actele şi acceptă că va fi o zi foarte proastă. Totuşi, îl înmoaie tăcerea Azrei. Dacă vrea să-l denunţe, de ce aşteaptă? Se simte rău şi se gândeşte să renunţe la vacanţă. Soţia îl priveşte cu suspiciunea şi lipsa de înţelegere de care numai o soţie poate da dovadă. Dacă vrea să scape acum, va fi acuzat că îşi lasă baltă familia ca să stea mai mult timp cu amanta, pentru că soţia, inevitabil, ştie.
Nu ştie că e Azra, dar ştie. Anularea vacanţei ar însemna bani duşi pe apa sâmbetei.
Asta e partea cea mai proastă cu bărbaţii căsătoriţi: n-au bani. Se tot chinuie cu ipoteca şi cu lecţiile de balet ale copiilor, încât în final ajungi să-ţi plăteşti singură consumaţia.
Zboară toţi spre Ibiza, Dl însurat torturat de propriul viitor. Nu câştigă cât ar vrea, dar familia soţiei are câţiva pomişori în Perthshire, care în douăzeci de ani se vor transforma în pomi în toată regula şi într-o sumă frumuşică. Altă sursă de confort nu există. Pe aeroport în Ibiza, Azra dispare şi Dl însurat se prăbuşeşte în camera de hotel.
A doua zi dimineaţă, când familia ajunge pe plajă, Azra se instalează lângă ei şi se prezintă soţiei:
— Eu sunt Azra, sunt sigură că ţi-a spus totul despre mine.
Familia se mută la un alt hotel, de cealaltă parte a insulei. După 15 minute, Azra află unde stau, iar Dl însurat îşi potoleşte criza într-o cameră întunecată, fumând ţigară după ţigară şi oftând, în timp ce doamnele discută nonşalant

lângă piscină. După patru zile, Azra nu mai e de găsit. Se presupune că a obosit să lupte.
înapoi acasă, Dl însurat se consolează cu gândul că în 50 de ani va fi mort şi că oricum lucrurile nu pot merge mai prost de-atât, când primeşte o vizită de la poliţie, în legătură cu dispariţia Azrei. Din camera ei de hotel nu lipsea nimic. Ultima dată fusese văzută în hotel.
M-am înfăşurat în prosop şi m-am întors lângă Constance. Umerii mi se relaxaseră într-un mod plăcut după înot. Janos şi Sergio plecaseră să-l momească pe Rutger. Mole-şeala după-amiezii începea să mă prindă şi pe mine. Am auzit-o pe Constance că-şi drege glasul. De două ori înseamnă că-şi drege glasul pe post de introducere.
— Oceane, toată lumea spune că se poate vorbi cu tine.
— Da...?
Nu ştiam asta. Presupun că era un compliment. „Toată lumea spune că e imposibil să stea de vorbă cu tine” nu era chiar o mare realizare.
— Am ceva pe suflet.
— N-ai să-mi mărturiseşti ceva, nu?
— Nu, dar vreau să-mi spui că sunt proastă.
— Dacă insişti.
— Nu, ascultă-mă întâi. Mama mea m-a născut foarte târziu, şi de fiecare dată când era vorba de vârsta ei pretindeam că e cu zece ani mai tânără. După un timp, am făcut această fixaţie – că, dacă spun cuiva ce vârstă are în realitate, o să i se întâmple ceva oribil. Apoi a împlinit 65 de ani.
— Şi de ce-mi spui asta dacă ţi-e frică să nu păţească ceva?
— Pentru că am spus deja altcuiva.
— Şi s-a întâmplat ceva?
— A murit. Vreau să-mi spui că sunt ridicolă crezând că e vina mea.
— Eşti ridicolă.
Sistemul audio al clubului era extrem de puternic, aşa că în seara aceea, când ne comparam lacul de unghii în spatele scenei, n-am auzit că Mervyn a fost împuşcat. Trep-lat, am observat că publicul era invitat afară şi că în faţă se întâmplau nişte chestii ciudate. Am aflat că la primul spectacol apăruseră nişte libanezi foarte vorbăreţi care

intraseră în vorbă cu limbutul Mervyn. Au schimbat amabilităţi despre Liban. Unul dintre ei l-a întrebat pe Mervyn la ce oră ieşea din tură, pentru că voia să continue minunata conversaţie, dar mai avea nişte treburi înainte. Mervyn i-a spus că lucra până târziu. Apoi libanezul a hoinărit patru ore prin cele mai dubioase cartiere ale Barcelonei până a găsit pe cineva care să-i vândă o armă. A plătit încă o dată biletul de intrare şi l-a împuşcat pe Mervyn de cinci ori, apoi a ieşit ca în transă şi l-a împuşcat pe Preş în fund, strigându-i „idiotule!” înainte să se piardă în noapte.
— Ai auzit?
O săptămână mai târziu, Christiana a găsit-o pe Plângăcioasa Patricia pe fundul piscinei. Starea de spirit se înrăutăţea. Eram în septembrie. Plănuisem să mă întorc la Londra după trei luni. Apoi mă răzgândisem şi hotărâ-sem că un moment mai prielnic ar fi Crăciunul. Acum, mă gândeam serios să sun pe loc la o agenţie de turism. Jorge era năucit.
— Zece ani. Şi nici o bătaie. Nici un client care să leşine. Abia dacă s-a vărsat vreo băutură. Şi acum asta.
S-a pus problema închiderii clubului pentru o săptămână. Era cea mai de bun-simţ soluţie. Nimeni nu voia să lucreze, dar nici dacă stăteam degeaba nu ne era mult mai bine. Şi pentru asta nu primeam bani. Nu m-ar fi deranjat o săptămână liberă, dar trebuia să plătim facturile şi aproape toată lumea i-a cerut lui Jorge să meargă mai departe.
Mai urcam pe acoperiş la soare, dar singurul care înota era Rutger. Ne stropea ostentativ, în timp ce noi ne lăsam bântuiţi de gânduri sumbre. Nici unul dintre noi nu fusese apropiat de Patricia, dar era revoltător să vezi că cineva atât de tânăr, atât de enervant şi cu nişte sâni atât de atrăgători nu mai era. Moartea ei fără circumstanţe clare ne-a făcut să inventăm noi câteva. Fără să avem cea mai mică pregătire medicală, am început să emitem scenarii mortale din ce văzusem la televizor şi din frânturi de conversaţii.
— Se întâmplă, pur şi simplu. Cuiva tânăr, sănătos şi fără griji. Şi ultimul gând e: oare trebuie să mă spăl pe cap în seara asta?
Simţeam nevoia să fac ceva pentru toată lumea. Vlan avea

mereu grijă de catrafusele tuturor, Janos şi
Sergio mergeau pe plajă căutând tinere frumoase şi bune de
împărţit, mama lui Rhino trimitea bucăţi de şuncă şi nişte
(bestii ciudate din nuga care treceau pe la toată lumea, sora
Plângăcioasei făcea afaceri cu vinuri, aşa că aveam mereu
carafe surprinzător de bune de lichid roşu-aprins.
M-am oferit să gătesc duminică pentru toată lumea. La
acelaşi etaj cu noi era o bucătărie micuţă, dotată cu strictul
necesar. M-am hotărât să gătesc pui cu sos curry, pe de o
parte din cauza posibilităţilor limitate, dar şi pentru că îmi
strecurasem în valiză un săculeţ mic cu mirodenii, în caz că
ajungeam vreodată să gătesc. în plus, dacă un pui cu sos
curry minunat e greu de făcut, un pui cu sos curry e greu de
stricat. Nu aveam în plan şi desertul, pentru că acasă eu
făceam mereu felul principal şi Julia era responsabilă t u
desertul. Din fericire, sărăcia bucătărioarei mi-a oferit o
scuză să nu mă aventurez spre un sufleu de ciocolată.
Invitasem cincisprezece persoane, inclusiv pe Rutger. I'e el
chiar nu voiam să-l invit, dar nu avusesem cum să evit asta,
deşi cel puţin opt din cincisprezece credeau că ar fi o
măsură mai mult decât dezirabilă. Cumva, speram sa nu-l
văd în următoarele cinci zile. Uneori, când stai foarte
aproape de cineva, se întâmplă un fenomen ciudat şi nu-l
vezi cu zilele. Dar Rutger îmi tăia calea la fiecare cinci
minute. Rugându-mă să aibă ceva aranjat dinainte, i-am
făcut invitaţia, pe un ton cât am putut de neprietenos.
— Splendid, mi-a răspuns. Dar sper să fii bună. Sunt un
mâncător foarte pretenţios. Dar potenţa mea orectilă e mai
mult decât satisfăcătoare.
— Ce?
— Potenţă orectilă. Hei, pe limba ta vorbesc.
Duminică dimineaţă, în timp ce-mi făceam de lucru cu
plantele aromatice, mi-am dat seama că nu-mi mai pot
ascunde nervozitatea. Când găteşti, inconvenientul e că
ajunge un singur calcul greşit sau câteva secunde în care nu
te concentrezi ca să te trezeşti că ţi se lipeşte eticheta klutz[3]
în frunte. Cum se întâmplă de obicei, dacă nu exersezi, îţi
pierzi îndemânarea şi, pentru că până atunci nu gătisem

pentru atâta lume, învăţam acum tainele cântarului.
În curând, nu-mi mai puteam ascunde teroarea. îmi spuneam că şi dacă puiul o să fie negru şi sosul bun numai pentru scuipat, tot nu va conta. Am putea toţi să ne distrăm pe tema asta. îmi tot repetam asta, dar nu credeam. Mergeam des la baie, torturată de spaima că invitaţii mei n-o să apară, sau, dacă o să apară, n-o să se poată forţa să mănânce.
De ce făcusem asta? N-aveam nici o obligaţie. Şi nu era un nimic. Era un test, mergeam pe sârmă. Orice spuneam eu, orice spuneau alţii, totul era despre mine. Mă puneam şi pe mine pe cântar. Oricât de insignifiant era momentul, spunea totuşi ceva despre cât valoram.
Ştiam că mă puteam baza pe Janos şi pe încă vreo câţiva. Cu un cuţit destul de ascuţit, Janos ar fi mâncat şi un cauciuc. încercam să-mi potolesc paranoia gândindu-mă la Janos croindu-şi drum prin mâncarea gătită de mine. Sosi ora prânzului. Care erau normele cu un grup atât de multicultural? Aranjasem totul la mine în cameră şi acum aşteptam. Auzeam mişcare în camerele vecine şi am presupus că-şi finisau apetitul. Eu stăteam lângă tigăile de curry şi orez şi aşteptam. Mi-am pus o porţie mică. Nu era minunat, dar era OK. Grija asta mi-o luasem de pe inimă.
în sfârşit, un invitat. Rutger, cărând o cutie cu cadrane pe ea. N-aveam de gând să întreb. L-am servit cu o porţie şi a început să înfulece apreciativ. Conversaţia lâncezea, aşa că, în ciuda instinctului, l-am întrebat despre cutie.
— E un contor Geiger.
Sigur că da, nici nu-mi trecea prin cap să merg mai departe.
Am tăcut o vreme, după care Rutger mi-a spus:
— Am putea face sex până aşteptăm.
— Am putea.
I-am mai pus o porţie, pe care a înfulecat-o oftând şi gemând de plăcere. Intenţionasem să scap de Rutger cât mai repede, dar acum aveam nevoie de el, trebuia să rămână. Simţeam cum mă învelesc într-un strat de eşec, ca la împachetările cu noroi. Un invitat e un real succes faţă de nici unul. îi auzeam pe ceilalţi, la distanţă, dar nimeni n-a venit. în zilele dinainte le reamintisem de câteva ori.

— Puiul ăsta e cel mai bun din câţi am mâncat, îmi spuse Rutger.
Asta e groaznic. Un compliment, probabil nesincer, din partea cuiva pe care-l dispreţuieşti. Şi te-ai dus dracului.
Rutger a mai stat încă vreo jumătate de oră, presupun că din milă. Chiar mi-a cerut o a treia porţie. Nimeni altcineva n-a mai apărut. Am aşteptat încă două ore până să dau puiul la gunoi, pentru că ştiam că n-o să-l mănânc mai târziu.
Fireşte, e o chestie măruntă. Mai ales după evenimentele din săptămâna aia. Dar şi acum mă arde ruşinea. Pentru că am învăţat ceva. A fost prima dată când am descoperit că adevărul nu e bine-venit. Adevărul se bucură de publicitate multă, dar, la fel ca majoritatea celebrităţilor, e în stare de un comportament nasol. Chiar nu voiam să aflu că prietenia mea însemna atât de puţin, încât nu puteau face câţiva paşi pentru o masă gratuită.
M-am gândit şi la spiritul de grup. Mi-am dat seama că Janos şi Sergio îşi împărţeau prada pentru că erau amândoi marginali. Rhino împărţea nugaua pentru că nu voia să se îngraşe. Vinul Superplângăcioasei nu costa nimic.
Era o cale pe care nu voiam s-o apuc, pentru că ştiam că nu duce nicăieri. îi auzeam pe ceilalţi urcând şi coborând scările, discutând ceva mai încolo. Erau toţi pe-aproape, dar n-au apărut. Speram să vină unul câte unul să- şi ceară scuze, sau să se înfiinţeze toţi ca să îndulcească lucrurile, dar n-a fost aşa.
Sunt convinsă că n-a fost un plan elaborat. Nu se consultaseră, nu mă boicotau. Doar câteva decizii individuale. Mi- am analizat comportamentul. Uitasem să-i dau cuiva înapoi uscătorul de păr? Bârfisem pe cineva? într-un fel, atitudinea asta era mult mai dureroasă. Dacă mi-ar fi dat peste nas intenţionat, atunci furia mea ar fi fost justificată. Dacă cineva te calcă pe bătături şi o face intenţionat, eşti liber să te răzbuni, dar dacă cineva face un pas neglijent în spate şi îţi striveşte piciorul, nici dacă e foarte grav nu poţi – sau cel puţin eu nu pot – să cauţi răzbunare. Unul din motivele pentru care n-am bătut apropouri a fost că nimeni n-a ştiut că Rutger a fost singurul meu invitat. Prân-zul-fantomă putea trăi liniştit mai departe

dacă nu punea nimeni întrebări.
— Nu-ţi face griji, îmi spuse Rutger la plecare, vor exista în viaţa ta unul sau doi prieteni care să nu te trădeze. Cei pe care îi vei trăda tu.
Ai numai două variante când prietenii te trădează. Să ţii minte sau să uiţi. E clar care variantă e mai sănătoasă. Sau nu? Ai aflat un adevăr neplăcut. Dacă descoperi că vreo haină sau vreun obiect casnic are un defect, le poţi returna sau schimba, dar foarte puţini suntem dispuşi să ne schimbăm prietenii, chiar dacă suntem foarte hotărâţi. Nu putem ieşi din cutiuţele noastre. Unii dintre prietenii mei de acasă spuneau că ar veni să mă viziteze, dar nici chiar cu un etaj întreg la dispoziţia lor n-au făcut-o. Ajungi să te întrebi dacă nu cumva greşeşti undeva. începeam să descopăr că nu eram ca majoritatea oamenilor: aveam sentimente.
Mă gândeam la ce-mi povestise Piotr despre un falsificator bătrân care stătuse zece ani în puşcărie şi care îi spusese: „Universul e vechi de milioane de ani, dar într-o secundă totul se poate schimba. Zece ani de rahat şi, dintr-odată, gata."
Câteva zile mai târziu, am urcat pe terasă şi am văzut un .ilt echipaj de la ambulanţă. Richard şi Vlan erau îngroziţi. Marile nenorociri au o aură imposibil de confundat. Se citeşte şi în felul în care stai.
Rutger era la fel de agitat ca de obicei. Vlan a făcut un gest spre piscină şi a mormăit „Marina". Credeam că echipajul făcea un exerciţiu. Tot n-am înţeles până nu mi-a explicat Rutger. Oare când se transformă panica în teroare? Sau teroarea înfloreşte în chip de panică?
Simţeam c-o luăm razna. Rezistasem până la un punct, ne felicitaserăm pentru curajul de până atunci, în mare parte pentru că nici unul dintre noi nu fusese foarte apropiat de I lamish sau de Patricia. Eram toţi prietenoşi, dar nimeni nu era aici de chiar atât de multă vreme şi, în plus, există o doză de rezistenţă morală pusă bine pentru momentele nefaste; la ultimul nivel, te mai poţi bizui doar pe rezervele de egoism şi de dezinteres faţă de ceilalţi. Dar deja era prea mult.
Verdictul a fost acelaşi. Nici urmă de violenţă, de abuz de

alcool sau de droguri. Patricia şi Marina nu reuşiseră să stea treze în piscină.
[orge a închis definitiv piscina, ca şi cum i-ar mai fî trecut cuiva prin cap, în afară de Rutger, să mai intre în ea. Nu ştiam ce să facem. Ne tot spuneam că spectacolul trebuie să continue, şi prima dată asta am făcut. Problemele noastre nu erau toate legate de simpatia faţă de Marina. Numai o mică parte din ele.
— îl concediezi pe Richard? îl întrebă Ewa pe Jorge.
— Acum pe Richard? Săptămâna trecută aţi semnat toţi o petiţie împotriva lui Rutger.
— Lucrează pentru moarte.
— Poftim? întrebă Jorge.
— A venit aici pentru că toţi elevii lui s-au înecat.
— Nu. Nu uita de atacurile rechinilor. Şi doi au murit de decompresie.
— întâi elicopterul prăbuşit. Apoi Hamish. Merv. Patricia. Acum Marina.
Ewa dădea din mâini ca o apucată.
— Şi cum a făcut Richard toate astea? A tras de o sfoară şi a dărâmat elicopterul? Nici măcar nu era aici când sa înecat Hamish.
— Aduce moarte aici. Ori el, ori eu, mai spuse Ewa.
— Nu fi prostuţă.
Oricât de ciudat ar părea, Ewa nu suna a prostuţă. Ni se cerea dintr-odată să suportăm o doză mult prea mare de realitate.
— Ce să fac? Să mă port ca o babă? spuse Jorge dând şi el din mâini.
N-am înţeles niciodată chestia asta: experienţa mi-a demonstrat că babele sunt nişte fiinţe dure, hrănite cu istorie, cărora nu le e frică de nimic. Deci analogia ar trebui să fie o puştoaică sau un moş.
Timpul încetinise, parcă se lichefiase. Nu m-am oferit să ajut la strângerea lucrurilor Marinei. Există adevăruri pe care le ştii, dar pe care nu le simţi. Toţi ştim cum e cu moartea, dar una e să ştii şi alta să o vezi că-şi face de lucru în faţa ta.
— Soţia mea vă va fi recunoscătoare pentru orele suplimentare, spuse detectivul la plecare.

— Facem o echipă grozavă, îi răspunse Jorge.
E posibil ca sistemul audio să fie culmea progresului umanităţii. înainte, dacă aveam clubul numai pentru noi, muzică tare şi halucinogene, era suficient ca să intrăm în cele mai bune stări. Acum, nu erau îndeajuns ca să ne bine-dispună măcar. De data asta, spectacolul n-a mai continuat.
— îmi place să cred că au ajuns în Rai şi-şi fac numărul în lata lui Dumnezeu, ne informă Nadia.
Ewa şi Piotr şi-au dat demisia. Discutaseră (la nesfârşit) dacă să mai stea încă şase luni, să strângă destui bani ca să cumpere o mănăstire dezafectată din munţii Tatra şi să o transforme în club pentru swingers[4].
— N-am de gând să mor cât încă sunt vie, a spus Ewa şi toţi am înţeles.
Ne felicitam unii pe alţii pentru curajul de a rămâne. Nimic nu te face să te simţi mai curajos ca decizia cuiva de a o lua la fugă. Lou şi Sue, care discutaseră (la nesfârşit) despre plecare, au rămas şi au mai primit zece minute din spectacol în care să folosească şi un mixer de bucătărie.
Simţeam în continuare frica răsuflându-ne în ceafa.
Câteva zile a fost linişte. Am avut câteva numere foarte reuşite şi ne-am mai relaxat puţin. Am urcat cu Nadia pe acoperiş, să ne bronzăm. Jorge aranjase ca piscina să fie umplută cu pământ şi plantase deasupra nişte puieţi. Nadia şi cu mine am îngheţat când am ajuns sus pentru că lângă ceea ce pe vremuri fusese piscina era acum o vacă Holstein enormă, culcată pe-o parte. Nu sunt expertă în vaci, cu atât mai puţin în afara contextului păşunii, dar asta chiar părea foarte mare. Picioarele fără vlagă care ieşeau de sub vacă erau destul de mici. Am recunoscut sandalele portocalii, uzate. Erau ale lui Vlan.
— E o vacă, am spus.
— Asta îţi puteam spune şi eu, îmi răspunse Nadia.
N-o să intru în detalii, dar nu era nici un dubiu că nici vaca şi nici Vlan nu mai trăiau. Eram atât de şocate, încât abia am putut da alarma.
Tremuram de spaimă. Făceam baie în apă de doi centimetri ca nu cumva să mă înec. Mânuiam forfecuţa de unghii cu

cea mai mare atenţie, să nu mă împiedic şi să mă înjunghii. Anunţasem pe toată lumea că trebuie să mă întorc în Anglia să-mi văd de cariera de dansatoare, ceea ce era adevărat, dar mă bucuram că am o carieră la care să mă gândesc. Fusese distractiv, însă tot ce aveam de arătat legat de şederea mea la Babylon erau nişte braţe mai bine definite, de la poziţiile în care stătusem cu orele pe scenă.
N-am aflat niciodată mai multe despre vacă. Vlan avusese un ghinion fulgerător. Vacile care cad din cer sunt o raritate. Nimeni nu s-a plâns că a pierdut o vacă; pe de altă parte, dacă ai arunca o vacă peste Barcelona şi ea l-ar face afiş pe unul, te-ai grăbi să ieşi în faţă? Janos a venit cu teoria că poliţia se răzbuna pentru elicopterul prăbuşit şi ne bombarda cu bovine. N-a găsit nimeni o explicaţie mai plauzibilă.
În mijlocul nopţii, Rutger a bubuit în uşa camerei mele.
— Repede! Richard a încercat să se sinucidă!
M-am ridicat în picioare, dar nu mă ţineam chiar bine. Aveam în stomac un ghem de groază. Mi se cerea ceva imposibil: să fac faţă altor nenorociri. încercam să-mi adun gândurile, când l-am auzit pe Rutger:
— Nu, glumeam doar.
Mi-a luat câteva secunde să-i trântesc uşa în faţă şi să grohăi ceva înainte să mă arunc înapoi în pat şi să las pedeapsa pentru o altă criză de conştiinţă.
Rutger bătu din nou.
— Nu. OK. Chiar glumeam. Constance a încercat să se sinucidă.
înghiţise un pumn de pastile, vomitase, umblase de nebună, fusese descoperită, dusă la spital unde fusese desfundată de pastile şi înfundată cu altele şi trimisă acasă. Există prejudecata că dacă doi oameni vin de pe aceeaşi insulă trebuie să aibă un simţ al responsabilităţii unul faţă de celălalt. Din nou, eram flatată să fiu eu persoana de încredere când toţi ceilalţi sunt la ananghie, dar n-a durat mult.
Au instalat un pat de campanie şi pe Constance în c amera mea, ca să o pot îngriji.
— Depresie?

— Nu.
— Atunci de ce-ai luat pastile?
— Eram foarte fericită. M-am gândit – de ce să te sinucizi când te simţi groaznic?
Constance se temea de întuneric, aşa că dormeam cu lumina aprinsă. Mă rog, ea dormea în timp ce eu mă străduiam să adorm. Toţi avem micile noastre fobii. Ei bine, cu n-am. Totuşi, mulţi oameni le au. Azra se temea de untul lopit. Avea grijă întotdeauna să pună pachetul de unt înapoi în frigider după ce-şi tăia o fâşie. Posibilitatea ca untul să ajungă la temperatura camerei o traumatiza.
înţeleg să-ţi fie frică de întuneric. Nu înţeleg cum poţi spune cuiva chestia asta. Dar îi făceam pe plac. În plus, < instance mirosea urât. Am bătut câteva apropouri, apoi m-am gândit că e necesară o abordare directă.
— Ai nevoie de un duş.
— Normal. Spune-mi ce să fac. De ce femeilor li se spune întotdeauna ce să facă? Fă asta, fă aia. Sau, dacă nu ni se spune ce să facem, ni se spune ce să nu facem. Nu face asta, nu face aia. De ce nu avem libertate deloc?
Bărbaţii .m voie să nu facă duşuri.
Singura modalitate de a o scoate din cameră a fost să-i împrumut bani pentru cumpărături, asta pentru că aventura ei cu pastilele îi slăbise reflexele de a-şi folosi cârdurile. Am făcut faţă o vreme, pentru că o întâmplare ca asta chiar mie amuzantă: viaţa e sacră – asta ne-a fost explicat foarte dar. După vreo trei zile, toată compasiunea dispăruse şi-mi doream sincer să-i fi reuşit sinuciderea. Bănuiam chiar că fusesem numită s-o îngrijesc nu pentru că străluceam de compasiune, ci pentru că eram idioată. Nimeni nu-ţi mulţumeşte şi, oricum, mulţumirile nu sunt decât nişte sunete rapide. În a patra zi, când şi-a stins ţigara pe săpunul meu, m-am dus la Jorge şi i-am explicat că trebuia mutată în altă cameră până nu-i provocam vreo leziune.
Am năvălit înăuntru, i-am făcut scandal lui Jorge şi abia apoi l-am observat pe băiatul cel nou care stătea într- un colţ.
— El e Jüan, mi-a spus Jorge. Ai fi dispusă să-i faci un tur?
Jorge ştia foarte bine că sunt. Nu-mi plac băieţii drăguţi, dar Juan era o excepţie. Arăta prea bine ca să lucreze la

Babylon, de fapt arăta prea bine ca să lucreze oriunde. Ar fi trebuit să i se dea un premiu pentru că era Jüan. Mă fâţâiam de pe-un picior pe altul, mă jucam cu o şuviţă de păr şi mă înjuram în gând că nu-mi aplicasem cel mai spectaculos machiaj. Era mai tânăr ca mine. Eu aveam 21, el numai 19 — numai bun de joacă.
L-am plimbat peste tot, străduindu-mă să nu-mi curgă balele. Am presupus că Jorge nu-l încărcase cu informaţii despre morţi, aşa c-am pus accentul pe alte aspecte de la Babylon.
— Ce e sus de tot? m-a întrebat.
Voiam să evit acoperişul, dar nu puteam risca să spun că nu e nimic, pentru că era posibil să aibă o aversiune puternică faţă de minciuni.
— Terasa de pe acoperiş.
— Haide să aruncăm o privire.
Să urc pe acoperiş era ultimul lucru pe care mi-l doream, dar trebuia să-i fac pe plac lui Jüan şi să petrec mai mult timp cu el decât oricine altcineva de la club, până când aveam certitudinea că îi demonstrasem că sunt cea mai bună partidă.
Când l-am văzut pe Richard pe acoperiş, am început să tremur aproape isteric. Noi, supravieţuitorii, îi spuneam de-acum Sfârşitul. M-am surprins înaintând un pic cocoşată, parcă pentru a mă apăra de vaci căzute din cer, şi mergeam pe mijlocul acoperişului, în caz că ar fi izbucnit din senin vreo rafală de vânt care să mă dărâme.
— Trebuie să vorbesc cu tine, Oceane, mi-a spus Richard.
— Mai târziu.
— Nu, spuse Jüan făcând cale-ntoarsă. Nu-ţi face probleme pentru mine.
Galant până-n vârful unghiilor. Mi-am jurat să-l fac să geamă de plăcere.
— Aşa? l-am întrebat, încercând să-i sugerez că sunt ocupată, dar fără succes.
— Ai urechi de nădejde, mi-a spus Richard. Nu mai pot continua aşa.
— Aşa cum? am reuşit să spun aproape indiferentă, ca şi cum n-aş fi ştiut despre ce vorbeşte.

— Totul e din vina mea.
— Totul e din vina ta? Cum ar putea să fie vina ta?
Am spus asta numai pentru că asta era de aşteptat să spun. Vorbele mele n-au reuşit să sune însă convingător, pentru că ceea ce voiam de fapt să-i spun era: da, ai dreptate.
— Nu vreau să fiu eu. Aş da orice ca să nu mai fiu eu. Oriunde mă duc... vreau să plec.
Aş fi vrut să-i spun ceva drăguţ, dar nu mi-a ieşit nimic mai bun decât:
— Ei, haide...
— Sunt prea laş.
— Nu vorbi prostii, am spus, pentru că asta era de aşteptat să spun.
— Trebuie să găsesc o metodă bună. Ceva memorabil. Ca de exemplu să mă leg de un agent de asigurări şi apoi să mă arunc în apă adâncă. Ceva despre care să se vorbească.
N-am mai stat foarte mult cu Richard. A şters-o în aceeaşi zi, fără să-şi ia rămas-bun, fără măcar să ştim c-a plecat. Şi-a lăsat acolo cele mai multe chestii, dar împachetase totuşi câte ceva. Lou şi Sue aveau acum la dispoziţie o jumătate de oră pe scenă, ca să mai întreţină spectacolul. Au descoperit conceptul de „invitat special” şi se foloseau de acest statut ca să meargă pe plajă şi să-i iniţieze pe tineri în tainele favorurilor orale. Fie erau foarte mulţi doritori, fie erau ele foarte stăruitoare. Performanţa e singura întreprindere care-ţi permite să plăteşti mai puţin cu cât primeşti mai mult.
Înainte să plec, am schimbat adrese cu toată lumea, mai puţin cu Walter (de care mi-a fost în continuare dor) şi cu Rutger. Am avut norocul să nu dau nas în nas cu Rutger înainte să plec, deci n-a trebuit să mă confrunt cu dilema săi las adresa/să nu-i las adresa. În mod ciudat, în timp ce le dădeam adresa mea, scrisă cu multă grijă, supravieţuitorilor, aveam senzaţia că n-o să-i mai văd, dar eram convinsă că pe Rutger o să-l întâlnesc iar. Rutger apărea din senin, orice-aş fi făcut.
N-am primit veşti de la nimeni. E dezamăgitor să nu ştii nimic despre cunoştinţe vechi. Iţi tot repeţi că e din cauza stresului zilnic, a cumpărăturilor, a plăcilor de faianţă din

baie care se mişcă şi care tot amână un răspuns la vederea ta, la scrisoare sau telefon. O schimbare de adresă, o geantă pierdută – sunt scenariile clasice care-ţi reduc la tăcere corespondenţii, dar tot ţi-e ciudă că nu meriţi nici un efort sau, mai rău, că meriţi efortul de a nu-ţi răspunde.
Deşi nu-mi dădeam seama, trăiam sfârşitul unei era semnificative. Erau ultimele zile ale pierderii legăturii. Ce s-a întâmplat oare cu cele mai umane sentimente: abandonul şi curiozitatea? În peşteri şi în cluburi, amicii te puteau părăsi lăsându-te cu sentimentul apăsător al lucrului neterminat. E încă posibil. Numerele de mobil şi adresele de email se schimbă, dar în afara cazului în care chiar te ascunzi, poţi fi găsit cu uşurinţă. Până şi majoritatea hamsterilor au acum propriul site. Atunci, mai puteai încă să alegi dacă vrei să păstrezi sau să pierzi o legătură, într- un mod în care azi n-o mai poţi face. Acum, cel puţin, ştii ce înseamnă sfârşit şi poţi alege să priveşti intr-acolo sau nu. Să fii uitat e mult mai greu şi, în consecinţă, mai dificil de suportat.
Mi-am cumpărat perechea scumpă de pantofi. Eram sigură că vânzătoarele o să râdă de mine în magazin (două uşi mai jos de Babylon) pentru că am dat atâţia bani pe o pereche de pantofi, dar au rămas serioase. în timp ce-i împachetau, mi-am dat seama că eram pe muchie. Vedeam cum mi se împuţinează banii şi mă apucau ameţelile. A doua zi, am oscilat între exaltare la vederea pantofilor şi ruşine, ştiind preţul. Mi-am mai dat seama că-mi plăceau atât de mult, încât, ca să-i protejez de uzură, n-aveam să-i port, probabil, niciodată.
fi văzusem în vitrină cu câteva luni în urmă. Mi se întâmplă foarte rar să văd vreun articol de îmbrăcăminte care să mă obsedeze. Dar pantofii ăştia aveau să mă facă o persoană mai bună, mai importantă pentru univers. în aceşti pantofi, aveam să fiu mereu mulţumită de mine. Era cumpărătură la prima vedere. Numai că n-a fost chiar aşa. Am tras de timp ca să mă bucur şi mai mult. îmi plăcea să mă prefac că n-o să cheltui atâta. Dar extravaganţa... extravaganţa a fost întotdeauna pe gustul maselor. O sticlă de vin de 200 de lire nu e de zece ori mai bună ca una de 20: nu vinul îl plăteşti,

ci plăteşti actul de a plăti.
Există oameni care spun că hainele sunt frivole, că nu contează. Se înşală. Spun că stilul nu face decât să-ţi alimenteze sentimentul că eşti invincibil şi plin de succes. Dar dacă chiar face asta, oare nu e deja de-ajuns? Ce e mai simplu: să cumperi haine sau să fii invincibil şi plin de succes? Bonusul când tu te simţi invincibil şi plin de succes este că ceilalţi chiar te cred aşa.
îmi împachetasem bagajele. Sunasem după taxi. îmi retuşasem machiajul. Eram gata să plec şi-mi părea rău să mă duc acasă. Mi-era dor, dar aş fi vrut să mai stau.
Mi-am adus aminte de Jüan. Ii strecurasem adresa mea pe sub uşă şi îl invitasem, cu un zâmbet larg, să mă viziteze, dar mă temeam că nu fusesem destul de explicită. De ce să aştept o posibilă vizită la Londra? Tipul era sus. Nu ştiam în ce cameră, dar puteam să-l întreb pe Janos.
Am dat nas în nas cu Constance. Speram să aud măcar nişte lucruri elementare. Să-mi fi mulţumit că i-am ascultat balivernele şi că m-am străduit s-o fac să se simtă mai bine. E mai uşor să prăvăleşti un elefant din vârful dealului decât să scoţi pe cineva din depresie. Şi, una peste alta, nici n-avea de ce să se plângă. Evident, nu te îndopi cu o cutie de pastile dacă ai toţi boii acasă, dar, în mare, nu avea motive serioase să se plângă, Era tânără, sănătoasă, mai atrăgătoare decât multe femei şi nu suferise nici o traumă. N-avea vreo boală dureroasă. Nu suferea de foame. în lumina rezultatelor de la Babylon, acţiunile ei erau de-a dreptul obscene.
— N-ai plecat? mă întrebă Constance, care-mi purta una din bluze.
— A-nceput numărătoarea inversă. în ce cameră ejuan?
— Nu ştiu. Dar, oricum, e plecat pentru câteva zile.
Dacă ai minte, spui mulţumesc. Durează o secundă, nu costă nimic şi te face şi mai greu de urât. Nimeni nu-ţi poate reproşa „nici măcar n-ai spus mulţumesc”. Enervată pe propria-mi prostie de a nu mă fi pus pe tavă pentru Jüan, mi-am luat bagajul. Apoi mi-am dat seama că-i puteam scrie un alt bilet, ca să nu existe dubii legate de primirea lui în Anglia, explicându-i şi care sunt cursele cele mai ieftine. Am

scris un bilet cu multe sublinieri şi semne de exclamare, ceea ce mi se pare prostesc, dar nu era momentul pentru cenzură.
Janos îmi spusese care era camera lui [nan şi, în timp ce-i strecuram biletul sub uşă, am auzit un zgomot şi uşa s-a deschis, iar în spatele ei stătea Jüan, fără vreo haină care să-l incomodeze.
O jumătate de oră mai târziu, incapabilă să merg drept, mi-am luat rămas-bun, mi-am înşfăcat bagajele şi le-am îndesat în taxiul care aştepta în faţă. îmi lăcrimau ochii, ceea ce era destul de penibil, pentru că nu sunt o persoană emotivă, deci ceva îi irita. M-am uitat în oglindă şi mi-am văzut pleoapele umflându-se cameleonic.
— La aeroport? m-a întrebat şoferul.
Nu i-am răspuns. Mă gândeam numai la scula lui Jüan, odihnindu-se pe burtica lui ca un mascul splendid pe o plajă de carne. în general, dotările bărbaţilor sunt o sursă inepuizabilă de ironie sau de deziluzie: te saturi de melci sau de arici de mare în primejdie. Transpiraţia lui Juan era de asemenea senzaţională. Chiar şi acum îmi doresc să pot da o fugă la supermarket să-mi iau un borcan. Cu mare greutate, m-am uitat la ceas. Mai aveam cam o oră s-ajung la aeroport.
— Cinci minute, am spus, urcând înapoi spre camera lui Jüan.
Ştiam că o să dureze mai mult de cinci minute, dar nici taximetriştii nu vorbesc serios când spun că vin în cinci minute.
Jüan arăta mult prea bine ca să pot spera la o relaţie pe termen lung. Când te descurci formidabil în a le ajuta pe femei în experimentele lor sexuale, e clar că n-ai de gând să te aşezi la casa ta. Nici o femeie n-are dreptul să devină proprietară de drept, ci numai temporară. în plus, lui chiar îi plăceau femeile. Lui Rhino, de exemplu, nu-i plăceau. Rhino îl plăcea numai pe Rhino. Lui Janos îi plăceau doar blondele foarte sexy, cu păr mult, care erau repede de acord să i-o ia-n gură. Pentru mine, Juan era o pradă poate prea uşoară. E ca atunci când dresezi câini. Vrei să te asculte, dar nu poţi să respecţi un câine care te ascultă de fiecare dată. Vrei un

câine care uneori sare gardul şi-l muşcă pe poştaş fără să-ţi fi cerut acordul; vrei să-ţi aminteşti că e un animal supus, dar în acelaşi timp sălbatic, nu o târâtoare. Un bărbat ar trebui să fie destul de puternic încât să te poată omorî cu mâinile goale. Cu toate acestea, îmi trecuse prin cap ideea mariajului şi a întemeierii unei familii cu Jüan. Când m-am urcat înapoi în taxi, să prind avionul devenise o chestie de noroc. Nu ştiam ce să fac dacă-l pierdeam. Economiile se duseseră pe pantofi, iar aparatul de taxat mă înspăimânta deja.
N-am fost niciodată genul care pune bani deoparte, dar să pun speranţe deoparte, asta da, e una din trăsăturile mele fundamentale: de-asta am aşteptat până în ultima zi să-mi iau pantofii, de-asta am aşteptat zece minute până săi spun taximetristului să întoarcă şi să meargă înapoi la Babylon. Amânarea venea şi cu o porţie de plăcere, îmi imaginam încă o tură cu Jüan. Imaginaţia e totid: şi nimic nu te ajută să-ţi imaginezi că faci dragoste cu cineva mai bine decât chiar să faci dragoste cu acel cineva.
în timp ce urcam pe pipăite spre camera lui Jüan (îmi lăcrimau ochii atât de tare, că abia vedeam), făceam un calcul că pe la ora aia ai mei şi soră-mea erau deja în drum spre aeroport, pentru marea întâmpinare. îşi făceau loc prin trafic pe undeva. Asta mă neliniştea un pic. Nu mă deranja să-i trag ţepe Juliei, e parte din înţelegerea tacită atunci când mai ai fraţi. Dacă Julia s-ar fi dus singură, mi s-ar fî părut chiar amuzant. Dar să le întind alor mei o cursă, asta era altceva.
Mă înţelegeam foarte bine cu ei. îmi luase destul de mult timp să observ că nu era chiar ceva obişnuit să ai doi părinţi. Majoritatea au un singur părinte şi un personaj episodic în rolul celuilalt. în al doilea rând, ai mei nu mă puneau să fac nimic din ce nu voiam. N-am fost niciodată pe punctul de a le repeta greşelile. Nu m-au făcut niciodată de râs. Maică-mea nu pierdea vemea în compania vreunei sticle de gin, şi nici tata nu-i întâmpina pe prietenii mei cu scula pe-afară. Aveau grijă de mine şi numai de câteva ori am avut conflicte din motive de disciplină. Eram ciudaţi.
Odată, la Crăciun, când un prieten de-al meu venise în

vizită, maşina familiei, încărcată cu cadouri, dispăruse de pe alee. Nici maşina şi nici cadourile nu valorau foarte mult, dar era enervant. A doua zi, tata a condus de colo, colo, încercând să depisteze maşina, ceea ce evident nu s-a întâmplat. Căutarea lui nu era determinată de vreun acces de masculinitate rănită şi nici de devotamentul fanatic faţă de lege şi ordine, ci de dorinţa de a-i recupera cadourile fiică-sii.
Consecinţa teribilă a creşterii într-un mediu civilizat şi iubitor este că te trezeşti foarte puţin pregătit pentru tot ce se întâmplă afară. Egoismul, în schimb, nu te dezamăgeşte niciodată.
— Te-ai şi întors? comentă Jüan.
Ca prin ceaţă, am văzut că nu era singur. Intre picioarele lui se desluşea coama blondă a Constancei. Dădea încet din cap, cu o îngâmfare care sugera că era singura deţinătoare a trofeului. Jüan chiar avea nevoie de un băţ cu care să ţină femeile departe.
— Ai plâns, mi-a spus.
Nu era cazul să-i spun adevărul. Arătam de parcă îmi crescuseră două piersici în loc de ochi, şi în mod normal aş fi vrut să mă ascund într-o cameră întunecată cu o pungă pe cap, dar parcă prinsesem rădăcini.
— Oare există ceva mai bun pe lumea asta? salivă Constance, întrerupându-se din ce făcea.
Desigur, nu asta era întrebarea, în realitate. Şi nici nu cred că se aştepta la răspunsul ăsta:
— Da, spuse Jüan fără ezitare, cel mai bun lucru pe lumea asta e să mergi la plimbare cu un prieten.
Mi-am luat poziţia în timp ce Constance se îndrepta spre ieşire. Nici unei femei nu-i place să se pregătească pentru o felaţie de cinci stele şi imediat să fie pusă pe liber. Sexul oral e capitolul la care vrem toate să fim experte. Nimeni nu se supără dacă nu se pricepe foarte bine la ceva, şi cele mai multe putem glumi despre eşecurile noastre în bucătărie, pe ringul de dans, la birou sau la vreun examen. Dar nimeni nu va spune „Nu te obosi să mă iei acasă. Nu merită”.
Iresponsabilitatea era noua lege după care mă guvernam. De ce făceam asta? Toate problemele adunate în ultima

vreme mă cam scoseseră din pepeni, aşa că şi acum, ca de obicei, făceam ceva pentru că aşa voiam. Cred. Chiar şi aşa, nici măcar cea mai intensă plăcere nu te acaparează cu totul; lasă un pic de loc şi pentru alte gânduri. Oare la ce semafor o fi tata? îmi scosesem bluza, altfel s-ar fi şifonat. (La urma urmei, nu era chiar o problemă. Trei în maşină, măcar unul avea mobilul la el.)
în timpul acestui ultim rămas-bun, Superplângăcioasa a bătut la uşă încercând strategia „am rămas fără pastă de dinţi”, dar a auzit că nu era chiar cel mai bun moment să-i ceară ceva lui Jüan.
Coboram spre taxi pentru ultima dată, când l-am văzut pe Rutger sprijinit de el.

— Pa, Oceane! mi-a strigat. Voiam doar să-ţi spun că i-am anunţat pe toţi că puiul cu sos curry a fost contramandat.
N-am putut să văd cine ştie ce în drum spre aeroport. Ochii îmi erau în continuare umflaţi, mintea o nebuloasă.
Acum, că pierdusem avionul, nu mai simţeam nici nevoia să mă-ntorc pentru încă o porţie de Jüan. încercam să- mi pregătesc discursul. întotdeauna sunt tentată să spun adevărul, fie pentru că nu-mi place să mint, fie pentru că nu mă pricep să mint. Nu pot să-mi dau seama. Un lucru e cert, nu-mi place să mint, dar asta pentru că nu mă pricep.
Şi, în mod sigur, trâmbiţând adevărul, cu multă candoare, tot ai de câştigat. Nu mai fusesem atât de iresponsabilă niciodată. Din păcate, comportamentul ireproşabil al ultimilor 21 de ani nu avea cum să mă scape acum. Nu puteam să spun „N-am dezamăgit pe nimeni în viaţa mea, aşa că acum am pretenţia la zborul meu gratuit. Uitaţi certificatul care demonstrează că nu sunt, de obicei, cu capu-n traistă. Vă mulţumesc pentru înţelegere”. Ar fi trebuit să spun: „Ştiţi, a trebuit să-mi domolesc instinctele de dimineaţă”, şi să fiu înţeleasă, pentru că toţi suntem uneori controlaţi de dorinţe carnale şi, atâta timp cât nu-ţi faci un obicei din asta, ar trebui să fie scuzabil”.
Mă hotărâsem să aplic tehnica femeii fragile care izbucneşte în lacrimi. În situaţii-limită, bărbaţii pot recurge oricând la ameninţări şi la violenţă. Ei încep să se agite, noi începem să plângem. Cu faţa în halul în care-mi era, am născocit un scenariu cu un jaf în drum spre aeroport, în consecinţă fără bani şi bilet de avion. Mă gândeam să pomenesc în treacăt şi de o vizită la spital (un prieten în comă) sau o înmormântare (soră-mea), dar până la urmă am renunţat.
M-am târât până la tejghea şi, când i-am explicat femeii că pierdusem avionul pentru că fusesem jefuită, mi-a spus:
— Sunteţi foarte norocoasă.
Credeam că vrea să spună ghinionistă, dar ea chiar vorbise serios. Nu pierdusem avionul. Ratasem o prăbuşire.

IUGO

Nu era cine ştie ce test, în comparaţie cu ce urma să facă Audley, dar trebuia să facem un test.

Ne-am dus la o plimbare pe Insula Scufundată. Seamănă cu o peluză întinsă şi prost întreţinută, netedă, unde nu se întâmplă nimic. Estuarul Humber arată destul de neprimitor în dimineaţa asta. Poate că aşa e tot timpul. Mlăştinos şi umed din abundenţă, din cauza râului sau a norilor mustind de ploaie. Nici griul nu e de mare ajutor în îmbunătăţirea imaginii. Dar, după cum spunea Audley, e mai tot (impui la fel de gri.

— Până la şase ani, n-am văzut soarele.

De ce-ar vrea cineva să trăiască aici? Bineînţeles, e linişte, şi dacă vrei să fii fermier, pământul e tot pământ. Dar e la kilometri distanţă de cel mai apropiat magazin, unde găseşti numai douăzeci de pachete de ţigări, zece conserve de fasole, cinci batoane de ciocolată şi un tabloid.

Audley îmi arată, dincolo de apă, bărcile de salvare.

— Tatăl meu a lucrat pe o barcă de salvare.

— Cred că eşti foarte mândru de el. Să salveze vieţi.

— Sunt. îşi riscă pielea de fiecare dată ca să scape de la moarte nişte nebuni. Tata a scăpat câţiva inconştienţi, dar sunt foarte mândru de el pentru ăla pe care l-a aruncat înapoi.

— L-a aruncat înapoi?

— Fuseseră chemaţi de urgenţă, vreo zece. Un bancher care ignorase toate avertismentele se răsturnase cu tot cu iaht. De câteva ori chiar porniseră spre el. Tata îmi povestea că fusese cea mai nasoală cursă. Când l-au scos pe idiot din apă, tot ce-a putut să spună a fost: „De ce-a durat atâta? Abia aştept să depun o plângere.” Atunci, tata i-a spus: „Ai o singură ocazie să spui mulţumesc. Şi nu am pretenţia să fii sincer.” „Mulţumesc? Pentru ce?” „Ai dreptate”, i-a spus tata, aruncându-l înapoi.

— Şi nu l-a mai scos?

— Nu.

— Nu s-a simţit prost după aia?

— Nu. Vorba lui, de ce să te simţi prost că ai aruncat pe cineva în apă? E treaba Mării Nordului ce face mai departe. înaintăm spre sanctuarul păsărilor. E relaxant să priveşti păsările. Câteva minute. Probabil că aerul e foarte plăcut, dacă aş putea să respir.

— E foarte linişte.
— Nu întotdeauna, răspunse Audley. Uneori, e nebunie. Odată m-a jefuit un pensionar.
Am izbucnit în râs.
— Vorbesc serios. Mergeam spre casă, noaptea târziu, când apare moşulică ăsta. Mă gândeam compătimitor că n-ar trebui să umble aşa, de unul singur. Cred că avea vreo 80 de ani şi nici nu era în cea mai bună formă. Se opreşte în faţa mea şi-mi spune: „Dacă-ţi cunoşti interesul, dă-mi acum toţi banii.” Am crezut că e nebun. L-am ocolit şi mi- am văzut de drum, când am simţit că şi-a înfipt mâinile în buzunarele mele. L-am împins, ca să scap de el. „Dacă numi dai banii”, îmi zice, „sun la poliţie şi le spun că m-ai jefuit”. Nu era chiar o situaţie plăcută: trei dimineaţa, eu, un tip tânăr şi zdravăn, cunoscut ca un cal breaz de poliţia locală, şi un bătrânel leşinat. Pe cine ar fi crezut? Şi dacă scăpăm basma curată, tot trebuia să stau peste noapte la poliţie. Am luat-o la fugă, dar după ce făcusem tot felul de figuri pe ringul de dans glezna îmi juca feste şi nu mă puteam mişca repede. Boşorogul alerga după mine, strigând: „Am o lamă şi nu mi-e frică s-o folosesc. Opreşte-te sau mă tai.” M-am gândit că ar fi mai simplu să-i dau ceva, aşa că-i întind o bancnotă de cinci, dar el îmi ripostează: „Asta e tot, sărăn-tocule?” M-a obligat să-i dau şi pantofii.
— Cred că a fost penibil.
— Am avut parte şi de chestii mai rele.
Aud o lovitură cu pumnul şi Audley înjură.
— Ce-ai păţit?
— E un tic nervos.
— De cât timp îl ai?
Audley respiră adânc.
— De mult timp.
— A-nceput de la sine?
— Nu. Eram acasă şi mă pregăteam să iau al doilea prânz.
— Cum de-ai căpătat un tic gândindu-te la mâncare?
— Mă laşi să termin? Aveam optişpe ani atunci şi eram disperat să pun ceva muşchi pe mine. Fusesem întotdeauna un slăbănog, dar mă rugam ca atunci când o să cresc să mai pun şi ceva kilograme. N-a fost aşa. Mă

îndesam cu fier, mergeam la karate, făceam totul şi, la naiba, tot slăbănog eram. Muşchii îmi erau acum ca metalul. Dar tot slăbănog eram. Voiam nu numai să fiu puternic, ci să şi par. Mâneam. Mâneam şi iar mâneam. Toţi cei pe care-i cunoşteam cheltuiau pe femei, alcool şi haine. Eu îmi cheltuiam şi ultimii bani pe mâncare. Mă trezeam devreme pentru un mic dejun uriaş. Apoi o gustare. Apoi un prânz uriaş. Şi alte gustări. Apoi o cină uriaşă. Şi încă nişte gustări. Zi după zi. Detestam mâncarea. Detestam să văd ciocolată. Nu mai voiam să văd nici un cârnat, pentru tot restul vieţii. După un an de regim din ăsta, m-am îngrăşat un kilogram jumate.
— Şi aşa ai dobândit ticul?
— Nu. Eram acasă, gândindu-mă la al doilea prânz, dar mă îngrijora faptul că pierdeam războiul. Era primul război ca lumea, ştii tu, băieţii buni cle-o parte, băieţii răi de alta, cu lupte serioase, ştii, jocul complet. Un război pe care- 1 puteai înţelege. Şi care se desfăşura pe pragul nostru. Când am văzut primele imagini nu mi-a venit să cred. în Europa. Un război în Europa. Mă gândeam că războaiele se mai întâmplă numai prin rahaturile de ţări din Lumea a treia. Nu în Europa. într-un fel, aveam dreptate.
Toată lumea vorbea despre sfârşitul istoriei, şi eu mă gândeam că acum chiar e ultima dată. Deja dura de câteva săptămâni şi diplomaţii începuseră să golească minibarurile hotelurilor. Voiam să ajung acolo în cea mai mare viteză, dar aveam probleme. De exemplu, unde dracu' e Iugoslavia? Ce e aia Croaţia? Pe deasupra, n-aveam nici bani. în ziua când au început luptele, îmi cumpărasem un aparat de vâslit, pentru că mi-am dat seama că trebuie să- mi mai lucrez muşchii superiori. Am ajuns acasă cu scumpetea aia de aparat şi l-am găsit pe Scargill uitându-se la ştiri.
— Fratele tău e-n trupele de elită?
— Da. „O să fie nasol", mi-a spus. „Pe bune? De ce?", l-am întrebat. „Pentru că sunt exact la fel", mi-a răspuns. „E ca în Irlanda de Nord. încearcă să-i explici cum stă treaba acolo unui barman din Belize care nu ştie nimic despre asta. Locuitorii vorbesc aceeaşi limbă, au acelaşi Dumnezeu, sunt la fel de încăpăţânaţi şi nu se mai satură să vadă cum mor,

pentru că unii vor ca taxele, pe care oricum nu le plătesc, să intre în buzunarul unor paraziţi din Dublin, care nu dau doi bani pe ei, iar ceilalţi vor ca taxele, pe care oricum nu le plătesc, să intre în buzunarul unor paraziţi din Londra, care nu dau doi bani pe ei.” S-a ridicat, a tras un vânt şi a ieşit din cameră. Amintirea asta e încă foarte vie. Ca de obicei, avea dreptate. Mersese direct la ţintă. întotdeauna am vrut să fiu ca Scargill. Nici măcar ca Scargill, voiam să fiu Scargill.

— Ziceai c-a fost în războiul pentru insulele Falkland?

— Dar nu vorbea niciodată despre asta. Odată am mers într-un bar cu el şi cu mulţi prieteni de-ai lui şi, când Scargill s-a dus să se pişe, s-au aplecat toţi spre mine, cu un aer complice, de parcă aveau ceva important de comunicat, şi mau întrebat şoptit dacă frate-miu îmi spusese că el câştigase bătălia de la Goose Green[5]. Totul mergea foarte prost, erau înconjuraţi, când Scargill s-a ridicat şi a strigat „Cine e cu mine?”. Nu m-a surprins. Există oameni pe care i-ai urma oriunde. I-am întrebat de ce nu i-au dat o medalie. Prietenii lui au izbucnit în râs.

— Nu e de mirare că voiai să fii ca el.

— Dar tocmai aici e problema. Vrei să fii ca cineva tocmai pentru că nu eşti. Scargill nu putea să greşească. Mereu ştia ce să le spună fetelor, n-ar fi cumpărat niciodată o porcărie de aparat de vâslit care să nu meargă. Avea cămăruţa lui acasă; era minunat să te uiţi înăuntru. Totul era împăturit impecabil. Scargill putea călca o cămaşă în mai puţin de două minute, şi arăta ca ieşită din fabrică. Până şi sergenţii erau invidioşi pe cutele perfecte. Pleca de-acasă cu lunile, şi nici un fir de praf nu se depunea la el în cameră. Mergeam înarmat cu o lupă şi cu o torţă, şi tot nu găseam fir de praf. Până şi praful îl respecta pe Scargill.

— Tu de ce nu te-ai înrolat?

— De ce nu m-am înrolat? Asta îmi dorisem toată copilăria. Mă jucam de-a cadetul. Mărşăluiam prin faţa ministerului. Iubeam tot ce ţinea de armată. Nu numai armele, dar sentimentul de apartenenţă. Ordinea. Dar am abandonat trupele de elită.

— De ce?
— De fapt, ele m-au abandonat pe mine. Eram candidatul cel mai bine pregătit. Ştiam cântecele regimentului pe dinafară. Speram să mă alătur lui Scargill. Apoi au descoperit că aveam numai un rinichi.
— Ce se întâmplase cu celălalt?
— Nimic. Dezertase. Am picat examenul medical. Puteam să fiu în rezervă, dar nu voiam locul doi. Eram furios. Mă concentram să obţin certificatul de instructor de fitness când a început războiul. Brusc, mi-am spus că e genul de război de modă veche, în care băieţii buni au nevoie de ajutor. N-aveam nici cea mai vagă idee cum să ajung acolo, şi n-aveam nici bani. Nu ştiam cu ce să mă îmbrac. Ce se poartă la război? Dacă apari în uniformă, atunci pe care o alegi? Atunci mi-am spus: nu aşa ar trebui să fie. Ar trebui să fie simplu. Hai odată!
— Cum ai ajuns acolo?
— Cu autostopul. Am făcut autostopul şi am mers mult pe jos. Partea cu autostopul n-a funcţionat foarte bine.
Alor mei le spusesem că plec să muncesc într-o tabără din Franţa. Am stat 18 ore în Birmingham, aşteptând în ploaie să mă ia cineva, vedeam maşini oprind pentru fete atrăgătoare şi fete neatrăgătoare, până la urmă m-a dus un tip până în Austria. încerca să mă convingă să intru în Partidul Comunist Peruan.
— Era peruan?
— Nu. Ceva ofiţer prin nordul Londrei. Se pare că cea mai mare parte din Partidul Comunist Peruan e acolo. în Austria, am mers cam 150 de kilometri pe jos, în cea mai mare parte prin ploaie, fără să mă ia cineva. Bineînţeles, ceva nu făceam bine, dar nu-mi dădeam seama ce. Dar nu sunt genul care renunţă.
Am intrat într-un bar. Audley şi-a comandat o halbă, eu am luat ceainicul şi mi-am pus de ceai. Când m-am întors, un roşcovan insista să-i mai ia lui Audley o halbă, deşi de-abia se atinsese de prima.
— Vreun prieten?
— Nu. Unul pe care l-am bătut odată.
— Nu-nţeleg.

— Stai să vezi. Ne întoarcem la război. Stăteam într-o cafenea îmbâcsită prinU-un oraş obscur din Ungaria, uitându-mă la probabil singurii trei copii din oraş adunaţi în jurul singurei motociclete, nu una foarte mare. Mă dureau picioarele de muream, eram pe punctul de a-mi mânca şi ultimii bani, dar nu eram departe de graniţă. Nimeni nu vorbea engleză, eu nu pricepeam boabă de maghiară, dar îmi dădeam seama după imaginile de la televizor că se mai întâmplau chestii cu armata. îmi studiam ghidul de călătorie când cineva mă întrebă: „Mergi spre sud?”
Un tip din Liverpool, trecut bine de 40 de ani, cu pantaloni şi geacă de camuflaj, cu părul vraişte, părea să fi fost în armată. „Da”, i-am răspuns. „Eşti ziarist?” m-a întrebat. „Nu”. „Bine. Urăsc ziariştii”, mi-a spus, aşezându-se. „Eu sunt Adevăratul John. Sunt mulţi de John, dar eu sunt cel adevărat. Eşti în vacanţă?”
„Nu”, i-am răspuns, neştiind ce să spun, pentru că „am plecat la război” suna idiot. Apoi mi-a picat fisa că glumea. A râs şi mi-a dat una peste umăr, spunându-mi: „Nici eu. Nu-ţi fie teamă, englezii sunt aici.” Era clar că avea aceleaşi planuri ca şi mine.
Eram încântat să am companie. După atâtea zile de singurătate, nu m-a deranjat nici că Adevăratul John a hărţuit-o pe chelneriţă. îi tot trecea mâinile peste cicatricile lui, inclusiv cele de sub haine, spunându-i „Kolwezi”, „Belfast” etc. Chelneriţă era scârbită.
„Eşti pe mâini bune, fiule”, mi-a spus. „Ai noroc că m-ai întâlnit pe mine.” Şi chiar simţeam asta. Adevăratul John avea o maşină pe care o închinase în Viena; după povestea mea cu autostopul, era ca-n paradis. Totul. Era soare, aveam muzică, conduceam spre un război. Ne-am oprit la un bar micuţ să bem ceva şi un american a venit să
ne întrebe dacă vrem să trecem graniţa. Avea un nume biblic... Jeremiah, îl cunoşteam de cinşpe minute şi deja ştiam o grămadă de chestii despre el. Venise din Florida, St. Petersburg, şi vindea ace spitalelor. Era foarte mândru de asta. Transportase mai multe ace decât oricine din Florida. „Dar am mai multe talente, acum explorez arta fotografică.” E simplu să devii fotograf. îţi iei un aparat şi pleci la război.

Deja nu mă mai simţeam atât de original ducându-mă în Iugoslavia. Mă aşteptam să găsesc autobuze întregi la graniţă. Nu m-am bucurat când Adevăratul John s-a oferit să-l ia şi pe Jeremiah, pentru că ne strica imaginea, dar în fond era maşina lui şi s-ar fi putut ca Jeremiah să-mi trimită poza pe la ziare.
Mergeam cu viteză când Jeremiah ne-a spus că trebuie să se pişe. Coboară, se îndreaptă spre un tufiş şi Adevăratul John o ia din loc, încet. Jeremiah fuge după noi, forţându-se să râdă, de parcă gluma i s-ar părea bună. Adevă- ratuljohn opreşte la câteva sute de metri, dar cum se apropie Jeremiah, cum pleacă din nou. Am făcut chestia asta de câteva ori, până când Adevăratul John a călcat acceleraţia şi ne-am tot dus. Toate lucrurile lui Jeremiah erau în maşină. Nu ştiu eu multe despre fotografie, dar recunosc o căruţă de bani atunci când o văd. Adevăratul John râdea ca un ticălos, şi eu cu el. Ajungem la graniţă, ne oprim să mai bem ceva, şi fiecare îl imită pe Jeremiah, în disperarea lui.
— Mi se pare groaznic să te amuze o chestie din asta, l-am întrerupt.
— Să te amuze? Am râs o oră, cred. Atât de mult, că ne-am urcat în maşină şi ne-am dus să-l vedem încă o dată pe Jeremiah. Era mai mult sau mai puţin în acelaşi loc iuide-l lăsasem, fără bani, fără paşaport, plângea pe marginea drumului. Ne-am oferit să-i dăm paşaportul în schimbul pantalonilor. „Vreţi să mă jefuiţi iar", a-nceput. „Nu, dă-ne pantalonii şi-ţi dăm paşaportul înapoi." Aşa că ne-a dat pantalonii şi-am plecat. „îi facem un serviciu. Ar putea, dracului, să ne mulţumească", a spus Adevăratul John. „N-ar rezista nici cinci minute în Iugo." Spunea asta pentru binele meu sau pentru că adevăraţii ticăloşi nu-şi dau seama niciodată cât sunt de ticăloşi?
Am ajuns la graniţă. Cele mai multe maşini ieşeau, abia dacă se încumeta cineva să intre. îmi rumegam replica pentru graniţă: „Am auzit că e un război în zonă. Mai aveţi nevoie de un om?" Adevăratul John mi-a spus să- l las pe el. Fluturând ghidul meu, le-a spus: „Suntem critici culinari. Am venit să vă analizăm restaurantele." S-au uitat cam strâmb la noi, dar ne-au lăsat.

în Zagreb, Adevăratul John a vândut imediat maşina -era luată pe cartea de credit a soacră-sii – şi aparatele de fotografiat şi mi-a dat o parte din încasări. II iubeam pe Adevăratul John. Am mers să vizităm nişte clădiri mari, care pentru câteva zile au părut şi importante, încercând să găsim pe cineva cu funcţie de conducere, dar nimeni nu ne băga în seamă. Puteam cumpăra ziare în engleză şi numai aşa ştiam că situaţia se înrăutăţeşte, altfel era doar o vară fierbinte.
Stăteam într-o cafenea, eu mâneam îngheţată de zmeură. La masa de lângă noi era unul care se plângea că nu mai au îngheţata lui preferată şi peste drum trei băieţi aveau o dispută despre cum trebuie aşezată o placă de surf pe capota maşinii. Asta a fost prima lecţie: când o ţară e în război, totul se reduce la câţiva oameni delegaţi să mănânce rahat în contul ei.
„Ajunge", a spus Adevăratul John. „Ajunge cât am tras mâţa de coadă. Nu de-asta am venit." A oprit un taxi.
„Du-ne la război, amice!" A durat o vreme până să ajungem la Osijek, unde era asediul. Un ofiţer care vorbea ceva engleză ne-a îndrumat către un sătuc din apropiere unde se forma o legiune străină. Taximetriştii sunt de obicei de rahat, dar ăsta ne-a dus direct la ţintă.
Baza era în fosta şcoală a satului. Afară era un tip dezbrăcat până la brâu, cu un Kalaşnikov atârnat pe el, ca un gardian foarte dezorganizat. Avea un tatuaj cu „Fuck U" pe frunte, deci era de presupus că vorbea măcar puţină engleză.
„Am venit voluntari", i-a spus Adevăratul John.
„Prea târziu", a răspuns U. „E plin. Plecaţi."
„Nu mă face să râd", i-a spus Adevăratul John trecând pe lângă el. „Unde-i şeful?"
Dacă n-ar fi fost şi Adevăratul John acolo, probabil că aş fi plecat cu coada-ntre picioare. Eram dezamăgit să văd că planul meu nu era deloc original. Erau zeci de voluntari împrăştiaţi peste tot, şi păreau toţi destul de retardaţi. în afară de U, care fie avea un bagaj emoţional impresionant, fie fusese victima unei glume proaste la vreo petrecere a burlacilor, calibrul grupului era exprimat de Rico, un yankeu. Zburase mai întâi la Belgrad, unde ceruse să fie

primit în audienţă de un general de la Ministerul Apărării pe care îl asigurase, îndelung, că „îi urăşte pe sârbi” şi că vrea să omoare „cât de mulţi sârbi îi cad în mână” pentru că „îi urăşte pe nenorociţii de sârbi”. Asta spune totul despre Rico, redirecţionat cu politeţe spre Croaţia, unde le povestise tuturor aventura lui. Nu spun că eu aş fi ştiut de la bun început că Belgradul e capitala Serbiei, dar înainte să-ţi iei biletul de avion arunci măcar o privire pe o hartă.
Comandantul se instalase într-unul din birourile din şcoală. Când am intrat, am găsit doi ţipi serioşi, profesionişti, îmbrăcaţi în negru, şi un tăntălău umflat, genul de copil pe seama căruia toată lumea face glume în şcoală şi care ajunge, invariabil, portar la salonul de masaj. Adevăratul John i-a salutat pe bărbaţii în negru şi a anunţat că ne-am prezentat la datorie. Bărbaţii l-au dat pe mâna umflatului.
„Numele meu e Roberto Diaz”, a spus tăntălăul.
„Eşti spaniol?” l-a întrebat Adevăratul John.
„Ungur”, a răspuns unul din bărbaţii în negru.
„N-are de ce să-ţi fie ruşine”, a spus celălalt.
„Spaniol”, a sărit Roberto, uitându-se urât. „Am paşaport spaniol.”
„Numai unul?” a întrebat Primul Negru. „Eu am cel puţin vreo şase.”
Apoi a început să vorbească stâlcit cu Negrul Doi în croată, cred. Erau încruntaţi de concentrare şi se jucau nervos cu un ceas de mână.
„Spuneţi-mi”, începe Roberto, „aţi cunoscut vreodată vreun bogat sau vreun om de succes care să fie de treabă? Care chiar să vă fi plăcut?”
Adevăratul John şi cu mine am căzut o clipă pe gânduri. Ce vrea să audă, care e răspunsul la întrebarea asta?
„Nu vă faceţi probleme, nu e un test. îmi place să pun întrebarea asta.”
Aşa că am fost recrutaţi. A doua zi a sosit un camion cu provizii şi Adevăratul John şi cu mine am primit echipament. Judecând după înţelepciunea militară care plutea deasupra taberei, sârbii nu aveau nici o şansă. Datorită experienţei mele, am fost numit responsabil cu antrenamentele, şi îi alergam pe toţi pe deal în sus cu canistre pline cu apă în

braţe. Şi eram nemilos cu cei care trişau. Mă simţeam ca acasă. Eram un erou, mă bronzam şi eram în siguranţă. Nu se întâmpla nimic în apropiere. Era ca şi cum am fi fost într-o staţiune, cu singura diferenţă că nu existau cluburi, femei, baruri, piscine, mâncare decentă, iar conversaţiile se învârteau toate în jurul unghiurilor celor mai bune în lupta cu cuţitele. Am făcut cunoştinţă cu ceilalţi: trei agenţi de pază din Gosworth, Bazza, Gazza şi Lazza, un controlor de bilete din Inverness, o grămadă de scandinavi şi un neamţ care îşi adusese şi câinele şi care locuia singur într-un cort cu toate accesoriile imaginabile, inclusiv dispozitivul de tăiat roşii în forme ciudate.
Motivele erau felurite. Bazza, Gazza şi Lazza aveau nevoie de o pauză departe de neveste. Unul sau doi erau evident nebuni, şi-ţi dădeai seama de asta şi fără să ai studii de specialitate sau cunoştinţe aprofundate de psihiatrie. U, de exemplu, sau Dr Moarte, care lucrase la un xerox în Lille şi care nu putea să facă nici zece flotări, şi pe care toată lumea îl bătea când ne antrenam fără arme.
Nu mi-am dat seama imediat, dar am înţeles destul de repede că ne aflam unde ne aflam pentru că nu puteam face nici un rău. Adevăratele lupte erau la Vukovar şi la Osijek, adică în oraşele mari. Pe nimeni nu interesa sătucul nostru greu de reperat, şi dacă ne atacau sârbii le-am fi putut ţine piept vreo cinci minute. Croaţii, Negrul Unu şi Negrul Doi, nu erau acolo ca să asigure coeziunea, erau ca educatoarele care au grijă să nu se întâmple nimic rău. Adevăratul John a întrebat despre bani.
„Nu se dau bani”, a spus Roberto. „Ce e bine în locul ăsta e că poţi face ce vrei.”
Şi asta s-a dovedit a fi adevărat. într-o dimineaţă, au fost aduşi şase prizonieri sârbi. Se zvonea că Roberto îi cumpărase în schimbul cataloagelor cu hiturile Stax[6]. Prizonierii au fost apoi îndesaţi într-un elicopter, pe care Roberto îl închinase pe nişte maşini de spălat. Adevăratul John, eu şi încă vreo câţiva am primit ordin să-i însoţim. Prizonierii nu erau foarte veseli, dar nici prin cap nu le trecea ce zi zdruncinată îi aşteaptă.

„E o chestie ştiinţifică”, îmi spuse Roberto. „Se spune că ban la ban trage. Şi mulţi cred că bogăţia aduce şi avantaje. Eu susţin că bogăţia e numai o chestiune secundară. Din altă parte vin avantajele.”
Roberto ne-a explicat apoi că cinci din cei şase prizonieri erau nişte rataţi, dar al şaselea era Regele Patiseriei din Novi Sad. Conform teoriei lui, universul îi protejează mereu pe cei bogaţi. în timp ce spunea asta, l-a aruncat pe unul din prizonieri din elicopter. Eram la vreo 20 de metri înălţime, aşa că existau vagi şanse de supravieţuire, deci nu pot să spun că mi-ar fi surâs o încercare.
„Ce vrei?” a chiţăit unul din sârbi, crezând probabil că e la un interogatoriu cu metode extreme.
„Vreau să văd cât sunteţi de norocoşi”, a spus Roberto, în timp ce Adevăratul John îl ajuta să mai expedieze unul. începeam să mă îndoiesc de Roberto şi de Adevăratul John. Eram pe timp de război, şi sârbii făcuseră chestii dezgustătoare, dar... Nu puteam face nimic, aş fî putut măcar spune ceva, dar am tăcut.
Roberto a fost încântat de rezultate. Cei cinci rataţi se făcuseră terci, dar bogătaşul aterizase într-o piscină. îşi rupsese amândouă picioarele, însă fusese salvat de două adolescente la bustul gol.
„Trebuie să existe un Premiu Nobel pentru teoria mea”, repeta Roberto.
Negrii Unu şi Doi erau furioşi. în cădere, unul dintre rataţi distrusese maşina tipului care ne aducea baghete proaspete. Au avut cu Roberto un schimb dur de replici în vreo patru limbi.
— Să înţeleg că mâncarea nu era atât de rea? l-am întrebat.
— Ba da, era. De cele mai multe ori primeam spagbete şi caviar. Oprisem un camion sârbesc, plin cu caviar, ca pradă de război. La început, întârziaţii ca mine şi ca Adevăratul John nu primeau nimic, dar apoi s-au săturat până-n gât şi au insistat să împartă. Chiar şi acum am alergie la cuvântul caviar.
Apoi am avut primele victime. Unul din ţipi, un portughez, susţinea că face piercinguri. Ca un fel de semn distinctiv al

regimentului, ne-am pus toţi câte un cercel în sfârc. După două zile, patru dpi au murit din cauza unei infecţii în sânge. Arătau ca şi cum cineva le-ar fi pompat purpură[7] sub piele. Ne-am luat rămas-bun în timp ce erau transportaţi spre Zagreb, dar la cât erau ei de conştienţi pe-atunci, am fi putut la fel de bine să fim nişte prinţese japoneze.
Eram „pe poziţii”, termenul militar pentru a sta degeaba. Blocasem drumul, construisem bariere de beton cu ţevi de fier pe care localnicii ne-au pus să le dăm jos. Sătenii ne priveau ca pe o pacoste care le strica roşiile şi nu avea nici un sens să le explicăm că suntem acolo ca să-i apărăm. Problema era cu liniştea. Era mult prea multă linişte. Petreceam foarte mult timp încercând să-i reparăm ceasul lui Guillermo. Guillermo venise de la Madrid, dar îi pocnise cureaua de la ceas pe aeroportul din Zagreb. Noţiunea timpului e foarte importantă într-un război, aşa că Guillermo îşi cumpărase altă curea de la aeroport.
Cureaua născuse controverse violente. Unii spuneau că Guillermo a fost tras în piept de vânzătoare şi cumpărase cureaua greşită. Ceilalţi susţineau că nu cureaua e de vină, dar că e nevoie de o unealtă specială. Cureaua ar fi trebuit prinsă de ceas cu un ac cu capete retractile, şi deşi acul părea să aibă dimensiunea potrivită, nimeni nu-l putea prinde de ceas. Pentru că mare lucru nu aveam de făcut, Guillermo stătea ore în şir jucându-se cu cureaua. Era insuportabil, pentru că părea atât de simplu. Ne lăsau nervii rapid, luam ceasul de la Guillermo şi ne înnegream de furie pentru că nici noi nu reuşeam. Nimănui nu-i place să fie învins de o curea de ceas.

1
Prăjituri libaneze din făină, untşi zahăr, umplute cu fistic (w. tr.).

2
înregistrare care, în general, este produsă în exemplare puţine, fără a fi distribuită publicului larg (n. tr.).

3
Cuvânt preluat cel mai probabil din limba idiş, desemnând o persoană neîndemânatică sau predispusă la accidente (re.

tr.).
4
Persoane care se angajează în sex promiscuu; cupluri care-şi schimbă partenerii sexuali. (N. ed.)
5
27-28 mai 1982, una din bătăliile de mică importanţă strategică în războiul dintre Marea Britanie şi Argentina pentru supremaţia în insulele Falkland şi sudul Georgiei (w. tr.).
6
Casă de discuri britanică (n. tr.).
7
Termenul argotic purple se referă fie la o specie de marijuana, foarte puternică, cu nuanţă purpurie şi miros de fructe, fie la codeină (n. tr.).

Cealaltă mare distracţie era să aflăm lucruri despre Roberto. Toţi cei pe care-i întrebam despre el aveau o altă poveste. Se vorbea de servicii militare în Israel, Spania, Ungaria şi Uruguay. Lucrase pentru ruşi. Lucrase pentru americani. Roberto avea numai vreo douăzeci şi cinci de ani, deci numai un sfert putea fi adevărat. în mod sigur lucrase pentru ziarele spaniole. Sub una dintre identităţi, semna regulat poveşti sumbre despre celelalte identităţi. Nimic nu se compară cu a te intervieva de unul singur. Mai scria şi cronici despre restaurantele din Berlin, folosind un ghid vechi şi cerând restaurantelor să-i trimită meniul. Intrai la el în birou şi te întreba: „Ce crezi despre dicke Bohnen mit Rauchfleisch1?"
Roberto arăta ca un copil obez care încă face pe el. Dar era autoritar. Marcel, neamţul care locuia în cort, se dădea mare cu trucurile pe care le ştia câinele lui. În timpul unei astfel de demonstraţii, Roberto, care trecea pe- acolo, i-a strigat:
„De ce vorbeşti nemţeşte cu câinele? Toţi câinii vorbesc ungureşte."
Şi a mormăit ceva. Câinele s-a rostogolit, a mers cu spatele, a stat pe picioarele din spate. Marcel pălise, pentru că se tot lăudase cu câinele lui care ascultă numai de el. Mă temeam pentru soarta câinelui.
Tocmai când începeam să ne plictisim, am aflat că sârbii se puseseră în mişcare. Opt dintre noi am fost trimişi să patrulăm. U era responsabilul. De cum am ieşit, m-au luat frisoanele. Pentru asta venisem, iar acum, că primisem ce căutam, nu mai voiam. Una e să fii omorât în luptă, pentru că aşa ţi-a fost norocul, şi alta să fii omorât pentru că te comandă unul care nu-şi deosebeşte cotul de fund. Asta îmi spuneam, dar tot îmi era teamă. Până la urmă, nici nu conta dacă U ştia ce face sau nu, era vorba despre mine.
Am mers vreo două ore şi ne-am relaxat. E reconfortant să vezi că eşti în viaţă. Apoi am trecut printr-un sat care fusese şters de pe faţa pământului. Tot timpul mă întrebam dacă sunt într-o poziţie destul de sigură. Poţi dezbate asta la nesfârşit. Dacă treci pe o stradă unde crezi că se ascunde un ţintaş de elită, vrei să fii primul? Nu. Ţintaşul poate fi

pregătit. Vrei să Iii al doilea? Nu. Dacă ţintaşul nu era gata, până acum sigur s-a trezit. Vrei să fii al treilea? Nu. Ţintaşul e gata, în mod sigur. Vrei să fii al patrulea? Nu. Poate că ţintaşul vrea să împartă echipa în două. Vrei să fii al cincilea? Nu. Ţintaşul a avut timp să-şi pregătească obiectivul, în esenţă, nu vrei să fii acolo. Teama era atât de puternică, încât devenise dureroasă.
N-o să-ţi spun ce am văzut în sat, nu vrei să ştii. Am intrat într-o pădurice când, deodată, a izbucnit. Toată lumea trăgea cu disperare. Nu vedeam nimic în afară de nişte bucăţi de copaci care zburau pe lângă mine. Am căzut la pământ cu atâta putere, că mi-a intrat ţărână în gură. Am apăsat pe trăgaci. Pistolul se blocase. Golesc încărcătorul, iar se blochează. încerc iar să-l curăţ când văd că toată lumea aleargă cu disperare.
Există un anumit stil de a o lua la sănătoasa dintr-o luptă. Vrei să fugi repede, ca să scapi, să nu fii lovit sau luat prizonier. Dar nici nu vrei să ai aşa viteză încât să-i laşi pe toţi ceilalţi în spate, înecându-se cu praful stârnit de tine. în retragere, am ajuns pe vârful unui deal. Deşi am fost ultimul care a luat-o la fugă, n-am fost ultimul care s-a oprit. Ne-am regrupat pentru că restul nu mai puteau fugi. Frankie, un yankeu, se pierduse. Nu-l văzuse nimeni. Nimeni n-avea idee de ce am început să tragem. Nimeni nu recunoştea că ar fi tras primul. Văzuse cineva duşmanul? Nu.
„Ce facem cu Frankie?", ne-a întrebat U, complet lipsit de aerul de comandant. Aştepta să vadă dacă propune cineva să ne întoarcem. N-a propus nimeni. Probabil că fusese doar o încurcătură stupidă, dar nu se ştie niciodată. Ne consumaserăm mai toată muniţia, deci dacă într-adevăr era cineva acolo, se ştia de noi. În al doilea rând, o încurcasem, şi fuga e sănătoasă. Curajul constă tocmai în a avea puterea să nu fugi.
Am căzut de acord să ne întoarcem şi să le spunem tuturor că Frankie dispăruse, pentru că părea prea neconvingător că-l lăsasem în spate. Am mai pierdut vremea câteva ore înainte de întoarcere, ca să putem susţine că l-am căutat, asta în caz că Frankie mai era în viaţă. Cât am aşteptat în

satul ars din temelii, am avut parte de cea mai bună băutură din viaţa mea. Apă stătută din bidonul din dotare, dar eram viu şi mi-era sete şi nu m-am bucurat niciodată mai mult de o băutură.
Mă gândeam serios să plec. Mi-era deja clar că nu eram Scargill. Scargill ar fi rezolvat totul în cinci minute. Foarte simplu. Mă întrebam cum aş putea să ies din asta. Era război în toată ţara, şi să ieşi era probabil la fel de periculos ca şi să rămâi. îmi plăcea să mă ascund într-o casă arsă, unde nu eram o ţintă sigură, dar eram convins că, de fapt, îmi doream să mă ascund într-o casă dintr-o ţară unde nu era război, unde puteam să merg prin baruri fără să mă împuşte cineva. De exemplu, Anglia. Eram într-o ţară de rahat şi voiam să plec.
Când ne-am întors fără Frankie, ne gândeam că Roberto o să explodeze. Era foarte calm.
„Ce s-a întâmplat?" l-a întrebat pe U.
„Am fost înconjuraţi. A trebuit să tragem ca să scăpăm."
„Câţi sârbi?"
„N-aş putea spune."
„Militari? Rebeli?"
„N-aş putea spune."
„Unde l-au lovit pe Frankie?"
„N-aş putea spune."
„S-ar spune că n-ai văzut prea multe."
„Sunt doar sincer."
„Ba nu eşti. Eşti un ratat care nu e-n stare să-şi ascundă ratarea."
Veştile erau proaste. Croaţii pierdeau. Până şi Negrii Unu şi Doi, care îşi petrecuseră cea mai mare parte din timp jucând cărţi, erau ghemuiţi într-un colţ, cu cele mai solide căşti pe cap, cu mâinile încleştate pe arme şi apărând o cutie de portocale pe care nu păreau dispuşi s-o-mpartă cu cineva.
Am pus mâna pe o hartă şi am început să memorez drumul până la graniţă. Singura noastră consolare era că, fiind atât de neînsemnaţi, probabil nimeni nu se va deranja să vină să ne omoare.
După-amiază, o maşină a oprit în piaţa din centrul satului. A coborât un italian. Am fost surprins că n-a căzut împuşcat,

erau vreo 30 de puşti îndreptate spre el.
„Bună ziua. Buon giorno. Gutten Tag”, ne-a spus cu un zâmbet imens.
Avea prostul obicei de a spune totul în trei limbi. Era un pârlit de comis-voiajor. Voia să ne vândă armuri. L- am primit cu căldură pentru că ne-a spus că vine de la Osijek, ceea ce însemna că drumul era liber şi nu eram complet rupţi de lume.
Apoi a devenit nasol. Stăteam la coadă să ne luăm porţia de caviar, şi eram pe punctul de a mă întinde după sticla de ketchup. Il întrebasem mai demult pe Scargill care e cel mai important sfat pentru un soldat, secretul pe care ar vrea să i-l încredinţeze unui novice. „Ketchup”, îmi spusese. Mă gândeam că o fi vreun cod pentru „nu te lăsa strivit şi fii mereu cu ochii în patru”, dar nu, el chiar vorbea despre pasta de tomate. „Să ai întotdeauna pliculeţe de ketchup cu tine. Cu ketchup poţi mânca orice. Lăcuste, şobolani, legume arse. Orice.” Mă întind după sticla de ketchup când îl văd pe finlandezul masiv de lângă mine la pământ. M-am gândit că are o zi proastă, dar apoi am văzut că îi curge sânge dintr-o gaură enormă din spate. E război şi, într-un târziu, îmi pică fisa. Vreau să strig „lunetist” cu o voce bărbătească, de soldat, dar nu reuşesc decât ca o fetiţă de şase ani. Roberto preia controlul, spunân-du-ne să nu ne mişcăm şi să nu tragem până nu localizăm lunetistul. Avea abilităţile naturale ale unui lider criminal. Până la urmă, i-a scos pe toţi afară la grămadă. Am rămas cu finlandezul. Toată farmacia noastră consta din aspirine şi nişte bandaje. Manualul de prim-ajutor spune să vorbeşti cu rănitul şi să încerci să-l linişteşti, ceea ce era greu de făcut din moment ce finlandezul era pe ducă. Şi să fi fost împuşcat în cel mai bun spital din lume, tot ar fi fost terminat.
— Cred că a fost îngrozitor, încerc să-l consolez.
— Nu, nu chiar. Nu-mi plăcea prea tare de el.
„Nu-ţi face probleme”, i-am spus, „o să fie bine.”
„O să mor, idiotule”, mi-a răspuns finlandezul.
„Ba nu, nu, o să fii bine”.
„Eşti o pacoste. Cară-te dracului”, mi-a spus.
S-au întors şi ceilalţi şi Roberto m-a privit, spunându-mi:

„Eşti spion, nu?” M-am întors să văd cu cine vorbeşte, dar nu era nimeni în spatele meu. M-am gândit pe urmă că ăsta o fi umorul lui de războinic. Dar toţi mă priveau foarte serioşi.
— De ce-a crezut că eşti spion? l-am întrebat.
Audley a înghiţit în sec. Era clar că nu-i plăcea să vor bească despre asta.
— N-avea nici un motiv. Era rândul meu să fiu spionul, asta-i tot. M-am uitat la adunătura din spatele lui Roberto şi mi-am dat seama de ce nu mă împrietenisem cu băieţii. Pentru că erau toţi de rahat.
„Ce-ar fi să vedem armurile alea?” a întrebat Roberto. O clipă am sperat că a renunţat la acuzaţia de spionaj.
Mă înşelam amarnic. Mi-au potrivit una din armuri şi m-au legat de gardul şcolii.
„Pentru cine lucrezi?” m-a întrebat Roberto. Inima îmi bătea atât de tare, că o vedeam mişcându-se. Aş fi spus orice, aş fi făcut orice ca să scap. Mă ploconeam şi imploram.
„De ce ai aşa o părere proastă despre mine? Nu te-aş trăda niciodată.”
„N-am o părere proastă despre tine”, a fost replica lui Roberto. „Loialitatea e simplă. Loialitatea e pentru leneşi. Trădarea cere un efort.”
Mă gândeam chiar să mărturisesc, dar eram prea speriat ca să fiu convingător. Roberto a îndreptat arma spre mine. Măcar ştiam că trage bine. A nimerit mai degrabă vesta, nu pe mine. Deşi nu m-a lovit niciodată un cal, presupun că asta e senzaţia. Comis-voiajorul avea tot felul de veste, ieftine, medii şi scumpe. îl îngrijora testul nu din cauza mea, ci pentru că se uza marfa. Când m-au îmbrăcat cu aia scumpă, eram deja gata, dar am reuşit totuşi să înregistrez ce se întâmpla.
Italianul negocia cu Roberto făcând slalom printre limbi. încă părea să creadă că are şanse să vândă ceva.
„De ce nu vorbeşti ungureşte?” a întrebat Roberto.
„E foarte greu. Muy difficile."
„Şi câinele ăla vorbeşte ungureşte”, zise Roberto şi puse câinele să facă o demonstraţie.
„Ongrois pas utile. Nu e utilă.”

„Ba nu-i adevărat. E foarte utilă. Eu nu împuşc oameni care vorbesc ungureşte”, spuse Roberto golindu-şi arma în italian. Eram în Croaţia, nu era timp pentru strategii de marketing.
Credeam că se terminase. M-au târât într-un fost depozit al şcolii şi m-au încuiat acolo. Mă durea atât de tare, încât aproape că voiam să mor. Mi-am dat seama că dacă într-adevăr era un spion în tabără n-ar fi avut decât un lucru de raportat: „Lasă-i singuri o lună şi se omoară între ei”.
A doua zi, Roberto a venit să mă vadă.
„Numai două calităţi sunt importante: curajul şi umorul. Nu prea ai curaj, dar poate ai umor.” Mă studia de parcă eram un şoarece de laborator.
Era numai vina mea. Eu alesesem să vin. Mă speria cel mai tare perspectiva de a fi pus într-un sac. Eram sigur că o să mor, şi nu mă interesa ce o să se întâmple cu corpul meu, atâta timp cât nu ajungeam într-un sac de plastic, ca gunoaiele.
„Cei mai mulţi oameni nu sunt oameni”, mi-a spus. „Au convingerea că au caracter. Nu au. Nu e nevoie să torturezi pe cineva ca să-l poţi manevra. Lasă-l fără somn două zile şi e moale ca untul. în armată, toţi sunt obsedaţi de forma fizică. De alergatul kilometri întregi cu rucsacul în spate. Oricine poate fi antrenat să facă 50 de genuflexiuni, 100, 200. Dar asta nu contează. întrebarea interesantă e cu ce rămâi atunci când nu ţi-a mai rămas nimic.”
„De ce-mi faci asta, Roberto?”
„Pentru că-mi eşti simpatic.”
Incuietorile ar trebui să fie simplu de manevrat. Uşa din spate a depozitului dădea în curte. Dacă puteam să descui, să apăs clanţa şi să mă strecor afară în noapte, erau şanse destul de mari să scap. Nu mă percheziţionaseră cum trebuie, şi aveam o centură secretă cu tot ce-mi trebuia pentru supravieţuire. Toate obiectele pentru supravieţuit trebuiau puse în joc. Dar şi cârligele de pescuit, şi acele şi chibriturile erau inutile dacă rămâneam încuiat.
Mă întrebam dacă aş putea pur şi simplu să izbesc uşa. Era foarte veche, dar destul de ţeapănă. Dacă n-aş fi fost atât de slăbit şi cu coastele rupte, poate că aş fi reuşit s-o dărâm.

Dar şi dacă mergea, zgomotul m-ar fi dat de gol.
în cameră era o grămadă de mobilă. Unul dintre birouri, foarte vechi, avea un sertar micuţ şi greu de observat.
L-am tras şi am găsit un set de chei. Nu, m-am gândit, ar fi ridicol să mă încuie într-o cameră cu un set de chei. Când s-a lăsat noaptea, am strecurat prima cheie în încuietoare şi s-a răsucit fără efort, ca unsă. Am privit cu atenţie în noapte. Depozitul era în partea din spate a şcolii. Auzeam destul de slab zgomotele din faţă. La 20 de metri în faţă era gardul, şi apoi câmp deschis. în câteva zile, dacă aveam noroc, puteam ajunge la graniţă. Santinela noastră era departe, şi numai din biroul lui Roberto puteam fi văzut, deci, dacă nu făceam gălăgie, era destul de greu să fiu depistat.
— Şi ai scăpat?
— Nu. Mă uitam la uşa deschisă. Şi am stat aşa destul de mult. Viitorul meu de prizonier nu se anunţa strălucit. Eram foarte norocos să fiu încă în viaţă, dar situaţia mea era fără ieşire. Probabil că aveau să mă împuşte. Dar dacă era să fiu prins căţărându-mă peste gard, atunci în mod sigur aş fi părut vinovat şi la fel de sigur aş fi fost împuşcat. Mi-am petrecut cea mai mare parte din noapte uitându-mă afară. Există doze limitate de curaj. Eu mi-o consumasem pe a mea. Am închis uşa şi am încuiat-o. în schimb, am început să mă gândesc la Scargill şi la colegii lui care vor sosi să mă salveze. Nimeni nu ştia unde sunt şi, chiar dacă ar fi ştiut, tot n-ar fi avut voie să mă ajute, dar nu-mi păsa că scenariul e imposibil. îmi doream asta atât de tare, încât credeam că e suficient ca să se şi întâmple, şi dacă mă gândeam la asta mă simţeam mai bine.
A doua zi a venit Roberto. A luat cheile din sertar şi mi-a spus să nu mă judec prea aspru.
„Războiul ăsta e o dezamăgire pentru toată lumea. Pe vremuri, te făceai soldat de dragul aventurii, al călătoriilor, al prăzii. Acum ţi-e mai bine dacă eşti contabil. Călătoreşti în toată lumea la clasa întâi, ai tot felul de beneficii, te joci cu propriile taxe. Rareori trage cineva în tine. Şi mai bine, te faci economist. Contabilii trebuie totuşi să fie atenţi la calcule. Câtă vreme noi suferim aici, în Zagreb, un... un... care e cuvântul pentru un linge-blide dezgustător, impotent,

parazit împuţit? Fie, să-i spunem simplu economist; în Zagreb, un economist care nu ştie nimic despre ţara asta, nu vorbeşte limba, care probabil a citit zece articole din ziar despre Croaţia, fură tot ce prinde."
„Nu prea-ţi plac economiştii, nu?"
„Nimănui nu-i plac economiştii. Nici măcar altor economişti. Asta e una dintre slăbiciunile noastre: avem toţi impresia că putem trăi mai bine vieţile altora. Tu îţi imaginezi că ai fi un Roberto mai bun, eu că aş fi un Audley mai bun. Toţi credem că putem trece aţa prin urechea acului, până când încercăm. Trebuie să ne ajutăm unii pe alţii."
„Pot să mă duc acasă, Roberto?"
„Asta e o întrebare foarte profundă" mi-a spus şi a plecat. Şi apoi au intrat doi tăntălăi. „Suntem din Norvegia. Suntem jurnalişti. Ni s-a spus că mâine vei fi acuzat de spionaj şi împuşcat. Ce crezi despre asta?"
Apoi mi-au mai pus nişte întrebări la fel de geniale în timp ce mâncau sendvişuri cu salam. Nu mi-era foame, dar mă gândeam că ar fi cazul să-mi păstrez forţele. Adevăratul John i-a lăsat pe jurnalişti să iasă şi când l-am întrebat dacă pot să mănânc un sendviş mi-a spus că e ultima mea masă. I-am auzit pe norvegieni întrebând când o să fiu executat.
— Şi ce s-a întâmplat?
— N-am fost împuşcat.
— Ai evadat?
— Aş prefera să nu-ţi spun.
— Nu te poţi opri aici, pe punctul de a da piept cu o adunătură de mercenari nebuni.
— Am spus destul.
— V-au luat sârbii prin surprindere?
— Nu. Deşi asta era încă una din fanteziile mele preferate. Să ajungă sârbii şi să-i oblige pe Roberto şi pe ai lui să-şi mănânce organele genitale înainte să-i execute. Partea nasoală a fanteziei era că sârbii urmau să mă găsească, eu le- aş fi spus „Spionez pentru voi" şi ei mi-ar fî spus „Nu-i adevărat".
— Roberto ţi-a spus că era o glumă?
— E jenant.
— Nu văd cum ar putea ti mai rău.

— Asta e altă treabă. Să nu te gândeşti niciodată că mai rău nu se poate. Să-ţi spun cum s-a terminat. A doua zi dimineaţă a venit maică-mea. Minunat, nu numai că o să fiu împuşcat, o omoară şi pe maică-mea.
— Şi ce s-a întâmplat?
— Mă înşelasem. Roberto şi ceilalţi nu ştiau cum să fie mai drăguţi. Marcel îi tot făcea ceaiuri. Dintr-odată, toată povestea cu spionajul şi cu execuţia s-a evaporat. Ne-am urcat într-un taxi şi am plecat înapoi la Zagreb. Aproape că ne-au făcut cu mâna la despărţire.
— Cum de te-a găsit?
— Când mă urcam în taxi, în Zagreb, cu Adevăratul John, unul dintre vecinii noştri, care venise în Zagreb pentru afaceri, a strigat după mine, dar eu nu l-am auzit. Când s-a întors, i-a spus maică-mii ce surprins a fost să mă vadă în Zagreb. Prin ziare se scria despre voluntarii străini, aşa că a venit să mă caute.
— Şi te-a găsit în plin război?
— N-a fost atât de greu pe cât pare. Aşa stăteau lucrurile pe-atunci în Iugo. Ieşeai dimineaţa şi-ţi omorai vecinul pentru că nu-ţi plăcea de el, pentru că asta credeai că ţi-e datoria sau pentru că ţi-era teamă că te-ar putea omorî el înainte. Apoi, după-amiaza, scoteai cea mai bună faţă de masă şi le ofereai vizitatorilor din Anglia cel mai bun gem, pentru că voiai să meargă vorba despre ospitalitatea din ţara ta.
— De ce te-a lăsat Roberto să pleci?
— Nu ştiu. Cred că i s-a părut amuzant. Nu m-am iertat niciodată că m-am dus acolo. De-aici ticul. îmi mai dau câte una peste fund. A fost pur şi simplu o nebunie. Dar oricum ai judeca legiunea de jucători a lui Roberto, nedoriţi şi săriţi de pe fix, au fost singura apărare pe care a avut-o satul ăla. Am ţinut-o aşa vreo cinci ore. Totul merge cum trebuie. Sunetul, în special, e un real succes. Aud până şi pământul scrâşnind moale sub pantofii lui Audley. Să sperăm că sistemul funcţionează la fel de bine în Chuuk.

CHUUK

Audley ia trenul până la Londra, pentru un ultim test. Odată ajuns în Chuuk, mă îndoiesc că va avea la îndemână

mijloacele tehnice necesare. Audley se aşază, când o femeie înaltă urcă şi începe să se fâţâie cu bagajul. Scoate un ţipăt şi se agită de colo-colo. îi lipseşte bagajul de mână. Are o valiză pe roţi şi bagajul de mână fusese prins pe ea. Şi-a pierdut biletul, banii, sendvişurile, cheile. Li se plânge lui Audley şi celorlalţi pasageri. E chemat conductorul şi i se plânge şi lui. Audley nu spune decât „o, Doamne". Şi-a pierdut până şi ce avea de citit, şi e o călătorie lungă. Audley caută ceva în buzunarul de la scaun şi scoate o carte despre Micronezia.
— Poftim, îi spune.
Trenul porneşte. Zece minute mai târziu, îi întinde cartea lui Audley şi-l întreabă:
— Ceva mai bun n-ai?
Cineva îi cumpără un sendviş.
Audley are un avantaj în faţa mea: el are un punct de pornire. într-o călătorie, trebuie să porneşti de undeva. Poate că insula scufundată e dezolantă şi goală, dar are un mare avantaj: permanenţa. Fermele şi colibele sunt acolo de generaţii întregi şi acolo intenţionează să rămână. Numele locului unde am crescut încă există; dar locul în sine a dispărut. Majoritatea străzilor sunt tot acolo, dar oraşul e în ruină. A lost distrus sistematic, zi de zi, dezmembrat bucată cu bucată. Oamenii au reuşit asta în 20 de ani. Majoritatea suburbiilor sunt aşa, probabil, reconstruite din amintiri. Ultima dată când am fost acolo, habar nu aveam unde să găsesc ceva. Ironia e că în multe feluri a rămas neschimbat: aceleaşi servicii, dar totul redecorat şi mutat din loc. Cinci sau zece case mai încolo. Cineva mi-a aruncat cât colo tinereţea. Nici dacă locul ar fi rămas intact nu mi-aş fi dorit să mă întorc acolo foarte des, dar e trist să vezi cât de reciclabil îţi e trecutul.
M-au plictisit întotdeauna rudele bătrâne care se plângeau de schimbare, dar iată-mă, la mai puţin de jumătate din vârsta lor, făcând acelaşi lucru. De lucrurile mărunte ţi-e adesea cel mai dor: scările pe care ai căzut, aleile pe care te-ai sărutat, banca unde ai stat cu prietenii. Vrei să te poţi agăţa de ceva, chiar dacă e o dărăpănătură. În afara marilor atracţii, Londra a devenit fluidă: o supă imensă unde carnea

şi legumele rămân neschimbate, dar totul pluteşte de colo-colo. Companiile se mută, angajaţii se mută, totul se mută, numai traficul nu. Responsabilitatea, de orice fel, pare din altă epocă. Am devenit cel mai stabil lucru pe care-l ştiu. Tot ce poţi face e să priveşti.
Walter avea obiceiul să întârzie. Asta era destul de rău, dar mai avea şi-un fel de-a spune, de cum ajungeam, făcând un semn cu capul înspre mine: „Ne pare rău că am întârziat. Vă daţi seama a cui e vina." Preferam să sosesc singură, ca să nu pot fi acuzată de întârziere. într-o noapte, la o petrecere, mă făcusem mică de ruşine, pentru că Walter întârziase mai mult de o oră. Când a apărut, ne-a explicat că poliţia îl reţinuse din cauza unei case care ardea vizavi. Am ieşit toţi să vedem. Focul era prea departe ca să ne pună în pericol, nu era nimeni în casă şi oricum nu puteam face nimic, aşa că am continuat să ne bem şampania în timp ce pompierii se luptau cu flăcările. Nu mai văzusem niciodată ceva atât de impresionant – o casă în flăcări e o privelişte terifiantă: flăcările izbucneau de pe ferestre cu violenţă, aproape că le distingeam zgomotul. Uneori, tot ce poţi face e să priveşti, deşi am simţit că gazda noastră se bucura de spectacol un pic prea mult.
A doua scrisoare de la Walter a sosit trei zile mai târziu. La fel ca prima, era trimisă din Londra, fusese expediată cu o zi înainte, deci nu se punea problema să fi fost livrată cu întârziere de opt ani, ceea ce nu e o întâmplare chiar rară.
Dragă Oceane,
Eşti surprinsă, nu ?
Atunci când vei citi asta eu voi fi într-adevăr... nici nu vreau să scriu cuvântul, e o prostie, nu ?
O să te enervez, aşa-i ? Se pare că enervarea face bine la inimă. E bine să mai faci câte un test, din când în când.
Lucrez în întuneric, aşadar iartă-mă dacă din când în când mă împiedic.
Va urma,
Walter
Mă enervasem la prima scrisoare. Era o farsă? O glumă? O greşeală? Am trecut prin multe stări. Perplexă. Supărată. Furioasă. Dar, cel mai mult, emoţionată.

Poate că e vina mea, poate că aşa sunt, dar în viaţa mea de până acum nu au fost prea multe momente cu încărcătură emoţională.
Nu-ţi dai seama imediat. Pe moment, nu vezi golul. Din păcate, cu cât îmbătrâneşti, cu atât se vede mai bine. Când mă gândesc la toţi bărbaţii care m-au călărit în tinereţe, am impresia că am doborât recordul la distracţie, şi atunci asta mi se părea de importanţă globală. Şi, într-un fel, chiar e: satisfacţia de ambele părţi e un rezultat.
Dar aproape orice bărbat cu pielea sănătoasă, cu o politică strictă de curăţare a dinţilor şi cu maşină ar fi putut ajunge în pat cu mine în adolescenţă. Atunci, dai pe-afară de afecţiune şi copleşeşti obiectele cele mai apropiate. în cele din urmă, înţelegi că majoritatea pachetelor sunt goale. Cele pline sunt rare.
Iţi dai seama totuşi că singura activitate demnă de atenţie e să ajungi pe culmile plăcerii. Prietenii te pot părăsi, banii pot fi furaţi, casele se pot prăbuşi, dar plăcerea rezistă atâta timp cât rezistă şi memoria. înăuntru şi afară, singura modalitate de a-ţi petrece timpul liber. Timp pe care-l poţi considera fără rezerve ca fiind petrecut cu folos. Lucrurile dinainte, lucrurile de după, le regreţi, dar vă spun sincer că actul, chiar dacă nu până la ultima notă, e în general satisfăcător. E păcat că nu poţi face asta tot timpul, oricât de atletic ai fi; aici încep dezamăgirile şi certurile. Plăcerea n-a fost niciodată o problemă, ci emoţiile şi logistica. N-ar fi indicat să te încui într-o capsulă a plăcerii, nici dacă s-ar putea. Nu trebuie să devii sclavul nimănui, chiar dacă lumea e construită pentru a-ţi face pe plac.
Asta e pariul pe care-l pui când păstrezi legătura; e trist când cineva care obişnuia să-ţi guste coapsele gemând de plăcere nu mai face efortul să traverseze o cameră ca să te salute; dar, uneori, e trist atunci când o face.
Totuşi, nimic nu e mai plăcut decât să fii încântat să vezi pe cineva şi acel cineva să fie încântat să te vadă; nimic mai emoţionant decât să vrei să ţii legătura cu cineva care vrea să ţină legătura cu tine.
Dar Walter chiar mă enerva. Dacă mă gândesc bine, dintotdeauna m-a enervat. Veneam acasă şi-l găseam

inconştient pe podea. Ridicam telefonul să sun la salvare, şi-l auzeam pe Walter chicotind. Bineînţeles, e un fenomen cunoscut: băieţaşul de cinci ani deghizat în om mare. Şi nu e neapărat un lucru rău. E o păcăleală. În mod sigur, nu vrei în permanenţă un bărbat care se poartă ca un copil, cu atât mai puţin când se smiorcăie şi vrea să ai grijă de el, dar când devine jucăuş e amuzant. Şi, într-un fel, e un compliment. Pentru că băieţaşul de cinci ani e întotdeauna încuiat în ultima cameră, cel puţin la tipii care merită atenţie, şi uneori e bine să ştii că a rămas nepăzit.
Walter era şi cel mai amuzant dintre prietenii mei. Din mai multe motive. în primul rând, mă lăsa să-l lovesc. Dacă se abătea în vreun fel de la legea spălării corecte a vaselor, sau dacă mergea la cumpărături şi uita să ia ceva, cumpăra ceva aiurea sau aducea fructe sub standarde, într-o manieră tipic masculină („Tu te-ai uitat la asta înainte so cumperi?"), se apleca şi-mi spunea: „Două şuturi." Şi dacă nu-i nimeream fundul bine, îmi spunea: „Mai ai dreptul la unul." Satisfacţia era fantastică.
înţelegea şi ce înseamnă să inventezi limbaje. Sunam la uşa lui, deschidea pentru o fracţiune de secundă, mă privea din cap până-n picioare şi spunea: „Nu. Nu mă interesează." Şi închidea uşa. Patru bătăi. Redeschidea şi mă lăsa să intru. De fiecare dată. Săptămână de săptămână. N-a fost prea distractiv prima dată, dar nici nu trebuia. Era gluma perpetuă, era salutul nostru.
Adevărata structură de rezistenţă a unui cuplu e felul în care se comportă când sunt singuri. Gradul de amuzament al lui Walter se măsura într-un joc pe care obişnuiam să-l jucăm. La început, pe bani. Când făceam drumuri lungi sau aveam mult de aşteptat, Walter paria că nu mă pot uita fix la el, fără să-mi schimb expresia de pe faţă, timp de treizeci de secunde. Spre surprinderea mea, nu puteam mai mult de o secundă sau două. Nici măcar nu se strâmba, nu făcea mutre, nimic prostesc. Ajungea să se uite la mine şi izbucneam în râs. La început am pierdut o grămadă de bani pentru că nu-mi venea să cred că nu pot rezista 30 de secunde dacă-mi golesc mintea (şi mă concentram la boli, moarte, varză rece, enumerăm florile din grădina maică-mii

sau mă gândeam la toiagul lui Aaron, la respiraţia de copil, la ostatici etc.). Secretul lui Walter era că nu încerca niciodată să mă facă să râd, pur şi simplu era ceva poznaş în muşchii feţei lui, încrederea că mă poate face să râd, şi chiar mă făcea să râd; în cele din urmă, era atât de ridicol, că nu mă mai puteam abţine şi izbucneam.
Eram în Soho cu prietena mea, Amber, ne jucam de-a agenda telefonică. Jocul e aşa: stai într-o cafenea şi câştigătorul e cel care are o cunoştinţă care, fiind în trecere prin zonă, se opreşte să schimbe două vorbe. învinsul plăteşte băuturile. E recomandabilă o dezbatere anterioară cu privire la reguli şi o stabilire fermă a lor. Stătusem acolo toată după-masa, când a apărut Walter şi mi-a spus:
— Oceane, te căutam.
Amber a refuzat să creadă că nu era un aranjament, şi îi atârna limba de-un cot la vederea lui Walter. Eu nu l- am recunoscut din prima, pentru că era îmbrăcat, pentru că nu eram în Barcelona, pentru că băusem absint şi pentru că nu mă aşteptam să apară. Asta se întâmpla la câteva luni după întoarcerea mea din Barcelona şi încă regretam că nu-mi luasem rămas-bun de la Walter.
Ajunsese în Londra în dimineaţa aceea.
— Nimeni nu avea adresa ta în Barcelona, mi-a spus, dar voiam oricum să vin.
Pornise spre centrul Londrei şi mă ochise în cafenea, cu Amber. Care sunt şansele să se întâmple una ca asta? E genul de întâlnire de care ai parte o dată în viaţă, dar poate că o dată e suficient.
Mă simţeam acasă cu Walter. Poate că asta e calitatea care contează cel mai mult, relaxarea. Să poţi fi tu însuţi, să-ţi permiţi să greşeşti şi să nu fie nici o problemă.
— De ce-ai venit după mine? l-am întrebat.
— Pentru că aşa am vrut.
— Dar de ce?
— Mă gândeam la tine.
— Abia dacă mă cunoşteai.
— Ştiam destul.
— Nu ţi-e dor de Heidi?
— După ce-ai avut-o de cinci sute de ori, îţi piere tot cheful.

N-am făcut bine că am venit să te caut?
Ba da. Făcuse bine. Mă încântase optimismul lui nesăbuit, şi continua să mă surprindă. Majoritatea aventurilor încep de sus şi apoi o iau la vale. Cu Walter, cu cât vedeam mai mult, cu atât îmi plăcea mai mult.
Scrisorile lui mă impresionau mereu. Avea un scris frumos, lucru rar la un bărbat. Mai degrabă desena decât scria. Scrisoarea de adio mă supărase îngrozitor. În primul rând, pentru că venise pe neaşteptate. De obicei, ai ceva probleme înainte de despărţire. Cu noi, totul fusese bine până am deschis scrisoarea. Problema cu oamenii care au un impact major asupra vieţii tale e că impactul poate fi în egală măsură şi negativ.
Mă enervase pentru că scrisese „E din cauza mea, nu a ta”. Ca să vezi clişeu. Nu-mi venea să cred că ar putea, de fapt, să fie adevărat. I-am judecat scrisoarea şi plecarea ca pe cele mai mari laşităţi. în realitate, faptele lui, oricare-ar fi fost, numai dovezi de laşitate nu erau. Observasem că slăbise în ultima vreme, dar, cum era un împătimit al sălii de fitness, m-am gândit că poate exagerase.
La cinci luni după ce-mi scrisese adio, am fost înştiinţată de moartea lui. Mai era o scrisoare, şi o frază m-a marcat:
O să-ţi vină să strigi şi să plângi: când o să se întâmple asta, aş vrea să fiu lângă tine.
Poate că decizia lui fusese cumva egoistă, dar e cea mai curajoasă faptă pe care am întâlnit-o. Să alegi să mergi din lumină în întuneric de unul singur, într-un moment când aproape toată lumea ar vrea să aibă pe cineva alături. Sincer, o parte din mine se bucura că nu a trebuit să trec prin chinul de a păzi un pat de spital. Bărbaţii adevăraţi sunt greu de găsit. Walter a fost singurul pe care l-aş putea descrie ca pe un bărbat adevărat. Poate că sună stupid, dar nu mă pot gândi la ceva mai bun. Sunt atâţia rataţi şi idioţi care se bucură de atenţie şi de laude fără să merite. Dar am văzut cum arată curajul. Să păşeşti în întuneric singur, dezarmat, fără să te plângi, perfect conştient că eşti învins - astea sunt cele mai importante valori ale unui războinic. Rare, dar există, dând a plecat, n-am alergat după el, dar am făcut-o mai degrabă din mândrie decât din tărie. Uneori îmi

doresc să fi alergat. Nu se ştie niciodată.
Am jelit mult. Jelitul n-are nici un rost, dar tocmai ăsta îi e rostul.
Walter a fost singurul cu care m-am gândit să am copii. Încă mă mai gândesc la asta, dar aş ezita şi dacă lucrurile ar fî cum trebuie. Nu doar pentru că se întâmplă tot felul de oribilităţi pe lume, dar mai e şi problema educaţiei. Ce să-ţi înveţi copiii? Să fie politicoşi, cinstiţi şi muncitori? Asta e o pierdere de timp. Ar fi necinstit şi crud să-i creşti cu speranţa că un astfel de comportament le poate aduce afecţiune sau succes. îi poate transforma doar în preşuri.
Şi acum, alte scrisori. Habar nu aveam de unde veneau scrisorile postume. Probabil că i le încredinţase cuiva. Mă îndoiam că ar putea fi vreunul dintre prietenii lui: erau prea delăsători. Poate doar dacă Walter intenţionase să le trimită acum cinci ani. Atunci da, putea fi unul dintre prietenii lui. Nu, trebuia să fie un avocat, sau o bancă, o instituţie, oricum, cineva care primise bani ca să le dea mai departe.
Am primit a treia scrisoare.
Dragă Oceane,
Am atâtea să îţi spun.
Povestea începe cu fratele meu. A plecat într-o vacanţă, la scufundări, şi nu s-a mai întors. E groaznic să te ocupi de repatrierea corpului fratelui tău. N-o să insist. Când eram în Chuuk, am aflat despre ghinioanele care îl urmăriseră pe Richard. O grămadă din lucrurile fratelui meu, mai ales hanii, dispăruseră. Ştiu că nu e în firea hanilor să stea prea mult într-un loc, dar devenisem suspicios.
Şi aşa am ajuns în Barcelona. Ii dădusem de urmă lui Richard. Nu eram sigur în privinţa accidentelor. Toţi avem impresia că putem face pe detectivii, nu ? Voiam să îl prind pe Richard şi să-i servesc o răzbunare cu propriile arme. Asta ne încrâncenează cel mai tare, nu, lipsa noastră de putere”?
În caz că aveai dubii, Richard nu a avut nici o legătură cu înecurile. Prima dată era la dentist, a doua oară cumpăra picături de nas. Pot să garantez asta pentru că am pierdut ore în şir urmărindu-l. La început nu am crezut că e nevinovat, dar a trebuit să recunosc până la urmă că nu

avea cum să comită două crime imposibile. Părea doar că e cel mai mare ghinionist în viaţă.
Abia mai apoi mi-am mai dat seama de ceva. Obişnu-iam să stau până târziu, să monitorizez orice mişcare, făceam rondul. Poate că din cauza asta conversaţiile cu mine lăsau uneori de dorit. Intr-o noapte, ceva s-a întâmplat, totuşi. Camera ta era numai la două uşi distanţă de a lui Richard. Am auzit pe cineva plimbându-se în vârful degetelor şi strecu-rându-se la tine în cameră. Eram convins că era Richard, şi nu cu gânduri curate, altfel aş fi aşteptat să văd ce se întâmplă. Am făcut un pas în faţă, să-l provoc. Dar nu era Richard. Era altcineva. Şi partea ciudată era că ştia că a fost surprins.
— O vizitezi pe Oceane? l-am întrebat.
— Nu, a spus închizând uşa.
Minţea, şi era o situaţie aiurea, eu ştiam că minte şi el ştia că ştiu şi totuşi nu îl deranja, iar eu nu aveam cum să dovedesc asta. Era ciudat săfiepe hol la ora aia, aproape de ziuă, dar la fel de ciudat era săfiu şi eu. Până la urmă, putea oricând susţine că era în căutarea unei partide.
— Mi s-a părut că am auzit alarma de incendiu, mi-a spus. Ai auzit-o şi tu?
— Nu. N-a fost nici o alarmă.
— Poate a testat-o cineva din greşeală.
— Nu. N-a fost nici o alarmă.
— Totul e testat, din când în când.
— Nu alarma de incendiu.
— Poate că am visat.
Mi-am dat seama că aveam de-a face cu răul în stare pură. E ca şi cum te-ai duce la grădina zoologică şi i-ai vedea numele scris pe plăcuţă, şi dintr-odată creatura răsare în spatele tău, de undeva de sub pământ, dincolo de. gratii, şi tu te gân deşti că aşa trebuie să arate. Nu ştiam ce să fac. Să fii răul în stare pură nu e, din câte ştiu, o infracţiune criminală, şi mă cam îndoiam că vorbele mele ar conta mult. Ai studiat răul în stare pură? Ce calificări ai? Şi cu ce spui că te ocupi? Incaleci blonde? Şi vrei să te credem pe cuvânt ? Am avut o discuţie cu forge, dar nu vedea lucrurile ca mine. Ştiu foarte bine ce am văzut. Am senzaţia că ţi-am salvat

viaţa. Nu ţi-am spus asta niciodată, ca să nu crezi că mă dau mare sau că încerc să te fac să te simţi atât de recunoscătoare, încât să-mi speli rufele un an întreg. S-ar putea să mă înşel, dar ştiu ce am văzut. I-am tras una în stomac şi i-am spus să te lase în pace. E şi asta un fel de împlinire, cred, să pocneşti răul în stare pură.
Poate că deja ştii toate astea. Poate că acum are cazier şi e cel mai mare, criminal în serie. Poate că tu dai interviuri... „L-am cunoscut în Barcelona. „ L-am mai căutat... dar n-am ajuns nicăieri. Arfi trebuit săfac mai mult? Nu aveam nimic ca să continui.
Am tăcut până acum pentru că e o povară. O spaimă. Presupun că după atâta timp vei putea lua o decizie înţeleaptă. Mai e o scrisoare, şi în ea sunt toate informaţiile. Trebuie să mergi în Chuuk, asta e în Micronezia, apropo, nu e vreo apă curgătoare prin Louisiana, şi să-l cauţi pe Bruno. Bruno are scrisoarea. Dacă nu vrei să mergi, e de înţeles. Orice ai decide, sper că eşti învelită în multe straturi de fericire.
Cu dragoste,
Walter
PS. Pii atentă la sicriele confortabile.
Pe cine găsise? Probabil că fusese Rutger, într-o încercare timpurie sau (cine ştie) târzie de a-şi face loc în mine. Rău în formă pură? Imbecilitate în formă pură.
Walter fusese mereu foarte activ. Era genul de om care se dădea jos din pat complet treaz, care părea îngrijorat că pierde ceva important dacă mai doarme la şapte dimineaţa. Mă privea mustrător dacă leneveam în pat.
— Ai fi fericită să stai acolo tot timpul, îmi spunea.
Mă gândeam la remarca lui şi ajungeam la concluzia că nu era în întregime adevărat, nu poţi avea o carieră de dansatoare stând în pat, dar, dacă s-ar fi putut, mie mi-ar fi convenit de minune.
într-o seară, când m-am întors de la un spectacol, Walter schimbase aşternuturile (era foarte şmecher cu micile atenţii ca asta) şi m-a întâmpinat cu sursa de euforie a casei. Zăceam în pat, în aşternuturi proaspete, fericită până-n măduva oaselor, şi Walter m-a întrebat:

— Se poate mai confortabil de atât?
Mi-am dat seama că nu. Eram întinsă pe un pat foarte confortabil, salteaua era exact cât trebuie de moale, pluteam în miros de pânză curată, temperatura era perfectă, lumina era perfectă. Pur şi simplu nu se putea ceva mai confortabil. Seninătate şi plăcere, mână-n mână. Nici o echipă de experţi în confort, oricât de mult ar fi cheltuit, n-ar fi putut să ajungă la rezultatul ăsta. Nici un despot nebun, cu ani de experienţă în pat, n-ar fi fost la fel de fericit.
— Ştii care e partea tragică? îmi spuse Walter. în două minute va trebui să te muţi.
Nu ştiu dacă au fost exact două minute, dar a trebuit să mă întorc. Confortul pare să fie ceva care se tot rostogoleşte, ca o minge pe o suprafaţă înclinată. Trebuie să te mişti ca să-l prinzi, să-l reaşezi şi, bineînţeles, cum este şi cazul meu, confortul te poate împiedica de la orice fel de mişcare.
Trebuia să merg după ultima scrisoare. De fapt, nu trebuia să merg, dar voiam. Mai bine zis, Audley putea merge în locul meu.
Trebuia să aflu ce e Chuuk. Nu auzisem de locul ăsta niciodată. Unul din motive era că se află în cealaltă parte a Pământului, şi că e ceva mai mare decât nişte limbi de nisip în Pacific. Mi-am adus aminte de Walter, luându- mă peste picior apropo de incapacitatea mea de a vizita ceva prin Barcelona: „N-ai fost..„N-ai văzut...” De ce-o fi ales Chuuk ca să-şi ascundă ultima scrisoare, nu ştiu, dar unul dintre motive trebuie să fi fost dorinţa de a mă face
să călătoresc.
Populaţia din Chuuk putea să încapă cu uşurinţă pe un stadion. Am studiat harta insulei principale, Weno, care are un singur drum. Dintr-o singură privire, o ştiam ca pe propriul buzunar. Poate că e atât de mică încât nu te simţi aiurea dacă intri intr-un bar şi întrebi: „îl cunoaşte cineva pe Bruno?”
Care e populaţia lumii? Mult mai mică decât populaţia din Chuuk. Nu poate fi mai mare de o mie sau cam pe- acolo, pentru că, practic, mai mulţi nu încap în materia cenuşie din dotarea unui om. Chiar dacă ai agenda de telefon plină, câte numere sunt acolo? Două sute, trei sute? Chiar şi dacă eşti

foarte popular şi te învârţi într-o grămadă de cercuri, câţi sunt? Două, trei mii? Dar cu câţi ajungi să te vezi? Patru sute, cinci? Şi dacă ai o familie numeroasă, asta ce înseamnă? O sută? Două sute?
Richard îmi spusese mai demult că una din ciudăţeniile de început ale scufundărilor e că de la suprafaţă poţi vedea kilometri întregi, dar odată ce te scufunzi, în funcţie de apă şi de lumină, vezi doar cinci, zece, douăzeci de metri sau, în apele englezeşti, câţiva centimetri. Oceanul e format din piscine mai mici. Te muţi dintr-una în alta. La fel e şi cu lumea: rareori vezi mai mult de cinci sute de oameni deodată. Mă întreb dacă se poate să ai experienţe emoţionale profunde cu mai mult de o mie de oameni într-o viaţă. Restul sunt controlori de bilete, trecători, privitori. Scenariul e repetitiv.
Dansam pentru că-mi plăcea, dar şi pentru că voiam să am succes. Succesul însemna, în cele din urmă, să am câţiva specialişti care să mă aprecieze. Câţiva ziarişti care să mă iubească. Alţi câţiva colegi care să-mi recunoască recunoaşterea. Câţiva prieteni şi cei din familie să fie mândri de mine. Şi câţiva duşmani să-şi roadă unghiile de ciudă.
Banii sunt grozavi. Şi cred că e fascinant să mergi într-o ţară pe care nu ai văzut-o, într-un oraş necunoscut, unde să te aştepte o mulţime de oameni. Dar, una peste alta, nu cred că e atât de important că un vânzător de îngrăşăminte din Gabon ştie cine eşti (în afara cazului în care aţi fost colegi de şcoală sau vrei să te culci cu el). Totul se bazează pe admiraţia unui grup mic.
Am senzaţia că am cunoscut destui oameni. E unul din semnele îmbătrânirii, ca primele labe de gâscă. E valabil pentru toată lumea, până la un punct. Chiar şi cei super-bogaţi şi supercunoscuţi, care au stadioane pline cu admiratori, au grupul lor stabil. Lumea emoţională va avea mereu mărimea unui sat.
Prăjitura. E una dintre cele mai mari probleme. începi, sau cel puţin aşa fac eu, cu sentimentul că e infinită. Nu eram geloasă pe celelalte dansatoare talentate, pentru că aveam senzaţia că va fi destulă prăjitură să treacă pe la toată

lumea. Bravo lor. Oare toată decenţa se întemeiază pe convingerea că până la urmă îţi va fi bine?
Dacă la cinci ani ţi s-a demonstrat că n-o să te ajute nimeni şi că o să eşuezi în tot ce e important pentru tine, ai mai avea dorinţa să-i ajuţi pe alţii? După cum se vede, prăjii ura e foarte mică, şi sute de oameni aleargă după o felie de fericire, deci îţi trebuie o putere extraordinară ca să mai dai dovadă şi de bunătate. înainte ca tendonul să-mi cedeze şi să-mi pună pe butuci cariera, o dansatoare pe care o cunoşteam a murit într-un accident de maşină. Dacă m-ar fi întrebat cineva „Vrei să moară?", aş fi fost oripilată de o astfel de idee. Dar mi-e ruşine să recunosc că, undeva în adâncul sufletului, am avut o sclipire de satisfacţie, pentru că se mai redusese din competiţie.
Când m-am întors din Barcelona am avut un moment de plăcere enormă. Unul dintre portarii de la Babylon, Curro, fotbalist înrăit, mă rugase să aflu dacă vreo echipă din Anglia e interesată de un transfer. Am spus c-o să încerc. Nu ştiam nimic despre fotbal, habar n-aveam cum să încep un astfel de proiect. Nici nu fusesem foarte prietenoasă cu (iurro, abia dacă mai schimbam două vorbe în afară de salut. Intr-o dimineaţă, mă gândeam ce să fac; mă vedeam dând nenumărate telefoane, irosindu-mi zile bune din viaţă pentru o chestie care nu mă interesa, pentru cineva pe care abia îl cunoşteam. Apoi am avut o revelaţie: n-o să fac asta. Poate este evident, dar toată viaţă mi s-au cerut ajutorul, mici favoruri, şi m-am străduit cât am putut. A fost singura dată în viaţă când am dezamăgit pe cineva şi m-am bucurat sincer.
E puţin deprimant să te gândeşti că ajutându-i pe alţii nu te ajuţi pe tine cu nimic. Poţi să stai toată viaţa să faci favoruri, dar n-o să primeşti nici măcar un pahar cu apă sau cinci minute pauză pentru asta. Poate că aşa
trebuie să fie, dar nu încape îndoială că egoiştii şi nepăsătorii au cele mai uşoare vieţi; nu neapărat cele mai fericite sau mai pline de succes, deşi se întâmplă adesea, dar în mod sigur cele mai uşoare. Uneori, am senzaţia că bunul- simţ e o păcăleală inventată special pentru mine. Sau, la urma urmei, o problemă de stil, la acelaşi nivel cu a-

ţi picta pereţii şi a alege între culoarea muştarului şi a magnoliei.
Mă uit la ceas. Audley ar trebui să ajungă în Chuuk din clipă-n clipă. O să fiu cu el imediat.
Diurnul până în Micronezia e foarte lung. Chiar şi dacă nu aş avea o problemă cu plecatul de-acasă, tot aş ezita înainte să călătoresc aşa departe. Am prieteni care zboară foarte mult şi care îmi spun că după unsprezece ore, sau ceva de genul ăsta, te dai bătut şi-ţi accepţi soarta, ba chiar începe să-ţi placă şi nu mai vrei să te dai jos din avion.
E absurd că l-am trimis pe Audley în loc să merg eu. Ar li mult mai simplu să ies pe uşă şi să fac asta singură, dar n-am de gând. Şmecheria e să rezolv problema şi, chiar dacă soluţia e un pic mai încurcată, nu sunt singura persoană care a străbătut distanţe neobişnuite ca să rezolve probleme simple.
Poţi să urăşti ceea ce devii, te poţi lupta ca să eviţi asta, dar tot acolo ajungi, chiar dacă te împotriveşti cu toată voinţa din lume. Fără un pic de noroc, suntem nimic. M-am gândit să cer ajutor dar, una peste alta, nu cred că lumea merită efortul ăsta. Afară e doar dezamăgire. Nici un doctor nu poate schimba asta. Nici un argument nu e destul de puternic. E ca şi cum ai lovi un perete cu fire de iarbă. Odată ce ai fost în culisele teatrului, teatrul nu mai e la fel. Odată ce ai observat crăpătura din vază, vaza nu mai e la fel. Odată ce ţi-ai văzut un prieten făcând ceva dezgustător, prietenia nu mai e la fel. Asta nu înseamnă că nu mai mergi la teatru, că nu păstrezi vaza sau prietenia. Ai de ales.
Se vede Audley.
— Cum a fost zborul? îl întreb.
— Plictisitor. îţi vine să crezi? Asta nu e un aeroport, e o şură.
înţeleg ce spune. Aeroportul din Chuuk e la fel de mare cât un hangar.
— Mersi că ai dat un semn. Totul funcţionează, nu? Ce-ar li să te duci la un hotel şi să te odihneşti? începem munca mai târziu.
— Cum să ajung la un hotel? Nu e nici urmă de taxi. Ăştia sunt aşa de relaxaţi, că nici măcar nu se înghesuie să te

jefuiască.
E adevărat că singurii care stau degeaba prin zonă sunt cei care-şi aşteaptă prietenii sau rudele şi sunt extenuaţi de efortul de a sta degeaba.
— Mă duc la o plimbare, poate găsesc ceva. A dracului distanţă pentru o scrisoare.
— Ştiu. îţi sunt recunoscătoare.
— înţeleg. Curiozitatea. Poate fi foarte puternică. Chinuitoare. Ţi-am povestit vreodată de amicul meu Martin? Lucra pentru o firmă care făcea orgi. Odată, a trebuit să livreze una la o biserică în Ipswich. Ipswich, după cum probabil ştii, e un loc liniştit – hai să fim sinceri –, plictisitor. Era în faţa bisericii, într-un cartier care până şi pentru Ipswich e liniştit şi ferit, descărca orga, când simte o lovitură peste fund, ca şi cum cineva l-ar fi pocnit cu o bâtă. Se întoarce, nu vede pe nimeni, cu nici o bâtă, apoi constată că s-a prăbuşit. E ultimul lucru la care te-ai aştepta, aşa că-i ia o vreme să-şi dea seama că a fost împuşcat în fund. N-a fost foarte rău, era o armă de calibru mic, a pierdut puţin sânge şi a ieşit din spital în câteva zile. A rămas cu o cicatrice şi mai are din când în când câte un junghi, dar în rest e bine, fizic. Ce nu poate înţelege e de ce a fost împuşcat în fund. Nimeni nu a găsit un motiv plauzibil. El locuia
în Newcastle şi acceptase livrarea în ultimul moment, pentru că un coleg era bolnav. Deci, dacă cineva îl urmărea pe el, n-avea de unde să ştie că o să fie acolo, în plus, nimeni nu-şi putea imagina de ce ar avea cineva ceva cu Martin, să nu mai vorbim de împuşcat. Nimeni nu fusese împuşcat în Ipswich de 20 de ani. Nu era nici un poligon de tragere şi nici vreun club de pistolari amatori în apropiere. Singura explicaţie era fie că cineva îşi curăţa arma care se descărcase din greşeală, fie că cineva avusese dorinţa perversă de a împuşca în fund un tip care livrează orgi. O singură împuşcătură. Nici un incident similar după. Martin era scos din minţi. Voia doar să ştie. A dat anunţuri în ziarul local, rugându-l pe făptaş să ia legătura cu el.
— Trebuie să fi fost frustrant.
— Am o vagă idee, dar...

— Ce?
— Nu, nu, să nu intrăm în detalii.
Ţinând cont de ce mi-a mărturisit deja despre trecutul lui, reticenţa asta e ciudată, dar am convingerea că povestea se va materializa curând.
— Vreau să dorm acum, mi-a spus.
Asta e marele avantaj al călătoriilor din fotoliul de acasă. în timp ce Audley bântuie în căutarea unui hotel, eu pot face o baie sau pot să-mi prepar cina. Acum zece ani, numai un guvern ar fi putut pune pe picioare o asemenea misiune. Acum eu stau acasă, cu ochii în monitorul meu cel mare, în timp ce Audley îmi livrează Chuuk pe tavă, cu echipament ce abia depăşeşte mărimea unei camere de luat vederi. Audley nu atrage atenţia, pare că ascultă muzică în casca micuţă. Calitatea imaginii nu e splendidă, şi nici a sunetului, dar pot părăsi Chuuk oricând am chef şi imediat pot adormi în propriul pat.
1
Fasole grasă cu afumătură (lb. germană). (N. erf.)

dans

Cariera mea de dansatoare s-a terminat la puţin timp după ce m-am întors din Barcelona. Mă uitam la televizor, dintr-unul din fotoliile mele foarte confortabile, când am auzit un sunet slab, ca şi cum ceva s-ar fi rupt. Era tendonul meu stâng. Şi asta a fost tot. Apoi am petrecut un an încercând să mă ocup de partea administrativă a dansului. Am trimis sute, şi vorbesc serios, sute de scrisori de intenţie. Am fost chemată la un singur interviu, în Bristol. M-am trezit înainte de răsăritul soarelui ca să fiu acolo la nouă, şi am plătit scump. Alţi douăzeci de candidaţi erau în aşteptare. Primiserăm toţi aceeaşi scrisoare, în care ni se spunea să venim la aceeaşi oră. Era clar că administraţia avea nevoie de ajutor. Apoi ni s-a explicat că persoana cu care aveam interviul era ocupată, deci să revenim la ora două. Fără scuze. Fără cafea. Ne-am întors toţi la două şi ne-am înghesuit într-o cămăruţă cu două scaune. Fără scuze. Slujba era o non-slujbă pe un non-salariu. Ştiau că vor pune mâna pe cineva ca mine, care vrea cu orice preţ să rămână în branşă. După o jumătate de oră de aşteptat, fără ca vreunul din noi să fie intervievat, am plecat. Au fost două sau trei priviri admirative, vreo doi au răsuflat uşuraţi. Privind înapoi, nu reuşesc să-mi dau seama dacă am făcut bine sau nu. Intr-un fel, am fost arogantă – pe mine nu mă trataţi aşa. Am ieşit pentru că-mi dădea mâna să fac asta: voiam slujba, chiar foarte tare, dar nu aveam nevoie de ea. Poate nu o meritam pentru că nu eram dispusă să înghit atâta rahat, poate că trebuia să o primească cineva care ar fi făcut orice. Dar, judecând după ce am văzut, nici nu cred că era vreun post pus la bătaie.

Mi-a fost greu să renunţ la dans. O vreme, m-am uitat la dans: dacă era prost, mă enerva. Dacă era bun, iar mă enerva. Aşa că m-am oprit.

eu

Nu sunt ca ceilalţi oameni. Sau poate că sunt. Sunt oare mai sensibilă decât cei mai mulţi? Sau oare toată lumea simte la fel, dar majoritata trec peste asta? Stau în casă pentru că pot. Dacă nu aş putea, evident, nu aş sta.

Am renunţat şi la cumpărături. Pe vremea când ieşeam, abia dacă găseam haine care să-mi placă. Londra e un oraş mare, dar treceau zile în şir fără să găsesc ceva pe gustul meu. Erau o mulţime de lucruri cu care m-aş fi descurcat, dar hainele care să mă facă să vreau să le cumpăr atunci, pe loc, erau rare, şi când le găseam aveam impresia că sunt o greşeală. La fel era şi cu mâncarea. De cum apărea un tip nou de orez, un nou sendviş, biscuiţi noi sau sosuri noi care să-mi placă, dispăreau în câteva săptămâni. începusem să cred că-mi sunt monitorizate cumpărăturile şi orice luam cu regularitate era imediat retras de pe piaţă. Aproape toţi ne dorim să fim celebri, să fim importanţi, admiraţi, să ieşim în faţă, dar se presupune că pentru a avea toate astea trebuie să fii diferit sau mai bun. Nu. Cel mai bun lucru este să fii celebru, să fii răsfăţat de public, dar să fii ca toată lumea. Nu pot da vina pe ai mei. Dar se spune că dacă eşti crescut cu dragoste şi cu atenţie eşti prost pregătit pentru viaţă. Eram o familie, şi chiar dacă pe-atunci nu înţelesesem asta, asta ne făcea să fim ciudaţi.

Mă nit pe fereastră. Vreo două prostituate aşteaptă la colţ. Nu e foarte evident că sunt prostituate. Sunt urâte, prost îmbrăcate, se poartă stupid şi cele mai multe parcă sunt înconjurate de aura morţii. Totuşi, cei interesaţi ştiu că pe strada asta le găsesc. Ideea că mai au clienţi mă şochează şi în acelaşi timp mă dezgustă. Se ştie că bărbaţii sunt dispuşi să şi-o bage şi într-o gaură de cheie, dar aceste femei, în afară de faptul că îndeplinesc criteriul biologic, nu au nimic care să le recomande. Prostituatele care lucrează prin hotelurile londoneze pot fi frumoase şi sofisticate. Femeile de la colţul străzii nu au nimic, nici măcar o cameră unde să lucreze; dar bărbaţii vin în mod constant, şi ele îşi oferă serviciile prin spatele unui tufiş. Bărbaţii nu sunt pensionari, incapabili să aibă acces regulat la carne tânără. Cei mai

mulţi sunt tineri şi, în comparaţie cu ele, strălucitor de arătoşi. E şocant să vezi că bărbaţii şi-o bagă oriunde, şi că umflătura din pantalonii lor nu are nici o legătură cu tine. Recunosc că e foarte simplu să-ţi dai viaţa peste cap. Un moment de neatenţie, sau poate chiar nici unul, şi te-ai dus. Dar trebuie să spun că le urăsc pe femeile astea pentru că sunt răul în stare pură. într-o dimineaţă, m-a trezit soneria. O femeie mi-a explicat că era de la „casa din capăt" şi că avea nevoie de bani pentru curent ca să încălzească o sticlă cu lapte pentru copil. M-am uitat la ceas. Era patru şi jumătate dimineaţa. Dacă suni la două, e posibil să dai peste unii care stau treji până târziu. Sună la patru jumate, ca să ştii sigur că ai distrus noaptea cuiva.
Povestea femeii era o minciună gogonată. E patru jumate, nu mai sunt clienţi. Spui că eşti de la „casa din capăt"; aşadar, nu un oarecare, un simplu trecător, ci un vecin, cu şanse destul de mici de a fi cunoscut. Nu vrei banii pentru tine, ci pentru copil. Nu poţi să întrebi pe cineva la tine în casă, m-ai găsit pe mine. Eram 99,9% sigură că minte, dar, la urma urmei, casa din capăt avea destul de mulţi chiriaşi fără speranţă şi văzusem femei cu copii care o luaseră complet razna şi care făcuseră lucruri mult mai ciudate decât să sune pe la uşile oamenilor la patru jumătate dimineaţa. Voiam să mă întorc la un somn bun. l-am dat nişte bani pe care a spus că mi-i va returna imediat. N-a făcut-o. Am avut măcar satisfacţia că am dreptate.
Răul în stare pură este egoist şi nepăsător, chiar dacă efectele îi sunt uneori puţin dramatice, cum ar fi să strice somnul cuiva.

hotel

Mă reîntâlnesc cu Audley, care a găsit un hotel. Clădirea e atât de prost îngrijită şi părăsită, încât pare a fi încă în construcţie. Audley ajunge la recepţia goală. Salută cu voce tare. Nici un răspuns.
— Arată cam dărăpănat, îi spun.
— Dar e o dărăpănătură lângă aeroport. Vreau să dorm, îmi spune Audley.
Strigă încă o dată. încep să-mi dau seama că nu avem nevoie permanentă de această legătură la distanţă. Oare pot să- l dresez pe Audley să mă sune numai când se întâmplă ceva important? Audley se învârte de colo-colo căutând pe cineva din personalul hotelului. Clădirea e imensă, dar goală. Cantităţile enorme de praf se observă chiar şi în ciuda calităţii proaste a imaginii. Dintr-o cameră de undeva din spate apare un omuleţ. Aveam să aflu că pentru cei din Chuuk înălţimea chiar nu este importantă.
— Aş vrea o cameră, spune Audley.
Bărbatul îşi joacă rolul f oarte bine. Stă şi se gândeşte.
— Aveţi rezervare? întreabă.
— Nu, răspunde Audley, evident prea obosit ca să mai poată fi sarcastic.
Bărbatul consultă un registru.
— Vă pot da camera şapte. Câte nopţi?
Audley îşi scoate cârdul să plătească.
— Dacă aveţi obiecte de valoare, vă sugerez să le lăsaţi aici, la recepţie. Vreţi să luaţi şi lecţii de scufundări?
— Nu, nu vreau nici o lecţie de scufundări.
— Daţi-mi vă rog valiza, am s-o duc în camera dumneavoastră.
Bărbatul dispare în camera din spatele tejghelei. Audley urcă în camera şapte şi se chinuie cu încuietoarea.
Sună telefonul. Când mă întorc, Audley e la recepţie.
— Ce se întâmplă?
— Nu ştiu.
Audley strigă înfuriat după cineva.
— Nu pot să intru în cameră şi recepţionerul e în pauză. Vezi, asta e problema în ţările astea. Că nu poţi să-i

deranjezi. Şi-o trag unii altora şi se supără apoi că sunt în rahat până-n gât.
Audley sare peste tejghea şi intră în camera din spate. Nu e nimeni şi camera e goală.
— Nu-mi vine să cred, şuieră Audley. A şters-o cu lucrurile mele. Mi-a tras-o, nenorocitul!
Audley a rămas fără paşaport, fără cartea de credit, fără bilet, aproape fără bani şi fără rucsac. Tot ce mai are sunt hainele de pe el şi echipamentul meu.
— Bine, o să mă enervez mai târziu. Acum mă duc să dorm. înhaţă de pe raft cheia prăfuită de la camera opt şi se îndreaptă într-acolo.
— N-ar fî cazul să suni la poliţie? îi sugerez.
— Că vorbesc cu ei sau cu fabricanţii de lumânări mi-e totuna. O infuzie de capital. Trimite-mi urgent nişte bani. Asta ar fi cazul să faci tu.
Clădirea e complet lipsită de viaţă. Camera opt mai are un opt pe uşă, dar asta e cam tot ce are. Audley forţează încuietoarea. începe să înjure-n barbă. îmi sună telefonul. Când mă întorc la monitor, îl văd pe Audley zbierând şi lovind uşa.
Să te uiţi la cineva care încearcă să deschidă o uşă e foarte plictisitor, dar simt că trebuie să-i fiu alături.
— Audley, nu-ţi foloseşte la nimic să te enervezi.
De cum spun asta, îmi dau seama că e o greşeală. Audley explodează. Nu există ceva mai rău decât să încerci să le bagi minţile în cap bărbaţilor. Opresc monitorul şi mă duc să mănânc ceva. O oră mai târziu, redeschid linia. Audley se luptă acum cu broasca de la camera 30. Minunea se produce şi Audley intră în cameră. Dar nu pentru multă vreme. Imaginile sunt neclare la început, dar îmi dau seama că Audley a căzut prin podea. Se scutură de bucăţi de tencuială şi de aşchii.
— Bun venit în camera şapte, spune. Ştiam de la început că nu am ce căuta aici. De-asta nu merg în străinătate. O să mă urc în următorul avion, chiar dacă trebuie să-l deturnez. Noapte bună, stimaţi telespectatori.
Audley se deconectează.
Mi se pare important că nimeni nu pare să mai aibă

Speranţă. Există, încă, speranţe aiurea. Că se va opri ploaia, că vei primi slujba, că vei câştiga la loterie, că vei ieşi cu cineva atrăgător. Dar credinţa în viitor pare să nu mai aibă nici un viitor. Perfectibilitatea e o mişcare în impas.
Mă uit pe fereastră. Cearta e destul de departe, dar suficient de tare ca să aud detaliile. Doi albanezi negociau o felaţie cu una dintre prostituate. Ea voia de la fiecare contravaloarea a două sendvişuri. Albanezii încercau să scadă preţul – două sendvişuri pentru amândoi. Atunci i-a întrerupt peştele scandalizat:
— Crezi că o face pentru atât? Ce crezi că e?
— O prostituată, răspunde unul dintre albanezi.
— Nu, nu sunt, răspunde prostituata. Pur şi simplu primesc bani pentru sex.
Peştele îl înjunghie pe unul dintre albanezi în picior. Suntem toţi la fel. Pe toţi ne scandalizează câte ceva, dar e vorba de lucruri diferite. Ridic telefonul să sun la poliţie, dar nu-mi răspunde nimeni.
Mă conectez periodic. A doua zi, Audley e tot la recepţie, probabil căutând ceva de furat sau de mâncat. îl informez că i-am făcut o rezervare la alt hotel şi că am plătit tot. Pare mai binedispus după somn.
La recepţie năvăleşte un african enorm.
— N-am de gând să fiu jefuit, spune agitând un deget spre Audley, care e în spatele tejghelei. Sunt o persoană importantă. Tu, de-acolo! Să nu-ţi dea prin cap să mă jefuieşti. Vreau cea mai bună cameră la cel mai bun preţ. Fără şmecherii. Pe mine nu mă tragi în piept.
— Sunt sigur că vă putem ajuta, spune Audley zâmbind.
— Nu face asta, Audley, îi spun.
Mă aude, dar nu mă ascultă. îi face africanului o reducere de 70 % din preţul camerei, îi vinde pachetul de lecţii de scufundări cu 40 % reducere şi aranjează 10 % reducere pentru o felaţie, dar îi ia una dintre valize.
— De ce-ai făcut asta? Hainele lui sunt prea mari pentru tine şi nici paşaportul nu cred că te-ajută prea mult.
— N-are altceva de făcut decât să aştepte zborul de mâine, îmi spune Audley târând după el valiza pe mijlocul drumului. Unde ziceai că e hotelul ăsta al tău?

Drumul e un conglomerat de gropi. Din când în când, mai trece zgâlţâindu-se câte o maşină încărcată până la refuz cu chuukezi.
— Ce-i aia, pe dreapta? îl întreb.
E o statuie. O statuie de bronz, un bărbat în mărime naturală. Nu ştiu mare lucru despre statui, dar recunosc una ieftină atunci când o văd. E foarte ciudat să apară pe marginea unui drum uitat de lume.
— Care-i problema? mă întreabă Audley. N-ai mai văzut statui niciodată?
Intrăm într-un bar. Audley pălăvrăgeşte cu un localnic, Kangichy. Kangichy îi oferă lui Audley lecţii de scufundări, într-o engleză cu accent american. Kangichy a fost la facultate în State. După el, Chuuk nu e într-o situaţie prea bună. Administraţia locală e slabă şi coruptă. Investiţiile sunt intermitente.
— Investitorii străini sunt deranjaţi de faptul că aici principalele preocupări sunt berea şi distracţia.
— Ea fel ca acasă, spune Audley.
— Apoi, cei mai tineri, aşa ca mine, pleacă în străinătate la studii şi cei care se întorc se enervează, pentru că aici principalele preocupări sunt berea şi distracţia.
Mai departe, Kangichy explică şi că liderii din Chuuk vorbesc o limbă proprie.
— La fel ca acasă, remarcă Audley.
— N-ai vrea să întrebi despre Bruno? insist eu.
— Abia ne-am aşezat să bem.
Osk, barmanul, e din Birmingham. Vorbeşte mult. La început, ai impresia că face conversaţie, dar după câteva ore îţi dai seama că şi dacă ar rămâne singur în bar tot mult ar vorbi. Spre deosebire de majoritatea limburilor, el e destul de amuzant, deşi după vreo trei ore în bar ne apropiem de sfârşitul ciclului.
Osk a fost vânzător de maşini. Însurat, un copil, bani puţini. într-o seară, a ieşit să bea ceva cu nişte prieteni. A luat un taxi până la Londra, a cumpărat un bilet la Concorde, a zburat până la New York şi şi-a făcut de cap trei zile într- un hotel cu preţuri moderate pentru oferta din New York, dar piperate rău pentru salariul unui vânzător de maşini cu

succes moderat din Birmingham.
— Cred că aş fi scos-o la capăt cu nevasta. Ştii tu, douăzeci de ani împreună. Dar a trebuit să mă opresc să-mi iau un burger.
Osk s-a oprit să-şi ia un burger în drum spre aeroport. A fost servit de o chelneriţă fermecătoare, care muncea ca să se întreţină în facultate. Emoţionat de farmecul şi de stângăcia ei, cu ultimele resurse de pe card, i-a lăsat un bacşiş de trei ori mai mare decât costul burgerului.
— Până şi asta ar fi fost în regulă, dar am intrat în vizorul presei.
Aşteptându-şi ingrata întoarcere, în staţia de autocar din Londra, a văzut la ştiri un reportaj despre un englez generos care îi lăsase unei chelneriţe din New York un bacşiş nemaipomenit.
— Chiar şi aşa aş fi putut trece neobservat. De ce nu erau şi războaie? De ce nu mureau oamenii de foame pe undeva? Ce se întâmplase cu inundaţiile şi cu cutremurele? Nu, trebuia să fie pace, a naibii, exact în ziua aia. Aşa că tot grupajul a fost despre o girafă care schia pe apă şi despre mine.
Puteam să fiu un tip misterios, galant, dispărând spre apus. Dar nu, am fost pus în lumina reflectoarelor. „Tot ce ştiu e că îl cheamă Osk, e vânzător de maşini în Birmingham, şi soţia lui e o femeie extrem de norocoasă”, a declarat chelneriţă.
Aşa că trebuia să iau cea mai grea decizie a vieţii mele. Mă duc acasă sau nu? Oare statutul meu de vedetă trecuse neobservat de nevastă-mea şi de toate cunoştinţele ei? Una e să te caţeri pe un munte de datorii şi să-ţi faci de cap; orice femeie se aşteaptă la asta de la soţul ei, e parte din contract. Să îmbogăţeşti o chelneriţă dotată cu nişte sâni superbi e deja altă poveste; cu totul altă poveste, mai ales după ce, cu numai două săptămâni înainte, ai explodat de nervi că nevasta a cumpărat o pâine mai scumpă şi ţi-a dat impresia că neglijează fondul de economii.
Mulţi bărbaţi însuraţi au tendinţa să spună „nevastă-mea o să mă omoare”, dar asta se traduce prin suferinţele de zi cu zi. Li se aruncă în cap cu tot felul de obiecte, sunt puşi să doarmă pe canapea, trebuie să cumpere vreo haină scumpă.

în cel mai rău caz, primesc o palmă sau o muşcătură. Dar ştiam că, dacă nevastă-mea aflase, cu siguranţă avea să mă omoare.
E o femeie cu principii. Asta îmi plăcuse cel mai mult la ea. De-asta mă însurasem cu ea. Ar fi făcut calculele, s-ar fi gândit cât ia dacă într-un moment de furie înjunghie un soţ beţiv şi risipitor. Ar fi aranjat cu soră-sa să aibă grijă de copil în cei cinci până la zece ani pe care ea i-ar fi petrecut la răcoare, făcând nişte cursuri. N-ar fi vrut neapărat să ajungă la închisoare, ar fi preferat să nu mă omoare, ar fi vrut ca lucrurile să fie altfel, dar m-ar fi omorât.
— Haide, spuse Audley.
— Nu, vorbesc foarte serios. Când am cerut-o în căsătorie, m-a refuzat de câteva ori. Până la urmă mi-a spus „Osk, eu nu sunt ca alte femei". Eram alarmat. Dădusem peste vreun travestit care-mi pusese imaginaţia pe jar?
Avea nevoie de cinci bărbaţi ca să fie satisfăcută? Mi-a spus „Osk, nu suport să fiu dezamăgită". „Nimănui nu-i place să fie dezamăgit." „Nu, Osk, nu mă asculţi. Ascultă-mă cu mare atenţie: nu suport să fiu dezamăgită. Nu suport. Aş vrea să pot, dar mi-e imposibil. N-ai decât să mă enervezi, dar dacă mă dezamăgeşti, te omor. Şi nu mă pot scuza destul pentru asta, Osk. Dacă mă înşeli sau mă dezamăgeşti, te rog fă în aşa fel încât să nu aflu. Pentru că, dacă aflu, te omor. Pe bune. în sensul că-ţi iau viaţa."
— Aşa că ai venit aici?
— Nu din prima. întâi m-am dus la Barcelona. Dar era prea aproape de casă. Şi ştiam că, cu cât trece mai mult timp, cu atât mă caută mai îndârjită. Mi-ar fi plătit datoriile, apoi ar fi economisit destul ca să angajeze nişte detectivi şi nişte criminali. Asta e unul din motivele pentru care m-am însurat cu ea. E o ţipă foarte stabilă, foarte muncitoare, ştiam că ea o să aibă succes şi eu nu. Abia aşteptam să aibă grijă de mine. Să nu mai am nici o urmă de mândrie. Probabil că până acum e plină de bani. Şi că a pus oameni pe urmele mele.
— De unde ştii că pe mine nu m-a trimis nevastă-ta? l-a întrebat Audley.
— Vrei lecţii de scufundări?

— Nu. Ştii unde îl găsesc pe Bruno?
— Bruno? Bruno Munday. Nu vrei să iei lecţii de scufundări de la el.
— Ai dreptate, nu vreau. Ştii unde-l pot găsi?
— Nimeni nu ştie, îl întrerupe Kangichy. E pe-aici. Dacă mai ai răbdare, apare el. Când îşi împuşcă echipajul.
— îşi împuşcă echipajul?
— Aproape săptămânal. E aici de douăzeci de ani; a muncit peste tot prin insule. A angajat udotezi, dublonezi, umanezi. Oamenii sunt destul de relaxaţi pe-aici, principalele lor preocupări sunt berea şi distracţia, dar chiar şi ei se satură să fie aruncaţi peste bord. Mai ales când Bruno împuşcă oameni şi-i aruncă în mare. Acum îşi aduce echipaje din Filipine şi Malaysia. Unii spun că e mână-n mână cu liniile aeriene.
— Dar de ce-i împuşcă?
— Există două şcoli de gândire. Cea a lui Bruno, care spune că el este ultimul căpitan de modă veche, care chiar ştie cum să se organizeze şi cum să conducă un echipaj, şi că restul sunt nişte leneşi cu obrazul gros, ignoranţi şi hoţi. Şcoala de gândire a echipajului, pe de altă parte, spune că Bruno e un nebun rău şi periculos pe mâna căruia nu trebuie lăsată o navă portavion.
— O navă portavion?
— Da. Dar e una mică şi veche.
— E cineva de acord cu Bruno?
— Numai Bruno.
— De unde-a avut bani pentru o navă portavion?
— I-a cumpărat-o maică-sa.
îl văd pe Audley în oglinda din spatele barului. Are părul atât de scurt, încât pare doar o umbră. I-ar sta mai bine dacă l-ar lăsa să crească (din adâncul meu, o coafeză vrea să se facă auzită). Deşi a respins tot ce ţine de armată, ar putea fi confundat cu uşurinţă cu un soldat îmbufnat. Are mereu cele mai ieftine haine şi cel mai uşor de spălat, de parcă se aşteaptă să-şi petreacă noaptea într-un şanţ.
— Ce face cu o navă portavion? cercetează mai departe Audley.
— Vacanţe de scufundări. Dar eu nu m-aş lăsa pe mâna lui.

— De ce?
— Există două şcoli de gândire. A lui Bruno, pentru care turiştii care vin la el sunt o adunătură de smiorcăiţi cu chef de senzaţii tari, pe care nu dă nici doi bani, şi a turiştilor, care cred că Bruno e un nebun rău şi periculos pe mâna căruia nu trebuie lăsată o navă portavion. De exemplu, majoritatea căpitanilor preferă să evite taifunurile, care apar frecvent în regiunea asta. Bruno se avântă spre ele, ca turiştii lui să aibă parte de o experienţă de neuitat.
— Şi ei cum reacţionează la astfel de experienţe?
— De obicei, cad în genunchi şi-l imploră să-i salveze, oferindu-i sume enorme ca să îi ducă la cel mai apropiat aeroport. De ce te interesează Bruno?
— Avem un prieten comun. Nu mai ştii şi alţi Bruno care să nu fie nebuni şi periculoşi?
Osk, Kangichy şi alţi tipi care par de-ai casei dau din cap.
— Dacă te invită la cină, să mergi, insistă Kangichy. Masa lui de căpitan e legendară.
Audley povesteşte de bunurile pierdute la hotel. Unul dintre petrecăreţi, un britanic înalt, se agaţă de un detaliu.
— Spui că tipul ăsta era foarte scund.
— înalt nu era, răspunde Audley.
— Şi apoi s-a evaporat?
— A fugit.
— L-ai văzut tu fugind?
— Nu. E posibil să fi mers foarte repede.
— Crispin, intervine Osk, las-o baltă. Crispin caută pigmei invizibili, deşi toată lumea îi spune că nu există aşa ceva.
— Nu toată lumea.
— Probabil că sunt greu de găsit, spune Audley. Micuţi şi invizibili.
— Râdeţi cât vreţi, spune Crispin sigur pe el. Există poveşti.
— Asta pot să cred.
Audley îi anunţă că se mută în alt bar. Osk îi spune că ar trebui să poată da de Bruno. Şi el, şi ceilalţi, îl avertizează să fie atent. Aici, în Weno, centrul e sigur, dar nordul şi sudul sunt riscante. Orice se poate întâmpla. într-un bar din nord, îl asigură pe Audley că totul e în regulă, dar să aibă grijă în centru şi în sud. Acolo orice se poate întâmpla. în

sud, îi vor spune că e OK acolo, dar că sfatul lor e să nu hoinărească în centrul sau în nordul insulei.
în ultimul bar, Audley dă peste un homosexual rotofei şi grizonant, pus pe divagaţii lirice despre NewYorkul anilor ’70, despre depăşirea limitelor plăcerii.
— Au încercat din răsputeri şi în trecut, şi drogurile le aveau de pe-atunci, dar nu aveau tehnologia.
îi povesteşte lui Audley despre Cartea ţinută sub tejghea într-unul din cluburi. Celui care venea cu ideea unei noi practici sexuale i se oferea o sumă suficientă pentru a cumpăra jumătate din club.
— Veneau foarte siguri pe ei, povestea ultimul supravieţuitor al supradozei de euforie, iar barmanul ofta şi le arăta paragraful relevant din carte, şi aspiranţii se târau înapoi în Iowa cu tot cu roboţii lor de bucătărie.
O generaţie care a murit de plăcere naşte admiraţie, şi nu poţi să nu te întrebi dacă nu cumva ai reuşi să învingi Cartea. Un cuplu de englezi bătrâiori se îndreaptă spre Audley.
— Am venit pentru scufundări. E incredibil de scump, dar merită.
— Nu-i aşa? răspunde Audley.
— Ai făcut Fujikawa Maru?
— Bineînţeles.
— Ne gândim să mai stăm o săptămână. Dar e atât de scump, şi noi suntem pensionari. Trebuie să ne calculăm şi ultimul bănuţ. Eu am lucrat pentru Consiliul Lambeth, şi toată lumea presupune că dacă ai făcut asta atunci... ştii tu...
— Nu.
— Ştii tu.
— Nu.
— Corupţie? Mânării?
— N-am auzit niciodată de asta.
— Trebuie să fi auzit. Lambeth era faimos pentru corupţie.
— Nu.
— Lambeth era o cloacă. Ineficienţă, nebunie, era tot timpul în ziare.
— N-am văzut nimic.

— Sunt sigur că ai văzut. Cum să-ţi fi scăpat?
— Nu ştiu.
— Oricum, e foarte enervant să spui că ai lucrat pentru Lambeth şi imediat ceilalţi să presupună că eşti un hoţ nenorocit care se bucură de vacanţe tropicale în timp ce băbuţele suferă în mizerie în Lambeth.
— Aşa o fi.
— E o uşurare să găseşti pe cineva care înţelege că nu toţi cei care au lucrat pentru Lambeth au fost corupţi sau hoţi. Nimic nu e mai departe de adevăr. N-ai vrea o partidă în trei cu mine şi cu nevastă-mea?
— Nu-l pocni, Audley, şi vezi-ţi de băutură, îi spun.
Audley se scuză şi pleacă. Barmanul îl asigură că-i poate transmite un mesaj lui Bruno. Pe un raft sunt expuse nişte vederi, făcute de mână. Oricât de proastă e imaginea, îmi dau seama că sunt scoase la vânzare de multă vreme. Audley îmi citeşte una în loc de noapte bună: „Tu spui că eşti totul. Lumea spune că nu eşti nimic.” Pune vederea la loc şi îmi mai oferă o mostră: „Depresie: hobby-ul care fascinează la nesfârşit şi e milostiv cu buzunarul tău.”
Toată lumea susţine că poate da de Bruno, dar nu se întâmplă nimic. Audley e pe plajă. în apropiere nu mai e decât un cuplu în vârstă de chuukezi; îşi fac treaba de bunici cu un băieţel pe care îl bagă cu blândeţe în apă.
— De ce nu iei nişte lecţii de scufundări? îl întreb pe Audley. De lângă apă, orizontul e cumva dezamăgitor. E perfect tropical, cu palmieri, cu plaja curată, găurită pe alocuri de crabi singuratici. Dar are ceva care dezamăgeşte. Şi cred că e foarte greu să-ţi imaginezi că eşti pe o plajă tropicală atunci când chiar eşti pe una.
— Să-ţi dau un singur motiv: nu vreau, se apără Audley. Sunt un înotător prost.
— E surprinzător, dacă ţinem cont unde ai crescut, îi spun gândindu-mă la Humber şi la marea atât de aproape.
— Nu. Sunt un înotător prost pentru că am un stil ca vai de el, dar şi pentru că nu îmi place foarte mult să înot. Am avut mai demult o prietenă care era înotătoare de performanţă şi mă tot sâcâia cu tehnica ei corectă. „Trebuie să ai încredere în apă”, îmi spunea, şi mi-am dat seama care era problema.

Eu nu aveam încredere în apă. Nu aveam încredere absolut deloc. Şi nici nu aveam cum s-o dobândesc. Nu mă păcălea ea pe mine. Şi o piscină e, până la urmă, o conspiraţie de ape în aşteptare. Apa care abia aşteaptă să-ţi vină de hac. Chiar şi în cadă, tot asta aşteaptă. Nu vrea decât să aluneci. Pare inocentă, dar aşteaptă să te termine. Iar în apa rece... apa rece e cea mai nasoală, nu contează cât de bine înoţi, cât eşti de tare sau de hotărât, apa rece te omoară în câteva minute.
Şi uită-te aici, îmi spune, arătându-mi Pacificul, încearcă să zbori peste asta. Ore întregi fără să vezi pământ. Şi, când îl vezi, e cât un teren de fotbal. Valurile sunt cât casele. Şi partea cea mai proastă e că ascunde lucruri. N-ai cum să vezi ce e dedesubt. Rechinii şi amicii lor nesuferiţi. Nici vorbă să mă bag.
— Toată lumea spune că epavele sunt superbe.
Laguna Chuuk era cunoscută pentru epave. Japonezii îşi făcuseră aici una din bazele navale principale în cel deal Doilea Război Mondial, făcută praf de americani. Ce-a rămas a devenit o atracţie pentru scufundătorii din toată lumea.
— Explică-mi asta. Dacă ai avea o bucată imensă de metal ruginit pe pământ, ar fî ori ignorată, ori o problemă de care se plânge toată lumea, ori pur şi simplu mutată. Nu sunt un fan al muniţiei ruginite sau al scheletelor. Astea sunt genul de atracţii pentru ăia care habar n-au ce-i aia război. Nu mai vreau să văd arme câte zile oi mai avea.
Aproape orice te poate ucide. O pernă. O friptură. O alună. O tigaie. Un fir de aţă. Un sutien. Dar perna şi sutienul mai au şi alte scopuri. O armă are un singur scop. E o declaraţie înfiorătoare.
— Şi peştii?
— Locul peştelui e la mine în farfurie. Acolo mă bucur de întâlnire în orice moment.
— Nu-i acelaşi lucru.
— S-a găsit agorafobica să-i ţină teorii despre fobii hidrofobicului?
— Nu sunt agorafobică.
— Atunci de ce nu eşti aici?
— E o fobie diferită. Nu cred că au botezat-o încă. Camera

se întoarce concomitent cu privirea lui Audley, deci probabil că vedem sânii în acelaşi timp. O femeie se plimbă pe plajă cu sânii dezgoliţi. Sunt formidabili, dar pe măsură ce se apropie îţi dai seama că sunt sânii formidabili ai unei femei care nu mai are chiar tot timpul din lume şi se grăbeşte să-i folosească atâta cât mai poate. Recunosc sânii înainte să o recunosc pe ea. E Azra, sau cineva care arată exact ca ea, după mai mulţi ani. îi zâmbeşte lui Audley. Ştiu ce înseamnă zâmbetul acela. Şi ştie şi Audley.

— Cum e apa?

Apare Audley.

— Suntem pe val. M-a sunat însuşi Căpitanul Bruno.

Răsuflăm amândoi uşuraţi. Audley se învârte pe-acolo de mai bine de o săptămână şi cred că i-a ajuns. Şi, oricum, mai are de aşteptat şi la debarcader. Nu e genul care să aştepte. După o jumătate de oră, se întrezăreşte o mişcare la orizont. îşi ia viteză spre debarcader, ceea ce mă face să cred că individul care conduce nu e şi proprietarul. Iese şi-l întreabă pe Audley:

— Nee-tude?

— Da, după Omnitude stau.

Conducătorul face un semn înspre orizont.

— încolo. Dar eu nu mă întorc.

Şi-şi vede vesel de drum.

— Ei bine? întreb.

— Tu crezi că-mi fac de lucru pe ocean în cutia aia de conserve?

— Bine. Putem să încercăm altă dată.

Audley a tăcut. Mai ia o gură de bere.

— E timpul pentru o infuzie de capital.

— Cât?

— Un bonus dolofan. O să merg o bucată, şi dacă văd vasul, merg mai departe.

— O navă portavion e destul de greu de ratat.

— Ţie ţi-e uşor să spui asta. De câte ori ai fost în faţa unui pluton de execuţie?

— De ce tot repeţi asta?

— Pentru că eu am fost.

— Mă îndoiesc că se pune problema aici. Sunt şanse să te

îneci, să fii mâncat de rechini, dar bag mâna-n foc că nu sunt plutoane de execuţie.
— Nu e întotdeauna aşa evident. Dacă ar fi, nimeni n-ar mai fi împuşcat, pentru că toată lumea ar putea prevedea.
— Cum adică?
— Nu-mi place să vorbesc despre asta.
— Dacă nu vrei să vorbeşti despre asta, poate că ar fi fost bine să nu deschizi discuţia.
— Cred că e vina mea. Din cauza mea, tata a murit de câteva zeci de ori. Obişnuiam să folosesc scuza cu înmormântarea de fiecare dată când aveam câte o treabă de tot rahatul pe şantiere, şi asta numai pentru o zi liberă. Cred că şefii bănuiau, într-un fel, că inventez totul, dar se gândeau că e imposibil, nimeni nu ar face ceva atât de morbid numai ca să scape o zi de la muncă. Poate de asta tot ajung pe muchie de cuţit.
— De câte ori?
— Iugo a fost prima dată. Apoi am fost rugat să merg în Las Vegas după nişte rochii. Am ezitat un pic, dar mam gândit că e Las Vegas, nu un război.
— Rochii?
— O prietenă a unei prietene trecea printr-un divorţ încurcat. Am fost trimis să-i aduc o parte din lucruri. Cel mai mare risc la care mă expuneam era să-mi zgârii degetul în vreo paietă. Următorul lucru pe care mi-l amintesc e că mă aflam în Cambodgia, săpându-mi groapa.
— Cum ai ajuns din Las Vegas în Cambodgia?
— Nu comentez.
— Şi a trebuit să sapi o groapă.
— Eram patru prizonieri. Ne-au spus să ne săpăm gropile, dar ne-au promis că îl cruţă pe ăla care sapă mai cu spor. Eram convinşi că aşa va fi. Cât de proşti crezi că eram?
— Şi ce-ai făcut?
— Am început să sap ca un maniac.
— Nu prea aveai de-ales.
— Ba nu, aveam. Poate că de multe ori nu-ţi plac lucrurile între care trebuie să alegi, poate că opţiunile sunt atât de îngrozitoare, încât ţi se pare că nu ai de unde alege, dar întotdeauna ai de ales. În loc să sap, aş fi putut să dau

drumul la toate înjurăturile care-mi veneau la gură şi să fiu împuşcat pe loc. întotdeauna ai de ales. întotdeauna. E ca şi cum te-ai trezi dimineaţa, şomer; poţi să te ridici, să te speli, să te bărbiereşti şi să te laşi umilit cât e ziua de lungă de nişte idioţi, sau poţi să te întorci pe cealaltă parte şi să dormi.
— întotdeauna e mai bine să faci ceva.
— Nu şi atunci. Fratele meu, Kold Hard, şi cu mine eram amândoi şomeri. Eu mă trezeam şi bântuiam toată ziua şi mâneam rahat. Kold Hard sforăia de zor când eu am plecat şi mi-am şoptit, idiot leneş, până la sfârşitul zilei eu o să am o slujbă. în timp ce eu mâneam rahat, o superbă realizatoare de emisiuni l-a sunat pe Kold Hard să meargă la Londra, pentru un interviu despre şomaj. A fost cazat într-un hotel de lux, i-a tras-o realizatoarei toată noaptea, a furat un Ferrari şi a primit o slujbă bine plătită chiar a doua zi de la un telespectator emoţionat. întotdeauna ai de ales, dar nu afli mereu dacă ai făcut alegerea corectă.
— Şi săpatul a fost alegerea corectă?
— Poate că nu. Poate că ar fi trebuit să le spun să se ducă dracului, pentru că poate aşa pistolul s-ar fi descărcat atunci, pe loc, în loc de mai târziu, când terminasem de săpat şi când aveam satisfacţia că sunt cel mai tare.
— Un pistol? Asta nu e un pluton de execuţie.
— Erau doi. Copii. Fără antrenament corespunzător, în armata engleză, prima lecţie pe care o înveţi e să-ţi porţi arma ca şi cum chiar vrei să o foloseşti. Nu te sprijini pe ea când te scobeşti în nas, pentru că poţi să fii terminat într-o secundă.
— I-ai omorât?
— Nu. Dar, ca să zic aşa, nici n-au mai îmbătrânit. Eu n-am omorât pe nimeni. Deşi am avut o ocazie minunată odată. Eram acasă, curăţându-mi puşca de vânătoare. În ultima vreme fuseseră destul de multe jafuri şi tocmai mă gândeam cât de amuzant ar fi să încerce cineva să mă jefuiască tocmai atunci, când un tip a împins fereastra în spate şi a intrat. într-atâta de idiot era: stăteam cu o puşcă de vânătoare la vedere, şi el tot a intrat. Ba chiar i-au trebuit câteva secunde ca să mă depisteze în cameră. Apoi m-a

privit iritat, ca şi cum eu intrasem la el în casă. Eram cu puşca în mână, şi mă tenta foarte tare să pun degetul pe trăgaci, şi m-am abţinut. N-avea nici o treabă cu moralitatea sau cu respectul faţă de viaţă, sau cu vina pe care mi-ar fi găsit-o poliţia. Nu încăpea nici o îndoială că tuturor ne-ar fi fost mai bine fără el.
Dar mi-am dat seama că eram pe punctul de a trece o linie sensibilă peste care n-aş mai fi putut călca înapoi.
Puteam să fiu şi pe lună după ce-i zburam creierii, că tot nu mai aveam ce să fac. Aşa că l-am pus să rămână doar în chiloţi şi l-am prins cu cătuşe de gratiile de-afară. Era ianuarie, ploua şi era îngheţat. A stat acolo patru ore până să vorbesc cu poliţia. Nu voiam să-l las decât o oră, dar ştii cum e cu poliţiştii, nu răspund niciodată la telefon şi de venit oricum n-au venit decât a doua zi.
— Şi cum rămâne cu plutoanele de execuţie?
— N-am mai vrut să ies din ţară după episodul Las Vegas – Cambodgia. Dar am primit o altă slujbă – să duc o fetiţă la şcoală. Fiica femeii care m-a angajat chiulea din greu, aşa că am fost angajat să o duc la şcoală, să mă asigur că ajungea măcar până acolo. Părea un angajament fără riscuri, banii jos. Fetiţa avea numai unşpe ani şi era micuţă. Şcoala era chiar după colţ. Cât de mare putea să fie deranjul? De-acolo am ajuns în Somalia.
— Cum ai ajuns acolo?
— Chiar nu m-ai crede. Faţă de cum am ajuns în Cambodgia, e mult mai simplu, dar tot nu m-ai crede.
Audley scoate ambarcaţiunea în larg.
Spre uşurarea lui, Audley vede aproape imediat Omnitude.
— Pe nebunii din Iugo i-ai mai văzut vreodată? l-am întrebat.
— Da.
— Pe Roberto?
— Nu. Nu pe Roberto. Nici n-aş vrea să-l mai văd.
— Pe Adevăratul John?
— Da, mi-a răspuns pe tonul de nu-vreau-să-vorbesc-despre-asta.
Omnitude nu pare să devină mai mare.
— La dracu, cât de departe e chestia aia?

Barca înaintează preţ de câteva minute, până când Audley începe să vorbească:
— Ani la rând m-am gândit ce i-aş face Adevăratului John dacă m-aş întâlni cu el. Era singurul pe care chiar îl uram, pentru că, deşi fără îndoială nu-mi fusese camarad, simţeam că mă trădase. Ar fi putut să spună ceva în apărarea mea. Să mişte un pai. Ceva. Puteai spune multe împotriva lui Roberto, dar era un tip direct, şi există două tipuri de oameni: cei care pot fugi spre o mitralieră care trage în ei şi cei care nu pot, şi eu îi admir pe cei care pot. Poate că Roberto era un nebun rău şi periculos, dar avea tupeu şi nu mânca rahat. Adevăratul John era numai un ratat.
Nu ştiam cum să dau de el. Se spunea că numele lui real e Smith, dar era evident o minciună. M-am dus la Liverpool de vreo două ori, dar după o oră de privit chipurile de pe stradă m-a luat o durere de cap cumplită. Aşa că m-am gândit: dacă apare, apare, şi atunci pot să-l omor. Şi eram hotărât să-l omor. Nici măcar nu eram furios. Era ceva dincolo de asta. Ca şi cum m-aş fi hotărât să mănânc paste la cină. Doar o altă decizie. Ea început, m-am gândit mult cum să fac asta. Pe urmă, m-am gândit tot mai puţin. Nouă ani mai târziu, făceam nişte aranjamente pentru nunta unei celebrităţi când l-am văzut pe Adevăratul John, care lucra la firma furnizoare de servicii. Nu m-a recunoscut, mă schimbasem destul de mult, şi oricum nu cred că se străduise prea tare să mă ţină minte.
— Şi ce-ai făcut?
— În primul rând, m-am dus la baie şi am tras o porţie zdravănă de plâns. Apoi m-am calmat şi mi-am făcut un plan – să aştept până se termina totul şi să lămuresc lucrurile.
— Nu l-ai omorât?
— Nu. Am aşteptat să se termine totul şi să strângă vasele. Era momentul perfect. Era singur, în spate, încărca o dubă. Le-am şutit unul din cuţitele de friptură. Am verificat să nu fie nimeni în preajmă, m-am dus la el şi i-am spus: „Salut, Adevăratule John. Nu-ţi aduci aminte de mine, nu?”
S-a uitat lung. „Nu, frate, îmi pare rău.” „Iugo”, i-am spus. „Te-ajută?” „Nu. Dar oricum, Iugo a fost o mare porcărie, nu?” „Sunt eu, Audley”. „Mă bucur să te revăd, Audley, îmi

pare rău că nu mi-am amintit de tine.”
— Făcea pe prostul.
— Nu, chiar nu-şi mai aducea aminte. Dacă şi-ar fi adus, ar fi fugit mâncând pământul. Nu era un tip înalt, nici puternic nu era, şi nici nu avea un cuţit de friptură.
— Şi ce s-a întâmplat?
— Mi-a luat cuţitul din mână şi mi-a spus: „Mulţumesc. Pe astea le pierdem tot timpul.” Am leşinat de nervi. Când mi-am revenit, dispăruse. Aş fi putut să-i dau de urmă, dar nu mai vedeam rostul.
Omnitude se făcea tot mai mare.
— Tu crezi că lucrurile se schimbă? m-a întrebat Audley.
— Ce vrei să spui?
— Crezi că poţi sparge tiparul?
— Ce tipar?
— Tiparul. Nimic nu se schimbă. Pe vremea când credeam că o să intru în armată, învăţam foarte multă istorie, ca să impresionez. Ia cea mai subţire felie de istorie, tiparul e acolo. Ştii despre cel mai scurt război din istorie?
— Nu pot spune că da.
— A fost atât de scurt, că nici măcar nu are un nume. În 1896, englezii i-au măcelărit pe zanzibarieni. A durat vreo 40 de minute. Unii spun că a fost chiar mai scurt. Aproape toată lumea e de acord cu momentul când a început. Cu exactitate la ora nouă, când a expirat ultimatumul dat şeicului.
— Care era ultimatumul?
— Mai contează? Poate că a durat numai 40 de minute pentru că, în plin bombardament, nu i-au auzit pe arabi strigând că se predau. Există câteva elemente ale acestui episod care îi sunt familiare oricui a fost la război. Idioţenie crasă. Şeicul şi oamenii lui ştiau că flota britanică era la ţărm, aşa că s-au adunat toţi la un loc, în palat, mai lipsea să-şi pună şi nişte indicatoare. Clarvăzătorii spuseseră că englezii vor trage numai pe apă. În războaie, există mereu modalităţi de a te distanţa de realitate. îţi pierzi capul, şi ceva pe deasupra. Nu cred că ştie cineva ce s-a întâmplat cu ghicitorii, dar eu aproape că aş paria că nu erau în palat. Numai palatul a fost turtit. Clădirile din jur au rămas

neatinse. Când au început să tragă de pe iahtul şeicului, au fost atât de anemici, încât comandantul britanic i-a ignorat o vreme, şi abia când au crescut în intensitate i-a scufundat. Morala: profesioniştii nu se obosesc să omoare, şi tehnologia câştigă.
în timp ce iahtul şeicului lua apă, au ridicat Union Jack[1]. Morala: cei mai mulţi luptători nu vor să fie unde sunt şi nu pot capitula destul de repede. De-asta sunt atât de celebre poveştile despre eroism în război, pentru că sunt atât de puţine.
Audley se caţără la bord. E întâmpinat de Bruno, care nu arată ca un nebun rău şi periculos, dar presupun că asta e chestia dintotdeauna cu nebunii răi şi periculoşi. Nu arată nici ca un lup de mare. Arată mai degrabă ca un dirijor de cor pe care l-am cunoscut şi care era foarte iritant pentru că tot anunţa, la fiecare optsprezece luni, sosirea lui Mesia. Are părul cărunt şi cârlionţat şi poartă un pulover groaznic.
— Unde-i Tommo? întreabă cu un rânjet imens.
— Cine?
— A venit după tine.
— A, el. A zis că-şi dă demisia.
Bruno s-a făcut vânăt. E aproape ireal. Ca şi cum ai privi o şopârlă exotică într-o demonstraţie curtenitoare. De la miere la fiere în mai puţin de două secunde. N-am văzut niciodată pe cineva care chiar să se învineţească. E dezgustător.
— Găseşte-l, îi strigă unuia din membrii echipajului.
Găseşte-l şi spune-i că e concediat. Că l-am concediat ieri. Nu, mai bine spune-i că nu a fost niciodată angajat.
Un malaysian sare în barcă făcând dovadă de un entuziasm pe care eu l-aş descrie ca suspect, în ciuda calităţii nu foarte bune a imaginii.
— Numai barca aia o ai? întreabă Audley.
— Nu, patru. Poţi să o alegi pe care-o vrei pentru scufundări.
Faţa lui Bruno şi-a revenit, cu excepţia a două pete micuţe.
— Excelent.
— Şi dacă vrei să joci tenis, avem singurul teren pe o distanţă de 1500 de kilometri. Şi singura pistă de bowling pe 2000 de kilometri.

Omnitude e într-o stare foarte proastă. Cam la fiecare cinci minute mai vedem câte un membru al echipajului ascuns în umbră, parcă implorându-l pe Audley din priviri să-l împuşte. Trecem pe lângă un număr impresionant de lăzi pentru împachetat, care sunt depozitate peste tot.
— Cred că a fost o investiţie serioasă, comentează Audley.
— Am făcut o treabă bună.
— Am auzit că ţi-a cumpărat-o maică-ta.
Audley nu face pe diplomatul astă-seară.
— Stai să-ţi aduc ceva de băut, spune Bruno.
Deschide o doză de cola şi i-o întinde lui Audley.
— Altceva n-ai? întreabă Audley.
— Nu. Vrei o pungă de chipsuri?
— Cu aromă de struţ la grătar? Din astea n-am mâncat niciodată.
— Nu se mai fabrică de patru ani. Eu am ultimele baxuri.
Audley se opreşte din molfăit.
— Şi, Bruno, cum ai ajuns în afacerea cu portavioane?
— înainte am fost consilier. Apoi am reuşit să adun ceva avere şi mi-a venit ideea. Marele câştig când trăieşti într- un loc ca ăsta e că poţi sta ani întregi fără să pleci.
— Dar de ce-ai face asta?
— Voiam să văd cum e să înnebuneşti.
— Şi cum e?
— Foarte neplăcut. O pacoste. Foarte, foarte, foarte neplăcut.
— Şi de ce-ai făcut-o?
— Că aşa am vrut. îl ştiam pe unul care a vrut să fie executat în public. Tu n-ai vrut niciodată să faci ceva ce altora li se pare o nebunie?
Audley îşi soarbe cola.
— Cealaltă chestie mişto, dacă eşti aici, e că poţi face absolut orice vrei.
Audley soarbe mai departe din cola.
— N-ai mulţumit pentru băutură. Muritorii ar trebui să fie atenţi. Ştii povestea Omului Etern?
— Nu.
— O poveste a localnicilor. Marele Şef a murit şi a mers să-l vadă pe Tipul din Cer. „Eşti foarte norocos să mă ai. Sunt

cea mai importantă persoană pe care o s-o ai în rai." „Ai dreptate", a spus Tipul din Cer. „Eşti cea mai importantă persoană pe care o s-o avem aici. Trebuie să te avem întreg. Du-te şi adu-ţi corpul." Aşa că Şeful se întoarce, îşi ia corpul şi bate la poartă. „Am venit", spune. „Lăsaţi-mă înăuntru." „Nu, nu, nu", spune Tipul din Cer. „Te lăsăm numai când o să te avem întreg." „Dar sunt aici cu totul", insistă Şeful. „Nu, nu eşti. Trebuie să aduci fiecare fir de păr, fiecare bucăţică de piele, fiecare vârf de unghie, fiecare picătură de salivă." „Dar va dura o eternitate", spune Şeful. „Atunci ar fi bine să începi, nu?" spune Tipul din
Cer. Aşa că Omul Etern trebuie să caute tot pământul după urmele de mătreaţă şi asta îl enervează foarte tare. Dar pentru că încă vrea să meargă în rai, se răzbună pe cei răi. Ii testează pe oameni şi, dacă nu trec testul, îi pedepseşte, de obicei cu moartea.
— Mersi pentru băutură. Ce-avem la cină?
— Mai vrei o pungă de chipsuri?
— Nişte peşte n-ai?
— Nu m-aş atinge de el.
— De ce?
— Ciguatoxine. Paraziţi. Stai să-ţi spun cum e cu para-ziţii. Dacă de ei scapi, atunci mai e poluarea. E incredibil Am trimis o scrisoare la guvern despre asta. Uite, să-ţi arăt scrisoarea.
Bruno dispare vreo cinci minute. Nu-mi dau seama dacă Audley e uşurat sau nu. Bruno se întoarce cu un teanc de scrisori.
— Aha, înţeleg, spune Audley, citind în diagonală.
— Nu se poate să fi citit cum trebuie.
— Am prins ideea.
— Citeşte scrisorile cum trebuie, spune Bruno învine-ţindu-se.
Audley ridică scrisorile şi lasă să mai treacă vreo câteva minute. Trebuie să-l ţinem pe Bruno de partea noastră.
— Da, asta numesc şi eu proză, spune Audley. Că veni vorba, tot despre o scrisoare vreau şi eu să discutăm.
— Care ţi se pare cea mai bună? întreabă Bruno.
— Ăăă... prima.

— Eşti un tip sensibil, Audley?
— Nu.
— Atunci dă-mi voie să-ţi spun că eşti foarte prost. N-am fost nici măcar pe-aproape cu prima scrisoare.
— Da, cred că ai dreptate. Voiam să te întreb despre o scrisoare...
— Citeşte-le cu atenţie, spune Bruno, care a scos între timp un pistol.
— Iar începem, spune Audley.
Bruno are o grămadă de scrisori. Plângeri adresate liniilor aeriene care nu au reuşit să atragă mai mulţi scufundători de calitate în Chuuk. Plângeri adresate autorităţilor maritime în legătură cu vasele mici pescăreşti care se tot izbesc de Omnitude. Plângeri către producătorii de chipsuri care au retras de pe piaţă sortimentele lui preferate. Plângeri către liderii mondiali, descriind efectele deciziilor lor asupra turismului în Pacific. Şi plângeri adresate autorităţilor poştale din mai multe ţări, despre scrisorile lui care în mod sigur s-au rătăcit pe undeva, pentru că plângerile lui au rămas nesoluţionate.
— Ar fi bine să întrerupi transmisia, rămâi fără baterie, îi spun. Am încredere în tine, Audley. Spune-i că există oameni care ştiu unde eşti.
— Dar eu mă distrez atât de bine aici, mersi. Şi când te gândeşti că în Anglia oamenii se duc la culcare.
Cu Audley nu mai e de glumă acum. Fac rost de numărul staţiei de poliţie din Chuuk şi îi sun, dar nu răspunde nimeni. Sunt neliniştită să-l ştiu la mila unui nebun periculos şi înarmat, dar nu am mare lucru de făcut, pot doar să-i ofer o infuzie majoră de capital. în apărarea mea, pot spune că am dormit prost.
Audley apare pe monitor.
— Salut!
îmi dau seama după tonul lui că situaţia s-a îmbunătăţit, îl văd pe Bruno legat şi, în ciuda calităţii proaste a imaginii, desluşesc doi ochi negri. Unul din membrii echipajului pare că se uşurează pe el. îşi încheie fermoarul şi e înlocuit de un altul, care ţinteşte parcă picat pe gânduri.
— Ce s-a întâmplat?

— Poate că nu sunt un tip dur, în comparaţie cu tai-că-miu. Sau cu frate-miu. Sau cu unul ca Roberto. Poate că nu sunt atât de dur pe cât mi-aş dori, dar în comparaţie cu alţi oameni, ca învăţătorii, florarii, flautiştii, frizerii şi, să spunem, consilierii, sunt cu adevărat un dur.
— Cum l-ai dezarmat?
— L-am lăudat. I-am spus că e genial în folosirea virgulei şi că vreau să mai citesc şi alte scrisori. Am devenit cei mai buni prieteni. Au curs cutiile de cola şi pungile de chipsuri. De cum a pus arma jos, l-am bătut de-a făcut pe el. Poate că e un nebun periculos şi rău, dar nu e un dur. Asta e marele avantaj al unui loc unde poţi face orice, sau poate constrângerea vine tocmai din faptul că oricine poate face orice.
— Ai reuşit ceva cu scrisoarea?
— Nu încă. Mai avem câteva mii de baxuri de chipsuri şi cola de aruncat peste bord, poate că aşa Bruno va dori să ne fie de ajutor. îmi pare rău, îmi spune Audley privind direct în cameră.
Abia acum văd cât de tare s-a bronzat.
— N-am găsit-o. Nu cred că a fost aici. Cred că ai fost trasă pe sfoară.
Sunt dezamăgită. Oare ce a putut Walter să scrie şi de ce să fi lăsat scrisoarea cu Bruno? De la Walter mă puteam aştepta la orice – scrisoarea putea conţine de la răşină parfumată la o fotografie cu fundul lui.
— Ai făcut tot ce se putea. Nu ştiu dacă altcineva s-ar fî descurcat mai bine.
Audley merita să fie lăudat.
— Nu înţeleg de ce Walter a încredinţat scrisoarea cuiva atât de neserios.
— Nu cred că Bruno ştia. Ţine minte, să vorbeşti cu Bruno e ca şi cum ai vrea să împingi apa să curgă la deal.
Audley se întoarce la bar, pentru că mare lucru nu mai are de făcut. Mai stau cu el, pentru că nici eu nu am altceva de făcut. Chuuk e genul de loc unde te ocupi singur de propria distracţie. Kangichy îl întreabă pe Audley cum s-a descurcat cu Bruno.
— Am fost testat, cum s-ar spune aici, în Chuuk.

— Ce vrei să spui?
— Povestea cu Omul Etern?
— Ce poveste?
Kangichy neagă să fi auzit povestea vreodată. Osk îşi povesteşte iar epopeea. în bar e un australian care, în ciuda calităţii foarte proaste a imaginii, mă sperie. Are genul de siguranţă de sine pe care numai nebunia o emană. A petrecut o grămadă de timp în locuri nu foarte la îndemână, ca Insulele Solomon şi Papua Noua Guinee. Nu mă surprinde. Eu nu m-aş aventura să-i scotocesc maşina.
— înainte să devii celebru, explică, trebuie să ai armata de lingăi şi de fani pregătită.
Nu glumeşte. Dar în apropierea lui nu sunt nici lingăi şi nici fani.
— Ţine-te departe de australian.
Vânătorul de pigmei invizibili se uită fix în bere. Pare în încurcătură. Este evident că n-a făcut nici o captură şi că ar trebui să meargă acasă, dar nu vrea. în acest moment, e totuşi un explorator, chiar dacă e considerat un idiot de unii dintre apropiaţii de acasă; când se va întoarce, va fi un clovn cu acte-n regulă. Deja devine neinteresant şi mă pregătesc să închid când australianul sugerează ca fiecare să spună povestea celui mai nasol lucru pe care l-au făcut vreodată. Am impresia că el a mai jucat jocul ăsta, dar bineînţeles că vreau să aud ce urmează. După câteva fapte de seamă deloc spectaculoase închid şi mă duc să-mi fac un ceai.
Mă întorc mai târziu. Dau peste un francez despre care aş putea jura că e Vlan. Mai puţin păr, mai multă grăsime, la fel de neobosit, aceeaşi vorbărie insignifiantă. Se potriveşte perfect cu dorinţa nestăvilită a lui Osk de a cheltui.
— Un vagabond cu care mă conversam mi-a spus această poveste. într-o zi, mergea din uşă în uşă, şi nu-i ţinea de urât decât propria urină, când a oprit o maşină şi un tip i-a întins un plic gras. „Pentru tine”, i-a spus şi a condus mai departe. Tipul a fost un pic suspicios, pentru că vagabonzii nu sunt tocmai populari, şi l-a deschis cu grijă, aştep-tându-se să fie plin cu rahat de câine. Dar nu. Plicul conţinea o sumă uluitoare. Un an de muncă pentru un muncitor calificat. Ar fi putut să-şi ia haine noi, o cameră şi mâncare pentru un an.

Şi ştiţi ce-a făcut? într-o vineri după-amiază s-a dus la cel mai scump hotel şi a dat iama în minibar. Până luni dimineaţa, când şi-a reluat mersul din uşă-n uşă, a profitat de toate serviciile puse la dispoziţie, inclusiv de cele oferite de două blonde letone. întrebarea mea e: ce e asta, chef-d'oeuitr[A] a şcolii ratării sau un cârpe diem?[2] [3] exemplar? Părerile au fost împărţite, dar concluzia generală a fost că individul ar fi trebuit să-şi drămuiască banii între indulgenţă şi prudenţă. Audley l-a etichetat drept risipitor, iar vânătorul de pigmei a insistat că era dreptul lui să-şi cheltuiască banii cum avea chef.
Dar bineînţeles că pe francez nu-l interesau alte păreri.
— Nu, aţi greşti cu toţii. Răspunsul e că nu ştim.
— Stai puţin, spuse Audley întorcându-se spre australian, nu ne-ai spus care a fost cel mai nasol lucru pe care l-ai făcut. Nu mă surprinde.
— OK, spune australianul, până astă-seară, cel mai nasol fusese să conving o ţipă să-şi pună o pungă pe cap înainte să i-o trag. Nu ştiu pentru voi cum e, dar pe mine femeile mişto nu mă incită foarte tare. Le prefer pe alea nasoale. Trebuie să fiu în situaţia în care să-mi spun „Nu te duci în pat cu chestia asta, nu?" ca să pot să mă pun în mişcare. Eram cu una, arăta ca o morsă, şi fornăia toată, şi eu la fel, dar am vrut să văd cât e de disperată şi i-am spus că o s-o fac numai dacă-şi trage o pungă pe cap.
Minte, a făcut lucruri mult mai rele.
— Şi astă-seară?
Scoate brusc un pistol de la brâu şi i-l înfige în gură lui Audley.
— Cel mai nasol lucru pe care l-am făcut vreodată a fost să împuşc pe cineva cu numele Audley.
Aşteaptă o secundă şi apoi îndepărtează pistolul, îl pune la loc şi începe să râdă de unul singur. Mă aştept ca Audley să-l pocnească. Audley pleacă şi australianul începe să strige:
— Ce-i cu tine, nu suporţi o glumă?
Audley se împleticeşte în noapte. Calitatea imaginii noaptea e foarte bună, faţă de cât e de proastă ziua.
— Eşti bine?
— Da, îmi spune, fără să fie prea convins.

Nu am ce să-i fac, dar sunt hotărâtă să rămân cu el. în drumul spre hotel, observ iar statuia. Mai mult de dragul conversaţiei, îl întreb:
— Vezi a cui e statuia aia?
— E prea întuneric, îmi răspunde.
— Bine, lasă. Azi ai făcut o treabă minunată. Te las.
— Da, de data asta am făcut ce trebuia. A trecut o vreme de când am pocnit pe cineva. Ultima dată, am făcut-o latră.
— Ce-ai făcut?
— Eram într-un bar şi-mi plângeam de milă. Eram şomer, singur şi mă gândeam la fata frumoasă de la şcoală pe care nu o invitasem în oraş. în fiecare şcoală există fata aia absurd de frumoasă. Eu am pierdut ani la rând încercând s-o invit, apoi, într-o zi, a mers spre casă pe acelaşi dnim cu mine. Eram singuri, nu trebuia decât să pun întrebarea. Şi aşa am făcut. Sau am vrut. Am deschis gura, a rămas deschisă, dar n-a ieşit nici un sunet. Nu eram emoţionat, am vorbit cu ea, dar mi-am pierdut vocea când să o invit în oraş. Aşa că n-a ieşit nimic.
îmi plângeam deci de milă când l-am văzut pe un sclifosit lângă bar, vreun bancher în costum fiţos, râdea cu două fete şi se uita înspre mine. S-a tot uitat, gândindu-se probabil la săracul de mine, un ratat cu halba lui băută pe jumătate. M-am holbat urât şi am menţinut contactul vizual. M-am enervat şi mai tare gândindu-mă la costumul fiţos şi la fete. M-am ridicat să plec, era clar că nu mai avea ce să-mi placă, şi l-am văzut că iar se uita după mine. Mie ruşine să spun, dar m-am dus la el şi l-am întrebat „Ea ce naiba te holbezi?” – replica aia genială, strălucită, înainte să dau în el ca într-un sac.
— Evident, o reacţie exagerată.
— Mai ales că a bolborosit, înecându-se în sânge:, Audley, tu eşti?” Era fratele mai mic al fetei frumoase. Era şomer, dar împrumutase costumul pentru un interviu, şi cele două fete îi cumpăraseră de băut ca să-l înveselească pentru că-l părăsise prietena. Se uita la mine pentru că nu era sigur că mă recunoscuse. Se pare că fata frumoasă întrebase despre mine cu o zi înainte.
— Probabil că te-ai lins pe bot.

— Nici vorbă. Asta a fost partea proastă. A fost foarte binevoitor. „Audley, i se putea întâmpla oricui.” Faţa îi era un mare cheag de sânge şi costumul era praf. Dar am obţinut o întâlnire la cină cu fata frumoasă. „Nu-ţi face probleme, Audley, o să-i spun că am fost atacat şi că tu m-ai salvat”, mi-a spus. Vestea proastă era că tipa emigra a doua zi în Australia. Dar m-am gândit că o noapte poate fi suficientă. O visasem ani întregi, iar ideea de a avea acces la ea măcar o noapte mă consola la gândul emigrării. Ştii şi tu ce înseamnă când o femeie te invită la ea acasă la cină.
— Că nu trebuie să-ţi faci probleme cum ajungi acasă.
— Da. Dar ar fi trebuit să-mi dau seama că nu o să meargă când am văzut elicopterele poliţiei.
— Elicoptere?
— Mergeam spre casă şi elicopterele astea bâzâiau în împrejurimi. Părea ciudat, pentru că ea locuia chiar lângă Insula Scufundată şi nu e chiar o zonă unde să vezi maşini de poliţie, ce să mai vorbim de elicoptere. Când mam apropiat, am văzut că se învârteau chiar deasupra casei ei. Drumul era blocat, şi poliţiştii mi-au spus să o şterg, pentru că tocmai încercuiseră nişte hoţi înarmaţi. „Bineînţeles”, am spus înainte să o iau pe scurtătura din câmp. Numi păsa de nici un hoţ. Şi nu mi-a păsat până când, la câţiva metri de uşa ei, cineva mi-a înfipt un pistol în gură şi m- a împins într-o casă.
— Acum înţeleg ce vrei să spui cu tiparul.
— Aşa. Mi-am petrecut noaptea cu trei hoţi înarmaţi care dăduseră iama într-un restaurant chinezesc. Nu ştiu cum e cu femeile, dacă voi vă concentraţi pe un anumit aspect al anatomiei, dar eu îmi petrecusem ani întregi gândindu-mă la păsărică asta. Mi se umflase atât de tare, că abia mai puteam merge. A fost cea mai grea noapte, cu excepţia celor din Iugo.
— S-au predat poliţiei?
— Nu, s-au predat în faţa mea. Când era prea târziu ca să mai conteze, adică a doua zi. îi ţinusem de vorbă, încercând să fiu prietenos. Le-am spus chiar şi că restaurantul chinezesc pe care-l jefuiseră era motivul pentru care fra-te-miu îşi căpătase numele.

— Scargill?
— Nu Scargill. Kold Hard. Taică-miu vorbise cu patronul restaurantului despre auspicii chiar înainte ca el să se nască. Noi n-am avut niciodată bani. Aşa că tata l-a botezat Kold Hard Kash[4].
— Şi a mers?
— Două treimi. Adevărul despre bărbaţi e că banii, celebritatea, admiraţia, chestiile astea sunt foarte importante. Dacă ai mai mulţi bani decât mine, dacă ai descoperit leacul pentru vreo boală incurabilă, dacă milioane de femei vor să se culce cu tine, dacă vorbeşti fluent cinci limbi, e posibil să fiu uşor invidios, poate chiar foarte invidios, dar nu asta contează în realitate. Poţi să mă baţi de să nu mai ştiu de mine? Asta contează. în sufletul lor, toţi bărbaţii îşi doresc să intre într-un bar şi toată lumea să fie îngrozită. Nu să te admire. Nu să te respecte. Vrei teroare. Aşa e cu Kold Hard Kash, când intră într-un bar, băieţii sar pe geam numai ca să scape.
Aşa că le-am spus maimuţoilor ălora că pe fratele meu îl cheamă Kold Hard Kash. Au făcut pe ei. Douăzeci de minute şi-au cerut scuze pe trei voci. Mi-au dat banii pe care i-au furat. „Vrei să ne dai câteva peste cap?" m-au întrebat. „Te rugăm, dă-ne câteva peste cap" sau „Dacă vrei, n-avem nimic împotrivă".
— Ce le face fratele tău oamenilor?
— Nu mare lucru. Asta e interesant. Nu trebuie să facă cine ştie ce. Pur şi simplu înfioară. Trebuie să recunosc că multă vreme am vrut să fiu dur ca el, să golesc barurile. Dar nu-mi doresc să flu Kold Hard.
A doua zi nu mă aştept să mai am vreun semn de la el, e în drum spre aeroport. Dar apare.
— M-am uitat la statuie pentru tine.
— Şi?
— Inscripţia e cam ştearsă, dar am putut citi o parte din nume. Rotger ceva sau altceva.

INSULA SCUFUNDATA

Utima scrisoare a ajuns la două zile după ce s-a întors Audley.

Dragă Oceane,
Cum a fost'?
Asta e o copie a scrisorii care te aştepta în Chuuk. E un loc ciudat, după cum probabil ţi-ai dat seama, iar Bruno e şi mai ciudat. Iar ciudăţenia echipajului lui e posibil să-i fi venit de hac înainte să ajungi tu la el. Aşa că mi-am luat măsurile de siguranţă.
îmi place să cred că ţi-a prins bine călătoria. Ai grijă să nu vadă Bruno asta. Bruno e cel mai mare ticălos, dar am descoperit că ticăloşii au şi ei rostul lor. Uneori îţi fac cunoştinţă cu oameni interesanţi. Asta e scopul lor. Mai ţii minte că nouă ne-a făcut cunoştinţă Rutger?
Cred că trebuie să te aduni puţin. Ai făcut-o deja ? Planurile nu sunt decât o piatră de încercare. Zece ani înseamnă foarte mult timp la care să te gândeşti. În zece ani se pot întâmpla atâtea, dar se poate să nu se întâmple nimic.
Să aştepţi cu nerăbdare zece ani pare inimaginabil, şi e afrroape înspăimântător să te gândeşti ce s-ar putea întâmpla în zece ani. S-ar părea că timpul îşi ia viteză pe măsură ce îmbătrâneşti. Trage aer în piept.
Sper să nu te simţi ofensată. Din păcate, nu pot decât să fiu eu însumi.
Eposibil să te, ofenseze cele ce urmează. Dacă e aşa, îmi pare rău. întotdeauna când cumperi un cadou pentru cineva există riscul să dezamăgeşti. îmi pare rău dacă nu ţi-a plăcut, dar am petrecut o groază de timp punând totul la cale. Un mic taifun de dragul tău. Motivaţia oare nu contează? Nu ? Atunci spune-le copiilor tăi că ai cunoscut un idiot amuzant căruia îi plăcea să se joace.
Partea cea mai proastă e să-i priveşti pe cei care vor supravieţui: colecţionarii de cutii de chibrituri, nesuferiţii care nici nu mulţumesc când le ţii uşa deschisă, şoferii care nu ştiu să parcheze, angajaţii di n industria asigurărilor, avocaţii, drogaţii care strălucesc de sănătate. Oriunde-ar fi, Rutger va trăi 105 ani.
E greu, nu, să încetezi să crezi că eşti mai hun decât oricine altcineva ? Şi e şi mai greu să admiţi că nu ai putere. Puterea vine de oriunde, numai din noi nu. Ştii cum se întâmplă când te îmbolnăveşti, acum ţi-e rău şi peste zece

minute ţi-e mai bine şi sari imediat din pat. Ei bine, într-o bună zi nu te mai faci bine.
Erica e greu de înfruntat. Zilele trec cum trec, mintea împinge totul înapoi. Raţiunea şi lumina au putere. Noaptea îmi doresc să nu trebuiască să dorm,, pentru că atunci mă copleşeşte frica. Imensă, mă macină pe dinăuntru. Mie foarte frică, dar cât voi mai putea, te voi iubi. Să fii fericită.
PS. Răul în stare pură e Xavier. Xavier Quintero.
Adio.
Walter.
Xavier? Cine era Xavier? Nu-mi aduc aminte de nici un Xavier. M-am tot gândit, am rememorat lista cu distribuţia, nici măcar nu mi-am putut aminti nişte chipuri fără nume. Pe cei mai mulţi de la Babylon îi ştiam destul de bine, dar era şi multă agitaţie pe-acolo, mai erau cei din faţă, care lucrau la bar. Poate îmi joacă feste memoria, dar habar nu am cine e.
Ce se întâmplase în Barcelona? Cine ce făcuse? La ce se ajunsese? în cele din urmă, nu se ştie niciodată. Nu ştii niciodată cum stau lucrurile pe lumea asta. Singurele cunoştinţe temeinice sunt cele legate de emoţii; şi probabil singurele cunoştinţe care merită.
Un detectiv stătea la biroul lui din sudul Londrei când o maşină a spart zidul din spatele lui şi aproape că l-a strivit. La autopsie s-a stabilit că şoferul maşinii era mort. Nu izbitura îl omorâse, ci sângele pierdut din cauza unui glonţ care-i găurise piciorul. S-a presupus că şoferul căuta asistenţă medicală când şi-a pierdut cunoştinţa şi controlul maşinii. Cazul ar fi atras oricum atenţia, dar a fost şi mai mediatizat pentru că şoferul era un criminal cunoscut pe plan local, pe nume Total Nevinovat. Total Nevinovat îşi schimbase numele după o serie de infracţiuni, pentru plăcerea de a auzi la tribunal „Total Nevinovat, eşti acuzat de...” Ar fi băgat mâna-n foc că asta îi întorcea pe juraţi în favoarea lui.
Poliţiştii, ca de altfel şi toţi ceilalţi, au fost încântaţi să scape de el. Dar, din nefericire, pentru că nu era vorba de o bătaie care să fi ţinut piept unui hoţ, ci de un nemernic cu o întreagă istorie a violurilor şi jafurilor armate, trebuia făcut

ceva mai mult. Teoriile au început să curgă. Războaie între bande. Ucigaşi plătiţi. Poliţia a făcut câteva apeluri publice în care cerea informaţii. Ruşii, jamaicanii, columbienii, albanezii şi alte vedete ale lumii crimei organizate, nenumăratele foste iubite şi chiar poliţiştii au fost acuzaţi, rând pe rând, că l-ar fi ucis pe Total Nevinovat. încă vreo câteva cazuri au fost considerate efecte colaterale ale retragerii din scenă a lui Total Nevinovat.
Ruşinea autorităţilor creştea zilnic. Jurnaliştii porniseră o adevărată cruciadă. Un an mai târziu, la poliţie a ajuns o casetă filmată de un pianist în ziua plecării într-un turneu mondial de un an. Tocmai îşi cumpărase camera şi o îndrepta aiurea în tot felul de direcţii ca să o testeze. A prins o siluetă ieşind dintr-o maşină, jonglând cu un obiect pe care apoi l-a pus înapoi în pantaloni. O bubuitură surdă. Era Total Nevinovat, împuşcându-se singur în fund cu propria armă. Pianistul nu i-a dat mare importanţă, pentru că în Brixton oamenii se împuşcă tot timpul. Plecat în turneu, a fost surprins să descopere în ce agitaţie s-a întors.
Dezamăgirea a fost generală când s-au năruit toate speculaţiile.
Toată lumea căutase în direcţia greşită. Singurul suspect care nu fusese luat în considerare era chiar vinovatul. Dacă răspunsul nu s-ar fi predat singur, nimeni nu l-ar fi bănuit. Acum, eu m-am trezit cu un răspuns nesolicitat, sau cu ceea ce pare un răspuns, dar cu care nu ştiu ce să fac. Oare Walter m-a salvat de ceva sau doar îşi încerca muşchiul speculativ?
Mă bucur că mi-a scris. Foarte puţini oameni m-au făcut să mă simt bine. Şi nu doar pentru beneficiile evidente, ale ridicării pe un piedestal, pentru plăcerile pe care abia le aşteptam. îmi plăcea cum sforăie. Sforăia încet, ca şi cum s-ar fi auzit un tren în depărtare. Trenurile aflate la depărtare mi s-au părut mereu reconfortante. îmi plăcea să-i cumpăr mâncărurile preferate. Să-l aud mişunând în baie. îmi plăcea să-l aud că se apropie, mergea într-un ritm anume. Siguranţa aceluiaşi trup.
Audley e omul cel mai indicat cu care să discut răspunsul. Mai târziu, l-am sunat. I-am spus să-şi instaleze

echipamentul.
— De ce nu folosim telefonul?
— Vreau să văd cum eşti.
Parcă a mai prins ceva culoare, dar e răvăşit. Are un trup aproape filiform. în lumea dansului, pentru o siluetă ca asta, multe degete şi-au făcut loc pe gât în jos.
— Te-a obosit zborul?
— Da, şi asta, şi mai e şi obiceiul unora de a mă ameninţa cu pistolul sau de a încerca să tragă în mine. E ca şi cum aş primi ce mi-am dorit, deşi nu-mi mai doresc asta de mult. Ca şi cum mi-aş fi făcut abonament la o revistă şi acum nu-l mai pot anula.
— Am primit scrisoarea.
— Cum?
— Walter mi-a trimis o copie.
— De ce n-a făcut asta de la bun început? Şi ce zicea?
— Chestii personale.
— Mă trimiţi să fac ocolul Pământului, vacă nebună, şi acum nici nu-mi spui ce era?
— Chestii personale, dar a meritat. Ştii cât îţi sunt de recunoscătoare.
Chiar sunt. Dacă nu l-aş fi trimis pe Audley, nu cred că scrisoarea ar fi apărut. Trebuia să aibă loc căutarea. Banii trebuiau daţi. Dar livrarea nu e întotdeauna cum te aştepţi. Se poate spune că ar fi trebuit să fac eu asta, dar, culmea, să trimiţi pe cineva în locul tău presupune uneori mai multă muncă decât să te duci în persoană.
Sună cineva la uşă.
— Să nu pleci, îmi spune Audley.
lese şi apoi se întoarce, cu spatele, mergând încet, şi cu un pistol înfipt în gură. Pistolul îl ţine un tip scund, grăsuţ, cu faţă de copil. Audley e mai îngrozit decât ar fi oricine s-ar trezi cu un pistol în gură.
— Ei bine? întreabă musafirul lui Audley.
Are un accent ciudat. Audley scoate un geamăt surd.
— Ei bine? întreabă iar.
Ridic telefonul şi sun la poliţie. Nu răspunde nimeni. Audley încă geme. îi scoate pistolul din gură.
— Eu eram optimist, ar fi trebuit să ştii. Dar habar n-ai.

Aşadar, Audley, bătrâne, cum îţi merge?
Trebuie să fie Roberto, presupun. Cat sau fără pistol, îl înspăimântă pe Audley până-n măduva oaselor. Gâfâie şi-i tremură tot corpul.
— Audley, eşti un maestru al distrugerii bunei dispoziţii. Spune-mi, unde se întâlnesc crescătorii de scoici?
Nu e genul de întrebare comună. Audley are probleme acum chiar şi cu engleza elementară.
— Audley, uneori e distractiv să fii drăguţ cu oamenii înainte să te porţi urât. Alteori e distractiv să te porţi urât înainte să fii drăguţ. Acum spune-mi, unde se întâlnesc crescătorii de scoici?
Audley ridică din umeri.
— Unde se întâlnesc cercetătorii picăturilor de sânge?
— La banca de sânge?
— Nu răspunsul ăsta îl caut. Dar frizerii? Răspunsul e acelaşi pentru toată lumea.
Audley nu reuşeşte să inventeze nimic. E dărâmat. Nici eu nu văd nici o legătură între crescătorii de scoici, cercetătorii picăturilor de sânge şi frizeri.
— Toţi se întâlnesc la conferinţe. Fiecare profesie are propria conferinţă, unde se schimbă idei şi se stabilesc contacte. Pentru ucigaşi, conferinţele se numesc războaie. Războiul din Croaţia a fost doar un mare târg de slujbe.
— Te rog, împuşcă-mă.
— De ce să te împuşc, Audley? Mă faci să râd. Timpul a fost nemilos cu mine după Croaţia. Să îţi spun ce oferte de slujbe am primit? Te sună cineva dintr-o ţară străină, îţi propune o întâlnire la un hotel. Cineva îţi spune: am auzit că rezolvi probleme. Am vrea să călătoreşti în ţara noastră, unde plutesc în aer şapte feluri de hepatită, şi să ne rezolvi problemele cu ăla şi cu ăla. Ala şi cu ăla trăiesc într-o fortăreaţă şi au la îndemână tehnologia necesară să doboare şi luna, plus o armată privată la dispoziţie. Şi dacă ceva nu merge, armata privată nu te omoară, ci eşti tratat cu o sută de ani de închisoare, într-una din cele mai proaste zece închisori din lume, asta dacă poliţia nu te torturează până mori. Şi, apropo, noi nu avem cum să te ajutăm, şi ţi-am spus cumva că vrem să pară un accident? Apoi îţi oferă

un onorariu care nu acoperă nici măcar factura de la hotel.
— Şi ce-ai făcut? I-ai strecurat un săpun în cadă, ca să alunece?
Audley pare că a trecut de la teroare la isterie.
— Arici.
— Ce-i un arici?
— Patrupedul insectivor de dimensiuni mici, ăla cu ţepi. —
Arici? Cum vine asta?
— Secret de stat, Audley.
— Cred că angajatorii tăi au fost încântaţi.
— Nu suficient cât să mă plătească.
— Nu ţi-ai luat banii? Nu te recunosc!
— Te loveşti de problema asta atunci când şi angajatorii trăiesc în fortăreţe, au armate private şi tot tacâmul. Nu te plătesc şi nici nu te apreciază. Să omori oameni e foarte simplu, bineînţeles. Provocarea e să-i omori şi să scapi basma curată. După cum ştii, inconvenientul când eşti suficient de aproape de cineva încât să-l împuşti e că şi el e suficient de aproape ca să te împuşte. A mai fost un angajament, în Sankt-Petersburg, tot un tip cu o fortăreaţă şi cu armată privată. Nu pleca nicăieri fără vestă antiglonţ. Am stat zece zile într-o cameră, în tocul uşii, într-o poziţie imposibilă, la un kilometru distanţă. Aveam o jumătate de secundă să-l nimeresc, în drum spre limuzina lui blindată, şi să-i transfom bodyguarzii în clovni. Dacă faci una ca asta, îţi acordă cineva credit? Nu, angajatorii tăi se gândesc fie că eşti norocos, fie că a fost o treabă simplă şi îţi reevaluează onorariul. Nu arăţi prea bine, Audley.
— îmi pare rău, e un eveniment de-a dreptul zguduitor să te văd.
— Pe toţi ne pândesc dezamăgirile, Audley. într-o zi, prietena mea a fost la coafor şi nu mi-a venit să cred câţi bani mi-a cerut. Am întrebat-o dacă are de gând să cumpere tot coaforul sau vrea doar să se tundă. Când s-a întors, nici n- am văzut diferenţa, doar o pieptănătură îngrijită. Am făcut prostia să-i spun, şi o săptămână m-am mutat în coteţul câinelui. Mă gândeam, uită-te la tine, îţi pui pielea la bătaie pentru nişte onorarii de toată jena, şi rahatul ăsta face avere într-o jumătate de oră. I-am înfipt pistolul în gură

şi i-am spus să nu-i mai ia bani prietenei mele niciodată. Am rezolvat problema? Nu. E groaznic, dar până şi violenţa mai dă greş. Tipul a dispărut, prietena mea a devenit irascibilă şi a găsit un alt salon, şi mai scump. Şi mai e şi vecinul meu. Intr-o dimineaţă, m-am uitat pe geam şi l-am văzut într-o maşină de-ţi lua ochii. Tipul e învăţător. Şi eu conduc o rablă. Există anumite lucruri pe care le cauţi în viaţă, anumite certitudini, şi să fii mai bun decât un învăţător e una dintre ele. îţi aduci aminte de război?
— Da.
— în timp ce tu şi cu mine ne jucam ruleta rusească pe onorariu zero, învăţătorul ăsta făcea bani. Ai auzit de Krt?
— E un drog?
— Eşti un ignorant monolingv. E o insulă, răsfăţata amatorilor de vacanţe. în timp ce noi eram pe linia frontului, învăţătorul a construit o baracă pe care apoi a vândut-o pe bani grei. Mi-am dat seama că luasem numai decizii greşite.
— Criza vârstei mijlocii.
— în afaceri. Acum patru ani, mi s-a cerut să călătoresc la Londra, să stau într-un hotel. Nu mi-a plăcut chestia asta. Am înţeles atunci că cei din ţările mari se uită cumva de sus la ţările mici. Au impresia că suntem proşti şi că ne plac animalele domestice. Şoarecele din Londra nu are nici urmă de respect pentru şoarecele din Kiskunmajsa.
— Pe cine-a trebuit să omori?
— Pe nimeni. Asta mi-a plăcut chiar mai puţin. Era o misiune dubioasă. Trebuia să îngrop pe cineva. Am fost îngrijorat că engleza mea nu fusese la înălţime şi că înţelesesem greşit. Mi-am exprimat nedumerirea. Ce nu ştiam era că Anglia ducea lipsă de tehnicieni funerari. Angajatorul voia să-i îngrop un prieten într-o manieră neconvenţională. Nu-mi mirosea bine.
— Dar ai acceptat.
— Nu văzusem aşa onorariu de ceva vreme. Angajatorul mi-a spus că mă voia pe mine pentru că avea nevoie de cineva din străinătate care putea să-şi ţină gura. Amatori erau cu duiumul, dar confidenţialitatea era esenţială. N- am crezut un cuvânt, dar...
Roberto dă din umeri.

— Aici trebuie să-ţi mulţumesc.
— Pentru ce?
— Trebuia să găsesc un loc îndepărtat, liniştit, pe care nu i-ar da nimănui prin cap să-l deranjeze. Mi-am adus aminte ce mi-ai spus despre Insula Scufundată, vorba ta, tărâmul nimicului, al lipsei de importanţă.
— Nu-mi aduc aminte.
— Erai prea ocupat să-ţi tragi nasul şi să te rogi pentru viaţa ta. Aşa se spune, să-ţi tragi nasul?
— Da.
— Intr-o noapte, m-am trezit lângă un şanţ imens, pe un drum de ţară. Apar două autocamioane şi şoferii sunt trimişi la plimbare. Apoi, am descărcat din camioane, cu tipul ăsta, un Rolls-Royce şi două Mercedesuri, toate blindate. Primul o ia la vale un Mercedes. E cel mai frumos model. înăuntru sunt doi bodyguarzi, care abia începuseră să se răcească, întbrăcaţi în costume scumpe, cu ochelari de soare şi cu cele mai scumpe arme nemţeşti. E rândul Rolls- Royce-ului să alunece în şanţ. înăuntru sunt încă doi bodyguarzi, la fel, abia răciţi, prietenul angajatorului şi trei prostituate minore acoperite de bijuterii scumpe. Sticle de whisky scump, ţigări de foi şi narcotice pure, nu de contrabandă, peste tot. Apoi ultimul Mercedes, încă doi bodyguarzi, şi gata. Te-ai prins ce se întâmplă?
— Aţi îngropat o grămadă de bani.
— Tu ai dat pe la şcoală, Audley? E un ritual care le imită pe cele vechi. Moare barosanul, îşi ia şi averea cu el. Şi nu doar bogăţia contează aici. Orice frizer poate să se îngroape cu bibelourile după el. E vorba de putere. Sunt mort şi uite totuşi ce pot face.
— De ce?
— Ca să-ţi imaginezi că peste o mie de ani o să fii dezgropat şi toată lumea o să fie impresionată. Nimeni nu vrea să fie uitat. Sau singur. Tu cum vezi viitorul, Audley?
— Nu cine ştie ce.
— E interesant. Eu cred că optimiştii, ca specie, sunt pe cale de dispariţie. Să iei parte la o înmormântare cu un asemenea ritual e dăunător pentru sănătate. Eu am fost foarte nefericit când am aflat în ce consta angajamentul.

— Nu pare să-ţi fi dăunat.
— Ba mi-a dăunat. îmi amintesc foarte clar noaptea aia. Şase săptămâni mai târziu m-am trezit la spital.
Avusesem un accident de maşină şi m-am trezit la spital, în comă. în meseria mea e foarte greu să crezi în accidente mortale sau aproape mortale. Cine ştie, poate a fost un accident. Dar sunt aproape sigur că cineva m-a vrut mort în drum spre casă. Cred că angajatorul, Dl Somn, era pe urmele mele. Răzbunarea era foarte tentantă, dar după o vreme am vrut să merg acasă. Prietena mea era furioasă din cauza unei crăpături din acoperiş.
— Cred şi eu.
— Imaginează-ţi cât am fost de surprins acum câteva săptămâni când m-a sunat Dl Somn. „Bună, cred că-ţi aminteşti de mine, aproape te-am omorât.” Dl Somn are o problemă. Nu mai are bani. Pe vremuri locuia în Folkestone. Ştii ce făcea?
— Contrabandă?
— Exact. Când era mic, era foarte sărac. Atât de sărac, încât atunci când l-au arestat poliţiştii au făcut chetă ca să-i ia haine. Dar când s-a făcut mare, s-a învârtit cum trebuie, droguri, arme, emigranţi. Totul. A făcut atât de mulţi bani, că până la urmă s-a retras. Avea mai mulţi bani decât ar li putut cheltui într-o viaţă. Aşa că şi el, şi partenerul lui la fel de bogat s-au retras. Când prietenul lui a murit, i-a făcut acest ultim moft bizar. Pentru el n-a însemnat nimic, avea atâtea bogăţii cât numai un criminal de succes sau un bancher ar fi putut strânge. Dl Somn avea două sau trei străzi în centrul Londrei; dar avea o problemă. Ştii ce problemă?
— Femeile? Jocurile de noroc? Prostia?
— Nu. Cântatul.
— O instalaţie pentru karaoke nu costă foarte mult. Sau şi-a construit cea mai mare baie din lume, ca să poată cânta?
— începe cu karaoke şi se termină cu turul Americii, cu 70 de muzicieni. Dl Somn voia să fie cântăreţ. A închiriat cel mai bun studio, a angajat cei mai buni muzicieni, cel mai bun producător. Rezultatul: a dat chix.
— Poftim?

— Mai învaţă-ţi şi tu propria limbă, Audley. Aşa că Dl Somn a închiriat alt studio, a angajat alţi muzicieni, alt profesor de canto. Şi tot aşa. Cu muzicienii din Londra nu i-a fost uşor. Cheltuise deja o groază de bani, dar vorbim încă numai de un sfert de stradă. Nici o casă de discuri nu se atingea de el.
— De ce nu şi-a cumpărat una?
— Pentru că voia să-i fie recunoscut talentul.
— Şi i-a fost?
— Nu. Era complet lipsit de talent. Afon total. N-avea nimic de-a face cu un muzician. Nu putea nici să cânte, nici să danseze, era gras şi chel, calităţi care i-ar fi putut li de folos dacă se apuca de comedie, dar atât. Din păcate, Dl Somn era un bărbat foarte hotărât, cum e de aşteptat pentru unul care-a plecat de jos. Nu-l îngrijora că totul era împotriva lui. Era convins că publicul ar reacţiona pozitiv la stilul lui, numai să i se dea ocazia. A plecat în turneu în Anglia întâi. Nu-ţi aminteşti?
— Nu.
— Nimeni nu-şi aminteşte. în afară de Dl Somn, de muzicienii lui nenumăraţi şi de echipa tehnică. Au cântat în peste 20 de locaţii fără să vândă un bilet, excepţie fac trei turişti olandezi care n-au înţeles cum trebuie şi au avut senzaţia că merg într-un club gay. Somn şi toţi ai lui au stat prin cele mai bune hoteluri, pentru că nu voia să pară scârţar în faţa jurnaliştilor care veneau la interviuri.
— Cine-i lua interviuri?
— Nimeni. După turneu, cu toate cheltuielile, a mai pierdut un sfert de stradă. Dl Somn a stat şi s-a gândit la cariera lui muzicală. Şi-a dat seama că nu mergea în direcţia bună. Nu muncea destul. Ii trebuiau muzicieni mai buni. Mai mulţi. Mai mulţi jurnalişti. Mai multă reclamă. Mai multe lumini. Asta a fost gloriosul turneu american, care a ajuns la fabulosul număr de cinci spectatori pe un stadion de 30 000 de locuri, şi ăia ajunşi acolo din greşeală. A pierdut o stradă întreagă. Dl Somn a făcut un infarct, un transplant de inimă şi a trecut printr-un divorţ. După ce doctorii şi avocaţii şi-au luat porţia, a ajuns într-un apartament dintr-o zonă nu tocmai populară a Londrei. Dl Somn era în scaun cu rotile, până când într-o zi un adolescent l-a împins şi a fugit cu

scaunul. Dl Somn l-a înjurat, adolescentul sa întors şi s-a uşurat pe el. Dl Somn şi-a dat seama că nu şi-a pierdut numai banii. Care a fost greşeala lui, Audley?
— Că şi-a cheltuit banii?
— Nu. Ar fi trebuit să declanşeze un război. Atunci ar fi venit multă lume. Vrei să spui că a greşit că şi-a cheltuit banii?
— Mie aşa mi se pare.
— Dacă nu eşti dispus să rişti totul pentru ceva ce-ţi doreşti, mai ai dreptul la acel ceva?
— Ce cauţi aici, Roberto?
— Ai răbdare. Dl Somn s-a gândit la ceva ce eu nu ştiam despre înmormântare. În afară de tot ce era la vedere, în portbagajele maşinilor era ascunsă o comoară în aur. Nu destul ca să cumperi o stradă în Londra, dar de-ajuns pentru nişte vile, cât să îndulcească viaţa în scaunul cu rotile. Dl Somn ar vrea să dezgroape maşinile, dar nu poate.
— De ce?
— Pentru că nu-şi mai aduce aminte unde sunt. Eu am ales locaţia, eu i-am îndrumat pe toţi, dar el nu mi-a dat foarte multă atenţie pentru că nu s-a gândit că o să aibă nevoie de bani. Are o vagă idee despre locul ăsta, dar nu poate să sape douăzeci de kilometri de Huli. Aşa că are nevoie de mine.
— Cam neobrăzat să te sune.
— Nu, unora li se pare firesc să încerce să te omoare şi apoi să-ţi ceară favoruri.
— De ce-mi spui mie toate astea, Roberto? Orice-ar fi, nu mă bag.
— Comoară îngropată? Nu te interesează comorile îngropate?
— Nu.
— Dar e cea mai bună comoară.
— Bănuiala mea e că cealaltă greşeală a Dlui Somn a fost să-ţi spună ţie despre asta.
— Nu. Greşeala lui a fost că m-a sunat. Era de bun-simţ să-mi spună despre aur; i-a mai prelungit viaţa cu cinci minute. Te întreb pe tine, Audley, dacă într-o cameră ai, într-un colţ, un tip care poate că în tinereţe a fost un munte de violenţă, dar acum e un grăsan pe jumătate mort, fără bani şi fără întăriri demne de luat în seamă, care crede că mai poate

face o şmecherie, şi în celălalt colţ mă ai pe mine, cine ajunge cu capul în jos într-o cadă plină cu apă?
— N-o să sap nimic pentru tine, Roberto. Nu mă ocup de săpături.
— Am contat pe ajutorul tău, dar nu eşti de nici un folos.
— De ce nu iei aurul? Şi ce cauţi la mine-n vizită?
— Ştiu unde e aurul, dar nu-l găsesc.
— Serios?
— M-am lovit rău în accidentul ăla. Am avut pierderi de memorie serioase. Mi-aduc aminte că am îngropat maşinile, dar nimic altceva din săptămânile de dinainte sau de după. Am o imagine a câmpului, dar câmpurile sunt... câmpuri. Nu pot să mă apuc să sap toate câmpurile pe o distanţă de 20 de kilometri de Huli. Pe scurt, ştiu că sunt undeva pe-aici, dar nu-mi aduc aminte unde. Nu mai ştiu nici dacă ţi-am cerut ajutorul. Ştiu doar că aşa voiam.
— Eram probabil în Cambodgia.
— Totuşi, dacă ai fi ştiut ceva, s-ar fi văzut. Te citesc ca pe un termometru.
— Nu ţi-e teamă c-o să găsesc eu comoara?
— Nu, Audley, nu mi-ai face mizerii din astea. Ajută-mă şi o să ai parte de un onorariu. Unul mic, fireşte. O să rămân prin preajmă. Dintotdeauna mi-am dorit să deschid un restaurant. Să aprofundez diferenţa ontologică între găluşte şi papanaşi.
în ciuda calităţii proaste a imaginii, îl văd pe Audley clătinându-se. Există o diferenţă crucială între acceptare şi capitulare. N-am plecat niciodată în străinătate cu ai mei, dar am făcut câteva excursii de o zi la mare. Am construit un castel de nisip care a fost imediat strivit de un băieţel supărat: am rămas cu impresia că n-a făcut-o intenţionat, pentru că sărea frenetic de colo-colo şi piciorul lui mi-a despicat castelul în două. într-un fel, accidentul şi neatenţia lui au înrăutăţit lucrurile. Am construit un alt castel, mai mic şi în siguranţă, sub şezlongul tatălui meu. Momentele noastre de fericire sunt pauza de cafea a catastrofalului. Eu renunţasem, dar nu-mi plăcea să văd aceeaşi privire pe chipul lui Audley. Se poate întâmpla să vezi oamenii prăbuşin-du-se, dar rareori îi vezi luptând. Când alergi prin

parc şi-i vezi pe alţii alergând transpiraţi înspre tine, palizi şi gâfâind, nu ştii dacă i-a doborât efortul de trei minute sau de trei ore.
Roberto se aşază şi-i întinde pistolul lui Audley.
— împuşcă-mă dacă vrei. Nu? Aşa ar trebui să meargă lucrurile între doi soldaţi care s-au aplecat deasupra trecutului. Sincer să fiu, am suferit îndelung de pe urma nedreptăţii. Am fost în închisoare o vreme.
— Genocid? Ai exterminat frizeri?
— Nu. L-am împiedicat pe unul să-mi fure casetofonul din maşină. Eram în România. Uneori, deşi provin dintr- o ţară mică, cred că e bine să priveşti de sus ţările mici. Mă întorceam la maşină şi am găsit geamul făcut ţăndări şi am văzut cum casetofonul era îndesat într-o geantă. Am strigat „hei!", cum ar trebui să facă orice proprietar, dar m-a ignorat.
— Dacă cineva nu te cunoaşte...
— Am smuls geanta. A început să strige „Dă-mi geanta înapoi", aşa că l-am plesnit. Am fost încântat când a apărut poliţia, dar nu la fel de încântat când m-au săltat pe mine pentru abuz. Cineva depusese mărturie că eu l-am atacat pe omul cu geanta, care pusese mâna pe ea numai pentru că o aruncase un altul, cel care-mi furase casetofonul. Am luat şase luni şi nici urmă de casetofon. Când a fost prea târziu ca să-mi mai folosească la ceva, am aflat că poliţistul era cumnatul hoţului şi vărul martorului.
Audley e rugat să facă nişte cafea, în timp ce Roberto se plânge de incapacitatea lui Audley de a face cafea. Roberto se mai învârte pe-acolo o oră pentru că, presupun, e plictisit, pentru că are nevoie de apreciere, şi pentru că, dacă pleacă, trebuie să ştie şi unde să meargă. Toţi avem nevoie de un ascultător în faţa căruia să nu trebuiască să ne justificăm.
— Nu sunt vanitos, dar mă apreciez, se confesează Roberto. Ce crezi, Audley? Rataţii sunt chiar rataţi? Sau sunt câştigători-în-aşteptare?
Audley nu e foarte dispus la conversaţie.
— Chiar că strici toată buna dispoziţie, Audley. Schim-bă-ţi atitudinea. Omul e flexibil. Destinul singur poate să-l strivească în nimicnicie sau să-l înalţe, să-l scoată în

evidenţă. Dă-mi un smiorcăit de doi bani şi în câteva ore îl transform într-un monstru cu multe capete: bani, glorie, petreceri luxoase, dovezi de gratificare la tot pasul. Inevitabil, ajungi să crezi că eşti una din comorile universului. N-o să divulg nume, dar pe mulţi i-am cunoscut înainte să se umple de succes, şi pe-atunci se comportau întocmai ca unii fără succes. îmi cumpărau de băut numai ca să aibă cu cine vorbi. Care e diferenţa dintre unul care face umbră pământului şi un fenomen internaţional? Elasticitatea.

După plecarea lui Roberto, care sugerase să meargă la un film în seara următoare, Audley s-a prăbuşit pe un scaun, pietrificat de groază. O vreme n-a spus nimic, apoi a oftat.

— Nu pot s-o mai duc aşa.

Nu l-am văzut niciodată în halul ăsta.

— De ce nu?

— Tiparul. Orice-aş face, nu pot învinge tiparul. Nici măcar nu mai trebuie să plec de-acasă. Mi se rostogoleşte pe prag.

— N-o să faci ceva necugetat, nu?

— Mă îndoiesc. N-am curaj. Ce-i mai rău decât să-ţi vină să te sinucizi şi să fii prea laş ca s-o faci?

— Termină, ai avut şi tu plutoanele tale de execuţie.

— Ce ştii tu?

— înţeleg soarta.

Ezit un moment, pentru că în mod evident nu înţeleg; trebuie să inventez ceva ca lumea. Apoi îmi vine în minte răspunsul bun.

— Dar nu trebuie decât să scapi o dată din închisoare, oricât ar fi de greu. O să te ajut eu.
Audley zâmbeşte sarcastic.
— Ne vedem diseară, îi spun.
Nu-mi răspunde. E picat în sine.
— Ne vedem diseară, bine? repet, şi Audley dă din cap, apoi opresc monitorul.
Ar trebui să termin un proiect, dar mai poate aştepta. Anticipând o absenţă lungă, îmi ud şi plantele.
Scutur de praf o geantă şi împachetez câteva lucruri. Dacă astăzi merg trenurile, până seara ar trebui să fiu pe Insula Scufundată. Pot să-i gătesc cina lui Audley. întotdeauna poţi să-ţi pregăteşti singur cina, dar nu e acelaşi lucru ca atunci când îţi găteşte cineva. Să-ţi pregătească cineva cina e una dintre cele mai puternice lovituri date groazei. Ea fel şi cu florile: poţi oricând să ţi le cumperi, dar nu miros la fel de frumos ca acelea cumpărate pentru tine.
Afară, merg pe aleea care-mi lasă o senzaţie mai puternică decât toate aleile pe care am păşit. Trec pe lângă o maşină ca vai de ea, pe care e un bilet scris de mână:
Maşina asta a fost spartă de trei ori. Nu mai e nimic în ea care să merite furat. Vă rog, daţi-i pace.
în staţia de autobuz e coadă. O femeie cu părul foarte scurt. Tot aşa îl purtam şi eu pe vremea când eram dansatoare, era mai serios. Poartă un tricou cu „Urâm ura”. Un adolescent dolofan vorbeşte la telefon: „Nu sunt leneş. Dar îmi aleg cu atenţie lucrurile pe care le fac”. O femeie cu două fetiţe de patru ani după ea. De obicei, la vârsta asta, copiii par încântaţi, ca şi cum ar deţine vreun minunat secret, şi în consecinţă sunt încântători. O fată mă arată cu degetul şi-i şopteşte alteia ceva la ureche. Afurisitele încep să râdă. Mă uit să nu am vreun defect de imagine jenant, dar nu găsesc nimic. Cea care şoptise observă că m-am uitat, se opreşte din râs şi afişează un zâmbet larg, care parcă spune „hai să fim prietene”. Schimbarea e bruscă şi şocantă.
Parcă mi s-a mărit captd de la lumină, de la spaţiu şi de la sunete. Nici urmă de autobuz, dar sunt calmă. Adolescentul se plânge în telefon: „Haosul ăsta e foarte prost organizat, mă-nţelegi?”

N-aş fi plecat niciodată să mă salvez pe mine, ştiu asta. Niciodată. Dar plec ca să-l salvez pe Audley. Audley îmi povestise cum taică-su fusese deprimat în tinereţe şi se dusese pe podul Humber să se arunce. Când a ajuns acolo, l-a găsit pe altul care se pregătea să plonjeze. Tatăl lui Audley l-a tras înapoi, l-a bătut pe umăr şi i-a spus să nu se poarte prosteşte. Abia acum înţeleg. Lupta e întotdeauna cu tine însuţi, dar asta nu exclude să ai un aliat. Toţi avem nevoie de o bătaie pe umărul imaginar.

Acasă nu poate fi niciodată un loc, numai o persoană.

1

Denumirea drapelului Regatului Unit al Marii Britanii şi Irlandei de Nord (w. tr.).

2

Capodoperă (lb. fr.). (N. ed.)

3

Trăieşte clipa (Ib. lat.). (N. ed.)

Cold hard cash (lb. engl.) – bani duri şi reci (n. tr.).